#1 FRANSA'DA BESTSELLER

10. BASKI

BUGÜN KALAN HAYATIMIN İLK GÜNÜ

MAUD ANKAOUA

YAN PASAJ

BUGÜN
KALAN HAYATIMIN
İLK GÜNÜ

MAUD ANKAOUA

YAN PASAJ

BUGÜN KALAN HAYATIMIN İLK GÜNÜ
MAUD ANKAOUA

Özgün adı: Kilomètre Zéro
©2017, Groupe Eyrolles, Paris, France

©2018 YAN PASAJ YAYINEVİ, İSTANBUL, TÜRKİYE

Bu eserin Türkçe yayın hakları Kalem Ajans aracılığıyla alınmıştır. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN: 978-605-82766-4-2

1. Baskı: Temmuz 2019
10. Baskı: Ocak 2022

Çeviri: Gülşah Ercenk
Editör: Hevdan Sönmez
Redaksiyon: Tuğçe Özdil Sarıkaya
Son Okuma: Şebnem Soral
Tasarım: Bahadır Erşık
Kapak Tasarım: Deniz Yükselci Karagöz

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. ve Tic. A.Ş.
Mahmutbey Mh. Devekaldırımı Cd. 2622 Sk.
Güven İş Merkezi No: 6/13 Bağcılar/İstanbul
Sertifika No: 52729

YAN PASAJ YAYINEVİ
Acıbadem Mh. Acıbadem Cd. 124/10 Kadıköy/İstanbul
Sertifika No: 49450
info@yanpasaj.com
www.yanpasaj.com

BUGÜN KALAN HAYATIMIN İLK GÜNÜ

ÇEVİREN: GÜLŞAH ERCENK

YAN PASAJ

Maud Ankaoua 1971 yılında doğdu. Nottingham, Oxford ve Science Po.'da eğitim gördü. Henüz yirmi altı yaşındayken bir reklam ajansının yöneticisi olmayı başardı. Bu dönemde kalp rahatsızlığı yaşadı ve ameliyat oldu. İşine o kadar bağlıydı ve öylesine yoğun çalışıyordu ki doktorların tavsiyesine uymayarak ameliyattan iki hafta sonra iş hayatına koşar adım geri döndü.

2010 yılında çalıştığı şirketin satılmasıyla birlikte kendini büyük bir boşluk ve tükenmişlikte bulunca hayatını sorgulamaya başladı ve ona sunulan yeni iş tekliflerini reddederek ani bir kararla, bir Şerpa eşliğinde yapacağı beş haftalık Himalaya seyahatini organize etti. O zamanki durumunu ve bu deneyimini şöyle aktarıyor:

"Farklı bir biçimde yaşamayı öğrenmek için radikal bir değişime ihtiyacım vardı. Tükenmekten çok korktum. Bu, benim için ölüm kalım meselesiydi... Oraya gidince yeryüzüne inmiş gibi hissettim, ikinci bir şans gibiydi. O insanlar yaşamın dayandığı temelleri unutmamışlar ve böylece benim de hayatımı kurtardılar! Size anlatmak istediğim hikâye de işte bu."

Bugün hâlen Paris'te yaşayan Maud Ankaoua, yeni teknolojiler ve sağlık sektöründeki yöneticilere yatırım fonu danışmanlığı veriyor ve her yıl projeleriyle umut vadeden otuz beş yaş altı girişimcileri ödüllendiren iiAwards'ın jüri üyeliğini yapıyor.

Gülşah Ercenk 1991 yılında Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Cezayir Büyükelçiliğinde çevirmen, Paris Türk Büyükelçiliğinde büyükelçi sekreteri olarak çalıştı. Farklı yayınevlerine Fransızcadan Türkçeye kitaplar çevirdi. Hâlen Kanada'da yaşayan Ercenk, anaokulu öğretmenliğiyle birlikte çeviri yapmaya devam etmektedir.

Yaşadığım her gün bana
pek çok şey öğreten herkese,
bu kitabı elinde tutan siz sevgili okurlarıma;
tek bir kelimenin, tek bir cümlenin yaşamınızı daha iyi
kılması ümidiyle kırk beş yıllık hayatımda biraz olsun
öğrenebildiklerimi sunuyorum.
İyi yolculuklar.

İçindekiler

1 Pişmanlık mı, Vicdan Azabı mı?
20 Çocuk Gözüyle
36 Yazı Tura
42 Şans mı, Şanssızlık mı?
54 Geçiş Üstünlüğü
67 Pozitif Düşünce
81 Boşlukta
95 Benim Sevgili Öfkem
111 Kartvizit
118 Çarpıtılmış Gerçek
132 Güzel Enerji
139 Bir Seçim: İki Kapı
156 Mutlak Birlik
171 Bugünden İtibaren...
183 Sıfır Kilometre
200 Sezgi
213 Kokteyl
223 Ayna
235 Karanlık Bölge
248 İhanet
263 Affetmek
272 Uçuş
276 Yeni Bir Başlangıç
286 Son Söz
291 Teşekkür

Pişmanlık mı, Vicdan Azabı mı?

"Düşmanınızı anlamak, onunla savaşmaktan daha büyük bir karakter gücü gerektirir."

—Sébastien Provost

Yoldan çevirdiğim bir taksi Paris'i boydan boya geçerek beni Panthéon'a bırakıyor. Bu mahalleye en son beş yıl önce, École Normale Supérieure'deki (ENS) toplantım için gelmiştim. Son sekiz yılımın her saatini bir mucize umarak geçirdiğim, dâhilerden oluşan bir girişim şirketinde çalışıyordum ve beni o zaman buraya getiren de yeni kurduğumuz fabrikamıza üstün yetenekli gençleri çekmek amacıyla, en iyi mühendislik okullarında doğrudan lobi çalışmaları yapmaya mecbur bırakan kısıtlı imkânlarımız olmuştu. Şirkette finans direktörü olarak başladığım görevim kısa süre sonra bir hayli dallanıp budaklanmıştı: Hukuk direktörü, insan kaynakları direktörü, yan kuruluş direktörü; yani boğuluncaya kadar, öğrenebileceğim ne varsa öğreniyordum.

Nihayet yapabileceğim şu birkaç günlük tatilin tadını çıkarmak istiyorsam elimdeki dosyaları bir an önce tamamlamalıydım. Her perşembe olduğu gibi, spor salonuna gitmek üzere işten

erken çıkmıştım. Koşu bandında bir buçuk saat geçirecektim. Çeşitli aletlerin üzerinde peş peşe gidip gelen insanlara aldırış etmeksizin, vaktimin yarısını hayallere dalarak geçirmiştim. Sonra son birkaç internet alışverişinin ödemelerini yapmam gerektiğini hatırlamıştım.

Romane'ın beni bu kadar ısrarla aramasını gerektirecek acil ne olabilirdi? Ondan bir yıldır haber almamıştım.

"Maëlle, konuşmamız lazım, seni yarın sabah 10'da Ulm Sokağı 26 numarada bekliyorum."

"Ne oldu? Hafta sonunu bekleyemez mi?"

"Hayır, gerçekten çok acil. Gel!" demişti sert bir tonla. Sonra her zaman yaptığı gibi sesini yumuşatmış, ancak benim bütün itirazlarımı duymazdan gelerek telefonu kapatmıştı.

Bir süre olduğum yerde öylece kaldıktan sonra geri aramıştım ancak telesekreteri cevap vermişti. Bir SMS göndermiştim:

"Yarın çok zor. Pazar günü Angélina'da brunch yapsak?"

Tuileries Bahçeleri'nin kemerleri altındaki meşhur kafelerinde ara sıra geç pazar kahvaltıları için bir araya gelip birbirimize hayatlarımızı anlatırdık: koşturmalarımız, hayal kırıklıklarımız, aşk hikâyelerimiz... özellikle de aşk hikâyelerimiz! SMS'le ânında cevap verdi:

"Konuşmamız lazım, sana güveniyorum, dostum benim!"

Romane kimseden yardım isteyecek biri değildi. 34 yaşındaki bu Lübnanlı, fiziği ve sahip olduğu konumla son derece etkileyici bir kadındı. Siyaset bilimi okurken tanışmıştık ama sonra o, doktor olmaya karar verdi. Hayatım hakkında her şeyi bildiği gibi, bana kendisiyle ilgili de çok şey anlatmıştı; ayrılmaz bir ikiliydik. Bir gece, gizli kaçamaklarımızdan birinde üstü kapalı biçimde bahsettiği Beyrut'ta geçen çocukluğu hariç, aramızda tabu olan tek bir konu yoktu. O gece anlattıkları bana başka bir yüzyıldan kalma gibi gelmişti: savaş, bombalar, terör... Bir daha da asla geçmişinden söz etmemişti. Gücüne ve cesaretine büyük hayranlık

duyuyordum. Geleneklere uymak için olsa gerek, Romane genç yaşta evlenmişti. Peş peşe üç çocuk doğurduktan sonra kendini deli gibi çalışmaya vermişti. Kültürel zorunluluklar yüzünden kaybettiği zamanı telafi etmek ister gibiydi ve bunu başardı da! Beş yıl içinde dünyaca ünlü bir ilaç firmasında üst düzey bir göreve atanmıştı. Onu çok fazla göremesem de haberlerini gazetelerden alıyordum. Son birkaç aydır pek çok kere akşam yemeği teklifinde bulunmuştu ancak hepsini geri çevirmek durumunda kalmıştım. Ben de işimde yoğun bir dönemden geçiyordum. Artık bahanem kalmadığından teslim oldum:

"OK, Romane. Yarın sabah geliyorum."

Trafik hızlı akıyordu. Taksi yirmi dakikadan kısa bir sürede Conservatoire National des Arts et Métiers'yi geçip beni Claude-Bernard ve Ulm Sokağı'nın köşesinde bıraktı. Randevumuza on beş dakika erken gelmiştim. Bu gizemli randevunun nedeni hakkında varsayımlarda bulunarak geçirdiğim gecenin yorgunluğunu üzerimden atmak için bir kahve içmeye karar verdim.

Elinde tuttuğu bir kadeh beyaz şarapla çinko tezgâha dayanmış ve cumhurbaşkanının krizi düzeltemeyeceğine dair teorilerini sıralayan bir adam dışında kafedeki tek müşteri bendim. Geleneksel servis personeli kıyafetleri içindeki uzun boylu ve soğuk görünüşlü genç bir garson, müşterinin söylediklerini şaşırtıcı bir ilgiyle dinliyordu. Kahve makinesinden çıkan kokular yemek kokularına karıştığından günün menüsünün ne olduğunu anlamak güçtü. Kara tahtada yazdığına göre, bu perşembe dana yahni vardı. Hâlâ ıslak olan zeminden yükselen çamaşır suyu kokusu eşliğinde... Garson ısmarladığım kahveyi hemen getirip adisyonu masaya bıraktıktan sonra bardaki müşteriyle hararetli sohbetine geri döndü.

Ben de düşüncelerime geri döndüm. Romane'ın sesi her zamankinden farklıydı. Hafta ortası bana böyle alışılmadık bir randevu vermesi hiç normal değildi. Söyleyeceği bu kadar önemli şey ne olabilirdi? Neden bugünü seçmişti?

Saat 9.55. Kafeden çıkıp sonbahar yapraklarını ayaklarımla yararak yolun karşısına geçtim. Çınar yaprakları üç zamanlı ağır bir vals hareketiyle havalandılar. Sağ ayağım yaprakları savuruyor, sol ayağım dansa devam ediyor, sonra da rüzgâr bitmez tükenmez bir girdapla yaprakları geri getiriyordu. Masmavi gökyüzüne rağmen sabahın serinliği, içinde bulunduğumuz mevsimi gayet iyi hissettiriyordu.

Ulm Sokağı boyunca ilerleyip ENS'nin giriş kapılarından birinin önünde durdum. Öğrencilik yıllarımda kalbini fethettiğim École Normale'li bir öğrenci sayesinde bir giriş kartı elde etmiştim. Bu vesileyle bir yıl boyunca okulun arşivlerinden, hiçbir yerde yayımlanmamış el yazmalarından faydalanıp bazı öğrencilerle son derece yakın ilişkiler kurma şansı bulmuştuk! O dönemden beri buraya bir daha hiç birlikte gelmemiştik, bu yüzden Romane'ın bana burada randevu vermiş olmasını tuhaf buluyordum. Siyah demir kapının parmaklıkları önünde durmuş, hatıraları adeta dünmüş gibi hafızamda canlandırırken gözüm birden kapı numarasına takıldı: "45". Romane'ın dün telefonda söylediği numaraya uymuyordu, o bana "26" numara demişti. Beş dakika daha bekledikten sonra gelmediğini görünce bana telefonda söylediği numaraya gittim. Romane randevularına asla geç kalmazdı ve başkalarının da geç kalmasına hiç tahammül edemezdi. Uzaktan bana işaret ettiğini görerek adımlarımı sıklaştırdım. Üzerinde görmeye hiç alışık olmadığım, rahat kıyafetler vardı. Parlak siyah parkası, dar kot pantolonu ve bilekli spor ayakkabılarıyla ormanda yürüyüşe çıkmak üzere hazırlanmış gibiydi. Gözlerinin üzerine kadar indirdiği gri yün şapkasını görünce şaşkınlığım daha da arttı. Boynuna atladım, her seferinde olduğu gibi bana sımsıkı sarıldı.

"Eee, bütün bu gizem ne böyle? Bana söyleyeceğin bu kadar önemli ne var? Geldim ama bu sabah fazla vaktim yok, senin de çok iyi bildiğin gibi: iş!"

Romane sözümü kesmeden beni dinliyordu. Zarif yüzü, mat ve pürüzsüz cildi, yumuşacık ama kararlı bakışlarla bakan gözleri içime dokundu. Güçlü görüntüsüne rağmen bu sabah kırılgan bir hâli vardı. Kaşlarını kazıtıp kalemle çizmeyi tercih etmişti. Yazık etmiş olduğunu düşünsem de bu düşüncemi söylemedim. Cevap olarak başıyla kapıda yazılı olan 26'yı işaret etmekle yetindi. Bakışlarını takip ettim: Giriş kapısının üstünde kabartma harflerle yazılmış "Curie Enstitüsü" logosunun yanında, üzerinde "Hastane" yazan büyük gri bir levha asılıydı. Sokağın üçte birini kaplayan bu devasa binayı ilk defa görüyordum.

"Burada... ne... işimiz var?"

Kanım dondu. Boydan boya bütün bedenimi dolaşan bir elektrik akımı hissettim. Ağzım bir karış açık, olduğum yerde donakalmıştım. Şapkasının geniş ilmikleri arasında o muhteşem siyah dalgalı saçlarını arayarak içimi rahatlatmaya çalıştım ama onları göremedim. Şaşkınlığımı gizlemek için ellerimi ağzıma götürdüm. Gözlerimi yüzünden ayıramıyordum. Kelimeler boğazımda düğümlendi ve birden gözümden yaşlar boşaldı. Beni kollarına alıp "Her zamanki gibi yine çok çabuk kavradın!" dedi.

Curie Enstitüsü uzun yıllardır kansere karşı savaşıyordu, dolayısıyla anlamak zor değildi. Duygularımın beni ele geçirmesine engel olmak ve güçlü durmak için büyük bir çaba harcamam gerekti. Ayakta durmakta zorlanıyordum ama düşmemek için gayret ettim. "Kahretsin Romane!.. Sana olamaz!"

Kabullenmiş bir edayla yüzüme baktı.

"Herkese olduğu gibi, bana da olur, Maëlle." Sonra kararlı bir sesle ekledi:

"Neyse, seni buraya durumuma acıman için çağırmadım. Zamanının olmadığını biliyorum, şimdi kemoterapi için randevum var, benimle gelirsen seni neden aradığımı orada açıklayabilirim."

"Kemoterapi mi?"

"Evet, endişelenme, bulaşıcı değil! Haydi gel, yoksa geç kalacağım."

Şaşkınlık içinde peşinden yürüdüm. Romane resepsiyonun önünden hızla geçti. Hastane kokusu içimi bulandırdı. Bu dezenfektan ve acı karışımı koku biraz önceki kahve serüvenimden pişman olmama yetti. Hangimizin daha hasta olduğunu bilmiyordum ancak şu an için hasta olan kesinlikle bendim!

Bitmek bilmez uzun ve karanlık bir geçitten sonra bir çeşit hole, iki binayı birbirine bağlayan yaklaşık yirmi metrelik galeri gibi bir yere vardık. Romane kısa bir mola verdi. Kemoterapi merkezi diğer bölümde bulunuyordu. Geçit pleksiglas kaplı olduğundan ışık geçiriyordu, buna rağmen kendimi ölüm koridorunda yürüyormuşum gibi hissettim. Zaten zayıf olan bacaklarım artık iyice titremeye başlamıştı; kalbim deli gibi atıyor, midem bulanıyordu. Kaşı kirpiği olmayan kel bir hastayla karşılaştık. Sonra elinde serumunu taşıyan ve güçlükle nefes alan ikinci bir hasta gördük. Gülümsedi, Romane da ona doğal bir şekilde gülümsedi. Başımı kaldırmaya cesaret edemeden, "Günaydın" diye mırıldanmaya çalıştım ancak kelimeler boğazımda takılı kaldı. Koridorun sonunda, dörtlü iki sıra hâlinde sırt sırta dizilmiş sekiz sandalye vardı. Arkadaşım geldiğini haber vermek için Carole isimli sekretere doğru yönelirken ben de biraz kendime gelebilmek için önüme gelen ilk sandalyeye yığıldım. Kadın cana yakın bir şekilde, "Günaydın, etiketleri hazırlıyorum," dedi. Romane'daki coşkuyu ve güveni görmek beni çok şaşırtmıştı, sanki soyunma odasına geçmesini öneren bir satış personeliyle konuşuyormuş gibi, en ufak bir korku belirtisi göstermiyordu.

"Kolay gelsin, hanımefendi." Romane onu selamlayıp bana doğru döndü.

"Geliyor musun? Biraz daha ileride." Aceleyle karşıdaki koridora yöneldi.

Nasıl ayağa kalkmalı? Bu acıya katlanacak gücü nereden bulmalı? Böyle bir şeyi yaşamaya hazır değildim, bütün kaslarım kaskatı kesilmişti. Oturduğum yerde donakalmıştım, baygınlık geçirmek üzereydim. Romane dönüp endişe içinde bana doğru koştu.

"Çok solgun görünüyorsun. Kendini iyi hissetmiyor musun, bir bardak su ister misin?"

"Hayır, şey... Evet... Galiba biraz fazla ani oldu, bunu hiç beklemiyordum..."

Kafam karmakarışıktı. Bütün bunlar yetmezmiş gibi acınası hâlime bir de baş ağrısı eklenmişti.

"İstersen dışarıda bekleyebilirsin, bitince ben yanına gelirim. Zamanın var mı?"

Cevabımı beklemeden fırladı. "Sana bir bardak su getireyim, kıpırdama, hemen geliyorum."

Carole yerinden kalkıp yanıma oturdu.

"Endişelenmeyin, ilk seferinde hep böyle olur, ama sonra alışılıyor."

"Alışılıyor mu? Neye alışılıyor?"

"İlaç kokularına, hastaların fiziki durumlarına... Onların yerine acı çekmemeye. Dış görünüşlerine dikkat etmediğinizde ortada tek bir gerçek kalıyor: hastalığa karşı savaş. Eğer arkadaşınıza yardım etmek istiyorsanız bunu ona inanarak ve ihtiyacı olan gücü vererek yapabilirsiniz."

"Yapabilmeyi çok isterdim ancak bunun için gerekli enerjiye sahip olduğumdan emin değilim."

"Arkadaşınız sizi seçtiğine göre, sahipsiniz! Onu altı aydır her hafta görüyorum ve bugüne kadar kararlılığından ve gülümsemesinden hiçbir şey kaybetmediğine şahit oldum. Deneyimlerim sayesinde söyleyebilirim ki bu tip insanlar hastalığı atlatabiliyorlar. Meme kanserini %80'in üzerinde bir oranda iyileştirebiliyoruz. Arkadaşınızın hastalığı iyi yönde ilerliyor."

"Bundan hiç kuşkum yok ama...

"Hasta olan o, siz değilsiniz. Buraya ilk defa yanında biriyle geliyor, o yüzden ona güzel bir imaj sunmak için buna layık olmaya çalışsanız iyi olur."

Bacağımı sıvazladı. "Haydi, şimdi kendinize biraz çeki düzen verin, birazdan geri gelecek, güçlü olun, size ihtiyacı var!" Carole bürosuna döndü. Oturduğum yerde doğruldum, sözleri aklımı başıma getirmişti: Romane bana güvenebilmeliydi, hasta olan oydu. Ama her seferinde yalnız geldiği hâlde, arkadaşım bugün buraya beni neden çağırmıştı? Elinde bir bardak suyla göründü.

"Seni uyarmalıydım."

"Yok canım, sadece biraz sıcak bastı. Biliyorsun, hastanelerle aram pek iyi değildir!"

Getirdiği suyu bir dikişte içip ayağa kalktım. Romane'ın yüzü ter içinde kalmıştı. Pek iyi görünmüyordu, mantosunu çıkarıp koluna astı.

"Neyin var, terledin mi?

"Sıcaktan boğuluyorum ama beni bu hâlimle görmeye hazır olduğundan emin değilim."

"Şaka yapıyorsun herhâlde! Seni zaten olduğun gibi görüyorum: Ben sende hastalığı yenecek güçlü bir savaşçı görüyorum. Haydi, şu şapkanı çıkar da savaşa gidelim. Göreceksin, birlikte daha güçlü olacağız."

Kel başını görünce dengemi kaybetmemek için kendimi şartlandırmaya çalıştım. Gözlerini bakışlarımdan kaçırmak için başını öne eğerek şapkasını çıkardı. Elimle çenesinden tutup başını kaldırdım. "Kafatasın bu kadar güzel olduğu için ne kadar şanslısın! *V* filmindeki Natalie Portman'a benziyorsun. Onun kadar seksisin, onun kadar güzel gülüyorsun ve onun kadar bombasın!" Sımsıkı sarılıp kulağına, "Bir kanserin hayatımızı mahvetmesine izin verecek değiliz herhâlde!" diye fısıldadım. Carole çaktırmadan bana göz kırptı,

ben de gizlice ona göz kırptım. "Haydi Romane, gidelim bakalım! Bana nasıl yaptıklarını anlat." Gülümseyerek koluma girdi. Bir hemşireye geldiğini haber verdikten sonra yanıma oturdu.

"Anlatsana... Ne zaman fark ettin? Ne kadar zamandır sürüyor?"

Arkadaşım ilk kuşkularını, kontrolleri, sonuçları beklerken yaşadığı kaygıyı, sonucu, savaşı, acıyı, hayatındaki yansımalarını, korkuyu... bütün detaylarıyla anlattı. Ben bütün bu süreçte neler yaşamış olabileceğini gözümde canlandırarak onu dinlerken beyaz önlüklü genç bir kadın, Pascale, yanımıza gelip tedaviye başlayacaklarını haber verdi.

"Bu sefer yanınızda bir refakatçiyle mi geldiniz?"

"Evet, uzun zamandır kız kıza buluşmamıştık."

Romane bana dönüp göz kırptı. Herkesin özel alanının paravanlarla belirlendiği büyük bir salona girdik. Her birimiz görev mahallindeki yerlerimizi aldık: Romane, kateteri ortaya çıkarmak için giysisinin üst kısmını açtı, Pascale karışımları hazırladı, ben de bayılmaya hazır bir biçimde koltukta oturdum.

"Geçen hafta *Taxol* vermiştik, bugün daha kolay olacak, sadece *Avestin* vereceğiz." Pascale elinde tuttuğu kocaman iğneyle arkadaşıma yaklaştı.

"Hazır mısınız?"

Romane dişlerini sıkarak, "Evet," dedi. Derin bir nefes aldı. Ben de aynı şeyi yapıp ciğerlerimi sonuna kadar havayla doldurdum. Pascale ani bir hareketle iğneyi katetere taktı, sonra sıvı torbalarını damlalık görevi gören bir bilgisayara bağlı olan askıya asıp gerekli ayarlamaları yaptı. "Sohbet için yarım saatiniz var kızlar! Bana ihtiyacınız olursa seslenin yeter."

Romane acı çeker gibi görünmüyordu, kumanda aletinin düğmesine basıp yatağının arkasını doğrulttu ve bana şefkatle gülümsedi.

"Bunun senin için ne kadar zor olduğunu biliyorum. Sana çektirdiğim işkenceye katlanmak kolay bir şey değil ama senden çok önemli bir şey isteyeceğim."

"Evet, elbette, ne istersen yaparım!"

Koltuğumu kol kısmından çekip yatağa yaklaştırdım ve arkadaşıma iyice yakın olmak için ucuna doğru oturdum. Başını önüne eğdi. "Senden başka kimden isteyebilirim ki?" Birazdan söyleyeceklerine layık olamamaktan korkarak gözlerimi dudaklarına diktim.

"Biliyorsun, geçen yıl görüştüğümüzde bir araştırma ekibine katılmak üzere Katmandu'ya gidiyordum. Orada iki ay kalacaktım ancak gidişimden üç hafta sonra jinekoloğumdan bir mesaj aldım. Gitmeden önce yaptırdığım testlerin sonucunu bildiriyordu. Testlerin sonucu kötü çıkmıştı."

"Kanser mi?"

"Evet. Yıkıldım tabii. Konuyu beş yıldır orada yaşayan Amerikalı bir profesöre, Jason'a açtım. Jason bana Nepal'deki geleneksel bir yöntemden bahsetti. Bu yöntem sayesinde, insanın düşünce yapısını değiştirerek ve bilinç seviyesini yükselterek hastalıklardan kurtulması mümkünmüş."

Kaşlarımı çattım. Romane sözlerine devam etti:

"Pek çok kitapta bu yaklaşımdan bahsediliyor ancak hiçbiri içeriğinin ne olduğunu belirtmiyor. Jason bana bu yöntemin içeriğine ulaşmanın zor olduğunu ancak bir kere ele geçirilirse bunun dünyayı değiştireceğinden şüphe duymadığını söyledi. Ayrıca Nepal'e geliş amacının da bu olduğunu ilave etti." Romane göğüslerini kapatmak için gömleğini yukarı doğru çekerken bir an durup nefes aldı. "Bir akşam yemeğinde, bana elde etmeyi başardığı son derece şaşırtıcı olgulardan söz etti: Farklı zamanlarda, birbirlerinden uzak farklı ülkelerdeki insanların aynı bilinçlenmeden bahsettiklerini keşfetmiş."

Şüphe içinde, oturduğum koltukta iyice yayılarak bacak bacak üstüne attım:

"Bunca yıldır kimse bulamamış mı peki?"

"Hayır, pek çok araştırmacı sonuca oldukça yaklaşmış ama hiçbiri bulamamış. Olası bir varsayıma göre, Çin ile Nepal arasında yaşanan çatışmalardan sonra hükümet bu çalışmaları saklıyormuş."

Romane'ın bunları ne amaçla anlattığını ve benden ne istediğini anlamadan dinlemeye devam ettim.

"Büyükelçiliğe sormaya çalıştım, Katmandu'daki bakanlıklardan randevular aldım ancak kimse böyle bir el yazmasından bahsedildiğini kesinlikle duymamıştı. Bununla birlikte, ne zaman konuyu açsam insanların endişelendiklerini görebiliyordum. Sonra zaten doktorum tedaviye başlamak üzere Fransa'ya dönmemi istedi."

"Öyleyse elinden geleni fazlasıyla yapmışsın zaten."

"Devamını bekle: Fransa'ya dönmeden bir gün önce kaldığım otelin lobisinde bir adam aceleyle elime bir mektup sıkıştırıp ortadan kayboldu."

"Bu hikâye iyice hazine avı oyununa benzemeye başladı."

"Maëlle, ben çok ciddiyim!"

"Affedersin, dinliyorum. Ama itiraf et ki...

Sert sert baktı, alay etmeyi hemen kestim. Romane çantasından bir zarf alıp içindeki kâğıdı bana uzattı. Buruş buruş olmuş bu kâğıtta mükemmel bir İngilizceyle yazılmış bir not vardı:

"Araştırmalarınıza son verin, aksi takdirde başınız çok ağrır."

Bu hikâyeyi çok önemsediği belli oluyordu ancak bir yandan da tedavinin yan etkilerinin hayalperest olmasına yol açıp açmadığını merak ediyordum. Düşüncelerimi okumuş olmalıydı.

"Bütün bunların sana çok saçma geldiğini biliyorum. Ben de uzun bir süre şüpheyle yaklaştım."

"Şüphe edilmeyecek gibi değil doğrusu!"

"Döndükten sonra Jason'la temasımı sürdürdüm. O, aldığı sayısız uyarıya rağmen araştırmalarına devam etti. Her imzasız mektup bu efsanenin gerçekliğini biraz daha kanıtlıyordu. Nihayet olaylar onun haklı olduğunu gösterdi. Beni önceki gün arayarak bu el yazmasının bir kopyasını ele geçirdiğini ve onu bana vermek istediğini söyledi! Jason tam da tahmin ettiğimiz gibi hükümetin el yazmasını sakladığını keşfetmiş. Çünkü ilaç satışlarının düşmesi dünya çapında çok önemli finansal çıkarlara büyük bir darbe vuracaktır. Bu tür önleyici ve tedavi edici düşünce uygulamalarını geniş kitlelere yaymak, ilaç sektörünün kâr dengelerinin sorgulanmasına yol açabilir."

"Haydi canım! İlaç sektörünün dengelerinin bozulması uzun yıllar alır! Daha geçen gün, sektörün toplam yıllık cirosunun 850 milyar doları aştığını, yani yirmi yıl öncesine oranla dört kat daha fazla olduğunu okudum. Ayrıca senin de iyi bildiğin gibi, her yıl katlanarak artmaya da devam ediyor."

"Tamam işte, bu eğilimi geriletecek bir yaklaşım düşün! Bundan bütün dünya ekonomisi zarar görür."

"Yapma Romane, fazla abartıyorsun! Düşünce, zihinsel canlandırma ve değişim teknikleri hakkındaki metinler bugün icat edilmiş şeyler değil ki. Yani sen şimdi gerçekten de bir el yazmasının her şeyi değiştireceğine mi inanıyorsun?"

"Evet, genel bir bilinçlenmeye yol açarak elbette bunu yapabilir! Bunun için eksik olan tek şey, bir yöntem."

Derin bir iç çektim.

"Öyle olduğunu düşünelim. Peki benden beklediğin şey ne?"

"Bana o el yazmasını getirmeni istiyorum. Düşünebiliyor musun Maëlle, bu beni iyileştirebilir!"

"Yapma Romane, bu hikâyeyi yutuyor olamazsın! Modern tıbba güvenmeye ve hastalıkla savaşmaya devam etmelisin!

Günümüzde meme kanserinin büyük bir çoğunluğu tedavi edilebiliyor ve sen de iyiye gidiyorsun. Artık ben de yanındayım. İkimiz bir olup bu hastalığı yeneceğiz."

"Denenebilecek ne varsa denemek istiyorum. Benim için önemli olmasaydı senden bunu yapmanı istemezdim."

"Biliyorum. Sanırım saçma bir hikâyeye inandın ve inanmak sana iyi geliyor. Bunu anlıyorum. Ama lütfen gerçekçi ol. Bütün enerjini somut şeyler için harcamalısın; kemoterapi, istirahat ve doktorların işlerini yapmalarına yardımcı olmak gibi."

Romane çocuksu bir sesle cevap verdi.

"Benim için oraya gidersin, değil mi?"

"Elbette gidemem!"

"Senden en son ne zaman bir şey istedim?"

Sesinin tınısı değişmişti. Benim bildiğim Romane, avına yaşam şansı bırakmayan kavgacı bir aslan gibiydi. Çok yerinde bir soru sormuştu, arkadaş olduğumuz yıllar boyunca benden bir kez olsun bir şey istediğini hatırlamıyordum. Başımı önüme eğdim; son darbeyi vurmak ister gibi, sorduğu soruya kendisi cevap verdi.

"Hiçbir zaman, Maëlle... On altı yıllık arkadaşlığımız boyunca senden asla bir şey istemedim."

"Haklısın Romane. Ama kabul etmem demek, bütün bu hikâyeyi onayladığım anlamına gelir ve sana yalan söylemek istemiyorum. Beni anlıyorsun, değil mi?"

Bakışlarını kaçırdı. Elini tuttum.

"Düşüneceğim, tatile gidip geleyim, sonra tekrar konuşalım."

"Eğer hemen gitmezsen çok geç olacak. Bu bir ölüm kalım meselesi."

"Ama bu benim için imkânsız!"

"Hayat seçimlerden ibarettir."

"Yapma Romane, seni tanıyamıyorum, beni korkutuyorsun. Adamı doğru düzgün tanımıyorsun bile!"

"Seçim senin."

Aynı anda damlalığın bağlı olduğu makine ötmeye başladı. Pascale hemen yanımıza geldi. Alarmı durdurup ekrandaki bilgileri not ettikten sonra Romane'ın serumunu çıkardı. "Üzgünüm hanımlar, yerinizi başkalarına bırakmanın zamanı geldi." Romane'a bakıp "Gelecek hafta görüşmek üzere," dedi. Sonra bana dönüp "Görüşürüz mü demeliyim?" diye sordu. Hastaneden çıkana kadar tek kelime etmedik.

Romane beni gideceğim yere bırakmak için ısrar etti. Arabada da bir süre sessiz kalmaya devam ettik, sonra endişeli bir sesle, "Aslında kendim gitmeyi tercih ederdim ama tedaviler yüzünden burada sıkışıp kaldım," dedi. Bir cevap vermemi bekleyerek sustu ancak hiçbir şey söylemedim. "Kendimi bu yöntemin benim üzerimde işlememesi olasılığına hazırlıyorum ancak her şeyi denemiş olduğumdan da emin olmak istiyorum."

İneceğim yere yaklaşıyorduk. Arabayı park edip çantasında bir şey aramaya başladı ve içinden çıkardığı zarfı bana uzattı.

"Kararını verdiğin zaman açarsın. Daha önce açmayacağına dair söz vermeni istiyorum."

"Sanırım bugünlük bu kadar gizem yeter! İçinde ne olduğunu söyle."

"Söz ver!"

"Tamam, veriyorum!"

Bana uzun uzun sarılıp kulağıma, "Teşekkür ederim," diye fısıldayan arkadaşımın yanağına bir öpücük kondurdum. "Seni o kadar çok seviyorum ki..." dedi. Genellikle hislerini açmakta bir hayli utangaç olan arkadaşımın duygularını bu şekilde ortaya koymasına şaşırdım ve ne cevap vereceğimi bilemedim. Bir elimde mektubu, öbür elimi ona sallayarak Louvres'a doğru yürüdüm. Uzun bir süre bakışlarını arkamda hissettim.

Bu sabah yaşadıklarım beni tamamen sersemletmişti. Madeleine Meydanı'ndaki ofisime gitmek için Tuileries Parkı boyunca

yürüdüm. Saat on ikiyi geçmiş olmasına rağmen ilk kez hiç aç hissetmiyordum. Güneşin altında Louvre'un avlusundan, büyük piramidin önünden ve nihayet Carrousel Zafer Takı'nın altından geçip yuvarlak havuzun kenarına kadar yürüdüm. Bugün bu muhteşem güzellikteki meydanı gözü görmeyen yegâne insan ben olmalıydım. Arkasını güneşe doğru vermiş alçak bir sandalye görünce bir an oturup dinlenmek istedim. Bu isteğime direnmeden bitkin bir hâlde sandalyeye yerleşip gözlerimi kapatarak, yüzümü havayı ısıtan alev topuna sundum. Rüzgârın hızı kesilmiş, ılık ılık yanaklarımı okşuyordu şimdi. Bir an içim geçer gibi olsa da dört genç turistin gülüşmeleri beni kendime getirdi. Sandalyemde doğrulup mantomun cebinden sessizde kalmış olan telefonumu çıkardım. Otuz beş arama, kırk sekiz e-posta, on iki SMS ve üç randevu bildirimi vardı. Hemen ayağa fırlayıp hızlı adımlarla Concorde Meydanı'na yöneldim. Asırlık ağaçlardan dökülen yapraklar beni bir kez daha vals yapmaya davet etse de bu sefer içimden oyun oynamak gelmedi. Öfkeli bir tekmeyle yaprakları savurdum. Royale Sokağı boyunca ilerlerken bir yandan da birikmiş sesli mesajları dinliyordum.

Daha asansörün kapısı açılır açılmaz resepsiyon görevlisi oturduğu yerden fırlayıp bana doğru geldi.

"Maëlle, müdür her yerde sizi arıyor, defalarca size telefon etmeye çalıştım."

"Biliyorum. Kendisine geldiğimi haber verin."

Satış müdürü açık alanı geçip yanıma geldi. "Her şey yolunda mı? Başına bir şey mi geldi? Pierre her yerde seni arıyor." Doğruyu söylemek gerekirse, sekiz yıl boyunca haber vermeden iki saatten fazla ortalıktan kaybolduğum olmamıştı. Telefonumu asla elimden düşürmez, gelen mesajlara en geç on beş dakika içinde cevap verirdim.

Endişe içindeki üç iş arkadaşımın daha sorularına cevap verdikten sonra ofisime girdim. Bilgisayarımı açtım, ekrandan

yayılan ışık gözümü kamaştırarak başımın ağrısını daha da artırdı. Daha iki dakika geçmeden Pierre büyük bir hışımla içeri daldı.

"Sen ne halt ettiğini sanıyorsun, Maëlle? Bu sabah yatırımcılar için sunum hazırlamamız gerekiyordu. Sana pazartesi randevumuz olduğunu hatırlatırım!"

Şirketimizin stratejisi hakkında düşünmek için son yirmi ayımı birlikte geçirdiğim, hayatımı günbegün kendisine adadığım kırk üç yaşındaki bu adam, bana ne yaptığımı soruyordu! Yarım gün işe gelmedim diye benimle karı-koca kavgasına girişiyordu! Elbette yaşadığım şu son birkaç saatin bütün önceliklerimi altüst ettiğini bilemezdi. İçinde önemli bir role sahip olduğum, hiç durmadan devinen bu karınca yuvasına baktım ama hiçbir şeyin tadı eskisi gibi değildi. Romane'dan başka hiçbir şey düşünemiyordum; o kadar ki, artık hangimizin kanser olduğunu dahi bilmiyordum.

Birden hıçkırıklarla ağlamaya başladığımı gören Pierre, sarsılmış gibi duruyordu. Sesinin tonunu değiştirdi. "Tamam tamam, Maëlle. Kendini bu hâllere sokmana hiç gerek yok. Beni bilirsin, çabuk sinirlenirim, sen buna alışkınsındır." Ancak ben gözyaşlarımı durduramıyordum. Pierre şaşırmıştı.

"Neyin var?"

"Yorgunum. Eve gideceğim. Endişelenme, yarın burada olacağım ve her şey zamanında hazır olacak."

"Beni endişelendiren toplantı değil, senin durumun. Bu sabah başına ne geldi senin?"

"Bir felaket... Ancak şu an bundan bahsedecek durumda değilim."

"Daima yanında olduğumu unutma. Beni ne zaman istersen arayabilirsin, hem işe dönmek için de acele etme, ben yatırımcıları idare ederim."

Ağlamayı keserek teşekkür ettikten sonra eşyalarımı toplayıp çıktım. Gökyüzü kararmış, tehditkâr bir hâl almıştı ve çok

geçmeden fırtına patlak verdi. Aceleyle, oturduğum binanın girişindeki hole girip merdivenlerden birinci kata çıktım ve üzerimdekileri çıkarmadan kendimi kanepeye attım.

Bu nasıl mümkün olabilirdi? Sadece iki saat hayatımı altüst etmeye yetmişti. Romane'ın sözleri kafamın içinde çınlayıp duruyordu. "Bu bir ölüm kalım meselesi" derken ne demek istiyordu? Gerçekten de bunca yıllık arkadaşlığımız süresince benden en ufak bir şey istememişti. İyi günümde de kötü günümde de daima yanımda olmuştu. Ama her şeyi yüzüstü bırakıp Nepal'e nasıl giderdim? Bu ülkenin Himalayalar'ın neresinde olduğunu bile bilmiyordum. Üstelik şu an iş yerinden uzaklaşmam da mümkün değildi. Öte yandan en yakın arkadaşımın isteğini nasıl geri çevirebilirdim? Fakat bu akıllara durgunluk verici hikâyeye de nasıl inanırdım? Gerçi onun yerinde ben olsaydım ben de önüme gelen her şeye sarılırdım.

Cevapsız sorular sonraki üç saat boyunca kafamın içine doluşmaya devam ettiler.

Aslında arkadaşıma bir şey olacak olsa ona bu şansı vermediğim için hayatımın sonuna kadar pişmanlık duyacağımı biliyordum. Bunu deneyip deneyemeyeceğimi, ofiste beni bekleyen acil işleri düşündüm: Pierre'in de dediği gibi birkaç gün pekâlâ bensiz de idare edebilirdi, hem sonra tatilimi iptal etmek de bana kalmıştı. Gerisi... hiç de acil değildi!

Romane'ın bu metodun gerçekliği ve sihirli gücü hakkında kendini hayallere kaptırdığından emindim ancak isteğini yerine getirmeden de edemezdim. Bir saat daha kararsızlık içinde gidip geldikten sonra nihayet kararımı verdim. Bundan kaçamazdım.

Midem guruldamaya başladı: rahatlama işareti! Kızartma makinesine iki dilim ekmek koydum; üzerlerine tarama sürüp limon sıktıktan sonra, bir kadehe beyaz şarap doldurup tek dikişte içtim. İkinci bir kadeh daha doldurup yemeğimi yemek için yatağa uzandım. Alkol düşüncelerimi hafifletip bedenimi gevşetmişti.

Birden Romane'ın ayrılırken bana verdiği mektubu hatırlayıp yataktan fırladım. Zarfı cebime koymuş ve orada unutmuştum. Kararımı verdikten sonra açmam için söz vermemi istemişti. Kararımı vermiş miydim? Fazla acele etmemiş miydim?

Sabah ola hayır ola diyen atasözünü dinleyecek olursam mektubu hemen okumamam gerekirdi. Mektubu mutfak tezgâhının üzerine, önüme koyup bir tabureye oturdum ve yeniden düşündüm. Aynı soruları kendime milyonlarca kez sorduktan sonra kararımı onayladım: Sonsuza kadar suçluluk duymaktansa Nepal'e bir gidip geliverirdim! Yırtarak açtığım zarfın içinde benim adıma Katmandu'ya bir uçak bileti ve Romane'ın yazdığı bir mektup vardı.

Maëlle,

Beni yüzüstü bırakmayacağını biliyordum... Hayati önemi olmasa senden asla böyle bir şey istemezdim. Uçak biletinden de anlayacağın gibi, eğer Jason'la karşılaşma şansını kaçırmak istemiyorsan hemen yarın gitmen gerekiyor.

"Yarın mı? Delirmiş olmalı!" Hemen telefonumu kaptım. "Romane, mesajımı alır almaz beni ara, gitmeyi kabul ediyorum ancak yarın gidemem!"

Biletin üzerinde yazan uçuş saatine baktım: 15.40, Roissy-Charles-de-Gaulle Havaalanı. Bu mümkün değildi!

Mektubu okumaya devam ettim:

Seni Katmandu'da bekliyor ancak uzun süre kalamayacak. El yazmasının bir kopyasını sana bizzat teslim edecek. Senin için havaalanına yakın bir yerden, Bodnath'ta arkadaşım Maya'nın işlettiği Mandala Otel'den bir oda ayırttım. Otelin adını söylemen yeterli, bütün taksiciler biliyor. Hafta sonundan faydalanıp antik şehri ziyaret et. Maya sana memnuniyetle birkaç tavsiyede bulunacaktır.

Her kemoterapi seansından sonra yaptığım gibi, yan etkileri ortaya çıkmadan önce kendimi her şeyden soyutlayıp bir süre ortadan kaybolacağım. Dolayısıyla Nepal'e varmadan önce bana ulaşman imkânsız ama seni arayacağım. Kararından dolayı çok memnunum ve senin gibi bir arkadaşım olduğu için gurur duyuyorum. Seni seviyorum.

Romane

Not: Kendine dikkat et ve... yanına kalın giysiler al zira akşamları hava (çok) soğuk oluyor ;-)

Birkaç saat içinde uçuyordum! Uçak Doha'da aktarma yaptıktan sonra ertesi gün saat 11.00'de Katmandu'ya inecekti. Birden içimi bir panik kapladı. Romane'ı aramayı denedim ama daha ilk çalışta telesekreteri devreye girdi. Tam bir kâbus! Daha şimdiden kararımdan pişman olmuştum. Kendimi nasıl bir kördüğümün içine sokmuştum böyle!

Gün boyunca yaşadığım olaylardan o kadar yıpranmıştım ki uyumakta güçlük çekiyordum. Saat sabahın dördünde Romane'ın sözleri uykumu böldü: "Senden benim için bir şey yapmanı istiyorum", "On altı yıllık dostluğumuz boyunca senden hiçbir şey istemedim", "Eğer böyle bir şans varsa bunu kaçırmak istemiyorum", "Seni seviyorum"; sonra da Carole'ün sözleri: "Buna layık olmanız önemli", "Sizi seçti", "Bu kadar yakın bir arkadaşınız..."

Gözüme uyku girmediğinden yataktan kalktım. Valizimi hazırlamak için birkaç saatim vardı.

Taksiyle havaalanına doğru giderken Pierre'i bir SMS'le durumdan haberdar ettim ve içini rahatlatmak için çok çabuk geri döneceğimi belirttim.

Uçak, hafif bir yağmuru ve benim kafa karışıklığımı Paris'in üzerinde bırakarak yoğun bulut kümesinin içine daldı.

Çocuk Gözüyle

"İçinde bulunduğumuz durum bize cennet veya cehennem gibi gelebilir: Her şey onu nasıl algıladığımıza bağlıdır."

—Pema Chödrön

Askerî üniforması büyük gelmiş, kısa boylu ve tıknaz bir Nepalli, "Vize?" diye sordu. Çat pat konuştuğu İngilizcesiyle söylediklerini anlamakta zorluk çeksem de ülkeye vizesiz girmemin mümkün olmadığını anladım. Ve tabii ki vizem yoktu. Gümrük memuruna ne yapmam gerektiğini sordum ancak o kâğıtlarımı elime tutuşturup arkamdaki yolcuya yaklaşması için işaret etmekle yetindi. Neyse ki Fransız bir yolcu yardımcı olmak amacıyla yanıma yaklaştı: "Önceden vize almadıysanız sağdaki büroya gidin. Elli dolar tutuyor."

Gişenin önünde uzayıp giden kuyruğu görünce bütün heyecanım söndü. Havaalanından çıkmadan önce iki saat kuyrukta beklemek zorunda kaldım.

Dışarı çıkınca bir taksi aradım. Tibetli gençler valizimi taşımak için etrafımı sardılar ama valizimi elimden bırakmayı kesinlikle reddettim. Bir grup çocuk yanıma yaklaşıp sattıkları malları

göstermeye çalıştı, onları da bir el hareketiyle kolayca uzaklaştırdım. Ah! Yolunuzdan çekilmeleri için insanlarına on dakika dil dökmek zorunda kaldığınız bazı ülkelerden gına gelmişti.

Sağ tarafta bir grup taksi şoförünün toplanmış olduğunu gördüm. Hepsi birbirinin aynısı, yirmiye yakın beyaz araba üç sıra hâlinde park edilmişti. İngilizce konuşarak önüme gelen ilk şoföre yöneldim ancak o beni alması için arkadaşına işaret etti. Arkadaşı valizimi elimden alıp arabanın tepesine bağlamadan koyuverdi. Buna şaşırsam da itiraz etmedim. Hiçbir şey için savaşacak gücüm yoktu.

Binmem için açtığı arka kapının gıcırtısını duyunca arabanın yaşını tahmin etmek hiç de zor olmadı. Üzerine sarı-kırmızı ajurlu yün örtü örtülmüş suni deri kaplı arka koltuğa oturdum. Şoför arabanın etrafından dolanıp sağ tarafa yerleştikten sonra dönüp yüzünde kocaman bir gülümsemeyle bana baktı. İngilizceyi katlederek:

"İyi günler hanımefendi, nereye gitmek istiyorsunuz?" diye sordu.

"Bodnath'a lütfen!"

"Stupa'ya* mı?"

"Hayır, Bodnath'taki Mandala Otel'e gidiyorum."

"O oteli bilmiyorum ama anıtın etrafında bir sürü otel var, onlardan biri olmalı. Gidelim mi hanımefendi?"

Şaşkınlıkla suratına baktım zira tereddüt edeceğini düşünmemiştim. Romane mektubunda herkesin oteli bildiğini yazmıştı. Şoför birden gaza bastı, ardında yoğun bir toz bulutu yaratarak; arabalar, bisikletler, kamyonlar arasından slalomlar yaparak ilerlemeye başladı. Şansıma, muhtemelen gideceğim oteli bilmeyen yegâne şoföre denk gelmiştim! Arabayı öyle bir kullanıyordu ki midem bulanmaya başlamıştı. Kibarlık olsun diye gülümsemeye

* Budist tapınağı. Bodnath'ta bulunan Stupa, dünyanın en büyük tapınaklardan biridir.

devam etsem de midemin bulantısı gitgide artıyordu. Dikkatimi yola verince önümden akla hayale gelmeyecek sahneler geçmeye başladı: Sağ tarafta bir motosikletin arkasına iki kişilik bir yatak bağlanmıştı, sol tarafta bütün bir aile bir mobiletin tepesine doluşmuştu. Ailenin en küçük üyesi gidonun üzerindeydi, şoförle ufaklığın arasında başka bir çocuk oturuyordu; nihayet arkada, ilk virajda savrulup uçmamak için babasının beline sımsıkı sarılmış başka bir çocuk daha vardı. Yayalar her adımda ölüm tehlikesiyle karşı karşıya kalıyordu ancak bundan endişe eder gibi bir hâlleri yoktu. Yolun kenarında duran bir inek de otlamasını bitirince trafiğe karıştı. Yaşlı bir adam; yanından geçerken kendisine çarpan bisikletli, dikkatsiz bir gencin arkasından bağırarak bastonunu sallıyordu.

Birkaç saat, birkaç kelime beni sterilize dünyamdan çıkarıp devasa bir çöp kutusunun, tozlu bir savaş meydanının içine atmaya yetmişti. Benim burada ne işim vardı? On dakika sonra lunapark kargaşası aniden kesiliverdi. Ünlü Stupa'nın önüne gelmiştik.

"Şuradaki ana kapıdan girin, sağ tarafınızda oteli görürsünüz."

"Emin misiniz?"

"Ah, evet! Sanırım!"

Çılgın yolculuğumuz sırasında devre dışı kalan taksimetreye eliyle vurdu. Sonunda benden 300 rupi istedi. Bu 2,50 avroya denk geliyordu, itiraz etmeden ödedim. Şans eseri hâlâ arabanın tepesinde durmakta olan valizimi aldım. Şoförüm beni bir el işaretiyle selamladıktan sonra rüzgâr gibi uçup gitti. Acele adımlarla, gelip geçen insanların arasında itile kakıla, valizimi arkamdan sürükleyerek kendime güç bela bir yol açmaya çalıştım. Dua etmeye gelmiş çok sayıda insan dua çarklarını çevirip çanlar çalarak devasa boyuttaki tapınağın etrafında saat yönünde dönüyordu. Bir an durup dehşet içinde bu insanlara baktım; sonra valizim ardımda, kalabalığı yararak ters yönde ilerlemeye başladım. Sokakta Stupa'yla ilintili her türden hediyelik eşyanın satıldığı minik turistik

eşya dükkânlarından yayılan tütsü kokuları dalgalanıyordu. Meydanın etrafını çevirmiş satıcılar Buda'nın karşısında oturmuş, yeni bir tespih almak isteyen rahipleri ve bu eşsiz mekânı görmeye gelen turistleri bekliyorlardı. Üzerinde otelimin adı yazılı, bir çıkmaz sokağı işaret eden bir tabela gördüm ve o tarafa yöneldim. Demir kapıdan girip yeşillikler içindeki bahçeden geçerek binaya vardım. Gürültü bir anda kesiliverdi. Çimenlerin üzerinde sağa sola serpiştirilmiş bir düzine kadar yuvarlak metal masa güneş banyosu yapıyordu.

Beni genç bir kadın karşıladı. Ellerini kavuşturup başını öne doğru eğdikten sonra "*Namasté!* Hoş geldiniz! Yolculuğunuz iyi geçti mi?" dedi, ilkokul düzeyindeki ağır aksanlı Fransızcasıyla.

Resepsiyon oldukça sade bir şekilde döşenmişti: Büro görevi gören bir tezgâh, üç kişilik aşınmış bir kanepenin etrafına yerleştirilen yine aynı derecede aşınmış iki deri koltuk ve tezgâhın sağ tarafında yığın hâlinde bekleyen valizler vardı. Bir an önce yerleşip bir duş almak için can atıyordum. Lafı hiç uzatmadan, "Bir arkadaşım benim adıma bir oda ayırttı: Maëlle Garnier," dedim.

Resepsiyon görevlisi kayıt defterini inceledikten sonra İngilizce cevap verdi: "Evet, odanız hazır, birinci katta hanımefendi. Eğer yemek yemek isterseniz aşçı bir saat daha burada olacak, size bahçede servis yapabilirim." Başımı "evet" anlamında salladım.

"Sıcak su saat 17.00'den itibaren kullanılabilir olacak."

"Nasıl yani, saat 17.00 mi?"

"Evet! Suyu güneş enerjisiyle ısıtıyoruz. İyi tesisatımız sayesinde sıcak suyu herkesten daha erken verebiliyoruz," dedi kendinden pek memnun bir ifadeyle.

Herkesten daha erken mi? Öyleyse diğer otellerde durum nasıldır kim bilir?

"Bu yüzden bütün müşterilerimiz çok memnun kalıyor, geçen sene bu modern yönteme geçmek için bir hayli yatırım yaptık."

Bitkin bir hâlde, "Çok iyi, teşekkür ederim," diye iç geçirdim.

Uzattığı anahtarı aldım.

"Bir şey daha: Gün içinde sıkça elektrik kesintisi oluyor."

Elektrik kesintisi mi? Harika!

"Ama endişelenmeyin, kesintiler önceden planlı bir biçimde yapılıyor."

Önceden planlı? Elbette!

"Bu akşam kesinti 19.00 ile 22.00 saatleri arasında olacak. Odanızdaki komodinin üzerinde mumlar olduğunu göreceksiniz."

Ona bitik gözlerle baktım. Nasıl bir dünyaya gelmiş olduğumu bilmiyordum ama bir şeyden emindim: Burada uzun süre kalmayacaktım! Valizimi taşıyacak biri olabileceğini düşünmeksizin, hayal kırıklığı içinde merdivene doğru yöneldim.

"Son bir şey daha, hanımefendi!" Yine ne söyleyecekti? Kendimi zaten bir kâbusta gibi hissediyordum. Arkamı döndüm. Hızla tezgâhın etrafından dolanıp bir mektup uzattı. "Sizin adınıza bir mektup var." Mektup mu? Ne kadar naziksin Romane!

Gri-beyaz karo döşeli merdivenlerden güçlükle birinci kata çıktım. Odaya ucunda bahçe görünen açık bir koridordan gidiliyordu. Bir tekme darbesiyle kolayca kırılabilecek iki eğreti halkayla tutturulmuş kilidi, anahtarla açtım.

Oda en fazla on metrekare olmalıydı. Neredeyse bütün alanı kaplayan büyük bir yatak, vernikli tahtadan bir komodin, içinde üç mum olan bir çanak, duvara dayalı bir hasır koltuk, Pisa Kulesi'ni taklit eden üç ayaklı bir portmanto ve odanın diğer ucunda, görünüşe bakılırsa bina kurulduğundan beri tadilat görmemiş bir banyo vardı. İçeri girdim. Orada da musluğu telle tutturulmuş bir duş, üzerinde kullanıla kullanıla küçücük kalmış bir sabun parçası duran eski bir emaye lavabo ve üzerindeki kireci gören bir stajyer arkeoloğun bile otelin açılış tarihini hemen anlayabileceği bir tuvalet vardı. Lavabonun musluğunu açtım, gürültüyle titreyen borulardan kesik kesik, sarımsı bir su aktı. Suyun düzenli şekilde akmaya başlaması için birkaç saniye geçmesi gerekti. Başımı

kaldırınca aynada bu dekorun zavallılığını daha da artıran perişan hâldeki suratımı gördüm. Sağ ol Romane!

Bitkin bir hâlde yatağa uzandım. Zarfı açtım, mektup İngilizce yazılmıştı.

Sevgili Maëlle,

Size el yazmasını otelde vermeye imkânım olmayacak. Bugün acil bir tıbbi yardım için birkaç günlük bir yürüyüş mesafesinde bulunan Himalayalar'daki bir manastıra gitmem gerekti. El yazmasını yanımda götürüyorum.

Nepalli bir rehber olan Shanti'ye, sizi bana getirmesini söyledim. Kendisi arkadaşım olur, sizin için bu seyahati organize edip güvenliğinizi sağlayacaktır. Nepal'e vardığınız gün otelinize gelerek bütün detayları açıklayacak.*

Aksilik için üzgünüm ama bunu anlayacağınızdan eminim.

Selamlarımla,
Jason

Ciddi olamazdı! El yazmasını neden rehbere bırakmamıştı? Öfke içinde yataktan fırlayıp Romane'ı aramaya çalıştım. Bir kere daha telesekreteri cevap verdi. Telefonumun şarjı, kendisinin de beni terk edeceğini haber vermek için yanıp sönmeye başladı. Hemen bir priz aramaya başladım ve koltuğun arkasında bir tane buldum. İyi haber: Çalışıyordu! Sakinleşmem için en az on beş dakika geçmesi gerekti. Yolculuğun yorgunluğu kendini hissettirmeye başlamıştı. Uyandığımda daha iyi düşünebileceğimi ümit ederek kendimi uykunun kollarına bıraktım.

Durumun bilincine varmamdan önce iki saat geçmesi gerekti. Yapılacakları sırayla ele almaya karar verdim: Önce bir duş alacak,

* Sanskritçede "barış" anlamına gelen bir Nepal ismi.

sonra da karnımı doyuracaktım. Sıcak su bedenime biraz olsun enerji verdi. Üzerime temiz giysiler geçirip resepsiyona indim. Beni karşılayan genç kadın yerini altmış yaşlarında, uzun boylu, zarif, dalgalı uzun saçlı bir kadına bırakmıştı. Beni gayet akıcı bir İngilizceyle, "Maëlle, değil mi? Ben Maya, otelin sahibiyim. Arkadaşınız Romane bana sizden bahsetti. Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum!" diyerek karşıladı.

Ne diyeceğimi bilemedim. Karşımdaki kadının nezaketi karşısında öfkem sönüverdi.

"Ben de çok memnun oldum."

"Karnınız aç olmalı! Karras, aşçım, bu akşam için *khashi ko masu,* yani geleneksel bir Nepal yemeği olan köri soslu kuzu eti pişirdi. Çok lezzetli bir yemektir."

Memnuniyetle kabul ettim. "Güneşten faydalanmak için yemeğinizi bahçede yemek ister misiniz?"

Harika bir fikirdi! Maya, yeşillikler içindeki bahçede bana eşlik etti. Dışarıdaki itiş kakışın sadece birkaç metre uzağındaki bu bahçenin sükûneti gerçek dışı bir şeydi.

"Siz uyurken Shanti telefon etti. İki saat sonra burada olacak." Görünüşe bakılırsa Maya onu tanıyordu, kendime has bir "kaş hareketiyle" şaşkınlığımı ifade ettim.

"Ah! Shanti ile çok eski dostuz! Himalayalar'daki insani yardım görevlerinde bana pek çok defa eşlik etmişliği vardır. Everest'e yakın küçük bir Şerpa köyü olan Pangboche'da doğdu."

"O zaman dağı iyi biliyordur, değil mi?"

"Tabii ki iyi biliyor! Dağ hakkında bilmediği hiçbir şey yok, göreceksiniz. Ondan daha iyi bir rehber bulamazdınız, gideceğiniz yere sağ salim götüreceğinden kuşkunuz olmasın."

"Siz nereye gitmem gerektiğini biliyor musunuz?"

"Hayır! Bunu bir tek siz biliyorsunuz," diye cevap verdi dalga geçer gibi.

"Ah, hayır, kesinlikle bilmiyorum. Jason adında birini bulmam gerekiyor ve nerede olduğu konusunda en ufak bir fikrim dahi yok..."

"Evet, Romane bana her şeyi anlattı. Kendisi için size bir el yazması vermesi gerekiyor."

"Bundan sizin de mi haberiniz var? Sizin bu konu hakkındaki düşünceniz ne?"

Bir süre düşündü.

"Sevdiğimiz bir insanı kurtarmak için her şeyi denemek gerekir. İstisnasız her şeyi!"

"Ben de bunun için buradayım zaten. Ben aslında daha çok, Jason hakkında ne düşündüğünüzü sormuştum. Onu tanıyor musunuz?"

"Bir defa gördüm. Kendisini tamamen kanser konusundaki araştırmalarına vermiş, kalan zamanını da Tibetlilere adamış biri. Tibetliler sürgünden beri Nepal'de yaşıyorlar, burada varlıklarına müsamaha gösterilse de bir sosyal statüleri yok. Amacı Tibetlilere tıbbi tedavi sağlamak ve onları topluma kazandırmak olan bir derneği yönetiyor."

"Peki siz bir el yazmasının bugüne kadar hiç bilmediğimiz birtakım gerçekleri ortaya çıkarabileceğine inanıyor musunuz?"

"Bilmiyorum, ama çoğu zaman çıktığımız yolun bizi daha önce hiç tahmin etmediğimiz başka yerlere götürebildiğini biliyorum."

Şaşkınlıkla yüzüne baktım. "Sorunuzun cevabını bilmiyorum ama eğer yaşayacaklarınıza kulak verecek olursanız kendinize henüz sormadığınız soruların cevaplarını bulduğunuzu göreceksiniz!"

Söylediklerinden tek kelime dahi anlamıyordum ancak saat farkı yüzünden o kadar yorgundum ki itiraz etmedim. Genç bir kadın önüme tabağımı bıraktı. Maya ayağa kalktı. "Sizi yemeğinizle baş başa bırakayım. Yemeğinizi bitirince eğer arzu ederseniz

Shanti gelmeden önce Bodnath'ın etrafında ufak bir gezinti yapabiliriz," diyerek bir kelebeğin hafifliği ve zarafetiyle uzaklaştı.

Tam bir egzotik rayihalar senfonisi olan köri kokuları, burun deliklerimi okşadı. Önümde duran bu Hint yemeği; sarı, kahverengi ve altın renginde bir kaleydoskop gibiydi. Daha ilk lokmada Uzak Doğu'nun baharatlı tatlarını hatırladım. Bu enfes kokular beni sınırın öbür tarafına, Thomas ile yaptığımız son seyahat olan Hindistan seyahatimize götürdü! Beş yıl önceydi... Bollywood filmi ayarındaki mutluluğumuz, üç ay sonra tam da beraber yaşamaya karar verdiğimiz günlerde, beni kuş beyinli bir sürtük için terk etmesiyle bir kâbusa dönüşmüştü. Alçak herif! Birbirimize çılgınlar gibi âşık olduğumuz üç yıllık ilişkimize bir SMS ile son noktayı koymuştu. Ancak şimdi bunu hatırlamanın bir faydası yoktu, zaten artık hayatımda başka şeyler vardı. Aslında iyice düşünecek olursam.... pek de bir şey yoktu.

Telefonumu elime alıp boş yere bir hat yakalamaya çalıştım. Dünya ile kopan iletişimim bana bir kez daha yalnızlığımı hatırlattı. Masama konan bir serçe hiç çekinmeden ekmek kırıntılarını gagalarken bir yandan da tek gözüyle beni süzüyordu. Arka plandaki çiçeklerin güzelliğine karışan bu küçücük kanatlı yaratık ve burnuma gelen hoş kokular, yalnızlığımı biraz olsun gidermeye yetti. Ben son lokmamı yutarken Maya da göründü. Bu kadından yayılan sükûnet bütün kaygılarımı yatıştırmaya yetiyordu.

Bir kahkaha atarak, "Tabağınıza bakılırsa ya yemeğinizi çok sevdiniz ya da karnınız çok açtı," dedi.

"Gerçekten de çok lezzetliydi."

"Bodnath'ı gezmek ister misiniz?"

"Evet, çok isterim!"

Maya çıkışa kadar arduvaz taşı döşeli dar geçitte, önüm sıra yürüdü. Meydanı dolduran kalabalık insan grubu ağır adımlarla tapınağın etrafında dönmeye devam ediyordu. Nepal'in en büyük tapınaklarından biri olan Bodnath, Budistler için önemli bir hac

merkeziydi. Son derece etkileyici bir yerdi. 1959 yılında on dördüncü Dalay Lama'nın kaçışından sonra çok sayıda Tibetlinin Bodnath'a akın etmesi, Lhasa şehrinin kuruluşuna vesile olan ve bu alanın dini açıdan önemini kanıtlayan elliye yakın manastır ve ibadethanenin yapımını da birlikte getirmişti. Şehri Katmandu Vadisi'ne bağlayan eski ticaret yolu üzerinde bulunuyordu. Meydanın orta yerinde bir Budist tapınağı olan Stupa, bütün haşmetiyle salınıyordu. Kırk metrelik boyu ve çapıyla Nepal'in en büyük tapınaklarından biriydi. Zemini, müminlerin üzerinde dolaşabildikleri ve bir mandalayı* temsil eden üç terastan oluşuyordu.

Maya, tıpkı dinleyicilerine mümkün olduğunca fazla bilgi vermek isteyen bir rehber gibi, bana bu tapınağın mimarisinde her şeyin simgesel olduğunu açıkladı. Kâinat ve evreni oluşturan ana elementler Budist doktrininin özünü oluşturuyordu: Zemin, toprağı temsil ediyordu; kubbe, suyu; tepedeki kule, ateşi; taç, havayı ve kulenin sivri ucu da ruhu temsil ediyordu. Adımlarımızı diğer müminlerin ritmine uydurmamızı önerdikten sonra, her biri içinde bir Buda heykeli barındıran yüz sekiz girintiden bazılarının önünde zaman zaman durarak bana Buda'nın hikâyesini anlatıyordu. Büyük bir tutkuyla konuşan bu kadının anlattıklarını büyülenmiş gibi dinliyordum.

"Kubbenin tepesinde senin de görebileceğin gibi, kulenin dört duvarına resmedilmiş son derece anlamlı bakan dört çift göz var. Dört ana yöne bakan bu gözler müminlere Buda'nın yaşamlarındaki varlığını ve önemini hatırlatıyor. Kulenin uzun piramit biçimindeki üst kısmı on üç basamaktan oluşuyor. Şurada, görüyor musun? Yarımküreyi kulenin sivri ucundan ayıran bu basamaklar uyanışa giden yoldaki on üç aşamayı temsil ediyor, gerçek bilgiye ulaşmamızı sağlayan on üç basamak... *Bodhanat* da uyanış ve gerçek bilgi anlamına gelen *Bodhi* veya *Boudha* kelimesinden türemiş bir isim."

* Evrenin gelişimini ve gerilemesini sembolize eden dairesel şekillerdir. Mandala çoğu zaman bir meditasyon aracı olarak kullanılır.

Maya koluma girip "Benimle gel, sana zencefilli çay ısmarlayayım," diyerek beni dar bir kapıdan içeri soktu. Beyaz fayans döşeli yüksek merdivenlerden hızlı adımlarla beşinci kata; her türden müşterinin masaları tıklım tıklım doldurduğu, etrafı mazı ağaçlarıyla donatılmış bir terasa çıktık. Ortalıktaki boya kokusuna bakılırsa teras tadilattan yeni çıkmıştı. Sol taraftaki duvarda, iki büyük bambunun arasında Katmandu Vadisi'nin haritası asılıydı. Maya bana haritada bulunduğumuz yeri gösterdi; şehir merkezinden uzakta, şehrin doğu sınırındaydık. "Son bir gayret! Seni götürmek istediğim asıl yer yukarıda," dedi. Terasın sağ tarafında, dipteki bir merdiveni işaret ettikten sonra çevik adımlarla önümden yukarı çıktı. Yukarıya varınca beni Buda'nın büyülü bakışları karşıladı. Muzaffer bir edayla otuz metre yükseklikten bakan ve içimi delip geçen bu gözlerden bilgelik akıyordu. Üzerine güneşin son ışıklarının vurduğu beyaz giysisinde portakal rengi hareler dans ediyordu. Terasın ucuna kadar yürüyüp aşağıda dua eden karınca büyüklüğündeki insanlara baktım.

Maya, devasa Buda'nın iyilik dolu gözlerine en yakın masaya oturmamızı önerdi. Garson kız hemen yanımıza gelip saygıyla önümüzde eğildi. Maya çaylarımızı ısmarladı. Burası tek kelimeyle büyüleyiciydi, zaman adeta bir an için durmuştu.

"Burada uzun zamandır mı yaşıyorsun?"

"Yirmi yıldır. Hindistan'da, Dharamsala şehrinde doğdum. Bütün çocukluğum orada geçti, sonra evlendim. Salaj burada, Katmandu'da emlak işinde bir fırsatı değerlendirdi ve buraya yerleştik. Böylece ben de kendimi Tibetlilerin topluma kazandırılmasına yardımcı olmak amacıyla kurduğum derneğe adadım."

Susup gözlerini bir süre Stupa'ya dikti. Hattın çekip çekmediğini kontrol etmek için telefonuma baktım: Çekmiyordu. Yeni bir bağlantı denemesi yapmak için telefonumu kapatıp yeniden açtım ancak değişen bir şey olmadı.

"Ya sen Maëlle, sen nasılsın?"

"Nasıl mıyım? İyiyim..."

"Nezaket olsun diye sormuyorum, gerçekten nasıl hissettiğini soruyorum."

Böyle ısrar etmesine şaşırdım zira hayatımda ilk defa biri bana bu soruyu benden dürüst bir cevap vermemi bekleyerek soruyordu. Benim iyi olup olmamamla ilgilenmesine afallamıştım.

"İyiyim Maya, biraz yol yorgunuyum."

"Telefonun yüzünden tedirgin olduğunu hissediyorum."

"Geldiğimden beri hat çekmiyor."

"Kanıksamış olduğun düzeninden sekiz bin kilometre uzakta telefona ihtiyacın var mı?"

"Evet, telefonuma her yerde ve her zaman ihtiyacım var! Gitmeden önce yarım bıraktığım dosyaları takip etmem gerekiyor."

"Bu kadar mı vazgeçilmezsin? Birkaç günlük yokluğunun iş arkadaşların için sorun olacağını mı düşünüyorsun? Her şeyin senin omuzlarına yüklenmesini gerektirecek kadar büyük bir organizasyon bozukluğunuz mu var?"

Saf mıydı yoksa benimle dalga mı geçiyordu, emin olamadım. Sesinin tonu ve gözlerinin ifadesi ikinci olasılığı doğrular gibiydi ve bu hiç hoşuma gitmedi.

"Ben üç yüz kişilik bir şirketi yönetiyorum, şu aralar çok kritik bir dönemden geçiyoruz. Zira birkaç gün sonra çok büyük bir şirketler topluluğuna bir satışımız var ve evet, benim yokluğum büyük bir sorun, çünkü işin içinde milyonlarca avro var."

"Öyleyse buraya neden geldin?"

"Şey... Romane için şu meşhur el yazmasını almam gerekiyor, sanırım bunu sen de gayet iyi biliyorsun!"

Soruları sinirimi bozuyordu. Kim oluyordu da beni böyle yargılıyordu?

"Maëlle, eğer aklın ve kalbin burada değilse bu yolculuğu nasıl huzurlu bir biçimde yaşayabilirsin? Bundan nasıl bir mutluluk elde edebilirsin?"

"Ayy, Maya uyansan iyi olur! Buraya zevk için gelmedim, tatilde değilim herhâlde! Bir arkadaşımın benden istediği bir şeyi almaya geldim ve onu alır almaz da Fransa'ya, hayatıma geri döneceğim. Bu bir seçim değil, bir zorunluluk, anlıyor musun?"

"Yani birinin seni buna mecbur ettiğini mi söylüyorsun?"

Homurdanarak iç çektim.

"Maya, sen akıllı bir kadınsın, o yüzden lütfen anlamamış gibi yapma. Romane çok hasta, bu el yazmalarının ona herhangi bir şekilde faydası olacaksa gelmemezlik edemezdim, değil mi?"

"Tamam ama madem ki buraya gelmeyi seçtin, öyleyse neden bu deneyimi bir zorlama gibi değil de zevk alarak yaşamayasın?"

"Ama burada olmaktan nasıl zevk alabilirim ki? Seni incitmek istemem fakat etrafına bir bak: diz boyu sefalet, soğuk, toz... Bir iletişim ağı yok, doğru düzgün elektrik bile yok! Konfordan uzak, döküntü bir otel odası! Kendimi adeta Orta Çağ'a dönmüş gibi hissediyorum!"

"Haklısın, buradaki yaşam şartları Batı'dakinden çok farklı. Ama bana kalırsa senin rahatsızlığının asıl nedeni bu değil, başka bir şey."

"Ah, öyle mi dersin? Peki, madem her şeyi biliyorsun, o zaman rahatsızlığımın nedeni neymiş sence?"

"Burası hakkında sahip olduğun ön yargı."

Ön yargımın, görünüşe göre Maya'nın benimle aynı şekilde değerlendirmediği bu zavallı manzarayı güzelleştirmeye yardımcı olmadığı kesindi. Garson kız masaya sıcak çaylarımızı bıraktı. Bir kere daha önümüzde eğildikten sonra gözden kayboldu.

"Bugün cumartesi, iş arkadaşların bu saatte dinleniyorlardır. Telefonunu düşünmeyi bırak, bu akşam sana bir faydası olmayacak. Yüzünü güneşe ver ve yaşadığın ânın keyfini çıkar." Sıcak çaydan bir yudum aldım. Maya haklıydı, bu saatten sonra Paris'ten bir mevzu çıkmazdı. Dediğini yaptım ve aşağıdaki organize karınca yuvasından gelen ninni gibi dualaların eşliğinde kendimi bu

ılık günbatımına bıraktım. Bize güneş şemsiyesi görevi gören ağacın tepesindeki kuşlar, dualara eşlik edercesine birkaç metre ötemizde cıvıldaşıyorlardı.

Derin bir nefes aldım, bütün düşüncelerim ve bütün kaygılarım uçup gitti. Çok iyi hissediyordum. Birkaç dakika sonra gözlerimi açtığımda nefes kesici bir manzarayla karşılaştım: Adeta batmak için benim bakmamı bekleyen güneş, bütün Bodnath'ı canlı bir portakal rengine bürümüştü. Çayımı yudumlayarak güneşin muhteşem gösterisini izledim. Çayın hoş tadı, Maya'nın deminden beri uğraşıp da başaramadığı gülümsemeyi yüzüme kondurabildi. İçimi hiç alışık olmadığım bir sükûnet kapladı. Kendimizi güneşin kollarına bırakıp bu büyülü gösteriyi sessizlik içinde, ön sıradan seyrettik.

"Shanti'yle buluşmandan önce sana söylemek istediğim son bir şey daha var: Mutsuz olmak için harcadığın tek bir an sana geri gelmeyecek. Yaşamının ne zaman başladığını biliyorsun, ama ne zaman biteceğini bilmiyorsun. Yaşadığımız her saniye bize sunulmuş bir hediyedir ve onu ziyan etmememiz gerekir. Mutluluk şimdiki zamanda yaşanır. Eğer burada oluşunu bir zorunluluk olarak görüyorsan ileriki saatlerde zor anlar yaşarsın. Zira dağ devasa bir aynadır. Senin ruhunu ve varlığını yansıtır. Sana sunulan fırsatı değerlendirip bu yolculuğu kim olduğunla, bildiklerinle, kendi kültürünle, kendi yaşam seviyenle, kendi konforunla kıyaslamadan, farklı bir biçimde deneyimlemeyi seçebilirsin. Eğer şimdiye kadar görmüş olduklarını unutup etrafını yargılamadan taze bir bakışla gözlemlemeyi kabul edersen, bütün farklılıklarına rağmen yeni bir dünya keşfedebilir ve kendi bildiğin dünyadan aldığın zevkten çok daha fazla zevk alabilirsin. Amaç Nepal'e yerleşmen değil elbette, farklı bir şey deneyimlemen. Buna hazır mısın?"

Birkaç dakika önce çok uzun bir zamandır hissetmediğim eşsiz bir görsel ve duyusal deneyim yaşamıştım. Maya'nın önerisi beni düşündürdü. Neden denenmesin ki? Bu oyun ilgimi çekmişti.

Kaldı ki madem şu an buradaydım, öyleyse bundan zevk almayı deneyebilirdim.

"Ben zor işlerin kadınıyımdır!"

"O hâlde bir hayli eğleneceksin."

"Bunun için ne yapmam gerekiyor?"

"Doğru bildiklerini unutup her şeyi, tıpkı yeni doğmuş ve etrafındaki her şeye hayranlıkla bakan bir bebek gibi keşfetmen gerekiyor."

"Sanırım bunu yapabilirim!"

Maya gülümsedi, sonra saatine baktı. Otele dönme zamanı gelmişti, Shanti beni bekliyor olmalıydı.

Stupa'nın etrafındaki turumuzu tamamlarken Maya, şimdiden egzersize başlamamı önerdi: "Bütün duyularını sonuna kadar aç ve hayatın mırıltısını dinle." Sustu ve etrafını gözlemlemeye koyuldu. Bakışlarımı etrafımdaki renklerde gezdirdim, burnuma gelen tütsü kokularını içime çektim, dua eden her bir müminin mırıltısına kulak kabarttım. Ne kadar farklı olduğumu fark edip gülümsedim. Her şey benim için yepyeniydi. Gerek içinde bulunduğum dekor gerekse gelenekler, bildiklerimden çok farklıydı ve bu da her şeye ilk defa görüyormuşum gibi bakmamı kolaylaştırıyordu. Gerçekten de ilk defa görüyordum!

Maya bana şefkatle bakıyordu. Utandığımı hissettim ve hemen sorularımı sormaya başladım:

"Bütün gece karanlıkta, elektrik olmadan mı dua ediyorlar?"

"Bildiklerinle kıyaslama, ampulleri unut, bilinci olmayan ve burayı ilk defa keşfeden bir kuş düşün. Kendisine bu tür sorular sorar mıydı sence? Hayır, sormazdı, sadece ânı yaşardı. Beynin tamamen bakirmiş gibi gözlemlemeye devam et. Üzerinde düşünmeden sadece bakmakla yetin."

Bu oyunun tahmin ettiğim kadar kolay olmadığını anlamaya başlıyordum. Aklıma gelen her fikir kendi bildiklerimden, kültür ve inançlarımdan izler taşıyordu. Sormak istediğim pek çok

soruyu sormaktan vazgeçtim zira hepsi de beni andan uzaklaştırıyordu, ama ne olursa olsun, şimdiki zamanı bildiklerimden ayırmayı beceremiyordum.

Maya kemerli kapının altından geçip otelin demir parmaklıklı kapısına kadar dar geçit boyunca önüm sıra yürümeye başladı. Bir ara bana dönüp düşüncelerimi böldü.

"Endişelenme, eğer istersen beynine hükmedebilirsin. Bir şeyin bilincine varmak, buna hazır olduğumuzda saniyelik bir iş, ancak yıllardır süregelen alışkanlıkları değiştirmek, doğaldır ki biraz zaman alıyor."

"Bunu bilmenin içimi rahatlattığından emin değilim."

"Spor yapmaya başladığında vücudunun birkaç dakika içinde şekle gireceğini mi sanıyorsun? Bunu başarmak uzun antrenmanlar gerektirir. Sadece istemek yetmez, ancak her şey istemekle başlar."

Oysa ben şu an spor salonumdan ne kadar da uzaktaydım!

Yazı Tura

"Dalgalara engel olamazsınız, ancak sörf yapmayı öğrenebilirsiniz."
–Joseph Goldstein

Bahçedeki patikanın iki tarafına serpiştirilmiş masalar mumlarla aydınlatılmıştı. Havanın serinlemiş olmasına rağmen dışarısının atmosferi, insanı kendini bu cennet bahçesine bırakmaya davet ediyordu. Girişe yakın bir masada oturan Shanti bizi görünce ayağa kalktı. Maya'yla sıcak bir biçimde sarılıp selamlaştıktan sonra bana döndü. Elimi iki elinin arasına alıp dostça sıktı.

Kısa boyluydu. Güneşten kararmış yüzü ve gülen gözlerinin kenarlarındaki kazayakları, kökenini ele veriyordu. "Böyle soylu bir amaç için seni Himalayalar'a götürmek benim için büyük şeref, yolculuğunun iyi geçmesi için elimden geleni yapacağımı bilmeni isterim." Nepal aksanıyla konuştuğu İngilizcesini anlamak bir hayli zordu. Beni masasına davet etti.

"İzleyeceğimiz güzergâhı kararlaştırmamız lazım, ayrıca seni bizi bekleyen tehlikeler konusunda da uyarmam gerekiyor. Kimse

sana yılın bu döneminde karşılaşacağımız hava şartlarından bahsetti mi?"

"Neden bahsediyorsun, Shanti? Seni duyan da dünyanın merkezine seyahat edeceğimizi zanneder," diye cevap verdim gülerek.

Şaşkınlıkla dönüp Maya'ya baktı. Maya tek kelime etmeden omuz silkmekle yetindi.

"Söylesenize, nereye gidiyoruz? Aslında otele gelir gelmez bir defter alıp birkaç saat sonra da geri dönmem gerekiyordu."

"Eğer el yazmasını yanında götürmek istiyorsan birkaç saatten fazlasına ihtiyacın olacak!"

Torbasından bir harita çıkarıp masanın üzerinde açtı. Himalaya Sıradağları'nın haritasıydı. Parmağıyla bulunduğumuz yeri işaret etti, sonra da Annapurna Dağı'nın ortasında, Jason'ın bulunduğu yeri gösterdi.

"Gördüğün gibi, çok yakın olduğu söylenemez. Oraya gitmek için pek çok rota izlemek mümkün, ama ben Annapurna Tapınağı'na varmak için Kande'den yola çıkıp Avustralya kampından geçmeyi; sonra da Landruk, Jhinu Danda, Bamboo ve nihayet Deurali'den geçerek yukarı çıkmayı öneriyorum. Bu rotayı izlersek bir gün fazla yürümüş olacağız ama bu yol, doğu tarafındakine nazaran daha kolay bir yol. Eğer her şey yolunda giderse beş veya altı gün sonra manastıra ulaşmış oluruz, iniş de dört günümüzü alır. Ne dersin?"

"Sanırım bu işte bir yanlışlık var. Ne bu tür bir aktivite için gerekli hazırlığım ne de on günlük yola gidecek zamanım var."

Shanti sıkıntıyla haritayı katlayıp iç çekti.

"Bu durumda almaya geldiğin şeyi almadan dönmen gerekecek."

"Böyle bir şey kesinlikle söz konusu olamaz! Bu çok saçma! Manastıra helikopterle ulaşmak pekâlâ mümkündür. Elbette masrafı neyse üstlenmeye hazırım!"

"Tabii, ancak helikopterle gidecek olursak dikkat çekeriz ve şu an böyle bir şey yapmamız mümkün değil!"

"Nedenmiş o? Bana söylemediğiniz bir şey mi var?"

İçimi birden bir sıkıntı kapladı. Shanti dönüp Maya'ya baktı. Maya onaylar gibi başını salladı.

"Manastırda Nepal polisi tarafından aranan Tibetliler kalıyor. Çin, kışkırtıcı ve tehlikeli olarak değerlendirdiği bu kişileri kendilerine teslim etmeleri için Nepalli yetkililerle bir anlaşma imzaladı. O yüzden çok ihtiyatlı olmamız gerekiyor. Bölgedeki bir grip salgını yüzünden Jason'ın acilen oraya gitmesi gerekti. Senin gelip gelmeyeceğini bilmediğinden el yazmasını yanında götürmeyi tercih etti. Arkadaşın geleceğini bana dün haber verdi ancak Jason Katmandu'dan ayrılmıştı."

"Oraya daha çabuk varmamızın başka bir yolu yok mu?"

"Korkarım hayır, dağa araçla çıkmak mümkün değil."

Bir çözüm bulmaya çalışıyordum ama açıkça görülüyordu ki başka çare yoktu. Böyle zor bir karar vermek durumunda kalmak çok sinir bozucuydu. Shanti ve Maya bu bilgiyi hazmetmem için bana biraz zaman tanıdılar. Ben bir karar verene kadar tek kelime etmeden durup beklediler.

"Hayır, hayır, hayır! Benim geri dönmem gerek, Paris'ten bu kadar uzun süre uzak kalamam. İş arkadaşlarımın bana ihtiyaçları var, anlasanıza! Zaten burada bir telefon hattı bile yokken..."

"Eğer alacağın kararı haklı nedenlerle alırsan bu doğru bir karar olur. Yani kalbinden gelen nedenlerle..."

"Ne demek istediğini anlamıyorum!"

"Dur tahmin edeyim: Eminim sana beynini en iyi biçimde kullanmayı öğreten parlak bir eğitim aldın. Pek çok durumda da bu gayet güzel işe yarıyordur. Peki ya kalbin ne durumda? Sana kimse kalbini dinlemeyi öğretti mi? Bu tür bir karar almak ve sonradan pişman olmamak için olasılıkları hesaplama konusunda iyi olmana gerek yok, kalbinin sesini dinlemen yeter. Sana hayatının

yolunda rehberlik edecek olan, sana en uygun olan, kendini gerçekleştirmeni sağlayacak olan tek şey budur."

Kesmeye cesaret edemeden dinlediğim bu sözler, bir tarikat gurusunun sözlerini andırıyordu ancak konuşurken yaydığı huzur dikkatimi çekmişti. Tuhaf bir ışığı vardı ve varlığı bana iyi geliyordu. Merakım kabarmıştı.

"Benim için beynim ve kalbim yaşamamı sağlayan iki organdan ibaret. Kararlarımı biri veya diğeriyle aldığımı zannetmiyorum. Hayatımdaki her seçim, farklı alternatifler arasında enine boyuna düşündükten sonra yapılmış oluyor. Düşünmeden hareket edecek yaşı çoktan geçtim."

"Kimse senden düşünmeden hareket etmeni istemedi; söylediğim şey, isteklerinin sesini duyabilmek için panik çığlıklarını susturman. Kalbinin ne istediğini dinliyor musun yoksa sadece korkularının gürültüsüne mi kanıyorsun?"

"Şey... bilmiyorum, hayatımda hiç kendime bu tarz sorular sormadım."

"Sorun da bu! Buraya neden geldin?"

"Yaa, biliyorsun işte, şu yöntemi almak için!"

"Öyleyse buraya kadar gelmişken şimdi neden vazgeçiyorsun?"

"Çünkü geldiğim gibi geri gidecektim. İşim nedeniyle burada on gün kalabilmem mümkün değil. Böyle yoğun bir dönemde işten uzaklaşmam çok büyük bir şuursuzluk olur."

Ona sinirle telefonumun ekranını uzattım.

"Üstelik senin de gördüğün gibi burada bir hat bile yok!"

"Evet, görüyorum ama on günde şirketinin batacağını mı sanıyorsun?"

"Evet, yani hayır... ama kaybettiğim tek bir günün bile telafisi çok zor."

"Tamam. Gerçekte vazgeçmene neden olan şey ne?"

Bir an durup düşündüm. Bir şey buldum ama söylemeye çekiniyordum.

"Dağa çıkmak için gerekli fiziksel kondisyona sahip olduğumu zannetmiyorum. Ayrıca nereye gittiğimi bile bilmeden hiç tanımadığım insanlarla yolculuk etmeye hazır olduğumu da sanmıyorum."

"Seçimini şimdi daha iyi anlayabiliyorum: Yolculuğu başaramamaktan, tanımadığın kişilerle yalnız kalmaktan, hayal kırıklığına uğramaktan ve el yazmasını alamamaktan korkuyorsun. Beynin vazgeçmen ve geri dönmen için sana bahaneler yaratıyor: 'Bu senin için çok zor, sen bir sporcu değil bir entelektüelsin, bu insanlar büyük olasılıkla sahtekârdır, ya böyle bir el yazması yoksa?..' Bu şüpheler seni ikna etmeye yetmediğindeyse bu ses başka silahlara sarılıyor: örneğin suçluluk duygusuna... 'Çalışanlarını nasıl yüz üstü bırakırsın? Bu tür eğlencelere zamanın olduğunu mu sanıyorsun?' gibi."

Gülümsedim. Gerçekten de kafamın içindeki sesin söyledikleri bunlardı.

"Şimdi artık korkularının neler olduğunu bildiğine göre, eğer bu korkulara sahip olmasaydın ne yapardın, bana söyleyebilir misin? Eğer yol kolay ve zahmetsiz olsaydı, yol arkadaşların senin iyiliğinden başka bir şey istemiyor olsalardı ve yolun sonunda büyük ihtimalle el yazmasını bulacak olsaydın kararın ne olurdu?"

"Kesinlikle giderdim, çünkü Romane benim için çok önemli ve eğer iyileşmesini sağlayacak bir şey varsa bulup mutlaka ona verirdim. Hem sonra... çok sevdiğim birinin hayatını kurtarmanın yanında, kendi hayatımdan on günün hiçbir önemi olamaz."

Bu sözler kalbimden dökülüyordu. Shanti beni dinlerken sık sık kafa sallıyordu. Gözlerini gözlerime dikti.

"Böyle bir kararı sadece kalbinle alabilirsin. Korkularını dinlemeyi bırakınca kalbinin sakin sesini duyabildin. Neden korkularını aşıp bu şansı kullanmayasın? Yarın bir gün, masanın başında otururken kararından pişman olmayacak mısın? Ben dağı çok iyi biliyorum. Yolculuğumuz esnasında mutlaka zorluklarla

karşılaşacağımız zamanlar olacak, yılın bu döneminde hava koşulları sert olur ancak başaracağımızdan en ufak bir kuşkum yok. Eğer istiyorsan seni yukarı çıkarırım ama senin yardımın olmadan hiçbir şey yapamam."

"Peki ya ekip?"

"Ekip elemanlarını çok iyi tanıyorum zira ekibi kuran benim: Nishal, birinci taşıyıcı, benim çocukluk arkadaşım ve otuz yıldır bu işi yapıyor. İkinci taşıyıcı olan Tim ise onun yeğeni. Babası çocukken budala olduğunu görüp Tim'i reddedince onu Nishal büyüttü. Bazı şeyleri diğerlerinden biraz daha zor anlıyor olsa da herkesten çok daha büyük bir kalbi vardır. Göreceksin, onunla yolculuk yapmak gerçekten çok zevklidir, işini oldukça ciddiye alan bir çıraktır. Ve yolculuk boyunca bize lezzetli yemekler hazırlayacak olan aşçımız Goumar da son derece neşeli ve eğlenceli bir adamdır. Yıllardır Nishal ve Goumar'la birlikte Himalayalar'ı karış karış geziyorum. Onlardan çok hoşlanacağına eminim! Kendine sorman gereken asıl soru, bana neden güveneceğin sorusu olmalıydı. Cevaba gelince, çünkü ben Jason'ın senin için seçmiş olduğu rehberim ve Jason da senin çok sevdiğin dostunun yakın bir arkadaşı. Bu senin için yeterli, değil mi?"

Gülümsedim.

"Pazarlık etmeyi çok iyi biliyorsun, Shanti!"

"Sana satacak bir malım olmasa da iltifatını kabul ediyorum. Sonuç olarak neyi dinlemeye karar veriyorsun? Beynini ve korkularını mı yoksa kalbini ve dostuna duyduğun sevgiyi mi?"

Dirseklerimi masaya dayayıp başımı ellerimin arasına aldım. Bir dakika boyunca bütün olasılıkları düşündüm, sonra başımı kaldırıp dairesel hareketlerle şakaklarımı ovuşturdum ve derin bir nefes alarak gözlerimi Shanti'nin gözlerine diktim. "Yola ne zaman çıkıyoruz?"

Şans mı, Şanssızlık mı?

"Ne kadar ileriye gidebileceğimizi bilmenin tek bir yöntemi var: yola çıkmak ve yürümeye başlamak."

–Henri Bergson

Otelin terasında kahvaltı ettim. Yüzümü güneşe verip yandaki tapınaktan gelen duaları ve her dua arasında yükselen çan seslerini dinledim. Huzursuzlukla Shanti'nin gelmesini bekliyordum, birazdan yaşayacaklarımı düşününce içim kararıyordu. Şehir dışında bir gün dahi geçirmeye tahammül edemeyen ben, Himalayalar'a gidiyordum! Üstelik hiç tanımadığım hâlde güvenmek zorunda olduğum kişilerle. Bu mantıklı bir davranış mıydı? Zaten Romane'a da ulaşamamıştım. Nasıl böyle çılgınca bir karar verebilmiştim? Düşündükçe kalbim yerinden çıkacak gibi oluyordu. Mideme bıçak gibi saplanan bir ağrı hissettim. Shanti bahçe kapısından girip bana uzaktan el salladı. Bahçeyi geçip merdivenleri ikişer ikişer çıkarak yanıma geldi. "İşte büyük gün! Hazır mısın?"

"Hayır, artık bunu istediğimden pek emin değilim. Gece iyi uyuyamadım ve fiziksel olarak hazır olduğumu da zannetmiyorum... üstelik ben..."

"Endişelenme, ilk gün fazla yürümeyeceğiz; daha çok, arabayla yol alacağız. Alışmaya zamanın olacak, zaten senin ritmine göre ilerleyeceğiz."

Shanti panik içindeki gözlerime baktıktan sonra gülerek, "Dur tahmin edeyim, dünkü sohbetimize gece boyunca zihninde devam ettin. Bütün gece yakanı bırakmadı. O yüzden bu kadar endişelisin. En zoru beynine hükmetmek ve ona kontrolün kimde olduğunu göstermek olacak!" Susup göz kırptı. "Haydi kalk, yolumuz uzun, hava kararmadan Avustralya kampına ulaşmamız gerek."

Heyecanına eşlik edip bahçe kapısına kadar peşinden gittim. Bana sımsıkı sarılıp kulağıma, "Yolculuğunun tadını çıkar. Dün sana söylediklerimi aklından çıkarma. Her ânını hafızasını kaybetmiş biri gibi yaşa, sanki keşfettiklerinden başka hiçbir şey bilmiyormuşsun gibi," diyen Maya'yla öpüşüp vedalaştık. Shanti beni şoförümüz Karma ile tanıştırdıktan sonra eşyalarımı minibüse yerleştirdi. İkinci sıradaki boş koltukların ortasına geçip oturdum. Sessizlik içinde arabanın camından sabahın telaşlı koşuşturmalarını seyrederek Katmandu sokaklarında yol aldık. Yol kenarında mallarını indiren kamyonlar, arabaların yolunu kesiyor ve sürücülerin sabırsızlanmasına neden oluyordu. Sadece iki tekerlekli araçlar, sıra hâlinde dizilmiş arabaların arasından maharetle geçebiliyordu. Durmadan çalan klakson sesleri bu uyumsuz *bhajan*'a* tempo tutuyordu.

Gelirken yanımda sadece bir hafta sonu yetecek kadar giysi getirmiş olduğumdan, dağa uygun giysiler almak için Thamel'de kısa bir mola verdik. Sonra Katmandu'yu Pokhara'ya bağlayan çift şeritli asfalt bir yol olan Prithvi Highway'e çıktık. Yolun kenarında kaldırım yoktu, evlerle aramızda sadece toprak bir şerit vardı. Çoğu tenekeden yapılmış evlerin alt katlarında yoldan geçenlere

* Hindu ilahisi.

çeşitli hizmetler sunuluyordu: bisiklet tamircisi, kasap, terzi, bazılarının son kullanım tarihi çoktan geçmiş çeşitli ürünler satan bakkal dükkânları!

Shanti aşağı yukarı iki yüz kilometre, yani beş saatlik bir yolumuz olduğunu söyledi. Yorgunluktan ölüyordum. Hem zor bir gece geçirmiştim hem de saat farkının yarattığı yorgunluk kendini iyice hissettirmeye başlamıştı. Bir an içim geçti. Uyandığımda Mahâbhârat Sıradağları'nda yol alıyorduk. Yol üzerinde küçük tarihi köyler ve antik manastırlar gördük.

Ağzımı sonuna kadar açarak esnedim. Sersem gibiydim. Uykulu bir hâlde iki elimle gözlerimi ovuşturup peş peşe esnemeye devam ettim. Kolumdaki saate baktım, saat on bir olmuştu bile. İki saat uyumuştum! Shanti bana bakıp gülümsedi. Yolu yarılamıştık. İki buçuk saatlik yolumuz kalmıştı.

Biraz sonra Karma küçük bir kulübenin önünde motoru durdurdu. Sivil giyimli iki adam bizden geçiş parası tahsil etti. Yolda ne bir barikat ne de bir tabela vardı. Sadece yerde bir uyarı üçgeni duruyordu ve ödeme yapılması gerektiğini bundan anlamanı bekliyorlardı!

Arabanın camına vuran güneş sıcaktan kavrulmuş bedenimi canlandırmıştı. Gözümün önünden akıp giden manzarayı seyretmeye başladım. Maya'nın sözleri kafamın içinde çınlıyordu: "Her âni hafızasını kaybetmiş biri gibi yaşa." Bunu yapmak benim için zor değildi, zira zaten her şey benim bildiklerimden çok farklıydı. Üzerinden tepeleri tıka basa insan dolu kamyonların, hurda bisikletlerin geçtiği; kenarlarında ineklerin otladığı bu yol, bana inanılmaz görüntüler sunuyordu. Shanti'ye Maya'nın bana önerdiği deneyimi anlattım.

"Nepal gibi bir ülkede benim için yeni olan şeyler bulmak zor değil çünkü buradaki her şey zaten bildiklerimden çok farklı! Zor olan, gördüklerimi eleştirmemek! Çünkü hemen bildiklerimle kıyaslamaya başlıyorum. Her şeyi yorumluyorum."

"Çünkü beyninin kendini rahatlatmaya ihtiyacı var. Dün de anladığın gibi, yenilikler *egoyu* korkutuyor, bu yüzden de eleştirmeye başlıyor; zihnini devreye sokup kıyaslamalar yaparak seni bildiklerinin güvenli bölgesine çekmeye, böylece kendini rahatlatmaya çalışıyor. Maya'nın sana önerdiği çok iyi bir egzersiz. Bildiklerini unutursan bundan böyle hiçbir şeyi bir diğeriyle kıyaslaman mümkün olmayacak. Bu şekilde gördüklerini sadece gözlemlemekle yetineceksin. Gördüğünden başka hiçbir şey olmayacağı için de hiçbir şeyi yargılayamayacaksın. Bundan böyle bildiğin veya bilmediğin şeyler olmayacak, sadece gözünün önünden geçen görüntüler olacak."

"Bu ne işe yarıyor peki?"

"Şimdiki ânın tadını çıkarmana engel olan ve kafanın içini kirleten düşüncelere teslim olmamanı sağlıyor. Bu düşüncelerden kurtulduğunda artık hiçbir şey seni huzursuz edemez oluyor. Yaşadığın her an iyi hissetmek sence de güzel bir amaç, değil mi?"

Hafif alaycı bir gülümsemeyle başımı salladım. Shanti aynı şeyin benim için de geçerli olup olmadığını sordu.

"Hayır, elbette ki hayır!"

"Neden?"

"O kadar çok neden var ki! Çoğunlukla da benim elimde olmayan nedenler. İşim çok stresli, hayatın getirdiği zorunluluklar..."

Tam o sırada arkamızdaki bir araba deli gibi korna çalarak bizi sollamaya çalıştı. Karma, frene bastı ancak çarpışmamıza ramak kalmıştı. Şoför bozuntusu, dikiz aynasından bize bakıp kaba el hareketi yaptı ve aynı pervasızlıkla gaza basıp arabalar arasından zikzaklar çizerek uzaklaştı. "Bak şu serseme! İnsan bu durumda nasıl sakin kalabilir?" diye bağırdım. "Suçlu olduğu yetmezmiş gibi bir de hareket çekiyor, daha neler!" İki refakatçim de tek kelime etmedi. Şoku atlatamayan Karma, kafasını sağa sola sallamakla yetindi.

Şaşkınlık içindeki Shanti yüksek sesle düşündü:

"Hayat gerçekten de sürprizlerle dolu. Tam da sana açıklamak istediğim şeyin canlı bir örneğini yaşamış bulunuyoruz!"

Şoför bozuntusuna duyduğum öfke hâlâ geçmemiş olduğundan, "Bunun konuştuğumuz konuyla ne alakası var, anlamadım!" diye tersledim.

"Bana bazen elinde olmayan durumların iyi hissetmene engel olduğunu söylüyordun."

"Evet, al işte sana harika bir örnek! Bu herif aptalca ve sorumsuzca davranarak benim huzurumu bozdu, üstelik özür dileyeceği yerde bir de bize küfür etti. İşte beni sinirlendiren şeyler tam da bu tür durumlar! Sinirlenmekte haklıyım sanırım!" Shanti sesimdeki iğneleyici tonu anlasa da sükûnetini bozmadı:

"Evet, sinirlenmekte haklısın... veya değilsin!"

"Ne değilim?"

"Belki ortada sinirlenmeni gerektirecek bir şey yoktur."

"Dur bir dakika, seni anlamıyorum. Sence adamın davranışı normal ve kabul edilir bir davranış mı?"

"Normal bulmuyorum, hayır! Ama neden kabul edilebilir olmasın?"

"Haydi canım! Şimdi sence bu şuursuz herifin başkalarının hayatını tehlikeye atması kabul edilir bir şey mi yani?"

"O adamın böyle riskli bir şekilde bu kadar hızlı gitmesini gerektirecek geçerli bir sebebi olduğunu düşün. Belki acil bir telefon almıştır, belki karısı doğum yapmak üzeredir, belki çocuğu hastalanmıştır..."

"Elbette Shanti, her türlü bahaneyi bulmak mümkün ama bunun doğru olduğunu sanmıyorum. Ne kadar da safsın!"

"Neden olmasın? Neden bu yaptığını bize karşı yapılmış saldırgan bir davranış olarak değerlendirmemiz gerekiyor? Pekâlâ olanları gözlemlemeyi deneyebiliriz."

"Olanlar gayet açık: Deli gibi araba kullanan bir geri zekâlı neredeyse bize çarpıyordu! Böyle sersemler beni çıldırtıyor! Nokta!"

"Adamın biri son sürat bizi solladı. Beklenmedik bu hareket hepimizi çok korkuttu. Bununla kalabilirdik ama yaşadığımız korku bizde bir seri tepkiye yol açtı, çünkü korkumuzu haklı çıkarmamız gerekiyordu. Özür dilemesini bekledik ancak o özür dilemek yerine bizi suçladı. Sonra kendimizi saldırıya uğramış hissettiğimizden korku, yerini aşağılanma ve haksızlık duygusuna bıraktı. Gerçekten bize zarar vermeye çalıştığını mı düşünüyorsun?"

Yüzümü buruşturup şöyle bir düşündüm. Shanti sorularına devam etti:

"Neden kendimizi saldırıya uğramış hissetme ihtiyacı duyuyoruz?"

"Senin de söylediğin gibi işte. Adamın davranışı bizde bir tepkiye yol açtı zira hayatta her şeyi sesimizi çıkarmadan kabul etmemiz mümkün değil!"

"Bu olay olmadan önceki huzurlu hâlimize geri dönmek veya o adama karşı duyduğumuz öfkeyi istediğimiz kadar uzatmak bizim seçimimiz. Ancak yaşadığımız saniyenin onda biri kadar süren o korku ânı, ardından yaşadığımız o uzun huzursuzluğu haklı çıkaramaz."

"Seni anladığımdan emin değilim. Evet, sinirliyim ve bu çok normal, değil mi?"

"İçinde bulunmaya karar verdiğimiz ruh hâlinden sadece biz sorumluyuz."

Shanti'nin sükûneti beni deli ediyordu. Sıcaktan boğuluyordum, üzerimdeki kazağı çıkardım.

"Öyleyse ne yapmalıyım sence?"

"Tutumunu değiştirip bu olayın seni etkilememesini seçebilirsin. Kaza riski ortadan kalktığı hâlde yaşadığımız heyecana bir suçlu aramaya devam ediyoruz. Suçlu bulundu, değil mi? Ama sence de duyduğun öfkenin suçlusu aslında başka biri, değil mi?"

"Yok canım... Bu, o herifin suçu!"

"Bundan sorumlu olan tek bir kişi var, o da sensin!"

"Affedersin? Ben mi? Hepimizin hayatını tehlikeye atan kişi o ve suçlu da benim, öyle mi? İşte bu harika!"

"Hayır, Maëlle. O adamın davranışlarından sen sorumlu değilsin ama yaşadığın heyecandan ve huzursuzluktan sen sorumlusun. Ben de senin gibi kaza geçireceğiz diye çok korktum ama kendime zarar verecek duygulara kapılmamak için düşüncelerimi kontrol etmeye çalıştım. Dengemi bu sayede buldum. Mutluluğun bizden kaynaklandığını ve hiçbir şeyin mutluluğumuzu bozamayacağını gerçekten kabul ettiğimizde dışarıdaki zararlı durumlara kapımızı kapatmış olur ve olayları, onlara negatif düşünceler eklemeden sadece gözlemlemekle yetiniriz."

Shanti'nin sözleri beni düşündürmüştü. Olaylar karşısındaki tutumumu değiştirerek ve içimi kaplayan zehirli duyguların sorumlusu olduğumu kabul ederek bana acı veren durumlardan kurtulabileceğimi anlıyordum. Bunu kabullenmek her ne kadar gururuma dokunsa da o haklıydı.

Oturduğum yerde sırtımı doğrultup arabanın camından önümde akıp giden manzarayı seyretmeye başladım. Midemdeki ağrı geçmiş, bedenimdeki gerginlik tamamen kaybolmuştu. Sesimi yumuşattım. "Bir puan kazandığını kabul ediyorum. Beni çok şaşırttığını itiraf etmeliyim!" Gülmeye başladı.

"Çok kolay etkileniyorsun!"

"Hayır, yanılıyorsun. Ben öyle kimseden büyük -ve hatta küçük- ahlak dersleri alacak biri değilim! O kadar ki iş arkadaşlarım beni sürekli olarak söylediklerini dikkate almamakla suçlar!"

Dışarıdaki cehennem sıcağı minibüsün güçsüz klimasını alt etti. Amortisörler, görünüşe bakılırsa hiçbir altyapı çalışması yapılmadan doğrudan toprak zemin üzerine dökülmüş olan asfalt yoldaki tümsek ve çukurlara dayanmakta zorlanıyordu. Uyuşmuş bacaklarımızı açmak ve bir şeyler içmek için mola verdik. Öğle yemeğine daha bir saat vardı, yemekten sonra yürüyüşümüzün başlayacağı noktaya varmak için de bir saatlik yolumuz kalmış

olacaktı. Karma arabayı yolun kenarına park etti. Ardında yoğun bir toz bulutu bırakarak frene basar basmaz, etrafımızı eli kolu her türden el yapımı eşyayla dolu bir sürü satıcı sardı. Shanti satıcıları eliyle uzaklaştırıp beni bir düzine kadar köylünün sebze ve meyve sattıkları küçük bir tezgâha doğru sürükledi. Her satıcının ürünü farklı bir renkle belirlenmişti. Gökkuşağı gibi renkli bu tezgâh bana oturduğum mahallenin organik pazarını hatırlattı: elma, portakal, domates, muz, kabak... Egzotik tek bir ürün yoktu! Mevsim sonbahar olduğundan mandalina revaçtaydı. Shanti iki kilo mandalina satın aldı, birkaç tanesinin tadına baktıktan sonra bol miktarda karışık kuruyemiş alıp bana doğru uzattı. Biraz ilerideki bir kayanın üzerine oturmuş olan Karma, sardığı sigarayı paylaşarak bir tanıdığıyla sohbet ediyordu.

Shanti'nin peşinden, birbirlerine alelade bir biçimde tutturulmuş tahta ve tenekelerden yapılma bir kulübeye kadar yürüdüm. Üzerinde paçavra gibi giysiler olan bir kadın kapının eşiğine çıkıp eliyle rehberimin sırtını sıvazladıktan sonra, bana doğru dönüp elini uzattı. Bahçede üç ağaç kütüğünden yapılma tek bir masa vardı, oturmamızı işaret ettikten sonra içeri girip üzerinde dumanlar tüten iki fincanla geri geldi. Shanti onunla Tibetçe birkaç kelime konuştu. Söylediklerinden tek kelime anlamadan konuşmalarını dinlerken bir yandan da kadının önüme koyduğu fincanın içindeki bulanık yeşilimsi suya tiksintiyle bakıyordum. Bunu içersem kesin ölürdüm! Aklıma Maya'nın söyledikleri gelse de bir içecek yüzünden zehirlenmeyi göze alamazdım!

Shanti fincanındaki suyu bir dikişte bitirdikten sonra benim içeceğe elimi sürmediğimi fark etti. "Çekinmeden içebilirsin, saatlerdir kaynıyor. Bu bitki karışımı sıcağa daha kolay tahammül etmeni sağlayacak. Korkma." Şüpheli bakışlarla fincanı dudaklarıma yaklaştırarak kokladım, sonra dilimin ucunu batırdım. Küçük bir yudum alıp her an tükürmeye hazır bir şekilde ağzımın içinde birkaç saniye beklettim. Adaçayının ağır bastığı bu bitki

karışımının tadı şaşırtıcı biçimde çok güzeldi. Hevesle ikinci bir yudum daha aldım, büyük bir zevkle bütün fincanı bitirdikten sonra teklif edilen ikinci fincanı memnuniyetle kabul ettim. Shanti bana ev sahibemizin dağ bitkilerinin faydalarını çok iyi bildiğini söyledi. Yöre halkını bitkilerle tedavi ediyormuş. Hatta bilgisinden istifade etmek için çok uzaklardan onu görmeye gelenler dahi oluyormuş.

Ön yargılı davrandığım için kendimden utandım. Bu seyahat boyunca gördüklerimi bildiklerimle kıyaslamamak istiyordum. Kendi hayatımla hiçbir ortak noktası olmasa da itiraf etmeliydim ki bu ülkeyi, kültürünü ve insanlarının kafa yapılarını keşfetmekten memnundum. Şu son bir saattir telefonuma bakmamıştım bile!

Shanti kalkma vaktinin geldiğini söyledi. Karma sigarasından izmaritin dibine kadar derin bir nefes çektikten sonra arkadaşıyla vedalaştı. Shanti yola koyulmadan önce bana, öğle yemeğine kadar açlığımı bastırması için bir avuç fıstık verdi. Fıstıkları mideme indirdikten sonra yeniden uykuya daldım.

Şoförümüzün gürültülü homurtularına uyandım. Karma, sövüp saymaya devam ederken Shanti'ye neler olduğunu sordum. Shanti bir süre onunla konuşup sakinleştirmeye çalıştı. Çıkışı kaçırmıştı, şimdi başka bir yoldan gitmemiz gerekecekti ve bu da yolculuğumuzu yarım saat daha uzatacaktı. Benim de bu haberi hazmetmem için biraz zaman gerekti. Yolculuk zaten yeterince uzundu, fazlasına hiç ihtiyacımız yoktu. Ancak sesimi çıkarmadım zira şoförümüz hatasından dolayı zaten yeterince üzgündü. Sükûnetini korumaya devam eden Shanti, moralimin bozulduğunu hissedince bana bir hikâye anlattı:

"Köyün birinde fakir bir adam yaşarmış. Bu fakir adamın muhteşem güzellikte bir atı varmış. At o kadar güzelmiş ki şatoda yaşayan derebeyleri atı satın almak istiyorlarmış ancak adam her seferinde satmayı reddediyormuş: 'Bu at benim gözümde sadece bir hayvan değil, aynı zamanda bir arkadaş. İnsan arkadaşını nasıl satar?' diyormuş. Bir sabah ahıra gittiğinde atının kaybolduğunu görmüş. Köylüler hep bir ağızdan, 'Biz sana söylemiştik! Onu satacaktın. Bak işte, çaldırdın... Ne büyük şanssızlık!' demişler. Yaşlı adam köylülere, 'Şans mı, şanssızlık mı, kim bilebilir?' diye cevap vermiş. Köylüler alay etmişler. Ama on beş gün sonra at, peşinde bir vahşi at sürüsüyle çıkagelmiş. At kaçıp kendine bir dişi at bulmuş, şimdi de sürünün bütün üyeleriyle geri dönmüş. Köylüler bu defa heyecanla, 'Ne büyük şans!' diye bağırmışlar. Yaşlı adam oğluyla birlikte vahşi atları ehlileştirmeye başlamış. Ancak bir hafta sonra oğlu atlarla antrenman yaparken düşüp bacağını kırmış. Arkadaşları bu defa da 'Ne büyük şanssızlık!' demişler. 'Hayattaki yegâne yardımcın olan oğlunun yardımı olmadan bu fakir hâlinle tek başına ne yaparsın?' diye hayıflanmışlar. Yaşlı adam, 'Şans mı, şanssızlık mı, kim bilebilir?' diye cevap vermiş yine. Bir süre sonra derebeyinin ordusu köye gelip bütün gençleri askere almış. Yaşlı adamın bacağı kırık olduğu için askere gidemeyen oğlu dışında... Köylüler yaşlı adama, 'Ne kadar şanslısın, hepimizin çocukları savaşa gitti, oğlunu göndermeyen bir tek sen varsın. Oğullarımız belki de savaşta ölecek!' demişler. Yaşlı adam cevap vermiş: 'Şans mı, şanssızlık mı, kim bilebilir?'"

"Söyle bakalım, çıkışı kaçırmamız şans mı yoksa şanssızlık mı?"

Bir kahkaha attım. "Kim bilebilir, Shanti?" Gerçekten de kim bilebilirdi? Belki de Karma, kısa yoldan gitmiş olsa hepimiz ölecektik. Bu bana zaman zaman sabah işe giderken kaçırdığım metroları hatırlattı: Tam platforma adımımı attığım an kapılar kapanıyordu ve ben de buna cıldırıyordum! Oysa belki de bu yüzden hâlâ hayattaydım!

Karma engebeli bir toprak yola saptı. Havaya kalkan minibüsün tekerleri boşlukta bir tur attı. Araç üç-dört dar virajı geçtikten sonra son sürat yokuş yukarı çıkmaya başladı. Yol ancak bir arabanın geçebileceği genişlikteydi. Şansımıza karşı yönden gelen kimse olmadı.

Yolun sonunda muhteşem manzaralı bir restoran vardı. Restoranın terası ufuk çizgisindeki Himalaya Sıradağları'na kadar uçsuz bucaksız uzanan Pokhara Vadisi'ne bakıyordu. Binadan yayılan yemek kokularının guruldamasını daha da artırdığı midemin sesini duymazdan gelerek, bir süre olduğum yerde durup manzarayı seyrettim. Shanti yeşilliklere yakın bir masayı işaret etti.

"Burada bugüne kadar yediğim en güzel *dal bhat*'ı yapıyorlar. Ülkemin yerel yemeği! Pirinç pilavı ve mercimek çorbasına Nepalce *dal* deniyor. Günde iki kere yiyoruz. Varlıklı olanlar köri ve sebze turşusu eşliğinde tüketiyorlar. Genellikle sebzeyle yeniyor, çünkü et çok pahalı. Ama burada yak etiyle servis ediyorlar. Haydi gel, ba-yı-la-cak-sın!"

Ayağa kalkıp beni mutfağa sürükledi. Bir tezgâhın üzerinde alttan ısıtılan kocaman metal kapların her birinde, Shanti'nin bana az önce saydığı malzemeler vardı: pirinç pilavı, mercimek çorbası, keskin baharat kokulu sebze turşusu, köri sosu ve nihayet, üzerinde gümüşi parıltılar olan kahverengimsi bir sosun içindeki kavrulmuş yak eti. Birbirlerine karışarak bu geleneksel yemeği oluşturan malzemelerin bulunduğu, dumanı tüten tencerelerden yayılan kokuları burnuma çektim. İki genç adam nefeslerini tutmuş vereceğim kararı bekliyordu: "Krallara layık bir *dal bhat* lütfen!"

Endişeli bakışlar yerini bir sevinç rüzgârına bıraktı. Gençlerden biri hemen davranıp metal bir tabağın üzerine dört boş kâse yerleştirdikten sonra bana uzattı. Eliyle tencereleri işaret etti. Shanti pilavın tabağın ortasına konduğunu, kâselerin ise diğer malzemeler için olduğunu açıkladı. Genç adam bana usulüne

uygun şekilde servis yaptıktan sonra ağzına kadar dolu olan tabağımın üzerine bir de lahana, salatalık ve havuç karışımı bir salata ekledi. En üste de kızarmış, kimyonlu yassı ekmek koydu. Shanti karşımdaki sandalyeye yerleşti; Karma ise yemeğini bizimle değil, mutfakta yiyecekti.

Çatalımı tek tek her bir kâseye daldırıp bu farklı lezzetlerin tadına baktıktan sonra ben de tabağının ortasında bütün tatları bir araya getiren yol arkadaşımı taklit ettim. Her lokmadan sonra aynı hareketi tekrar ediyordu. Tam kararında şekerlendirilmiş sebze turşusu ve beyaz pilav, yak kavurmasının sosuna atılmış sivri biberlerin acı tadını yumuşatıyordu. Mercimek ise bütün bu malzemeler arasında her birinin rayihalarını iyice ortaya çıkaran hoş ve lezzetli bir bağ kuruyordu. Bir yandan olağanüstü manzarayı seyrederken bir yandan da mest olarak yemeğimi yiyordum. Güneş de tatlı bir sükûnetle yemeğimize eşlik ediyordu.

Geçiş Üstünlüğü

"Bizim için gerçekten değerli olan, hayatımıza anlam katan şeyi bulmamız ve bütün önceliğimizi ona vermemiz gerekir."

–Tenzin Gyatso,
on dördüncü dalay lama

Hava kararmadan Pokhara'nın yakınındaki Kande'ye ulaşmış olmak için kısa bir uykudan sonra yola koyulduk.

Ekibin geri kalanı bizi orada bekliyordu. Shanti bizi tanıştırdı: İçlerinden en uzun boylu olanı, Goumar, herkesten önce atılıp elini uzattı. Gülen gözlerini görünce ben de gülümsedim, ensesine kadar inen siyah saçları vardı. Cılız bir bıyık ve çenesindeki birkaç kıl, ağzının etrafını halka gibi çevreliyordu. Çinlilere benziyordu. Parlak kırmızı anorağının altındaki belirgin göbeğinden ekipteki görevinin ne olduğu belli oluyordu. Diğer iki ekip elemanı en fazla 1.60 boyunda olmalıydılar.

Daha utangaç olduğu belli olan Nishal, başını önüne eğerek bana doğru yaklaştı. Sıska bedenine rağmen elimi şaşırtıcı bir kuvvetle sıktı. Haki ve bej rengi bir asker pantolonu, mavi-beyaz bir mont giymişti. Ayağında sandalet; başında, kaçırdığı gözlerinin üzerine kadar indirdiği kahverengi bir kasket vardı. Çekik

hatları ve güneşten kavrulmuş yüzüne bakılırsa elli yaşlarında olmalıydı. Cılız bıyığının çevrelediği dudaklarından zorlukla duyulan bir kelime döküldü: *"Namesté"*. Ben de onu selamlamak için başımı eğdim. Nishal kenara çekildi.

Nihayet Thim sabırsızlıkla elime atıldı. Amcası gibi utangaç olduğu söylenemezdi, beni büyük bir coşkuyla selamladı. Üzerinde gri renkte bir kot, önünde New York polisinin arması olan açık kahverengi bir sweatshirt, bordo rengi bir atkı ve kafasında, ucu ponponlu yeşil bir yün şapka vardı. Yerel ve uluslararası modayı şaşırtıcı bir geleneksellikle harmanlamıştı.

Nishal çantalarımızın olduğu yere gidip eşyaları eşit ağırlıkta iki gruba böldü. Sonra her hareketini taklit eden yeğeninin de yardımıyla paketleri bağlamaya başladı. Becerikli hareketleri bunun ilk tırmanışı olmadığını kanıtlıyordu.

Yola koyulmadan önce, bir tahta kulübenin teneke sundurmasının altında bulunan bir masanın etrafındaki iki banka oturup bir şeyler içtik. Karma, korna çalarak bize iyi yolculuklar diledi.

Shanti sigara içmek için uzaklaşan Goumar'a seslendi. Goumar hemen ayağa fırladı. Rehberimin bir işaretiyle bin yedi yüz yetmiş metreden yürüyüşümüze başladık. İki taşıyıcı yüklerini bir duvarın üzerine koyduktan sonra sırtlarını dönüp önce kayışı alınlarına yerleştirdiler, sonra da eşyaları sırtlarına yükleyip bellerinde bağladılar. Shanti, Nishal'e önden çıkmasını söyledi; Thim ve Goumar onun arkasından yürüyeceklerdi. Bana Goumar'ın arkasından yürümemi önerdikten sonra o da benim arkama geçti. Goumar'ın adımlarını takip ederek ilerlemeye başladım. Taşlarla kaplı toprak zeminde yürürken çok dikkatli olmak gerekiyordu. Bir süre sonra, dört evden oluşan bir mezraya vardığımızda gördüğüm her sahneye bütün dikkatimi vererek baktım. Sağ tarafta bir kadın ip gibi akan eğreti bir çeşmenin önünde çamaşır yıkıyordu. Yanında uzanmış yatan köpeği, güneşin son ışıklarının tadını çıkarıyordu. Sol tarafta bir keçi, barınağının bambu direğine alnını sürtüyordu.

Bütün dikkatimi mezra sakinlerinin faaliyetlerini izlemeye vermiş olduğumdan rakımın yükseldiğini çok sonra fark ettim. Manzara değişmeye başlamıştı: Ayağımızın altındaki vadide her bir katı ayrı renkte, taraça şeklindeki tarlalar göz alabildiğine uzayıp gidiyordu. Bu yemyeşil renk paletini meşe, kayın, akçaağaç ve çam ormanları tamamlıyordu. Masmavi gökyüzü kehribar rengi güneşin yaydığı turuncu ışıkla tam bir tezat oluşturuyordu.

İklim koşulları mükemmeldi. Öğleden sonrasının hafif esintili hoş havası, gittikçe taş bir merdivene dönüşen yolda kolaylıkla ilerlememize yardımcı oluyordu. Gördüğümüz bu ilk mezra sakinlerinin örf ve âdetlerini merak ediyordum ancak nefes nefese kaldığımdan ağzımı açıp tek soru soramadım.

Taşıyıcılarla aramız bir hayli açılmıştı, artık onları göremiyordum. Tıpkı iki koruma gibi biri önümde diğeri arkamda, Goumar ve Shanti adımlarını benim adımlarıma uydurarak yürüyorlardı. Ara sıra tempomuzu yavaşlatmak için bana birtakım açıklamalarda bulunmak bahanesiyle kısa molalar veriyorlardı. Toprak yolun iki tarafına serpiştirilmiş birkaç evden oluşan bir mezradan geçerken birkaç köylüyle karşılaştık. Evlerin hepsi birbirine benziyordu: taştan bir temel ve eğri büğrü çam tahtalarından yapılmış bir ön cephe ile çatıdaki tenekeye öne doğru bir metre çıkıntı verilerek direklerle tutturmak suretiyle yapılmış bir sundurma. Evlerin arasında yatay ve dikey olarak çakılmış ağaç kütüklerinden yapılma çitler vardı. Bir gülüşme sesi duyup başımı çevirdiğimde, iki direk arasına asılmış rengârenk çamaşırların arasında zikzaklar çizerek bir koyunun peşinde koşan küçük bir çocuk gördüm.

İki saatlik bir tırmanıştan sonra Shanti yeniden mola verip bana Himalayalar'ın ilk zirvelerini gösterdi. Olağanüstü manzaraya büyülenmiş gibi bakarken tırmanışın bütün zorluğunu unuttum. Güneş şimdiden alçalmaya başlamıştı.

İlk etaba ulaşmak için iki yüz metre daha yürümemiz gerekti. Burası, birbirlerine benzeyen yirmi kadar iki katlı evden oluşan

bir köydü. Evlerin çoğunun kapısında, üzerine boyayla *"Guest House Australian Camp"*[*] yazılmış tabelalar vardı. Aralarındaki tek fark renkleriydi. Mezranın çıkışında bulunan en son ev kızıl ve toprak rengi tonları, ama özellikle de konumuyla diğerlerinden ayrılıyordu. Diğer evlerden uzakta, bütün köye yukarıdan bakan küçük bir tepenin üzerine kurulmuştu. Köye arkası dönük olan bu evin manzarası, yüz seksen derecelik bir açıyla Himalaya Sıradağları'na açılıyordu. Bahçedeki çimenlere özenle yerleştirilmiş plastik sandalyeler insanı gösteriye davet ediyordu.

Bizden önce varan Nishal ve Thim, önlerinde birer fincan kahveyle oturmuş bizi bekliyorlardı. Eşyalarımızı odalara çıkan tahta merdivenin önüne bırakmışlardı. Bakışlarımı her dakika başka bir renge bürünen dağdan ayıramıyordum. Güneş birazdan batacaktı. Shanti ertesi gün kaslarımın ağrımaması için birkaç gerinme hareketi yapmayı önerdi. Kendimi önüme gelen ilk koltuğa bırakmak için can attığım hâlde, tavsiyesini dinledim. Bedenimde bugüne kadar varlıklarından haberim dahi olmayan kaslar keşfetmiştim.

Otuz yaşlarında bir kadın dışarı çıktı. Arkada toplanmış siyah saçları ve mat teninden Hint kökenli olduğu anlaşılıyordu. Bütün dikkatini elinde taşıdığı tepsiye vermiş olan yeniyetme bir genç de peşi sıra yürüyordu. Gelişimiz için iki fincan çay hazırlamıştı. Shanti ev sahibemiz Amita'ya dostça sarıldı, aralarında bir süre Nepalce bir şeyler konuştuktan sonra benimle tanıştırdı. Shanti oturmamı söyledikten sonra o da sandalyesini güneşe doğru çevirip oturdu. Kızıl güneş ışınlarını ince katmanlar hâlinde yayan bulutlar, manzaraya farklı bir rölyef katıyordu.

Yolculuğumuz boyunca bu ateş topunun doğuşu ve batışı günün en önemli ânını oluşturacaktı. Shanti'nin söylediğine bakılırsa yıllardır bir kere olsun tek bir gün doğumunu ve gün batımını

---

[*] (İng.) Avustralya Kampı Konukevi. (*e.n.*)

kaçırmamıştı. Bana gelince, ben çok uzun zamandır ikisini de görmemiştim.

"Bunu sevmiyor musun?"

"Elbette seviyorum! Dünyada bundan daha güzel bir şey var mı? Ama buna vaktim yok. Ayrıca büromun camından bakınca tek gördüğüm şey, binalar."

Bir sessizlik oldu. Hepimiz büyülenmiş gibi bakışlarımızı aynı yöne çevirdik. Bir tek kuşların, şarkılarıyla, ilahi bir zarafetle değişen renklere eşlik etmeye hakları vardı.

Rehberim birden, "Evli misin?" diye sordu. Başımı yana doğru eğerek kaşlarımı çattım. Gözlerimi ısrarla gözlerine dikmeye devam ettiğimi görünce hatasını anladı.

"Kusura bakma, saygısızlık etmek istemedim, şey, sakın..." Gözleri yuvalarından çıkacakmış gibi oldu, bir an sustuktan sonra, "Sadece seni tanımaya çalışıyordum..." Patavatsızlığı karşısında gülmeye başladım.

"Evlenmek için önce doğru insanı bulmam lazım, ayrıca yaşadığım bütün kötü deneyimlerden sonra yalnızlığı tercih ediyorum. Erkeklerin hepsi aynı ve ben artık onlarla zamanımı kaybetmek istemiyorum."

"Peki çocuk da mı istemiyorsun?"

"İsterdim ama biri olmadan diğerinin olması mümkün değil. Bekâr bir anne olmayı tercih etmiyorum."

"Spor yapıyor musun?"

"Evet, spor salonunda, elimden geldiğince... Çalışma saatlerim buna pek izin vermiyor, hem sonra... hafta sonlarım da nadiren boş oluyor."

"İşin bütün hayatını kaplıyor. Bunu, asıl önemli olanı unutmak pahasına yaptığına göre çok heyecan verici bir işte çalışıyor olmalısın!"

Shanti'nin sözleri iğneleyici bir hâl alıyordu ve ben bundan hiç hoşlanmadım. Tavrındaki bu ani değişikliğin sebebini

anlamıyordum. Böyle zavallı bir ülkede yaşayan bu adam, hakkımda hiçbir şey bilmeden ne hakla beni böyle yargılıyordu? Sinirlerimi yatıştırmasını umarak elimi telefonuma attım. Mucize eseri hat çekiyordu. Ekranda NTC* harfleri belirdi. Hemen mesajlarımı dinledim. Romane nihayet hayat belirtisi göstermişti: *"Maëlle, önümüzdeki şu birkaç gün bana ulaşmak pek mümkün olmayacak. Merak etme, her şey yolunda. Umarım senin için de her şey yolundadır. Harika insanlarla olduğunu biliyorum. O muhteşem ülkenin tadını çıkar ve umarım şu yöntemi bana getirebilirsin. Seni çok öpüyorum, dostum benim. Hep aklımdasın."*

Onu aramaya çalıştım ama yine cevap veren telesekreteri oldu. Akşam oluyordu, Shanti gözünü ayırmadan karanlıkta neredeyse görünmez olan dağlara bakmaya devam ediyordu. Nihayet gözlerini dağdan çevirip sandalyesini masaya yaklaştırdı. Gözlerimin içine bakarak nezaket dolu bir sesle, "Seni kırmak istemedim. Amacım seni yargılamak değildi, sadece senin önceliklerini anlamaya çalışıyorum."

Bıkkınlık dolu bir sesle, "Bu konuyu kapatalım!" diye kestirip attım.

Israr etmedi, Thim'e eşyalarımı soldaki odaya yerleştirmesini işaret etti. Elime bir menü verip akşam yemeği hazır olana kadar sıcak bir duş almamı önerdi.

"Aç değilim, yorgunum, gidip yatacağım."

"Yarın bizi uzun bir gün bekliyor. Dolayısıyla güç kazanman lazım yoksa dayanamazsın. Ben senin için bir şeyler seçerim."

Canım savaşmak istemiyordu, her zaman haklı olması sinirimi bozuyordu! Thim çantamı omzuna yükledikten sonra bana "daireme" kadar eşlik etti. Merdivenlerden peşi sıra çıktım. Bana odamı göstermek için sabırsızlanarak kapının önünde bir çocuk gibi zıplıyordu. Katlettiği İngilizcesiyle, "Burada rahat edersin.

* Nepal telefon ağı.

Ev sahibesi sana en güzel odasını ayırdı," dedi. Sonra üzerine basa basa, "Elektrik bile var!" diye ekledi.

Kapıyı açıp duvardaki düğmeyi çevirdi: Tavanda sallanan bir ampul "ışığa dönüştü". Bana ayrılan "kral dairesine" bir göz gezdirdim: beş metrekare bir oda, yandaki "mobilyalı daireyle" arayı bölmek için duvar niyetine iki kontrplak levha, bir divanın üzerine atılmış iki çıplak sünger şilte ve pencereye perde olarak asılmış ince bir kumaş parçası. Dişlerimin arasından, "Bu da ne böyle?" diye mırıldandım.

"Eee, ne diyorsun? Şaşırdın, değil mi?"

"Yaa evet, hem de nasıl! Peki ya duş, duş da yatağın altında mı?"

Bir kahkaha attı. "Yok canım! Koridorun ucunda. Sana nasıl çalıştığını göstereyim." Sonra şu Ali Baba'nın mağarasının kilidini açan anahtarı elime tutuşturdu.

"Sanırım tuvalet de koridorun diğer ucundadır."

"Evet! Tuvalet de var!"

Coşkusunu anlamakta zorluk çekiyordum, hayretle peşinden gittim. Katmandu'daki otelin hayatımda görüp göreceğim en kötü yer olduğunu zannederken başıma bir de bu gelmişti. Duş da odadan farklı sayılmazdı, leş gibi bir kabin ve bir hortumdan ibaretti. Tuvalete gelince, nefesinizi tutmadan girmeniz imkânsızdı. Bu zavallı sahnenin önünde kıpırdamadan durup hiçbir şeyin farkında olmayan Thim'e baktım. O coşkusundan hiçbir şey kaybetmemişti: "Sıcak suyun tadını çıkar, çünkü her gün bulamayacağız."

Bana başka bir şeye ihtiyacım olup olmadığını sordu. Burada zaten hiçbir şey olmadığını haykırmak istediğim hâlde, neşesini bozmamak için kendimi gülümsemeye zorlayarak yardımları için teşekkür etmekle yetindim.

Yalnız kalır kalmaz uyku tulumumu ve gece ihtiyacım olacak birkaç eşyamı çıkardım. Bu lükse her gün sahip olmayacağımızı söyleyen taşıyıcımın nasihatini dinleyerek hiç istemediğim hâlde

bir duş aldım! İçinde bulunduğum feci şartlara rağmen sıcak su bana iyi gelmiş, kan dolaşımımı hızlandırarak kaslarımın ağrısını dindirmeyi başarmıştı. Isı farkından etkilenmemek için aceleyle giyinip bahçeye inmek üzere odadan çıktım.

Güneş yerkürenin diğer tarafına geçtikten sonra gecenin soğuğu iyice bastırmıştı. Kalın, kaz tüyü montuma sarılmış hâlde merdivenlerin tepesinde durup masaların üzerinde yanan mumlardan yayılan ışık halelerini seyrettim. Shanti hâlâ bıraktığım yerdeydi. Gökyüzünü seyrederek birasını yudumluyordu.

Gözünü Samanyolu'ndan ayırmadan sıcak bir şeyler içmemi tavsiye etti. Bir fincan zencefilli çay istedim, hemen ayağa kalktı. Bakışlarımı gök kubbeye çevirmiş otururken bir yıldız karanlığı bölerek kaydı. Shanti bir garson gibi tek elinde taşıdığı tepsiyle geri geldi. Üzerinden dumanlar çıkan çayımı verdikten sonra masanın üzerine iki fincan kahve ve boş bir cam kâse bıraktı. Zifiri karanlıkta bahçede gözden kayboldu ve bir süre sonra elinde bir torbayla çıkageldi. Onu yere, sandalyesinin önüne bıraktı. Kâsenin içine üç adet büyükçe taş koydu.

"Maëlle, kâse dolu mu?" Ne demek istediğini anlamamıştım, merakla yüzüne baktım. Tek kelime etmeden torbasından bir avuç çakıl taşı çıkarıp yavaşça cam kâseye koydu. Kâseyi eline alıp salladı, çakıl taşları kayarak büyük taşların arasındaki boşlukları doldurdu. Bana yeniden kâsenin dolu olup olmadığını sordu. Sandalyemde şöyle bir doğruldum. Bu oyun ilgimi çekmeye başlamıştı ancak sorusuna olumlu yanıt vermekte tereddüt ediyordum. Torbasını baş aşağı çevirip içindekileri kâseye boşalttı. Bu defa da torbadan dökülen kumlar, çakılların arasındaki boşlukları doldurdu. Sorusunu tekrar etti. Neşeli bir gülümsemeyle, "Sanırım bu sefer dolu!" diye cevap verdim. Shanti, elinin tersiyle masaya dökülen kumları temizledi.

"Bu kâsenin senin hayatın olduğunu farz et. Ve üç büyük taş senin için hayatındaki en önemli üç şey olsun: onlar olmadan asla

mutlu olamayacağın üç şey. Çakıl taşları da önceliklerin arasında ikinci derecede önemli olanlar olsun, yani senin için vazgeçilmez olan şeylerden hemen sonra gelenler." Sözü nereye getirmek istediğini anlamaksızın yüzüne baktım.

"Kumun da geri kalan her şey olduğunu farz et: geçici mutluluklar; sana iyi gelen, 'vazgeçilmez' ve 'önemli' olanları tamamlayıcı nitelikteki şeyler."

"İyi de tam olarak ne söylemeye çalışıyorsun?"

"Eğer kâseye önce kumu koymuş olsaydım büyük taş parçaları ve çakıl taşları için yer kalmazdı. Hayatın için de aynı şey geçerli: Eğer zamanını ve enerjini önemsiz şeyler için harcarsan asıl önemli olan şeye yer kalmaz ve hayatını ıskalarsın. Yüzeysel şeylerin peşinden koşar durur, sonra da kendine neden mutsuz olduğunu sorarsın."

Gülümseyerek onayladım. Güzel bir gösteriydi!

"Artık önceliklerini belirlemenin zamanı geldi. Hayatındaki büyük taş parçaları, yani senin için vazgeçilmez olan şeyler neler? Asla feda etmeyeceğin şeyler. Yahut hayatta en çok istediğin şeyler."

"Bilmiyorum... Şeyy, yani şimdi hemen burada bilemedim, çok yorgunum."

"Düşün!" dedi buyurgan bir sesle.

Başımı ellerimin arasına alıp bakışlarımı önüme eğerek düşünmeye başladım. Aslında kalbimden geçeni biliyordum ama o kadar çok acı yaşadıktan sonra bunu önceliğim yapamazdım. Acı hatıraları anımsayınca gözlerim doldu. Ellerim hâlâ yüzümde, başımı kaldırdım ve gözyaşları içinde üzgün bir sesle itiraf ettim: "Elbette, her sabah sevdiğim bir adamın kollarında uyanabilmek isterdim; kendime, arkadaşlarıma, aileme zaman ayırmak isterdim. Onlara sevgimi gösterebilmek isterdim. Gülüp eğlenmek, küçük mutlulukları paylaşmak, seyahat etmek..." Günlük hayatımda bu önceliklerin hiçbiri yer almıyordu. Gerçekten de hayatımı ıskalıyordum.

Shanti elini elimin üzerine koyup şefkat dolu bir sesle, "O hâlde kâseni kumla doldurmaktan vazgeç, Maëlle," dedi. "Hayallerini yaşa; kendine, kalbine, bedenine, arzularına, sevdiklerine özen göster. İçini gerçekte olduğun şeyle doldur ve acı çekmekten korkmayı bırak. Yaralarının kapanmasına ve mutlu olmana engel olan, bu korku." Shanti'nin sözlerini gözyaşları içinde dinliyordum. "Gerçekte olduğun kişi ol ve yaşamak istediğin gibi yaşa. Önceliklerini göz önüne alarak kâseni; her bir büyük taşı, her bir çakıl taşını, her bir kum tanesini özenle seçerek doldur. Eklediğin her bir ögenin, geri kalanlardan daha ağır bastığından emin ol. En önemli ilk taşı seç; sonra, 'Birinci taşı asla ikincisine feda etmeyeceğim,' diyeceğin ikinci taşı koy ve son kum tanesini de koyuncaya kadar aynı şekilde devam et. Ama ne istediğine dikkat et, zira isteklerin gerçekleşebilir!"

Shanti kâsenin içindekileri masaya boşalttıktan sonra üç büyük taşı elime verdi. Kâseye ilk olarak hangisini koyabileceğimi düşündüm. Kuşkusuz hayatımda en çok yer tutan ve bir numaralı önceliğim olan şey, işimdi. Ama Shanti haklıydı, bu biraz da mecburiyetten değil miydi? Âşık olmaktan korktuğum için? Son zamanlarda kendime, arkadaşlarıma, aileme zaman ayırmış mıydım? Değerlerimin ne olduğunu, beni neyin mutlu ettiğini düşünmüş müydüm? Çok uzun zamandır hiçbir şeyden heyecan duymuyordum. İşime tutkundum, ama işimi hayatımdaki boşluğu doldurmak için kullanmıyor muydum? Elimdeki üç taşı masanın üzerinde çevirip duruyordum. Shanti karar vermekte zorlandığımı hissetti.

"Eğer elinde sihirli bir değnek olsaydı kendine nasıl bir hayat kurardın?"

"Şey... Beni anlayan, bana destek olan ve benim de ona destek olduğum olağanüstü bir adamla yaşıyor olurdum. Onunla seyahatlere çıkar, dünyayı keşfederdim! Akşamları ve hafta sonları ailem ve arkadaşlarımla zaman geçirirdim. Küçük mutluluklarla

dolu, basit bir hayatım olurdu: kırlarda gezintiye çıkmak, güneşin batışını seyretmek, bir kadeh şarap içmek, geç saatlere kadar sohbetler etmek, ilgi, sevgi... Yani bunların hepsi iyi hoş da sadece peri masallarında mümkün!"

"Hayır, bunları öncelikleri hâline getiren insanlar için pekâlâ gerçek şeyler. Bunlara sahip olmamanın nedeni, şimdilik hayatındaki en önemli şeyin işin olması." Kendimi inançsızca haklı çıkarmaya çalışırken bir yandan elimdeki taşları sinirli hareketlerle avucumda döndürüp duruyor, diğer elimle de masanın üstündeki kumlarla oynuyordum. Hayatta sahip olmadıklarımın yokluğunu hissetmemek için elimde olana sarılmıştım.

"Bunun tersini düşün. Önceliklerini belirlediğin zaman yaşamında sadece onlar olacak çünkü bütün enerjini senin için önemli olana vereceksin." Elime bir taş alıp avuçlarımın arasında yuvarladıktan sonra ona ne ad vereceğimi düşünerek ısıtmak ister gibi üzerine üfledim. Rehberimin yüzüne baktım.

"Ya sen Shanti, senin için önemli olan şey ne hayatta?"

Hiç tereddütsüz cevap verdi:

"Sağlığım!"

"Elbette! Hayatta her şeyin başı sağlık ama bu fazla basit bir cevap."

"Fazla mı basit? Hiç de değil! Benim hayattaki en büyük lüksüm sağlığım ve bunun çok kırılgan bir şey olduğunun bilincindeyim. Bedenime zarar vermemek için her gün yediklerime dikkat ediyorum. Ayrıca ruhumu yaralamamak için de düşüncelerimi kontrol ediyorum. Sağlığımıza her an dikkat etmemiz gerekir çünkü onu her an kaybedebiliriz, o yüzden benim ilk önceliğim sağlığım ve onu kâsemdeki hiçbir şeye feda etmem."

Elimdeki taşları masaya bırakıp çayımdan bir yudum aldım. Shanti bir kez daha haklıydı. Romane'ı düşündüm, onun aylardır çektiklerini ve sağlığım yerinde olduğu için ne kadar şanslı olduğumu. O zaman sağlığımın benim en değerli taşım olduğunu

anladım. Masanın üzerindeki en büyük taşı alıp kâsenin ortasına yerleştirdim. Bu benim bir numaralı taşımdı ve adı da "sağlık" olacaktı. Sonra hiç tereddüt etmeden ikinci taşı koydum. Duygusal hayatım, ailem ve arkadaşlarımı içine alan bu taşın adı "sevgi" olacaktı. Nihayet üçüncü taş ise "paylaşımı ve mutluluğu" temsil edecekti. Tuhaf bir biçimde bu son iki kelime bir öncelik hâlinde hiç durmadan kalbimde yankılanıyordu. Shanti bu seçimimden şaşırmış görünmüyordu, onu asıl şaşırtan seçmediğim başka bir şeydi.

"İşinden hiç bahsetmedin? Paradan?"

"Çünkü onların bu kategoride yer almaya layık olmadıklarına inanıyorum. Ne dersin? İyi cevap verdim mi?"

"İyi cevap diye bir şey yok, Maëlle. Senin için önemli olanın ne olduğunu bir tek kalbin biliyor. Kalbinin sesini dinlersen kim olduğunu bulursun."

Aynı egzersizi çakıl taşlarıyla da yaptım. Onları da arzularıma, işime, hırslarıma, hayallerime, seyahatlerime, uzak çevreme, evime adadım. Sonra düşüncemi bölmeden kâsenin içinde maddiyat, dış görünüş ve yüzeysellik boyutunda yerlerini alan kum tanelerini de adlandırdım.

Ben ellerime yapışan kumu temizlemeye çalışırken Shanti de hiç konuşmadan bana bakıyordu. Hâlihazırda yaşadıklarımdan çok uzak olsalar da önceliklerimden kesinlikle emindim çünkü kalbim çok uzun bir zamandır olmadığı kadar heyecanla atıyordu. Minnet dolu gözlerle Shanti'ye baktım.

"Kâsen şimdi dolu mu?"

"Dolu, bu defa bundan eminim! Üstelik gayet de düzenli!"

Kâseyi elimde çevirerek farklı taşların oluşturduğu rölyefe baktıktan sonra ona uzattım. Onu iyice inceledikten sonra masanın üzerine bırakıp bir kenarda beklettiği iki fincan kahveyi üzerine boşalttı. Gülmeye başladım.

"Sıvı neyi temsil ediyor peki?"

66

"Hiçbir şeyi. Sadece sana hayatın ne kadar dolu olursa olsun her zaman dostlarınla bir kahve içecek vaktin olduğunu hatırlatıyor."

Pozitif Düşünce

"İnsan, sürekli yaptığı şey ne ise odur."

—ARISTOTELES

Sabah 6.00'ya kurduğum çalar saatten önce uyandım. Yatmadan önce Goumar'ın bize ikram ettiği raksi* sayesinde zorlu gece, uykuma yenik düşmüştü. Daha dudaklarımı dokundurur dokundurmaz başım dönmeye başlamıştı. Bu sabah çok formda hissediyordum. Çevik bir hamleyle perdeyi açtım. Olağanüstü manzara kadar odanın buz kesen soğuğu karşısında da ağzım açık kaldı. Uyku tulumuma sarılıp bağdaş kurarak pencerenin önüne oturdum. Hâlâ gece mavisi olan gökyüzü farklı tonlara bürünmek için güneşin ilk ışıklarını bekliyordu.

Odanın soğukluğuyla sıcak nefesim arasındaki tezattan doğan kimyasal tepkimeler bana çocukken köyde büyükannemin evinde geçirdiğimiz tatilleri hatırlattı. Margot ve ben sigara içiyormuşuz gibi ağzımızdan buhar çıkarırdık. Ablam, büyükleri taklit ederek

* Nepal'de üretilen, darı veya pirinçle yapılan alkollü içki.

iki parmağımızın arasında sigara gibi tuttuğumuz çubukları ağzımıza götürüp tumturaklı bir edayla dumanını üfler gibi yapmaya bayılıyordu. Margot! Ona bu yaşadıklarımı anlattığımda bana asla inanmayacak! Şimdiden söyleyeceklerini duyar gibi oluyordum: "Beni işletiyorsun... Sen? Dağda? Himalayalar'da? Topuklu ayakkabıların ve makyajın olmadan?.. Yani şimdi sen telefonun ve e-postaların olmadan, muhteşem beynin dışında başka beyinlerden çıkan gerçekleri dinleyerek bir saatten fazla yaşayabildiğine inanmamı mı bekliyorsun? Yemezler tatlım!"

Gülümsedim. Margot sık sık bana kişisel gelişim kitapları hediye ederdi ve ben de kapaklarını dahi açmadan büyük bir itinayla kütüphaneye dizerdim. Kaç kere beni çeşitli kurslara yazdırmıştı ama hiçbirine katılmamıştım. Ara sıra beni tahrik ederek kendince hayatımı ıskaladığımı anlatmaya çalışırdı. Biraz tuhaf olduğunu düşünsem de ona bayılıyordum. Sanırım en çok etkilendiğim yanı, herkese karşı iyi niyetli oluşuydu.

Karşımda yükselen Machapuchare, parlak bir ışıkla aydınlanmaya başladı. İki zirveli bu kutsal dev, ona takılan "balık kuyruğu" adını hak ediyordu doğrusu. Zaman adeta durmuş gibiydi. Buradaki varlığımı, Romane'ı, yolculuğumu, misyonumu, beni ve bütün bildiklerimi altüst eden Shanti'yle karşılaşmamı düşünürken gözbebeklerim bir ışık huzmesiyle kamaştı. Karla kaplı devasa dağlar, renk değiştirerek fosforlu portakal renginden sarının bütün tonlarına geçtikten sonra, ateş topu gökyüzünde yükseldikçe yeniden beyaz paltolarına büründüler. Güne hazırdık, geri sayım başlayabilirdi.

Alt kattan sabahın telaşlı sesleri geliyordu. Burnuma duvarları aşıp buram buram etrafa yayılan kahve kokuları geldi. Derin bir nefes alıp bütün cesaretimi topladıktan sonra, uyku tulumumdan çıkıp soğuktan buz gibi olmuş giysilerimi üzerime geçirdim. Kendimi son derece hafiflemiş hissediyordum. Bütün ağırlıklarımdan

kurtulmuştum. Maya'nın bana söylediklerini hatırladım, sonra Shanti'nin önceliklerim hakkındaki sözlerini düşündüm.

Merdivenlerden inip sabah hazırlığı içindeki ev halkına katıldım. Amita kahvaltı için menüden istediğimi seçebileceğimi söyledi. Açlıktan ölüyordum, en doyurucu kahvaltıyı seçtim: omlet, üzerine dağ balı dökülmüş krep ve yulaf. Bu beni birkaç saat idare ederdi. Ortada yanmakta olan soba bütün odayı ısıtıyordu. Thim, Goumar ve Nishal mutfaktaki avuç içi kadar aynanın önünde sırayla hazırlanıyorlardı. Shanti yanıma gelip oturduktan sonra elindeki haritayı açtı. "Bu sabah iki bin yüz metredeki Deurali Geçidi'ne kadar tırmanacağız, sonra da geçidin öbür tarafında, daha alçakta bulunan Landruk köyüne ineceğiz."

İlk gün için yol gözüme fazla uzun görünse de bu sabahki enerjimi düşünmeyi tercih ettim. "Ben varım, yani denemeye hazırım!" diye mırıldandım ağzım dolu bir şekilde. "Yarım saat sonra yola çıkacağız, güneş iyice yükselmiş olacağından hava biraz daha ısınmış olur." Bu sözlerin ardından oluşan uzun sessizlik bana bir kere daha buraya asıl geliş amacımı hatırlattı.

Katmandu'ya ayak bastığımdan beri hiç kimse bana gerçek olmak için fazla güzel görünen bu yöntem hakkında doğru düzgün bir bilgi verememişti. Milyonlarca insan kansere yakalanıyorken böyle bir yöntemin bilinmiyor olması mümkün müydü?

"Shanti, sen almaya gittiğimiz bu el yazması hakkında ne düşünüyorsun? Daha önce böyle bir yöntemden bahsedildiğini hiç duymuş muydun?"

"Hayır, ama Himalayalar çok fazla sır saklar, hatta Çin ile Tibet arasında savaşlara neden olmuş bazı sırlar bugün bile aralarında anlaşmazlık nedeni olmaya devam ediyor. Eğer yolun sonuna kadar gitme şansın olursa cevabını kendin bulursun."

"Neden şanstan bahsediyorsun? Beni endişelendiriyorsun."

"Çünkü yolumuz uzun ve sonuna kadar gidip gitmeyeceğimizi

bir tek Tanrı biliyor."

Shanti gizemini koruyarak bu konuda başka bir söz etmedi ve bu da içimi hiç rahatlatmadı. Bu konuda tahmin ettiğimden çok daha büyük bir misyonum olduğunu hissettim.

"Ama sen buna inanıyor musun?"

"İnanmak için, içinde ne yazdığını bilmem lazım. Endişelenme, sırası geldiğinde her şey olur. Şimdilik yoldayız ve aradığımız cevapları da zamanı gelince buluruz."

Kahvaltımı bitirip dünkü yürüyüşten helak olmuş bacaklarımı biraz açmak için dışarı çıktım. Daha ilk nefeste komşu binaların çatılarından yayılan çam esansı ciğerlerimi buz gibi serinletti. Ara sıra durup heybetli dağları seyrederek aşağıdaki köye kadar indikten sonra konukevine geri döndüm.

Yola koyulma zamanı gelmişti. Nishal alçak bir duvarın üstünde duran çantalarımızın yanına oturmuş sigara içerken, Thim de bir kelebeğin peşinde koşturup duruyordu. En öne Goumar geçti, ben de onun arkasından yürümeye başladım, Shanti benim arkamdan geliyordu. Henüz fazla yükselmemiş olan ve etrafı parlak sarı parıltılara boyayan güneşin altında hiç konuşmadan bitmek tükenmek bilmeyen merdivenleri birer birer çıktık. Bütün dikkatimi adeta bize göz kulak olan ve bana devam etme gücü veren devasa dağlara vermeye çalışıyordum. Acı içindeki kaslarımı açılmaya zorladım, daha ilk metrelerden itibaren ısınmaya başladılar.

Harcadığım efordan bedenim alev alev yanıyordu. İlk molada üzerimdeki giysilerin bir kısmını çıkardım, Nishal bir sigara daha yaktı; görünüşe bakılırsa yükseklerdeki oksijen ciğerlerine fazla geliyordu. Shanti ayaklarımızın altında uzanan vadiyi seyrediyordu, yanına gittim.

"Dün bana önceliklerim hakkında söylediklerini düşündüm. Sözlerin çok doğruydu ama benim elimde olmayan şeyler de var. Büyük taşlarımdan biri sevgiyi temsil ediyordu. Bunun için doğru

insanı bulmak gerek ve ben onu şimdiye kadar bulamadım."

"Haklısın, fırsatlar hayatta önemli bir rol oynuyor ama sen insanlarla tanışmaya hazır mısın? Her türlü randevuya? Önceliklerini tanımladın, şimdi geçmişteki hatalarını tekrar etmeden karşına çıkacak fırsatları yakalamak için düşünce yapını değiştirmen gerekiyor. Mutlu olmak için düşünce biçimini değiştirmen, pozitif düşünmen, istediğin şeye ve hayata inanman gerekir; zira sen ne isen yaşamına da onu çekersin."

"Ben iyimser bir insanımdır!"

"Bunun iyi bir başlangıç olduğunu söyleyebilirim. Ama iyimser olmak kendimizi dışa açmaktır. Mesela şu örneği ele alalım: Sokaktan geçen birine saati soracak olsan telefonda konuşarak aceleyle yürüyen birine mi yoksa gülümseyerek sana bakan birine mi sorarsın?"

"Yüzüme bakan kişiye sorardım, ötekini rahatsız etmek istemezdim."

"Ben de aynı şeyi yapardım! Ama bu, gözü telefonundan başka bir şey görmeyen kişinin iyimser biri olmadığı anlamına gelmez, değil mi?"

"Evet, tamam, anlıyorum. Peki kendimi dışa açmak için ne yapmalıyım?"

"Bunun için her şeyden önce kendini içeriden beslemen gerekir. Negatif düşünceleri kafanın içinde tekrar tekrar döndürürsen içini olumsuz duygularla doldurursun ve bütün bedenin bunu ele verir: Kasların kasılır, yüz hatların gerilir, karşına çıkan fırsatları yakalayamazsın. Bunun aksine, pozitif düşüncelere sahip olduğunda gevşersin ve güler yüzlü olursun. Karşılaştığın insanlarda sana yaklaşma isteği uyandırırsın."

Shanti üzerindeki kazağı çıkarıp beline bağladı. Kısa bir mola vermek için durduk. Tekrar yola koyulduğumuzda sözlerine kaldığı yerden devam etti:

"Önceliklerinden birinin aradığın aşkı bulmak olduğunu

söylüyorsun ama öte yandan sürekli olarak biriyle yaşamanın sana göre olmadığını, yeterince acı çektiğini tekrar edip duruyorsun. Bu düşünceni değiştirmediğin sürece hayatında hiçbir şeyin değişmesini bekleyemezsin. Mutluluk kapında bekliyor ama içeri girebilmesi için kapını açman lazım."

"Ama biraz empati yapsana! Hayatıma hep zaman harcamama değmeyecek erkekler girdi."

"O hâlde zamanını neden harcadın?"

"Çünkü bunu ancak ayrıldıktan sonra anlıyordum."

"Yaşadığın deneyimlerden ders alman çok önemli, aksi takdirde hiç durmadan aynı davranışları tekrarlar durursun."

"Sana katılıyorum! Zaten bu yüzden yine aynı hatayı tekrar etmeye hiç niyetim yok!"

"Hayattaki gerçek hatalar sürekli olarak tekrarladıklarımızdır, diğerleri öğrenmek için eşsiz birer fırsattır. Başarısızlıktan korkma, zira başarısızlık başarının habercisidir. Cesur ol, aşk risk almayı gerektirir. Eğer kendini dışarıya kapatırsan kimse gelip sana saati sormayacaktır."

"Sürekli pozitif bir tutum içinde olmak hiç kolay değil ama!"

"Tıpkı bedenin gibi, zihnin üzerinde de çalışabilirsin. Bedenini şekle sokmak istediğinde kaslarını her gün çalıştırman ve yaşam tarzına dikkat etmen gerekir. Ayda bir kere egzersiz yaparsan ve yağlı yiyeceklerle beslenirsen umduğun sonucu elde edemezsin. Zihnin için de aynı şey geçerlidir. Negatif düşüncelerin içini kirletmesine engel olmak için düşüncelerine her gün dikkat etmen gerekir. Pozitif bir tutum içinde olmak, korkularımızı kontrol altına almak demektir; hayallerimize inanmak, onları gözümüzde canlandırmak ve kapımızı fırsatlara açmaktır. Zaten en zorunu başardın: Hayatını önceliklerinin ilk sırasına koyarak bundan böyle izleyeceğin yolu seçtin. Nereye gittiğimizi biliyorsak yola çıkmak zor olmaz."

"Haklısın ama insanın canı bir defa yanınca hayallerine inanması artık hiç kolay olmuyor," diye iç geçirdim.

Başımızın üzerinden iki yaban kazı geçti. Shanti şaşkınlıkla durup bir süre arkalarından baktıktan sonra bu mevsimde nadiren yaban kazı görüldüğünü söyledi. Sonra konuşmasına kaldığı yerden devam etti:

"Daha önce mutsuz olduğun için bir daha âşık olmak istemiyorsan bu senin seçimin ama bu durumda aşkı önceliklerinden çıkarman gerekir. Her durum diğerinden farklı, her insan tek ve benzersiz değil midir?"

"Evet, elbette, ama sanırım ben bu konuda biraz beceriksizim ve hep bana acı çektiren insanlara denk geliyorum."

"Çünkü ne düşünüyorsan hayatına da onu çekiyorsun. Acı çekmekten duyduğun korku yüzünden kimseye dünyanın kapılarını açmıyorsun. Kapılarını kilitlediğinde kendini de hapsediyorsun."

Uzun bir iç çektim. Shanti bir kez daha haklıydı: Kurduğum barikatlar yüzünden arzu ettiğim hayatı yaşayamıyordum. Bunu kabul etmemek için sürekli bahaneler üretiyor ve hayallerimi unutmak için kendimi boğuluncaya kadar işime veriyordum.

"Hayallerimi yaşamak için ne yapmalıyım?"

"Sana söylediğim gibi, düşünce biçimini değiştirmelisin. Yani her bir düşünceni kontrol edip bunun amacınla aynı doğrultuda olduğundan emin olman gerekir. Eğer yanlış yola sapan bir düşünce fark edersen hemen düzeltip doğru yola sokmalısın. Geçmişte yaşadığın ve sana acı veren ayrılıkları unutman gerekmiyor. Sadece onların arkasına saklanmaktan vazgeç ve alman gereken dersleri al. Amacını gözünde canlandır: Eğer önceliğin biriyle olmaksa bu nasıl bir adam olur? Onunla neler paylaşmak istersin? Nasıl bir hayat arzu ediyorsun? Sana koşar adım gelecek bu randevudan seni uzaklaştıracak en ufak bir negatif düşünceye sahip olmadığından emin ol. Gerisini akışına bırak, hallolur!"

Sırt çantamın içinden su şişemi alırken beyaz atlı prensimi gözümde canlandırmaya koyuldum. Kendimi onunla el ele Seine Nehri kıyısında yürürken, birlikte gelecek planları yaparken, dünyanın dört bir köşesinde baş başa romantik akşam yemekleri yerken, gülme krizlerine girerken, bedenlerimiz birleşirken... hayal ettim. Kalbim sımsıcak bir duyguyla doldu. Shanti beni romantik hayallerimle baş başa bırakıp bir kayanın üzerine oturmuştu. Yanına oturup suyumdan bir yudum içtikten sonra itiraf ettim:

"Şimdi anlıyorum."

"Nasıl hissediyorsun?"

"Mutlu."

"Bedeninde dolaşan enerjiyi hissediyor musun?"

"Evet, oldukça huzurlu hissediyorum. Sanki beni sıkan halka gevşemiş gibi."

"Elinden geldiğince yaklaşmaya çalışman gereken ruh hâli, şu an içinde bulunduğun olmalı. Şu an hissettiğin huzuru iyice gözlemle ve ileride kuşku duyduğun her seferinde ona yeniden erişmeye çalış."

Uzun zamandır ilk defa yaşadığımı hissediyordum, kalbim heyecanla doldu. Beynimdeki sessizliğe şaşırdım, hiçbir şey düşünemiyordum ve böyle çok iyiydim. Zincirlerim bir bir kırılıyordu.

Bize yetişen yol arkadaşlarımız geçip birkaç metre ötemize oturmuşlardı. Rehberim ayağa kalktı. Kendimdeki bu yepyeni enerjiye şaşırmış bir hâlde ben de yerimden kalktım. Hissettiğim hafifliğin yüzüme yaydığı sırıtışı gören dört erkek gülmeye başladı. Neşe içinde yola koyulduk.

Goumar parmağıyla omzuma dokundu, sonra koluyla geniş bir daire çizip önümde reverans yaparak beni önden geçmeye buyur etti. Bir süre yan yana yürüdük. Bana üç çocuğunun fotoğrafını gösterip ailesinden bahsetti. Yirmi dört saattir birlikte yol aldığımız hâlde, şimdiye kadar bir kenarda durup gözlemlemeyi tercih eden bu adamla göz teması dışında ilk defa bir diyalog

kuruyordum.

Thim önümden yürüyordu. Benimle böyle özel bir ânı paylaşmaktan memnun, önünden geçtiğimiz çiftliklerde gördüğümüz keçiler gibi oradan oraya zıplayıp duruyordu. Dört rehberim de mutluluğumu ve bu mutluluğun minik kabilemizin dengesi üzerindeki ani etkilerini hissetmişlerdi. Shanti dudaklarında bir gülümsemeyle en arkada yürüyordu. Arkamızda olduğundan emin olmak için ara sıra dönüp baktığımda buradayım der gibi göz kırpıyordu.

Uzaktan, gittikçe bize doğru yaklaşan nal ve çan sesleri duydum. Yeni yetme bir gencin ara sıra nidalar atarak güttüğü, iki yanlarından kocaman torbalar sarkan art arda dizilmiş bir eşek kervanıyla karşılaştık. Atgiller bizi görünce endişeli bakışlarla adımlarını sıklaştırdılar. Durup yanımızdan geçen sürüyü seyrettikten sonra Shanti'nin yanında yürümeye başladım.

"Kararımı verdim, Paris'e döner dönmez düşünce biçimimi değiştireceğim."

"Bunun için neden Fransa'ya dönmeyi bekliyorsun?"

"Yapma Shanti, burada kimseyle karşılaşacak değilim herhâlde!"

"Neden olmasın?"

Bir kahkaha attım.

"Ben duygusal hayatımdan bahsediyordum."

"Ben de ondan söz ediyorum zaten! Gelecek diye bir şey yok, Maëlle; tek gerçek şimdiki zaman! Hayallerini gerçekleştirip mutlu olmak istiyorsan 'sonrayı' bekleme, düşünce biçimini şimdi değiştir. Önüne çıkan fırsatlara ve insanlara kucak aç. Hayat şimdiki anların toplamıdır. Boşa harcadığın her saniye, ziyan olmuş bir andır ve asla sana geri gelmeyecektir."

Shanti'nin sesi farklı bir ton almıştı. Söylediklerine gerçekten inandığı belli oluyordu. Otomatik düşünce sistemimin beni tehlikeli sulara çektiğini anladım, düşüncelerimi amaçlarım

doğrultusunda düzeltmem gerekiyordu. Bunu nasıl yapacaktım? Shanti ben daha sormadan cevap verdi.

"Bir şeyin alışkanlık hâlini alması için yirmi bir gün gerektiğini biliyorsundur."

"Yani üç hafta içinde gelişeceğimi mi söylüyorsun?"

"Hayır! Bir saniyede değişebilirsin, ama genellikle eski bir davranışın yerini yeni bir davranışa bırakması için gereken süre bu kadar."

"Ama düşüncelerimi nasıl değiştirebilirim? Düşüncelerim ben farkında olmadan ortaya çıkıyor. Onları belirlememe sen yardımcı olabilir misin?"

"Senin kafanın içine girmem mümkün değil. Şunu bil ki bütün düşüncelerini kontrol etmen imkânsız, zira bir günde beyninin içinde altmış bin düşünce dolaşıyor. Bununla birlikte zamanla, yavaş yavaş, kafanın içinde çok fazla yer kaplayan protestocular korosunu susturmayı başarabilirsin. Negatif düşüncelerin en büyük düşmanındır çünkü değişime mâni olurlar. Kafanın içinde sana, 'Bu hiç gerçekçi değil, denemeye dahi değmez; denedim, olmadı; hiç zamanını kaybetme, boşuna uğraşıyorsun; her önüne gelene güvenme, nasıl sonuçlanacağını biliyorsun...' diyen sesler duymuyor musun?"

Aksini iddia edemezdim. Shanti adeta düşüncelerimi okuyordu.

"Bu düşüncelerin bizim üzerimizde ne kadar büyük bir gücü olduğunu tahmin edemezsin. Hayatımızı sürekli 'bekleme hâlinde' tutuyorlar."

"Tamam, hiç kolay bir şey olmasa da altmış bin düşünce arasından olumsuz olanları ayırt ettiğimi farz edelim, peki onlardan nasıl kurtulacağım?"

"Küçücük dahi olsa aklındaki her negatif düşünceyi, onu etkisiz hâle getiren olumlu bir düşünceyle değiştir, sonra da bu olumlu düşünceye daha fazla önem ver. Örneğin sabah uyandığında ve

havanın yağmurlu olduğunu gördüğünde içinden geçen ilk duygu ne oluyor?"

Sahneyi gözümde canlandırdım ve kendiliğinden ağzımdan çıkan cümle, "Yine b... gibi bir gün!" oldu. Shanti gülümsedi.

"Ve bu cümlenin mutluluğunu nasıl sabote ettiğinin farkında dahi olmadan güne başlıyorsun."

"Evet, ama hava durumuna karşı elimden ne gelir ki?"

"Hiçbir şey! Buna karşın, bakış açını değiştirebilirsin! Su hayati öneme sahip bir element. Yağmurun ormanlara, çimenlere, çiçeklere, ekinlere, sokakların temizliğine ve daha pek çok şeye olan yararını düşünürsen öfken kaybolur ve bize bahşedilen bu değerli hazine için minnettar olursun. Dengen için gerekli olan bu döngüler sayesinde korunduğunu hissederek mutlu olursun. Gününe çevrendeki her şeyle uyum içinde başlarsın. Evden çıkarken bir saldırı olarak değerlendirdiğin şey, bir bilinçlenmeye dönüşür. Ancak düşüncelerini sürekli olarak kontrol etmeyi alışkanlık hâline getirdiğinde yolunda ilerleyebilirsin."

"Karamsar olmak istemiyorum ama bana bir günde altmış bin düşünceyi belirlemek imkânsızmış gibi geliyor!"

"Arkandaki şu dağa bir bak, bu sabah o da sana imkânsız gelmiyor muydu?"

Arkama dönüp baktığımda katettiğimiz yolu görünce şaşırdım.

"Dağa adım adım tırmandık. Sen de düşüncelerini bir bir ele alarak ilerlersen tahmin ettiğinden çok daha fazla yol kat edersin. Kafamızdaki düşüncelerin %80'inin bir gün önceki düşünceler olduğunu biliyor muydun?"

"Bu bana biraz olsun umut verdi! Öyleyse her gün negatif düşünceleri siler ve yeni negatif düşünceler üretmezsem sadece pozitif düşünceler tekrarlanacaktır!"

"Kesinlikle!"

Deurali Geçidi'ne doğru zorlu tırmanışımıza devam ederken etrafımdaki kayalıklardan destek alarak ilerlemeye çalışıyordum.

Bir an durup sırtımı vadiye tepeden bakan bir *chörten*'e, bir tür dağ çıkıntısına dayayıp aşağıdaki taraçalarda saban süren çiftçilere baktım. Sonra öğle molasına kadar düşüncelerime geri döndüm.

Çiftçi bir ailenin bize verdiği pilav ve karışık sebze yemeğiyle karnımızı doyurduktan sonra, Shanti günün ikinci bölümü için yola çıkma zamanının geldiğini söyleyene kadar bahçede güneşin altında uzanıp dinlendik.

Bugüne kadar kafamın içindeki otomatik düşüncelerin uğuldamalarını hiç fark etmemiştim. Bu yeni değerlendirme biçimini iyice anlamak için onu zihnimdeki düşüncelere uygulamaya çalıştım. Tıpkı bir kedinin fare deliğinin önünde durup farenin deliğinden çıkmasını beklemesi gibi, ben de aklımdan geçen düşünceleri daha oluşmaya başlar başlamaz yakalamaya çalışıyordum. Ne kadar beklersem bekleyeyim bir türlü ortaya çıkmıyorlardı. Ancak beklemeyi bıraktığım an kafamın içi ardı arkası kesilmeyen düşüncelerle doluyordu: Paris'te beni bekleyen birikmiş dosyalar, Romane'ın hastalığı, hayattaki amaçlarım, sonra yine iş ve işimi yüzüstü bırakıp gittiğim için duyduğum suçluluk. Ya Romane iyileşmezse? Ya hayatım boyunca yalnız kalırsam? Ya?.. Ya?.. Ya?..

Shanti düşüncelerimi yarıda kesip beni şimdiki âna geri döndürdü.

"Çatılan kaşlarına bakılırsa Nepal'i terk etmiş gibi bir hâlin var. Düşüncelerinin seni nasıl hapsettiğini görüyorsun, değil mi?"

"Bu çok şaşırtıcı, düşüncelerimi gözlemlemeye çalıştığım müddetçe ortaya çıkmıyorlardı. Gözlemlemekten vazgeçtiğim an, otomatik düşüncelerim kontrolü ele geçirdi. Kafamın içi sen beni bu kafesten çekip çıkarana kadar korku dolu düşüncelerle doluydu."

"Çok önemli bir noktayı anlamış bulunuyorsun. Dikkatini şu an var olana odakladığında ânı yaşarsın. Önüne çıkan fırsatlardan faydalanırsın. Oysa düşüncelerinin esiri olduğunda kaygı içinde ya geçmişte ya da gelecekte yaşarsın."

"Kontrolü hangi arada elden kaçırdığımı anlayamıyorum, adeta hipnotize olmuş gibi düşüncelerimin esiri oluyorum."

"Otomatik düşüncelerinin ne kadar çok farkına varırsan seni o kadar az ele geçirirler. Bu kısır döngüden çıkmak için sürekli gözlem yapman gerekir. İlk başlarda dikkatini birkaç dakika yoğunlaştırman yeterli, sonra bu süreyi her gün biraz daha uzatırsın ve nihayet bir gün bu süreç doğal bir şekilde kendiliğinden işlemeye başlar."

"Ama sen müdahale etmemiş olsaydın ben düşüncelerime hapsolmaya devam edecektim. Bunu tek başımayken nasıl yapabilirim?"

"Düşüncelerim üzerinde çalışmaya başladığım ilk zamanlarda kendime belli bazı sınır taşları koymuştum: Sınırı her aştığımda dikkatimi yeniden toplamaya çalışıyordum. Günün sonunda bunu ancak on defada bir yapabildiğimi fark ediyordum ama zamanla daha çok başarır oldum. Dikkati elden bırakmamak için istersen telefonun alarmını her saat başı çalacak şekilde kurabilirsin, bu sana yardımcı olacaktır!"

Hemen telefonumu çıkarıp alarm listesinden yol arkadaşlarımı kahkahalarla güldüren, ülkenin geleneksel "gong" sesini seçtim. Düşüncelerim üzerinde çalışmak gözüme devasa bir iş gibi gelse de pozitif kalmaya çabalıyordum. Adım adım ilerleyecektim. Ümidimi kaybetmemeliydim.

Öğleden sonra, vadinin bu yamacına tamamen farklı bir manzara katan taraça şeklindeki ekin tarlaları boyunca kademeli olarak aşağı doğru inerek Landruk'a vardık. Merdiven basamağı gibi düzenlenmiş dağın bir basamağında köylüler orakla biçtikleri darıları, sırtlarına yükledikleri hasır sepetlerle daha yukarıdaki bir düzlüğe taşıyorlardı. Diğer köylüler onları bir makineden geçirmeden önce geniş bir muşambanın üzerine yayıyordu. Birkaç dakika, yere çömelmiş bir kadının önünde durup kıvrak hareketlerle darıları elekten geçirişini seyrettim.

Yol arkadaşlarım uzaklaşmışlardı, onlara yetişmek için adımlarımı sıklaştırdım. Çalışan çiftçileri seyrederek taşlı bir yoldan aşağı inip bir saat boyunca yürüdükten sonra, masmavi bir gökyüzünün altında etabın sonu olan köye ulaştık.

Karşımızda yedi bin metreden yüksek tepeleriyle Güney Annapurna ve Hiunchuli Dağları yükseliyordu. Dağların güzelliği harcadığım eforun acısını yatıştırmıştı. Şiirsel güzellikteki gün batımını seyretmeye koyuldum. Dağların ve kayalıkların içine kurulmuş köylerin üzerine bir sis perdesi inmişti, kayaların arasına gerilmiş bu gizemli örtüyü delen en yüksek dağların uçları görünüyordu sadece. Kehribar rengi güneş ışıkları, vadiyi kaplayan kalın bulut perdesiyle tezat oluşturuyordu.

Nishal; konukevinin girişinde, üzerinde birtakım minik bronz heykeller duran ve yine bronzdan yapılmış bir tepsinin önünde oturmuş, ev sahibiyle "çarpışıyordu". Thim gerilim içinde müsabakayı seyrediyordu. Shanti yanıma geldi. "*Bagh Chal,* Nepal'in geleneksel bir oyunudur. *'Bagh'* kaplan, *'Chal'* ise hareket demektir. Burada çok oynanan bir oyundur. Bak! Tepsinin üzerinde beş yatay, beş dikey ve altı çapraz çizgi var. Nishal'in yirmi tane keçisi, diğer oyuncunun ise dört tane kaplanı var. Taşıyıcımızın kaplanları etkisiz hâle getirmesi, vahşi hayvanların ise engellerden kurtulup tıpkı dama oyununda olduğu gibi keçilerin üzerinden atlayarak onları yemesi gerekiyor. Oyun sırası kaplanlara geldiğinde hiçbiri ilerleyemiyorsa oyunu keçiler kazanmış oluyor. Ancak kaplanlar yirmi keçiden beş tanesini yerse oyunu kazanmış oluyorlar."

Kolay görünüyordu ama çok büyük strateji hazineleri gerektiren bir oyun olduğunu anlamam uzun sürmedi. Bu akşam erkenden yatmaya karar verdim. Yorgunluktan ve kas ağrısından ölüyordum. Yatar yatmaz uykuya daldım.

Boşlukta

"Yapılana kadar hep imkânsız görünür."

–Nelson Mandela

Sabah uyandığımda bütün bedenim işkence görmüş gibiydi. Gece boyunca ağrıyan kaslarıma konfor seviyesinin günden güne azalışı eklenmişti: Üzerinde incecik bir şilte olan tahta bir yatakta uyumuştum. Bundan kötüsü dışarıda, yerde uyumak olabilirdi!

Kahvaltı için, ortak kullanılan salona bel ağrıları içinde, güçlükle gittim. Güneşin ilk ışıkları buz gibi geceyi kovmaya başlamıştı. Shanti'nin dışarıda, bir kayanın üzerinde bağdaş kurup oturmuş olduğunu gördüm. Birkaç dakika sonra her zamanki sevecen tavrıyla içeri girdi. Isınmak için enerjik hareketlerle kollarını sıvazladıktan sonra soğuktan uyuşmuş dudaklarıyla iyi uyuyup uyumadığımı sordu. Her tarafım ağrılar içindeydi. Aslında canım gidip yeniden yatmak istiyordu ama yatağın hâlini düşününce ayakta kalmak daha iyiydi! Shanti kahvaltıdan sonra, yola koyulmadan birkaç gerinme hareketi yapmayı önerdi.

Daha ilk yokuşta moralim bozulsa da yol arkadaşlarımın yüreklendirmeleri sayesinde ritmimi korumayı başardım. Bütün dikkatimi Annapurna Dağları'nın zirvelerine vermek, tırmanışın zorluğunu görmezden gelmemi sağlıyordu. Bir saatten fazla tırmandık. Shanti'nin de dediği gibi, kaslarım ısındıkça ağrıları da azalmıştı ki aniden felç olmuş gibi olduğum yerde kaldım. Bacaklarım titremeye başladı. Başımı çevirip rehberime baktım ama ağzımdan tek kelime çıkmıyordu. Önümüzde uzanan yaklaşık yüz metrelik asma köprüyü görünce felce uğradım, zira aşamadığım bir yükseklik korkum vardı. Betim benzim attı, bayılacak gibi oldum. Rahatsızlığımı anlayan Shanti, "Ne oldu, Maëlle? Modi Khola'dan geçmekten korktuğunu söylemeyeceksin umarım!" diye takıldı.

Elli metre yükseklikte asılı bu deliklerle dolu köprüye ayağımı basmam söz konusu bile olamazdı! Bütün bedenim kaskatı kesildi, kalbim göğüs kafesimden dışarı fırlayacakmış gibi atmaya başladı, yer ayaklarımın altından kayar gibi oldu. Shanti hemen yanıma gelip beni bir kayanın üzerine oturttu.

"Yükseklikten inanılmaz derecede korkuyorum, benim bu köprüden geçmem imkânsız. Başka bir yoldan geçebilir miyiz?"

"Korkarım ki hayır. Köprüden geçmeden vadiye ulaşmamız mümkün değil."

Thim bize bakıyordu. Sağa sola zıplayarak iki halatın arasından ilerlemeye başladı. Esnek halatların sallanmaya başlamasıyla birden fazla köprü görür gibi oldum. Köprünün üstünde bir trambolinin üstündeymişçesine zıplayan dört tane Thim vardı ve gülerek bana bakıyor, korkacak bir şey olmadığını göstermek için çığlıklar atarak sıçrıyorlardı.

"Benim için yol burada sona eriyor, Shanti. Geri dönmemiz gerekiyor." Bu sözleri son derece kararlı bir biçimde söylemiştim. Ancak rehberim benim kararlılığımdan etkilenmiş görünmüyordu. Thim'e eliyle bir işaret yaptı, genç adam zıplamayı bırakıp bize doğru gelmeye başladı.

Shanti yanıma çömelip yumuşacık bir sesle beni neyin korkuttuğunu sordu. "Bunu açıklamak zor, boşluktan başım dönüyor. Bunu istesem bile bu köprüden geçebilmem mümkün değil." Geri dönmeye kararlı bir biçimde ayağa kalktım. Shanti de ayağa kalktı: "Seni anlıyorum ama vazgeçmeyeceğiz. Korku geçmiş deneyimlerimizden kaynaklanan sübjektif bir şeydir. Thim'in köprünün üzerinde nasıl eğlendiğini gördün mü? Çünkü onun beyni köprüyü hoş bir geçit olarak algılıyor, senin beynin ise bir ölüm tehlikesi olarak!"

Köprünün öbür yakasından gittikçe bize doğru yaklaşmakta olan boğuk çan sesleri gelmeye başladı. Nepalli bir genç, ineklerden ve mandalardan oluşan bir hayvan sürüsünü elindeki değnek yardımıyla dengesiz tahtalara doğru yönlendiriyordu. İki yanlarına iplerle paketler ve yiyecekler bağlanmış hayvanlar, birer birer köprünün üzerine çıkıp arka arkaya dizildikten sonra yürümeye başladılar. Hayvanların adımlarıyla önce iki, sonra üç ve sonra dört tane görünmeye başlayan köprünün ne zaman yıkılacağını merak ediyordum. Beş dakika boyunca nefesim kesildi. Yirmi kadar sığırın ve genç bir çobanın hayatı iki halata, iplerle tutturulmuş tahta parçalarına ve bir fileden ibaret korkuluğa bağlıydı! Hayvanların ağırlığı altında köprü sağdan sola, yukarıdan aşağıya sallanıp duruyordu! Gözümüzün önünde yıkılıverecekti! En öndeki manda bize doğru ilerledi. Ayağı birbirinden ayrılmış iki tahtanın arasına girdiği için sendelese de dengesini toparlayıp yürümeye devam etti. Köylü gencin nidaları arasında sürü, adımlarına eşlik eden çan sesleriyle köprünün bizim bulunduğumuz tarafına ulaştı. Yol vermek için geri çekildik. Hayvanlar hiçbir şey olmamış gibi tek sıra hâlinde yollarına devam ettiler.

Yol arkadaşlarım gayet soğukkanlı bir şekilde hayvanların geçmesini beklerken, benim her an bir felakete şahit olacağız korkusuyla elim ayağım titremişti. Biraz kendime gelir gibi olunca Shanti elini bana uzattı.

"Korkunun sanal olduğunu deneyimlemenin zamanı geldi. Senin de gördüğün gibi, köprü çok büyük ağırlıkları kaldırabiliyor. Hayvan sürüleri yıllardır üzerinden gelip geçiyor. Sallansa da eğrilip bükülse de bugüne kadar yıkılmış değil! Beynin olabilecek en kötü senaryoları canlandırıyor ama hepsi uydurma... Hiçbiri gerçek değil!"

"Belki öyle... Başımın dönmesi gerçek ama!"

"Bu tıpkı rüya görmek gibi."

"Kâbus demek istiyorsun!"

"Uyurken de gördüğün düşleri gerçek zannedersin. Rüyanda yaşadığın duygulara bedenin tepki verir; rüyanda korkarsan bedenin gerilir, kalp atışların hızlanır, nefesin sıklaşır; ancak uyanınca yaşadığın o stresten eser yoktur çünkü beynin rahatlatıcı sinyali almıştır. Burada da aynı şey geçerli. Sanal bir kâbusun içindesin. Oysa gerçek, senin de görmüş olduğun gibi çok farklı!"

"Anlıyorum ama bu benim elimde değil. Denemek fikri bile kanımı dondurmaya yetiyor."

"Bu panik hâlinden kurtulmak için önce negatif düşüncelerden kurtulup sakinleşmen lazım. Şimdi derin derin nefes alıp ver."

Shanti üç defa derin nefes alıp verdi. Ciğerlerini havayla doldurduktan sonra bütün havayı boşaltıncaya kadar nefesini verdi. Benden de aynısını yapmamı istedi. İlk nefes çok yüzeysel kaldı, ikincisi biraz daha derine indi ve nihayet üçüncüsü bütün göğüs kafesimi doldurdu. "Güzel! Şimdi ellerini Goumar'ın omuzlarına koyup onun adımlarını takip edeceksin. Goumar ayağını nereye basarsa sen de oraya bas ve bütün dikkatini benim sesime ver, ben hemen arkanda olacağım."

Aşçıyla bir şeyler konuştuktan sonra taşıyıcılara burada, çantaların yanında kalmalarını söyledi. Goumar önüme geldi. Robot gibi ayağa kalkıp boynuna asıldım. Yürümeye başladı, ben de tüm bedenim titrerken bütün dikkatimi onun ayakkabılarına vererek arkasından yürüdüm. Shanti ellerini omuzlarıma koymuş, hemen

arkamdan geliyordu. İki adım attıktan sonra, "Çok güzel," diye fısıldadı. "Devam et. Derin nefes al ve sonra yavaşça nefes ver." Bütün dikkatimi nefesime vermem için kendisi de abartılı bir biçimde nefes aldı. Bunu defalarca tekrar etti. Her adımda... Parmaklarımı delercesine omuzlarına batırarak Goumar'ın adımlarını takip ediyordum. Biz üzerinde ilerledikçe köprü sağa sola yalpalamaya başladı. Tahtaların arasındaki deliklerden aşağıdaki boşluğu görünce bedenim kaskatı kesildi ve kalbim yerinden çıkacakmış gibi atmaya başladı.

Shanti hissetti. Durmamam için kürek kemiklerimden itti. "Yaşadığın kâbustan uyan, Maëlle; güvendesin! Gözlerini kapat ve derin nefes al. Dikkatini bacaklarına ver, sakın durma. Sadece gözlemle! Duygularını katmadan gözlemle! Şimdi, bir kere daha derin bir nefes al!"

Artık hiçbir şeyi kontrol etmiyordum; gözlerimi sımsıkı kapatmış, önümden çeken Goumar'la arkamdan iten Shanti'nin arasında sıkışmış bir vagon gibi lokomotifin peşinden sürükleniyordum. Tek vücut olmuştuk ve bu bir an içimi rahatlattı. Goumar aniden bağırmaya başladı. Hemen gözlerimi açtım. Karşıdan gelen bir Şerpa'ya durması için işaret ediyordu. Köprünün tam ortasında, yani en esnek yerinde bulunuyorduk. Aşağıda kayalıklar arasından yılan gibi kıvrılarak akan ırmağı görüyordum. İçimi bir panik kapladı, bacaklarım bedenimi taşımaz oldu. Shanti her türlü "düşünceden" çıkmamı emretti. "Benim sesime odaklan! Denizde bir geminin üstündesin ve ön tarafına doğru ilerliyorsun. Hava çok rüzgârlı ve dalgalar gemiyi sallıyor."

Sahneyi gözümde canlandırmaya çalıştım ve dengemi sağlamak için bacaklarımı iki yana açtım. Geminin durup denizi seyretmeyi en çok sevdiğim yerini, pruvasını gözümün önüne getirerek ilerlemeye başladım. Shanti gözlerimi açabileceğimi söylediğinde köprünün öbür tarafında, toprak zeminde duruyorduk. Gülümsedi. "Başardın, Maëlle!"

Hayretle Shanti'nin yüzüne baktım. Önce ter içinde kalmış ve kaskatı kesilmiş ellerimdeki, sonra da bedenimdeki bütün kaslar gevşedi. Kanım yeniden damarlarımda dolaşmaya ve nefesim yavaş yavaş düzenli bir hâl almaya başladı. Karşı kıyıdan Nishal ve Thim'in alkışladıklarını duydum. İnanılmaz bir hünerle köprüyü son sürat koşarak geçip yanımıza geldiler. Şerpa bizi eliyle selamladıktan sonra köprüye yöneldi. Birdenbire durup bana doğru gelerek Tibetçe bir şeyler söyledi. Sonra sürüsünün kontrolünü ele alıp tahta köprünün üzerinde ilerlemeye başladı.

Sorgu dolu bakışlarımı Shanti'ye çevirdim. Shanti, Şerpa'nın söylediklerini tercüme etti: "Korku kapını çaldığında kapıyı açma cesaretini gösterirsen arkasında kimsenin olmadığını görürsün," dedi. Köprünün üzerinde dans ederek uzaklaşan adamın arkasından gülümseyerek baktım.

Bir süredir yolumuza devam ediyorduk ancak ben hâlâ kendime gelebilmiş değildim. Güçsüz bacaklarımın üzerinde durmakta zorlanıyordum. Shanti yanımda yürüyordu. Bakışlarımı taşlı yola dikmiştim.

"Heyecanıma hâkim olmakta zorlanıyorum."

"Kolay bir şey değil ama bunu öğrenebilirsin. Korkular düşüncelerden kaynaklanır. Düzenli bilinçlenme egzersizleriyle korkularının oyuncağı olmaktan kurtulup onların efendisi olmayı öğrenebilirsin. Ne olduğunu gözlemlersen içindeki korku dolu çocuğu sakinleştirebilirsin. Aslında sürekli olarak iki hâl arasında gidip geliyoruz: içimizdeki çocuk ve dönüştüğümüz yetişkin. Korkularımız söz konusu olduğunda baskın olan içimizdeki o küçük varlıktır, bütün sağduyumuzu kaybederiz. Yetişkin tarafımız onu mantıklı olmaya davet etmediği sürece negatif duygularına hapsolur."

"Peki bu hâlleri nasıl teşhis edebiliriz?"

"Çocuk korkuyla yaşar, bağımlıdır. Anne-babasının gözetimine ihtiyacı vardır. Onunla ilgilenilmediğinde terk edilmiş

hisseder. Kendini sevmeyi bilmediğinden başkalarının sevgisine ihtiyacı vardır. Hep başkalarını suçlar ve gururu sürekli olarak öfkesini besler. Yetişkin ise oksijenini kendinden alır, kendini güvende hisseder. Acılarının kendisinden kaynaklandığını bilir ve çözümlerini de yine kendinde bulur."

"Ama korku gözünü kör ettiğinde bir hâlden diğerine nasıl geçiyorsun?"

"İçinde bulunduğum durumu teşhis ediyor ve yargılamıyorum. Kontrolü içimdeki çocuk ele almışsa ona hayatının sonuna kadar yanında olacağımı söyleyerek içini rahatlatıyorum. Ona kimsenin kötülük yapmasına izin vermeyeceğime dair söz veriyorum. Çünkü dönüştüğüm yetişkin, ona rehberlik etmek için gerekli silahlara sahip."

Bu çocuk ve yetişkin imgesi çok doğru görünüyordu, benim hayatımın temelini de bu iki durum oluşturuyordu.

Yokuş daha az eğimli bir hâl almaya başlamış olsa da tırmanış bir hayli zorluyordu. Korkudan kaskatı kesilen kaslarım yavaş yavaş gevşemeye başladı. O köprüden geçmeyi başardıktan sonra artık hiçbir şey gözüme zor görünmüyordu. Jhinu Danda köyünde mola verdik. Nishal ve Thim her zamanki gibi önden gelip yerleşmişlerdi. Saat 13.00 olmasına rağmen paketlerin iplerini çözmüşlerdi.

"Bugünlük bitti mi?"

"Evet, terasta bir şeyler yiyip biraz dinlenmeyi teklif ediyorum. Eğer kabul edersen öğleden sonra sıcak su kaynağına inip biraz keyif yaparız. Ne dersin?"

"Bu harika bir sürpriz derim! Ama nasıl olur da burada bir sıcak su kaynağı bulunur?"

"Himalayalar'ın bu bölgesinde görülen tuhaf bir oluşum. Yerkürenin termik enerjisinden doğan jeotermik havuzlar var. Yer kabuğunu oluşturan taşların sıcaklığı, yeraltı sularını ısıtıyor. Jhinu Danda Gayzeri de oradan geliyor."

Konukevinin sahibesi ve dört-beş yaşlarındaki iki oğlu bizi selamladılar. Menkhu elimi sıktı. İki yumurcak, annelerinin bacaklarının arkasına saklanmış, belli etmemeye çalışarak beni süzüyordu. Onlara göz kırptım, gülüşerek eve doğru kaçtılar. Biraz sonra yeniden ortaya çıktılar. Oğlanlardan biri elindeki patlamış balonu bana uzattı. Diğeri de yerden büyükçe iki taş alıp kale kurduktan sonra kaleye geçti. Goumar ve Thim gülerek bize bakıyordu. Bu iki "heybetli" rakiple tek başıma müsabaka etmeyi gözüm yemediğinden onları da yardıma çağırdım. Nazlanmadan kabul ettiler. Ekibi tamamlamak için bir İngiliz turist çift de bize dahil oldu. Maça başlamaya hazırdık!

Yirmi dakika sonra Menkhu bitiş düdüğünü çaldı. Elinde, üzerinde dört tabak olan bir tepsi tutuyordu. Üzerinden dumanları tüten tabaklardaki *dal bhat* iştahımızı kabarttı. Shanti İngiliz çifte bize katılmalarını teklif etti. Memnuniyetle masaya yerleştiler. Bir meditasyon deneyimi yaşamak amacıyla birkaç aylığına Londra'dan gelmişlerdi. Shanti onları büyük bir ilgiyle dinleyip gayet iyi bildiği belli olan bu derin konuya, kendi bilgilerini de katarak sohbeti daha da zenginleştiriyordu. Nick ve Abby rehberimin sözlerini büyük bir zevkle dinliyordu, bense üç tane uçuk tiple yemek yediğimi düşünüyordum.

Nick, "Bu kadar devrimci değerleriniz olduğunu hiç bilmiyordum," dedi. Shanti gülümseyerek, "Devrimci mi? Bunlar ataların-mızdan gelen öğretiler," diye cevap verdi.

"Ülkenizin sınırlarını pek geçememişler o zaman!"

"Eğer isterseniz bu akşam gün batımında enerjilerimizi birleştirebiliriz."

Gençler, bu teklifi hiç düşünmeden kabul ettiler. Sonra üç uzaylı, bir cevap bekler gibi dönüp bana baktılar. Ne diyeceğimi bilemeden bir şeyler geveledim.

"Hiç benim anladığım şeyler değil, deneyiminizi bozmak istemem."

"Çok kolay! Meditasyon yapmak için herhangi bir özelliğe sahip olman gerekmiyor. Sadece katılman yeterli, göreceksin!"

"Şey... Ot ve viskileri kim ayarlayacak?"

Derin bir sessizlik oldu. İşi şakaya vurarak boşboğazlığımı telafi etmeye çalıştım. Ben içine düştüğüm durumdan kurtulmanın bir yolunu ararken Nick, "Harika, anlaştık o zaman! Akşam saat altıda yine burada buluşalım," dedi. Cevabımızı beklemeden ayağa kalktı, kız arkadaşı da peşinden kalktı. Şaşkınlıkla Shanti'ye baktım.

"Benden otomatik düşüncelerinin izini sürmene yardımcı olmamı istemiştin. Meditasyon deneyimi bu konuda yararlı olabilir. Sana saçma geliyor olsa da kabul et."

"Bunun için bir sürü uçuğun olduğu bir gezegene gitmem gerektiğini söylemeyeceksin umarım! Seni kırmak istemem ama ben almayayım! Ayaklarımın yere basmasını, kafamın uzayda olmasına tercih ederim."

Otomatik bir hareketle telefonuma baktım. Yine hat yoktu! "Hayır, endişelenme, başka bir dünyaya yolculuk etmen gerekmiyor. Ben sana sadece kendi dünyanı genişletmeni öneriyorum. Ne kaybedersin?" Shanti telefonumu işaret etti. "Akşam için başka bir programın mı vardı?" Bu adam beni ikna etmeyi biliyordu. Beni sinir ettiği kadar cezbettiğini de itiraf etmeliydim. Gülümsedim. "Haklısın, programım pek yoğun sayılmaz. Neyse, akşam olsun da bakarız!"

Kalacağım oda tıpkı önceki odalar gibiydi: çok sade. Yatağımı hazırladıktan sonra bahçeye çıkıp güneşin altında bir saat kadar şekerleme yaptım. İki kardeşten en küçük olan Yanhi'nin ağlama sesine uyandım. Bahçede koşarken düşüp canını yakmıştı. Ağabeyi elinden tutup ayağa kaldırdı. Çocuk ağlamaya devam ediyordu ama annesi endişelenmiş gibi görünmüyordu. Bir şeyi olup olmadığını kontrol ettikten sonra kucağıma oturttum. İtiraz etmedi. Tozdan simsiyah olmuş giysileri teninin temizliğini daha da belli

ediyordu. Yaralarını göstermek için kirli ellerini bana doğru uzattı ama toprağa değen yerlerdeki hafif kızarıklık dışında bir şeyi yoktu. Cebimden bir kâğıt mendil çıkarıp sümkürmesini söyleyerek burnundaki kurumuş sümükleri sildim.

Yanından ayrılmayan ağabeyi ne yaptığıma bakıyordu. Çocukken bu tür dramlar yaşadığımda annemin bana yaptığı gibi, elini elime alıp bir hikâye anlattım: "Şuraya bir kuş konmuş," diyerek avucunun ortasına dokundum. Baş parmağını tutup "Bu görmüş," dedim, sonra işaret parmağını tutup "Bu tutmuş," dedim. Orta parmağını uzattı, "Bu pişirmiş," dedim, yüzük parmağını tutup "Bu da yemiş," dedim. Sonra serçe parmağını avucuna kapatıp okşayarak, "Ve bu küçücük de 'Hani bana, hani bana?' demiş". Oğlanlar gözlerini kırpmadan bakmaya devam ediyordu. Söylediklerimden tek kelime anlamasalar da büyülenmiş gibi dinliyorlardı. Ufaklık daha ben konuşmaya başlar başlamaz ağlamayı kesmişti, hikâyemin sonuna geldiğimde ikisinin de yüzlerinde kocaman birer gülümseme vardı. Koşarak uzaklaştılar.

Shanti şefkat dolu gözlerle bize bakıyordu. "Kaynak yarım saatlik yürüyüş mesafesinde, eğer biraz faydalanmak istiyorsak şimdiden yola çıksak iyi olur."

Paris'te en kısa mesafelere bile taksiyle gittiğimi düşününce, kendimi tanıyamıyordum. Yeniden yürüyecek olmaktan en ufak bir rahatsızlık hissetmiyordum! Thim ve Goumar da bize eşlik ederken, Nishal kalıp dinlenmeyi tercih etti. Thim yol boyu ayağındaki parmak arası terliklerle bir taştan diğerine atlayarak ilerliyordu; Goumar belli etmeden, göz ucuyla onu izliyordu. Keyfi yerinde olan Shanti, gruba göz kulak olarak en arkadan geliyordu. Yol bir kilometre boyunca dimdik aşağı iniyordu. Dönüşü düşününce moralim bozuldu.

"Umarım zahmetimize değer zira dönüş zor olacak!"

"*Carpe diem!*"

Rehberim şimdi de Latince konuşuyordu! *Carpe diem:* Yarını düşünmeden günü yaşa.

"Daha gidiş yolundayken neden dönüşü düşünüyorsun? Düşüneceksen bir sonraki ânı düşün ve birazdan yaşayacaklarımız için sevinç duy."

"Ah, doğru ya... Pozitif düşünce!"

"Sadece o değil. Asıl önemli olan, sonra olacakları düşünmeden şimdi yaşadığın şeyin tadına varmak. Üzerinde yürüdüğün yolun, rüzgârda dans eden ağaçların, baktığımız her yerde bize gülümseyen hayatın tadını çıkar. Sessizliğin şarkısını dinle, etrafındaki kokuları içine çek, adımlarının ritmiyle kasılıp gevşeyen kaslarını hisset ve bütün bu sevginin kalbine doluşuna tanıklık et." Bütün duyularımı açınca kalbimin atışını duydum. "İşte mutluluk bu, Maëlle! Mutluluğu uzakta aramana gerek yok, mutluluk yaşadığın anda. Şu an burada yaşadığın gerçekten başka bir gerçek yok."

Bir nehrin kenarına vardık. Dağın yarığından çıkan sıcak su, havuz gibi oyuk dikdörtgen biçimindeki kayalara doluyordu. Havuzlardan birinde el ele göz göze oturmuş, aralarında fısıldaşarak konuşan bir çift vardı. Dünyada onlardan başka kimse yokmuş gibi bu cennetin keyfini sürüyorlardı.

Shanti bekçi kadınla bir şeyler konuştu. Kadın bize biraz aşağıdaki en büyük havuzlardan birine girebileceğimizi söyledikten sonra, suya girmeden önce doğal sabunla yıkanmamızı istedi. Dağdan gelen suyun birer metre mesafeyle yan yana dizilmiş beş büyük bambudan şelale gibi aktığı duşlarda yıkanacaktık. Thim ile Goumar hiç nazlanmadan giysilerini çıkarıp donlarıyla birer şelalenin altına girdiler. Shanti de onların peşinden gitti. Kayanın önüne dizilmiş üç erkek uzun uzun derilerini ovuşturdular. Giysilerimin altındaki birbiriyle uyumsuz iç çamaşırlarımı düşününce bir an vazgeçer gibi olsam da üç "mankenin" nasıl büyük bir zevk aldıklarını görünce utanmayı bıraktım.

Kafamdan akan sıcak su üzerimdeki kalın toz tabakasını da beraberinde götürdü. Bu sağlık dolu yıkanma sayesinde keçe gibi olmuş saçlarım suyun altında biraz olsun düzeldi. Diğerleriyle birlikte bize ayrılan havuza girdim. Suyun vücudumun bütün gözeneklerine nüfuz etmesi için yüzdüm. Ne büyük bir mutluluktu bu!

Shanti bir köşede suyun üzerine sırt üstü yatmıştı. Uyukluyor gibiydi. Birkaç dakika sonra yanıma geldi.

"Uyuyor muydun?"

"Hayır, kalbimi *oluşa* bırakmıştım. Bunu anlamak için deneyimlemen gerekir. Tek yapman gereken sırt üstü uzanıp dinlemek."

Dediğini yaptım. Bedenim suyun üstünde dengesini bulmaya çalışıyordu, bu bana gençliğimizde kuzenimle yaptığımız yarışmaları hatırlattı. Kim en uzun süre suyun üstünde sırt üstü yatacak diye yarışırdık. Buradaki suyun kaldırma gücü, deniz suyunun kaldırma gücünden daha az olsa da uzun denemelerden sonra dengemi bulmayı başardım. Dinlemek için kulak kabarttım ama hiçbir şey duymuyordum. Ayrıca neyi duymam gerektiğini de pek iyi anlamamıştım. Yüzümde şüphe dolu bir ifadeyle doğruldum ve Shanti'ye deneyimin başarısız olduğunu itiraf ettim. "Suyun üstünde kalmaya çalışma, bırak bedenin pozisyonunu bulsun."

Yeniden denedim. Havayla doldurduğum ciğerlerim göğüs kafesimi ve göğüslerimi suyun yüzeyine çıkardı. Bacaklarım kendiliğinden birleşip uzandı. Bedenim nefesimin ritmine uygun bir şekilde suya batıp çıkıyordu. Yeniden dinlemek için kulak kabarttım ama suyun boğuk sesinden başka bir şey duyamadım. Ayağa kalktım.

"Suyun üzerinde dengemi sağlamayı başardım ama yine hiçbir şey duyamadım."

"Duyacak bir şey yok, sadece bedeninin içinde ve dışında olanları hisset. Kendini gözlemlediğini düşün. Farz et ki havuzun kenarında oturmuş, bunu deneyimlemekte olan kendini uzaktan seyrediyorsun."

Shanti tuhaf adamdı doğrusu. Bir an aklından zoru olup olmadığını düşünsem de merakım ağır bastı. Cesaretimi kaybetmeden bir kere daha suya sırt üstü uzandım. Bu defa dengemi bulmam zor olmadı, hafifleyen varlığım suya batıp çıkmaya başladı. Bütün kaslarım gevşedi. Bedenimi hissetmeye çalıştım ama her şey bulanıklaşmaya başladı. Kendi içime girebilmek için gözlerimi kapattım. Nefesimi dinledim: Ciğerlerim havayla dolup boşalıyordu. Ciğerlerimin bunu doğduğum andan beri yaptıklarının bilincine vardım. Havanın göğsümden geçip ciğerlerime, sonra bronşlarımdan geçip kanıma karıştığını hissettim. Alyuvarlarımın kalbime taşıdığı oksijenin beynime ve vücudumun diğer bölgelerine yayıldığını, atardamarlarımın çok sayıda damara ayrılarak bütün hücrelerimi beslediğini gözümde canlandırdım. Kanımın karbondioksiti, onu dışarı atıp yeniden oksijeni içeri alacak olan ciğerlerime taşıdığını tahayyül ettim. Ben üstün bir zekâ gerektirdiğinden emin bir biçimde bütün gün birtakım kâğıtlarla uğraşırken, otuz beş yıldır tek başına işleyen bedenim her nefes alışımda bir mucizeye imza atıyordu.

Beynim ani bir biçimde susuverdi, hiçbir şey düşünmez oldu, gırtlağımda bir kapak açıldı, hayatımda ilk defa bütün varlığımla bedenimi algılıyordum. O an çok tuhaf bir şey oldu: Bedenimle suyun arasındaki sınırı hissetmiyordum! Dağın özsuyuna karışmış, onunla bir olmuştum! Varlığımın dört bir yana doğru yayıldığını hissettim. Varlığım altımdaki ve üstümdeki her şeyi aşıp dünyanın merkezine giriyor ve oradan çıkıp kâinata karışıyordu. Etrafımı saran her şeyle birlik içinde olduğumu hissettim. Bugüne kadar kendimde hiç böyle bir güç hissetmediğim gibi, böylesine bir gücün var olabileceğini hayal bile edemezdim. Bu sonsuzluktan geri dönemiyordum. Her şey silindi. Kalbimin atışı, artık başka hiçbir şey yokmuş gibi sonsuzluğa yayılıyordu.

Birden panik içinde ayağa fırladım. Shanti gülümsedi. Anlamıştı. Ona açıklamak istedim ama kelimeler boğazımda

düğümlendi. Shanti gözlerini, şaşkınlıkla açılmış gözlerime dikti. "Bu beynimizle ve kelimelerle anlatabileceğimiz bir şey değil, sadece kalbimizle yaşayabileceğimiz bir şey." Toparlanmaya çalıştım.

"Rüya görmedim, değil mi? Kainatla birlik olduğumu hissettim! İnanamıyorum! Sence yüksek irtifadan aklımı kaçırmış olabilir miyim?"

"Hayır, gerçek bu; sen 'bütünün' bir parçasısın. Kaynağa, içinde yaşadığın sevgiye ulaşmış bulunuyorsun."

"Yapma, beni korkutuyorsun. Söylediklerinden hiçbir şey anlamıyorum."

"Çünkü yine mantığınla açıklamaya çalışıyorsun, oysa yapacağın hiçbir açıklama yeterli olmayacaktır. İçinde bulunduğun bütünlük hâlini hissetmekle yetin. Kötü mü hissediyordun?"

"Hayır! Tam tersine, hissettiğim tek şey tarifi mümkün olmayan bir güçtü!"

"Sonsuz büyüklüğü tatmış bulunuyorsun. Yani zihnini susturmayı başardığın her sefer erişebileceğin, yaratılış ânındaki hâlini."

"Tanrı'dan bahsediyorsun, değil mi?"

"Sen nasıl istersen öyle adlandır."

"Ben inanmıyorum."

"Bir şeye inanma ya da inanmama meselesi değil ki bu. Yaşa! Hayatı deneyimle! Adlandırmak kısıtlamaktır; oysa ben sana çok daha yüce, sınırsız ve sonsuz bir şeyden bahsediyorum."

Biraz önce deneyimlediğim, hiçbir şekilde daha önce yaşamış olduğum herhangi bir şeye benzemiyordu. İçinde yüzdüğüm huzur hâli bana bugüne kadar hissetmediğim bir neşe vermişti.

Etrafımızda kimse kalmamıştı. Thim ile Goumar gitmişlerdi. Hava serinlemişti. Kurulanıp giyindikten sonra, inişte gözümü o kadar korkutan yokuşu konukevine kadar hiç zorlanmadan çıktım. Aklım hâlâ biraz önce yaşadığım şeydeydi, içimde ve etrafımda atan hayatı duyuyordum. Bütün varlığımla buradaydım!

Benim Sevgili Öfkem

"Gerçek özgürlük, egonun diktatörlüğünden ve onun getirdiği duygu kervanından kurtulmaktır."

–Matthieu Ricard

Nishal ile Thim, çamaşırlarını yıkamakla meşgullerdi. Nick ile Abby ayakta durmuş, sırtında taşıdığı çantası ve güneşten kararmış kaslı bacaklarıyla yanlarında dikilen bir adamla konuşuyorlardı. Şakaklarındaki, hafif kırlaşmaya başlamış saçlarına bakılırsa adam kırk yaşlarında olmalıydı.

Çocuklar evden çıkıp koşarak boynuna atıldılar. Adam sırtındaki koca çantayı yere bıraktıktan sonra her birini bir kolunun altına alıp döndürmeye başladı. Oğlanlar kahkahalarla gülüyordu. Çocukları yere bıraktı, Menkhu'yu ellerini kavuşturup başını önüne eğerek, *"Nameste"* diye selamladıktan sonra bacaklarına sarılan oğlanların başını okşadı. Nick bize uzaktan işaret etti. Shanti gruba yaklaşıp kendini tanıttı. Adam onu adeta bir hediyeymiş gibi karşıladı.

"Çok memnun oldum. Ben Matteo." Sonra bana dönerek elini uzattı. Gür ve biçimli kaşları koyu gözlerindeki güveni iyice

artırıyordu. Çıkık elmacık kemiklerinin ortasında kemerli bir burnu vardı. Kalemle çizilmiş gibi biçimli dudakları, gamzeli sivri çenesiyle gayet hoş bir uyum oluşturuyordu. Herkes kendisine hipnotize olmuş gibi bakıyordu. İtiraf etmek gerekirse tozlu şortuna ve üzerindeki yol kıyafetlerine rağmen çok hoş görünüyordu. Tıpkı yüzü gibi, kirli sakalı da ince bedenine rağmen ona çok erkeksi bir hava katıyordu. Gözlerine vurulmuştum. Elimi kavrayan yumuşacık avucunun içindeki elimi hissetmiyordum. Çok uzun zamandır böyle bir duygu yaşadığımı hatırlamıyordum. Gözlerini gözlerimden ayırmadan dudaklarının arasından fısıldar gibi bir sesle, "Adınızı duyamadım," dedi.

Akıcı İngilizcesine rağmen cümleyi uzatarak bitirişi kökenini ele verdi. O çok iyi bildiğim ve birkaç yıl önce çok mutsuz olmama sebep olmuş İtalyan aksanını derhâl tanıdım. Acıyla sonlanan bu aşk hikâyesini hatırlayınca hemen kendime geldim. Ani bir hareketle elimi elinden çektim. "Adımın hiçbir önemi yok!"

Oğlanlardan büyük olanı bıraktığım elini tuttu, kardeşi de diğer eline yapıştı. Onu binaya doğru sürükleyip benimkinin bitişiğindeki odasına götürdüler. Herkesin şaşkın bakışları üstümdeyken arkamı dönüp hızla uzaklaştım.

Abby arkamdan yetişip Shanti ve Nick'i de yanımıza çağırdı. "Saat 18.15, güneş birazdan batmaya başlayacak, başlamamız lazım." Mistik randevumuzu tamamen unutmuştum. Hiç bu tür gösterilere katlanacak havada değildim ama Shanti bana seçme şansı tanımadı. Yere bağdaş kurup oturduktan sonra gözümü dikip oluşturduğumuz dairenin ortasına bakmaya başladım. Rehberim, "Çok basit, yapman gereken tek şey burada olmak," diye açıkladı.

Çok geçmeden sessizlik sinirime dokunmaya başladı. Onları incelemeye koyuldum: Gözleri açık bir şekilde oturmuş, hiç kıpırdaman yere, bir metre kadar önlerine bakıyorlardı. Oturduğum yerde kıpırdamaya başladım zira bu hiç rahat bir pozisyon

değildi. Zamanımı boşa harcadığımı düşünüyordum. Birkaç dakika sonra gruptan ayrılmaya karar verdim. Kimse kılını kıpırdatmadı. Gözlerini dahi kırpmadan hiçbir şey olmamış gibi yere bakmaya devam ettiler.

Odamda bir saat kaldıktan sonra, akşam yemeğine kadar sobanın kenarına oturup biraz ısınmak için salona indim. Shanti, Matteo'yla sohbet ediyordu. Eliyle yanlarına gitmemi işaret etti ama görmemiş gibi yaptım. Okuduğu kitabı bir kenara bırakıp bana büyük bir heyecanla yolculuğunu anlatan Abby'le birkaç kelime konuştum. Söylediklerini bir kulağımla dinliyordum.

Menkhu yemeğin hazır olduğunu haber verdi, üzerinde on kadar değişik yemek duran masaya yerleştik. Shanti'nin bana yeni arkadaşının yanında bir yer ayırdığını görünce tepem attı. Yemek boyunca ağzımı açıp tek kelime etmedim. Matteo'nun sorduğu birkaç soruya mümkün olduğunca kısa cevaplar vermekle yetindim. Aceleyle yemeğimi yedim.

Başım ağrıyordu, yorgunluğu bahane edip masadan kalktım. Biraz hava almak için dışarı çıktım. Elindeki dedektörle altın arayan bir defineci gibi, belki bir antenden kaçmış olabilecek maceracı bir hat yakalamayı umarak, elimde yatay tuttuğum telefonu bir o yana bir bu yana çevirdim. Nafile! Bir şezlonga oturdum. Gökyüzündeki bir detay gözüme takıldı: Dağların tepelerini aydınlatan milyonlarca yıldızın ortasında duran hilal şeklindeki ay, yeni bir dönemin başlangıcını haber veriyordu.

Matteo binadan dışarı çıkıp bana doğru gelerek elinde tuttuğu sıcak çayı uzattı. Ters bir biçimde reddettim. "Buraya bırakıyorum," dedi fincanı yere koyarken. "Bu akşam hava çok soğuk, belki daha sonra fikrinizi değiştirirsiniz. İyi geceler."

Tek kelime daha etmeden odasına yöneldi. Shanti kapının eşiğinde durmuş bize bakıyordu. Yanıma geldi.

"Bu davranışının sebebini sorabilir miyim?"

"Başım ağrıyor! Hem sonra... sükûnete ihtiyacım var!"

"Sükûnete ihtiyacı olan biri için fazla öfkeli görünüyorsun!"

"İtalyanlara gıcık oluyorum, çok yüzeysel insanlar. Onlara asla güvenilmez. Bunu çok iyi biliyorum zira Milano'da üç sene çalışmışlığım var. Yalancılık kültürlerinde var, asla güvenemezsin! Flörtçüdürler, kadınları baştan çıkarmaktan başka bir şey düşünmezler, zihniyetleri bana hiç uygun değil, bu tiple harcayacak zamanım yok, bir kere ağzımın payını aldım!"

Ben bütün öfkemi kusarken Shanti bakışlarını gökyüzüyle bütünleşmiş dağlara çevirmiş, sessizce beni dinliyordu. Gözlerini gökyüzünden ayırmadan elini kolumun üstüne koydu:

"Bir mağazada alışveriş yapan beyaz bir kadın, mağazanın self servis restoranından bir kâse çorba alıp masaya yerleşmiş. Tepsisini masaya bırakınca kaşık almayı unuttuğunu fark etmiş ve almak için tezgâha gitmiş.

Geri döndüğünde kendi sandalyesinde oturan siyah bir adamın çorbasını kaşıkladığını görmüş. Kadın içinden, 'Bak şu utanmaz herife!' diye geçirmiş. 'Ama kötü birine benzemiyor... Utandırmayayım,' diye düşünmüş.

Adamın karşısına oturup 'Müsaadenizle' diyerek kâseyi önüne çekmiş. Adam sadece gülümsemekle yetinmiş. Kadın yemeğe başlamış. Adam kâseyi hafifçe kendine doğru çekerek masanın ortasına getirmiş. O da kaşığını daldırıp çorbadan içmeye başlamış. Adamın tavırları o kadar nazikmiş ki kadın itiraz etmemiş. Bu şekilde her biri sırayla yemeğe devam etmişler. Kadın bu işe çok şaşırmış. İlk başta duyduğu öfke yerini şaşkınlığa, hatta tatlı bir suç ortaklığına bırakmış.

Çorba bitince adam kadına yerinden kalkmamasını söyleyerek tezgâha gidip elinde kocaman bir tabak patates kızartmasıyla geri gelmiş ve masanın ortasına koymuş. Kadını buyur etmiş. Kadın kabul etmiş ve patates kızartmasını da paylaşmışlar. Sonra adam ayağa kalkarak kadını başıyla selamladıktan sonra, 'Teşekkür ederim!' diyerek uzaklaşmış. Bir an düşünceli bir şekilde oturduğu yerde

kalan kadın, gitmek için ayağa kalkıp çantasını almak üzere elini sandalyenin arkalığına doğru uzatmış. Çanta astığı yerde yokmuş! 'Ne kadar aptalım! Bu siyah adam kesin hırsızdı!' diye düşünmüş.

Adamı yakalamaları için yardım aramaya başladığında gözü yan masalardan birinin üzerinde duran soğumuş ve el değmemiş çorba kâsesine ilişmiş. Çantası da kâsenin önündeki sandalyede asılı duruyormuş. Tepsinin üzerinde kaşık yokmuş..."

Shanti uzaklara bakmaya devam ederek sustu.

"Güzel bir hikâye ancak alakasını pek anlayamadım."

"Bütün siyahların fakir ve hırsız olduğunu mu düşünüyorsun? Bütün İtalyanların yüzeysel ve sahtekâr olduğunu düşündüğün gibi... Peki ya bütün Fransızlar da aynı mı?"

"Hayır, elbette öyle düşünmüyorum!"

"Öyleyse Matteo'ya neden böyle davranıyorsun?"

"Çünkü bana geçmişte yaşadığım kötü şeyleri hatırlatıyor."

"Eğer önceliklerinle uyumlu bir şekilde yaşamak istiyorsan düşünce biçimini değiştirmen, geçmişin yükü veya gelecek kaygısı olmadan yeni ilişkilere kucak açman gerekir. Matteo'ya, hayatında ilk defa bir insan görüyormuşsun gibi bakmayı dene. Erkekler ve İtalyanlar hakkında bildiklerini unut. Kalbini dinle ve kalbinin sana yol göstermesine izin ver. *Egonun* seni yanıltmasına izin verme. Yanlış hatırlamıyorsam, bunları sana daha önce de söylemiştim. *Egon* kalbine giren herkesi düşman gibi algılıyor. Matteo'ya karşı özel bir şey hissediyor musun?"

"Elbette hayır! Söyledim ya, bu tip erkeklerden özellikle kaçıyorum."

"Tamam ama onunla konuşmayı, hoşça vakit geçirmeyi, ondan işine yarayabilecek bir şeyler öğrenmeyi neden reddediyorsun? Sana evlenme teklif etmedi, sadece bir fincan çay verdi. Maëlle, Matteo senin o birlikte çalıştığın ve sana ihanet eden adam değil. Ayrıca o, bugüne kadar hayatına giren ve sana acı çektiren erkeklerden biri de değil. O benzersiz ve farklı biri."

"Onu tanıyor musun da böyle konuşuyorsun?"

"Onu tanımak için kendine bir şans ver. Ona bir İtalyan olarak değil, kalbinde çarpıntılar yaratan biri olarak bak. O zaman vaktini harcamaya değip değmeyeceğini anlarsın. İyi geceler, Maëlle. Yarın sabah görüşürüz."

Kalkıp yatmaya gitti. Yıldızların altında bir süre daha tek başıma oturmaya devam ettim. Üşümeye başlayınca odama gittim. Yaşadığım huzursuzluğun kaynağı olan odanın önünden geçerken perdelerden sızan ışığı gördüm, Matteo uyumuyordu. Shanti haklıydı, kalbimin çarpmasına neden olan bu adam bana hiçbir kötülük etmemişti. Hatta bana son derece nazik davranmıştı, ona karşı büyük haksızlık etmiştim.

Ondan özür dilemeyi düşünerek kapısının önünde bir an durdum. Yok artık! Bu çok saçmaydı. Kendimi bu kadar da alçaltmama gerek yoktu! Kimsenin görmediğine memnun bir şekilde odama girdim.

"Kahvaltı hazır Maëlle, yarım saat sonra yola çıkıyoruz!"

Bütün kaslarım acı içindeyken tek gözümü araladım. Kolumu uyku tulumundan dışarı çıkarıp saate baktım. Saat 7.30 olmuştu! Güneş doğmak için beni beklememişti. Derin bir nefes alıp sıfırın altındaki hava sıcaklığını göğüslemek için uyku tulumumu terk ettim. Üzerime üst üste birkaç kat giysi geçirip odadan çıktım. Yan odanın kapısı açıktı. Gizlice bir göz attım ama içeride kimse olmadığı gibi hiç eşya da yoktu. Aceleyle salona indim ama orada değildi. Koşarak bahçeye çıktım ancak orada da yoktu.

Shanti'yi gördüm.

"İyi uyudun mu?"

"Nerede?"

"Kim?"

"Matteo!"

"Yirmi dakika kadar önce, gün doğumuyla birlikte yola çıktı."

"Peki beni neden uyandırmadın?"

"Seni neden uyandırmam gerekiyordu ki?"

Yaşadığım hayal kırıklığı o kadar derindi ki birden içimi bir öfke kapladı. "Çünkü... boş ver, hiçbir şey anladığın yok zaten!"

Tek başıma bir masaya oturdum. Menkhu koca bir tabak kahvaltı getirdi ama artık aç değildim. Midemde kocaman bir yumru vardı ve boğuluyordum. Shanti kendisine bir fincan kahve koyduktan sonra gelip yanıma oturdu.

"Bana kızgınsın çünkü kendine bir suçlu arıyorsun. Çünkü *egon,* rahatsızlığının gerçek nedenini kabullenemiyor."

"Off... Ahlak derslerinden gına geldi artık! Hem sonra... kızgın falan da değilim. Sen benim *egomu* boş ver de yolla ilgilen!"

"Haklısın, şu an konuşan gururun olduğu için zaten beni ilgilendirmiyor. Onunla kaybedecek zamanım yok. On dakika sonra yola çıkıyoruz. Seni dışarıda bekliyorum."

Ayağa kalkıp diğer iki taşıyıcıya eşyaları bağlamalarında yardımcı olmak için dışarı çıktı. Öfkeden kuduruyordum. Birden ayağa fırlayıp arkasından öfkeyle bağırdım: "Evet, kaç tabii! Sen de bütün erkekler gibi alçaksın işte! İş, sorumluluklarını kabul etmeye gelince ortada kimse kalmıyor zaten!"

Shanti kafasını kapının aralığından uzatıp alay eder gibi, "Ohh... Yanılmışım, öfken hâlâ geçmemiş!" dedi. O sırada odaya giren Nick ve Abby gözlerini fal taşı gibi açmış bize bakıyorlardı.

Ben hızımı alamayıp dişlerimin arasından söylenmeye devam ederken Yanhi, çizdiği bir resmi tutuşturdu elime. Kocaman bir kalbin ortasına bir kadın ve bir erkek çizmişti. Divanın üzerine çöküp ona sımsıkı sarıldım. Kucağıma oturup kendi dilinde bir şeyler söyledikten sonra elimi tuttu. Parmaklarımı tek tek tutup kendince önceki gün benim ona anlattığım hikâyeyi anlattı. Sonra sadece çocuklara özgü o tertemiz ruhla yüzüme baktı. Öfkem

yerini gözyaşlarına bırakmıştı. Sımsıkı sarılıp hem onu hem de yanımızda dikilen ağabeyini öptüm.

Nick ve Abby'den davranışım için özür diledikten sonra onlarla vedalaştım. Bana iyi yolculuklar dilediler. Menkhu, çocuklarıyla birlikte beni kapıya kadar geçirip sımsıkı sarıldı. Kulağıma fısıldadığı kelimeleri ben anlamasam da kalbim anlamıştı.

Gözlerinin içine bakarak teşekkür ettim. Görünüşte hiçbir şeyleri olmayan bu insanlar aslında en önemli şeye sahiplerdi. Hiç tanımadıkları hâlde bana her şeylerini vermişlerdi: varlıklarını, sessizliklerini, sabırlarını, cömertliklerini, anlayışlarını, bakışlarını, nezaketlerini, bağışlamalarını, sevgilerini... Bense ardımda berbat bir imaj bırakarak gidiyordum. Bir şeyler söyleyebilmek isterdim ancak ne söyleyebileceğimi bilmiyordum. Kendimden utanıyordum.

Shanti öne geçti, ben de başımı önüme eğip arkasına geçtim, Goumar benim arkamdan yürüyecekti. Arkama dönüp Menkhu ve çocuklara el salladım. Yanhi ve ağabeyi bana uzun uzun el salladıktan sonra oyunlarına geri döndüler. Anneleri uzun bir süre arkamızdan bakmaya devam etti. Ardımdan gönderdiği iyi dileklerini hissedip son bir defa el salladım. Yürüyüşümüz dik bir yokuşla başladı. Sabahın serinliği ve yokuşun zorlamasıyla hiç konuşmadan ilerliyorduk. Ağrılı bacaklarım her sabah olduğu gibi biraz açılmaya başlamıştı. Shanti'nin ayak bastığı yerlere basarak ilerliyordum. Nefes nefese kalmıştım, yorgundum ve ortam buz gibi soğuktu. Yola koyulduğumuzdan beri Shanti ağzını açıp tek kelime etmemişti. Kahvaltıda sınırı aşmış olmalıydım. Ama o da biraz fazla alınganlık etmiyor muydu? Ortada darılmasını gerektirecek bir şey yoktu!

Kafamın içinde binbir düşünce dolaşmaya başladı: Romane'a ulaşamıyordum ve buradaki hiç kimsenin de herhangi bir mucizevi tedavi yönteminden haberi yoktu. E-postalarımı okuyamıyordum, dolayısıyla hayatımın en önemli bölümüyle ilgili hiçbir bilgi alamıyordum. Birden seçimimden şüpheye düştüm. Buraya

neden gelmiştim? Hangi akla hizmet böyle bir maceraya atılmıştım? Geri dönmem daha iyi olmaz mıydı? Bir destek bulmayı umarak Shanti'ye baktım. Bakışlarını dağlara çevirip beni görmezden geldi.

Chomrong köyüne kadar tırmanmaya devam ettik. Thim iki bin metreyi aştığımızı belirtti. Hiç konuşmadan uzaktan görünen köye doğru yürüyüşümü sürdürdüm. Kafamın içi cevapsız sorularla doluydu. Boğuluyordum ve rehberim de surat asmaya devam ediyordu! Ben kötü bir şey söylememiştim ki... Sonuçta konuşmaktan kaçan kendisiydi. Shanti ıslık çalıp taşıyıcılara durmalarını işaret etti. Kuruyemişleri çıkarıp içinden bir avuç aldıktan sonra torbayı bana uzattı. Yüzünü dağa dönüp bizden birkaç metre öteye, düz bir kayanın üzerine oturdu. Görünüşe bakılırsa hâlâ çok kızgındı. Neye bozulmuş olabileceğini düşünmeye çalıştım. Gözümün önüne, gururlu olduğum için benimle alay edişinden başka bir şey gelmedi. Ağzımdaki kuruyemişleri sinirle çiğneyerek yanına gidip aynı kayanın üzerine oturdum.

"Bana kızgın mısın? Yola çıktığımızdan beri hiç konuşmadın."

"Bana uymayan duygularla kaybedecek vaktim yok. Gururunun esiri olmuş biriyle konuşmak zor geliyor. Çünkü gururuna esir olan kişi her durumda haklı çıkmaya çalışacaktır, özellikle de haksız olduğu durumlarda. Affedersin ama konuşmak için başka birini seçsen iyi olur."

"Bak ama gelip seninle konuştuğuma göre gururumu bir tarafa bıraktım işte."

"Kanıtla o zaman! Mesela özür dile."

Bıkkınlıkla iç çektim.

"Üzgünüm. Tamam mı, memnun oldun mu?"

"Hayır, seninle konuşmuyorum! Gururun hâlâ geçmemiş!"

"Çocukluk etmeyi bırak, Shanti!"

"Enerjimi boşa harcamaya hiç niyetim yok. Nokta! Sen *egonun* monoloğunu dinle, bırak ben de yolculuğumuzla ilgileneyim."

"Bu kadar alıngan olmana gerek yok."

Suratı asıldı.

"Sen nasıl istersen! Huysuzluğun geçince gel, konuşalım. Benim de enerjimi boşa harcamaya hiç niyetim yok zaten," diyerek ayağa kalkıp uzaklaştım. Yanıma geldi.

"Bak işte, gururun hâlâ geçmemiş. Öyle olmasa samimi bir şekilde özür dilerdin. Bu sabah sarf ettiğin sözler için gerçekten üzüntü duyardın."

"Daha ne yapayım, öpmemi mi bekliyordun? Söyledim işte, üzgünüm! Yalnız kalmayı tercih ediyorsan surat asmayı bitirdiğinde gelebilirsin."

"Seni duygularına hapsolmuş bir hâlde görmektense sessiz kalmayı tercih ediyorum. *Egon* sevinçten çıldırıyor çünkü ona verdiğin önemden besleniyor. O kadar büyük bir yer kaplıyor ki durumunu görecek güçte bile değilsin. Sen ona kapını araladın ancak o içeri girip kapıyı kilitledi. Ondan kurtulmaya çalıştığında, sana ancak kendisini beslemene yetecek kadar hava bırakıp seni uyuşturuyor. Nasıl nefes aldığına bir bak: Kısa kısa ve hızlı nefes alıp veriyorsun, göğüs kafesin ağrıyor. Eğer şimdiye kadar yapmadıysa birazdan öfkeni de kendisiyle dans etmeye davet edecek. Böylece birlik olup varlıklarını haklı çıkaracak bir suçlu aramaya başlayacaklar. Sana en iyi susarak yardım edebilirim. Onun yorgun düşmesini veya senin uyanmanı bekleyerek... Ama sen onu beslemeye devam ettiğin sürece daha da güçleniyor. Onu yenmek daha da zor bir hâl alıyor. *Egon, ancak* onun bilincine vardığın an ölür. Tıpkı ışığın karşısında hiçbir gücü olmayan karanlık gibi. Eğer biraz olsun basiretin varsa *egonun* süzgeci olmaksızın sahneyi yeniden kafanda canlandır."

Shanti önden yürüdü, Goumar peşinden gitti, ben de onları arkalarından takip ettim. Nishal ile Thim en arkadan geliyorlardı. Güneş havayı ısıtmaya başlamıştı. Sessizce düşünüyordum. Gerçekten de dünden beri nefesim düzensizdi, nefes borum tıkanmış

gibiydi. Midemdeki ağrı yüzünden hiçbir şey yiyemiyordum. Ama gerçekle yüzleşmek zorundaydım: Dünkü davranışımdan sonra Matteo'nun beni beklemesi için bir sebep var mıydı? Rehberime gelince, ona beni uyandırmasını söylememiştim. Öyleyse neden Matteo'yu ben uyanıncaya kadar bekletmediği için ona kızıyordum?

Shanti'ye yetişip kolunu tuttum: "Üzgünüm. Seninle öyle konuşmamalıydım." İtiraz etmedi, sadece göz kırpmakla yetindi. Daha özür dilediğim an midemdeki yumru kayboldu. Göğüs kafesim genişledi ve ben derin bir nefes aldım. "Görünüşe bakılırsa parti bitmiş," dedi dostça bir yakınlıkla. Utançla dudağımı büktüm. "Evet, bitti. Geriye sadece kırık bardaklar, boş şişeler, halıdaki lekeler ve pis kokular kaldı. Tabii bir de duygu patlamasından sonra uzun süre devam eden ağızdaki o acı tat..."

Shanti şefkatle yüzüme baktı.

"Acayip bir partiymiş desene! Ortalığı toplamana yardım edebilir miyim?"

"Memnuniyetle. Şantiye o kadar büyük ki işe nereden başlayacağımı bilmiyorum."

"İşe önce etrafına bakmakla başla. Karşında Güney Annapurna, şurada Hiunchuli ve sağımızda da Machapuchare var. Sadece bak ve nefes al!"

Derin bir nefes alıp gözlerini kapattı. Ben de aynı şeyi yaptım. "Bir kere daha!" dedi buyurgan bir sesle. "Dağların enerjisini derinlerinde hisset. Sonra acını dışarı ver," dedi kendisi de nefes verirken. "Dağların yüceliğini içine çek ve hayal kırıklıklarını dışarı ver. Dağların temizliğini içine çek ve öfkeni dışarı ver. Nefes alıp vermeye devam et."

Nefesimi nefesine uydurup derin derin nefes aldım. Burun deliklerime, boğazıma, bronşlarıma, damarlarıma dolan serinliği hissettim. Dağların kuvveti adeta bütün gerginliğimi sakin bir güce dönüştürmüştü.

"Verdiğin nefesin aldığınınki kadar temiz olduğunu hissedinceye dek nefes alıp vermeye devam et. Ciğerlerinden mükemmellikten başka hiçbir şey çıkmayıncaya kadar..." Artık nefes alıyor muyum yoksa veriyor muyum, ayırt edemez olmuştum. "Bırak oksijen derinin bütün gözeneklerine işlesin, sonra bedeninin her yerine dağılsın. Dağları, ağaçları, gökyüzünü, evreni... içine çek ve üfle."

Beni adeta uyuşturarak içimi dolduran bu gücü gözümde canlandırdım; tıpkı dün olduğu gibi, etrafımdaki her şeyle bütünleştiğimi hissediyordum. Gözlerimi açtığımda etrafta çıt çıkmıyordu. Shanti ufku seyrediyordu, Nishal biraz ileride oturmuş sigarasını içiyordu, Goumar ile Thim ise güneşin altında yatıyorlardı.

"Kendini nasıl hissediyorsun?"

"Bomboş! Durmuş gibi. Bunu nasıl açıklayabileceğimi bilmiyorum."

"Bir şey söylemene gerek yok, sadece hisset. Tıpkı sıcak su kaynağındayken yaşadığın gibi, içinde bulunduğun ânı, yani beynini susturduğun ânı yaşamış bulunuyorsun. Ne geçmiş ne gelecek var, düşüncelerinin seni hapsetmesine engel oluyorsun. Varlığına yer açtın!"

"Ama sürekli böyle nefes alamam ki."

"Dünyaya geldiğin andan beri nefes alıyorsun. Bir an nefesine konsantre olmak seni hapseden halkayı gevşetmeni sağlar. Bilinç sahanı genişletir, o an yaşadığın sorun dışındaki şeylere yer açarsın. Bu, beyninin hezeyanlarını susturmak için çok iyi bir egzersiz. Harika! Şimdi artık uyandığımıza göre, ardında bıraktığın dağınıklığı biraz toparlamamız gerektiğini hatırlatırım."

Grubun geri kalanını arkamıza alıp tekrar yola koyulduğumuzda Shanti açıklamalarına devam etti:

"Sana ilk karşılaşmamızda da söylediğim gibi, aslında iki temel duygu var: 'sevgi' ve 'korku'. İki duyguyu aynı anda yaşaman mümkün değil. Sevgi sadece bilinç hâlindeyken yaşanır. Sevgideysen

kontrolü elinde tutan ve bütün hareketlerini yöneten kalbindir, *ego* devreye giremez. Buna karşın, zihninin gücü ele geçirmesine izin verdiğinde bu seni ya geçmişe ya da geleceğe götürür. Korkunun topraklarına girersin, yani *egonun* krallığına. *Ego* değişimden korktuğu için seni harekete geçmekten alıkoyacak stratejiler üretir. Çünkü kontrol edemediği her şey onu çok korkutur. Dün akşam sana olan şey de tam olarak buydu."

"Dur biraz! Anlamıyorum. Dün akşam geçmişe falan dönmüş değildim, hele korkmuş hiç değildim."

"Beyin çok kurnazdır, farkına varmaman için seni uyutur. Şimdi birkaç saat öncesine geri gidelim. Söyle bakalım, sıcak su kaynaklarında kendini nasıl hissediyordun?"

"İnanılmazdı, içimde olağanüstü büyüklükte bir güç hissetmiştim."

"Çünkü bedenini, ruhunu ve kalbini dinlemiştin. Zihnin ve zihnindeki negatif düşünceler susmuştu. Peki sonra ne olduğunu hatırlıyor musun?"

"Evet. Konukevine geri döndük. Yokuşu çıkmak hiç de korktuğum kadar zor olmamıştı."

"Çünkü yine içinde bulunduğun ânı yaşıyordun, hâlâ biraz önce yaşadığın deneyimin etkisi altındaydın. Enerji doluydun. Sonra her şey bir anda değişti. Zihnin seni ele geçirdi ve kuşkularının içine çekti."

"Evet, konukevine vardığımız zaman."

"Tam olarak ne zaman?"

"Hatırlamıyorum. Orası biraz karışık."

Konukevine varış sahnesini gözümde canlandırmaya çalıştım ama hiçbir imge belirmedi. Tam bir kara delik. "Bilmiyorum... Nick ve Abby ile yaptığımız meditasyon deneyimi sinirimi bozmuştu sanırım." Shanti aniden durdu.

"Zihninin gücünü ve sana oynadığı oyunu gör işte! Sana yardımcı olabilecek olan şeyi görmezden geliyorsun. Çünkü *egon*

kendisini susturmandan çok korkuyor. Öyleyse ben hafızanı tazelemene yardımcı olayım: Matteo'yla karşılaştığında havan aniden değişti. Belki âşık olmaktan korktun. Zihnin kontrolü ele geçirdi. Geçmişte yaşadığın acıları yeniden canlandırarak kalbine giden bütün yolları kapattı. Birden geçmişte yaşadığın ayrılıkları ve İtalya'da çalışırken uğradığın ihaneti hatırladın. Ancak bu bir stratejiden başka bir şey değil. Matteo'nun sana sunduklarını daha en baştan reddettin: gülümsemesini, sohbetini, ikram ettiği çayı... Göz göze geldiğiniz an kalbin hızla çarpmaya başlayarak aslında sana bir işaret verdi ama sen bunu görmezden gelmeyi tercih ettin!"

"Hiç de değil! Yani... evet, ama başım ağrıyordu. Hem sonra... bilmiyorum Shanti..."

"Ağrılarımız sadece içimizdeki çatışmanın bir sonucudur!"

Rehberim bana hiçbir çıkış yolu bırakmıyordu. Kaçmama engel olmak için gözlerini gözlerimden ayırmadan gerçekleri söylüyordu. "Matteo olduğu gibi davrandı. Açık ve ilgiliydi. Sen ise inadını sürdürdün." Başımı önüme eğdim. Yol arkadaşım çenemden tutup başımı kaldırdı. "Söyleyeceklerim henüz bitmedi, sonuna kadar dinleyeceksin!" Afallamıştım, itiraz etmedim. "Sabah uyandığında pişman oldun. Gittiğini görünce de kahroldun. Bu durumda *egon* için yapılacak tek şey, saldırıya geçmekti. Hemen karşı konulmaz silahlarını çıkardı: öfke ve gurur. Suçu başkalarında aradı. Hatalı olduğunu kabul edemezdi. Asla! Sana kimin hatalı olduğunu da söyledi: Matteo. Yakışıklı İtalyan sana veda etmeden gitmişti! Bu fikir seni çıldırttı. Ama hızını alamadın. İkinci bir düşman daha bulman gerekti. Beni, Matteo gitmeden önce seni uyandırmamakla suçladın. Oysa gerçek çok başka. Bu olayda tek bir suçlu var ve onu dışarıda aramamalısın: O, kendi *egon*! Sen *egonun* hayatını yönetmesine izin vererek onun suç ortağı oluyorsun."

Söyledikleri o kadar doğruydu ki ne cevap vereceğimi bilemedim. "Kendine belirlediğin hedefler ve zihnin arasında ciddi

problemler yaşayacaksın gibi görünüyor. Başta kalbinin önceliklerini belirlemesine izin verdiğine göre bundan sonra her şey o doğrultuda gerçekleşecek. Karşılaştığın kişiler, yaşayacağın deneyimler... Eğer buna direnecek olursan hayatın bir kâbusa döner. Eğer hayata güvenir ve sana sunduklarına kucak açarsan dileklerinin birbiri ardına gerçekleştiğini görürsün." Gözlerimi ovuşturdum.

"Ah! Sana bir kötü haberim daha var! Eğer *egonun* karşına çıkan her fırsatı geri çevirmesine izin verirsen, hayat isteklerine ulaşma yolunda karşına daha büyük zorluklar çıkarır. İki seçeneğin var: Ya kalbini susturup hedeflerini değiştirirsin ya da zihnini susturup arzu ettiklerini yaşarsın. Hangisini seçiyorsun?"

"Şey, bilmiyorum! Serseme döndüm, biraz yavaş ol! Sözünü de hiç sakınmıyorsun hani!"

"Benim görevim sana duymak istediklerini söylemek değil, sana yardım etmek. Söyle bakalım, hangisini seçiyorsun?"

İç çektim.

"Önceliklerimi seçiyorum ama zihnimi nasıl susturacağım?"

"Şimdide yaşayarak! Zihnini susturmanın tek yolu bu. Tıpkı sıcak su kaynağındaki deneyim gibi, işe ilk olarak zihninde oluşan duygu ve düşünceleri gözlemlemekle başla."

"Ama bu durumdayken hiçbir şey yapabilmem mümkün değil, kalbimin sesini duyacağım diye bütün zamanımı da boşlukta asılı bir hâlde geçiremem ki."

"Hayatı durdurmanı söylemiyorum, sadece her an kendini dinlemeni söylüyorum. Düşüncelerinin, sözlerinin ve davranışlarının bilincinde olduğunda hayatın çok farklı bir yön alacak, olmak istediğin kişiyle uyum içinde olacaksın. Otomatik pilottan çıkıp ipleri eline alacak ve sürekli aynı hataları tekrarlamaktan vazgeçeceksin."

Shanti'nin söylediklerini anlamakla birlikte hiçbir çözüm göremiyordum. Bütün bunlar onun için çok doğal ve kolay

görünüyordu ama sanki söyledikleri bir türlü kafama girmiyordu. Düşüncelerimi gözlemlemek benim için zor bir işti, onları kontrol edemiyordum. Rehberim içimi rahatlattı: "Düşüncelerini kontrol etmeyi öyle hemen öğrenemezsin, ama bunu ne kadar denersen o kadar alışkanlık hâline gelecektir. Her gün birkaç saniye, sonra birkaç dakika derken bir gün sürekli bilinç hâlinde yaşar olursun, zira mutluluğun anlamını keşfetmişsindir. Kâseye koyduğun büyük taşlardan birinin temsil ettiği amaç da zaten bu değil miydi?"

Ümit bütün kaygılarımı siliverdi, yaşadığım büyük üzüntüye rağmen içim güvenle doldu.

"Galiba güzel bir ilişki fırsatını kaçırmış bulunuyorum, değil mi?"

"Zihnin bu kadar mı çabuk negatif bir düşünce üretip seni hayal kırıklığına sürükleyebiliyor?"

Shanti'nin mizahi yönü hoşuma gidiyordu. Ne zaman cesaretim kırılacak olsa dudaklarıma bir gülümseme kondurmayı beceriyordu.

"Ama gerçek bu."

"Hangi gerçek? Sana deminden beri anlattıklarımı anlamıyor musun? Gerçek şu ki şu an burada, iki bin üç yüz altmış metre yüksekteki Sinuwa köyündeyiz ve manzara olağanüstü güzellikte, formumuz yerinde, mutluyuz ve... karnımız aç. İşte tek gerçek bu!"

Shanti kolunu omzuma doladı. "Laf aramızda, o kadar yakışıklı da değildi, sıradan bir erkek işte... Üstelik İtalyan... Fazla bir şey kaybetmiş sayılmazsın!" Gülerek ona katıldım. Ciddi bir tonla devam etti:

"Eğer Matteo'nun tekrar yoluna çıkması gerekiyorsa buna hiçbir şey engel olamaz, inan bana."

"Onu koskoca Himalayalar'da nasıl bulabilirim ki? Bu Everest'in zirvesinde deve aramak gibi bir şey!"

"Bunu düşünme! Hayata güven, yeter. İste ve oluruna bırak."

Kartvizit

"Hiç farkında olmaksızın pek çok şeyi kimliğiniz zannedebilirsiniz: bedeninizi, ırkınızı, inançlarınızı, düşüncelerinizi."

—Jack Kornfield

Öğle yemeği için genç bir çiftin evine konuk olduk. Bahçedeki tahta masaya yerleştik. Karşımızda, vadiye tepeden bakan ve geçitlerinde nokta gibi küçücük evler seçilen Güney Annapurna, Hiunchuli ve Machapuchare Dağları olağanüstü bir manzara oluşturuyordu. Otlu *momo**, pirinç pilavı ve muzla karnımı doyurdum. Shanti de aynı menüyü seçti. Nishal ile Thim dağın yamacına uzanıp kestirdiler. Goumar ise mutfakta kalmıştı. Fazla oyalanmadık zira sabah bir hayli vakit kaybetmiştik. Bir sonraki etaptan önce üç saatlik bir yolumuz daha vardı.

Kısa bir uykudan sonra dikenler ve eğrelti otları arasında kıvrılan bir yoldan yürümeye başladık. Bin metre kadar daha yükselerek tropikal bir ormandan geçtikten sonra beş yüz metre inerek bir bambu ormanına vardık. Harcadığım efor yüzünden

* Tibet'te buğday unundan yapılan ve buharda veya kızartılarak pişirilen bir tür ravyoli.

konuşamıyordum. Hızlarını benimkine uyduran dört erkek ara sıra bana anlayış dolu bakışlarla gülümsüyordu. Yol üstünde karşılaştığımız ve sırtlarındaki yiyecek-içecek paketlerinin veya ekinlerin ağırlığı altında ezilen Şerpalarla durup birkaç laf ediyorlardı. Ben bacaklarımın üzerinde durmakta zorlanırken bazı Şerpalar sırtlarında kendi ağırlıkları kadar yük taşıyordu.

Öğleden sonra biraz ısınan hava, tırmanışı da kolaylaştırmıştı. Yol üzerinde sık sık tepelerindeki dua bayraklarının rüzgârda sallandığı, taştan yapılmış küçük kulelere rastlıyorduk. Gökyüzüne doğru uzayıp giden dualar bizi yukarıdan himaye eder gibiydi. Bulutların arasından Machapuchare'nin iki zirvesi görülüyordu.

Bamboo Lodge köyünden geçtiğimizde çocuklar okuldan çıkıyordu. Sokaklar okul formalı çocuk kaynıyordu. Un ve darı torbalarıyla yüklü bir eşek sürüsü yanımızdan geçip köyün ortasındaki taşlıklı yoldan çıkmaya başladı. Vadiye tepeden bakan, insanı manzaraya hayran bırakan terasıyla geceleyeceğimiz konukevi, sağ tarafta bulunuyordu. Burada da evler Nepal Dağları'nın yapı kurallarına tamamen uyuyordu: derme çatma bir iskelet, taş duvarlar ve kiremit çatı. Konukevi, evlerden birine bitişikti. Tamamen tahtadan yapılmış ev, ana binaya sonradan ilave edilmişti.

Nishal eşyalarımı iki katlı binanın zemin katında bulunan odamın kapısının önüne bıraktı. Artık iyice alışmış olduğumdan geceye hazırlıksız yakalanmamak için odama yerleşip yatağımı hazırladıktan sonra, manzarayı seyretmek için terasa çıktığımda yolun biraz aşağısındaki Nishal'i fark ettim. Yanına indim. Dört tahta parçasından oluşan, önü tezgâh gibi açık, küçük bir dükkânın önündeki bankta oturuyordu. Dükkân adeta dikdörtgen bir gazete bayii gibiydi. Nishal gözlerini uzaklara dikmiş, sarma sigarasını içiyordu. Cebimden birkaç rupi çıkarıp ona bir *Gorkha*[*]

[*] Nepal birası. (*e.n.*)

teklif ettim. Memnuniyetle kabul etti. Biraları alıp yanına oturdum. O da bana tütün paketini göstererek sigara teklif etti. Teklifini geri çevirdim zira sigarayı dört yıl önce bırakmıştım.

Güneş gökyüzünü kadife gibi bir ışıkla kaplayarak batmaya başlamıştı. Her akşamki gibi büyülenmiş gözlerimizin önünde lazer gösterisini sergileyen güneşin bu son şovu karşısında zaman adeta durmuştu. Nishal paketi 30 rupi, yani 25 sent olan Pilot adlı yerli sigaradan birkaç paket satın aldı. Ben de ertesi gün için birkaç abur cubur satın aldım. Sonra birlikte tozlu yoldan konukevine çıktık.

Shanti menüyü açıkladı: sebze çorbası, *momo* ve omlet. Akşam yemeği on beş dakika sonra hazır olacaktı, hemen gidip bir duş aldıktan sonra dağın karşısına kurulmuş masada oturan Shanti'ye katıldım. Yemeklerimiz çabucak geldi. *Gurumla* paylaştığımız bu sohbet anlarını seviyordum. Kendimi nasıl hissettiğimi sordu. Büyük bir içsel dönüşüm yaşıyordum. Bildiğim her şey yerle bir oluyordu ve bütün bunlar beni çok korkutuyordu. Shanti beni yatıştırmaya çalışarak sadece kendimi bulmakta olduğumu söyledi. Maskelerim birer birer düşüyordu. Geldiğim yerde sahip olduğum silahlar burada hiçbir işime yaramıyordu. Gerçekten de bildiklerimin burada bana hiçbir faydası yoktu. Kendimi son derece savunmasız hissediyordum ve bundan bütün varlığımla acı çekiyordum. Konuşmalarımız beni altüst ediyordu. Shanti'ye burada, önümde duran kara deliğin beni korkuttuğunu itiraf ettim!

"Ne bir uçurum ne de korkacak başka bir şey var, söz konusu olan kendini bulmana engel teşkil eden şeylerden kurtulmak."

"Bu yolculuğun başından beri çok kırılgan hissediyorum. Her şey benim kontrolüm dışında gelişiyor. Kendimi çok güçlü zannediyordum... Oysa burada bunun tam tersini gördüm!"

"Kişiliğini burada algıladıklarından çok daha farklı değerler üzerine inşa etmiştin de ondan."

Üşüyen ellerimi ovuşturup ısıtmak için avuçlarıma üfledim.

"Aşırı hava koşulları seni kendinde daha önce varlığını dahi bilmediğin kaynakları kullanmaya zorluyor. Dağların yüceliği sana insansoyunun küçüklüğünü hatırlatıyor. Ama kafanı asıl karıştıran şey karşılaştığın insanların tepkileri. Kendi düşünce biçimini, stratejilerini ve savunma mekanizmalarını burada uygulaman mümkün değil. Bu yüzden çaresiz hissediyorsun. Daha küçücükken kendimizi korumak için bir zırh oluştururuz. Sonra bu zırhı gerçek ihtiyaçlarımızı göz ardı ederek aldığımız eğitime veya toplumun bizden beklentilerine göre biçimlendiririz. Sizin, yani Batı'nın; bütün anlayış, kabulleniş, güç, itibar ve sevgi sisteminiz paraya dayanıyor. Bütün refleksleriniz bu olguya şartlanmış. Ancak bu, burada hiçbir işe yaramıyor."

Çorba kâsesini avuçlarımın arasına aldım. Shanti kızarmış *momo*dan bir lokma ısırdı.

"Sosyal açıdan başarmaya şartlanmışsınız. Eğitiminiz, arzularınız, düşünceleriniz hep maddi başarıyla ilgili. Sadece size bir şeyler kazandıran şeyleri seviyorsunuz."

"Fazla kolay yargılıyorsun!"

"Saygının ölçüsü, banka hesabınızın büyüklüğü. Para, sevgi ölçüsü olduğu için de biriktirdiklerinizi kaybetme korkusuyla yaşıyorsunuz. Duygusal ilişkileriniz için de aynı şey geçerli. Bütün hayallerinizi maddi şeyler üzerine kuruyorsunuz: ev, araba, mal, mülk. Büyüklerinizin tecrübelerinden bir şeyler öğrenmeyi, çocuklarınıza güven aşılamayı, arkadaşlarınızla birbirinizi kıyaslamadan paylaşmayı bilmiyorsunuz! Bütün değerler sisteminiz mal varlığınız üzerine kurulu. Karşılık beklemeden vermeyi bilmiyorsunuz. Daha da kötüsü, hayat şartlarınızla kişiliğinizi birbirine karıştırıyorsunuz! Kendinizi unvanınızla, oturduğunuz mahalleyle, sahip olduğunuz mallarla, kökeninizle, isminizle, işinizle, ilişkilerinizle bir tutuyor ve yalnız onlar aracılığıyla var oluyorsunuz. Kimsenin sizi olduğunuz gibi, sadece bir insan

olarak sevilebileceğini bilmiyorsunuz bile. Burada, Himalayalar'da ise tam tersi bir aşırılık söz konusu. Paramız olmadığı için sefalet içinde yaşıyoruz. Buranın insanı, hayatta kalabilmek için atalarından kalma değerlere ve yaşamlarına bir anlam katan dine sarılıyor. Hayati ihtiyaçları ağır bastığından maddi şeylerle uğraşmaya vakitleri yok. Dolayısıyla *egonun* beslenebileceği hiçbir şey olmayınca merhamet, dayanışma, iyimserlik, diğerkâmlık gibi hayatın basit zevkleriyle yaşıyorlar!"

"Haklısın, burada karşılaştığım insanlar bana bazı şeyleri ne kadar gözden kaçırmış olduğumuzu hatırlattı."

Derin bir iç çekip ciddi bir ifade takındım.

"Neden bu kadar kırılgan olduğumu ben de anlamıyorum, oysa burada gerçek doğamı bulmam gerekirdi."

"Çünkü hayatın, işinin ve planlarının etrafında dönüyor. Beynin verimlilikle ilgili her türlü durumu öngörmek üzere karmaşık stratejiler üretmeye alışmış, yani pazarlık etmeye ve kazanmaya. *Egon* kendini bütün haşmetiyle ifade ediyor. Burada kimseye bir şey satamazsın, kaldı ki isteseler dahi alamazlar zira bunun için gerekli paraya sahip değiller."

"Ama ben kimseye bir şey satmaya çalışmıyorum ki!"

"Belki sorun da budur. Günbegün seni engelleyen koruyucu zırhlarından biraz daha kurtuluyorsun çünkü burada sana çok fazla ağırlık yapıyorlar. Bu zırhlar enerji bulmak, başkalarının ilgisini ve sevgisini çekmek için geliştirdiğin mekanizmalar. Sözlerini pür dikkat dinleyen bir grup insanı yönetirken, herkesin sahip olmak isteyeceği bir arabayı kullanırken, şık giysiler içinde salınırken herkesin sana ilgi ve gıptayla bakmadığını mı zannediyorsun?"

"Ama maddi zevkler kötü bir şey değil ki!"

"Haklısın. Ancak sorun, olduğun kişiyle maddi kazançlarını birbirine karıştırman. İnsanların seni başarın için mi, temsil ettiklerin için mi ya da seninle arkadaşlık kurmanın çıkarlarına uygun olduğu için mi sevdiklerini bilmiyorsun. Büyük maddi imkânlara

sahip olmayanların kendilerini sizin arenalarınızda güvende hissettiklerini mi düşünüyorsun? Hiç zannetmiyorum. Umutsuzca, toplumda kendilerine asla verilmeyecek bir yer edinmeyi bekliyorlar. İşin paradoksal yanı şu ki zengin olanlar da kendilerini güvende hissetmiyorlar. Hep daha fazlasını istiyorlar. Sevgi istifledikleri sanarak daha fazla para, daha fazla güç, daha fazla itibar peşinde koşuyorlar. Zenginliğiniz dışarıdan ne kadar belli olursa o kadar dostunuz olacağını zannediyorsunuz."

Onaylar gibi dudaklarımı büktüm. Shanti'ye göre mutsuzluğumuzun nedeni, sahip olamama korkumuzdu. Başkasının bakışına bağımlı olduğumuzda onun dışarı verdiği zehirli havayı ciğerlerimize çektiğimizi fark etmeden, kendimizi onun oksijenine bağlıyorduk. Bu adamın bilgelik dolu sözlerini bir kere daha hiçbir şey söyleyemeden dinliyordum. "Neden bu kadar kırılgan hissettiğini biliyor musun? Çünkü *egonun* kendisini korumak için gözüne taktığı maskeleri teker teker çıkarıp atıyorsun. Bu kırılganlığı kabullendiğinde gerçekte kim olduğunu da anlayacaksın. Artık zırhın yok, çırılçıplaksın; ama güçsüz değilsin. Tam tersine, özünü keşfediyorsun." Shanti'nin sözleri kalbimde çarpıntılar yarattı. Söyledikleri her ne kadar beni korkutuyor olsa da çok doğruydu.

"Benim hayatım son derece hesaplı ve kontrollü. Bana her şeyi akışına bırakmamı, şimdiki ânı yaşamamı ve zırhlarımı çıkarmamı mı söylüyorsun? Ama bu benim için imkânsız!"

"Giysilerin ne kadar geniş olursa olsun, kim olduğunu asla saklayamazsın. Üzerinde zaten en güzel giysiyi taşıyorsun. Neden gururla kim olduğunu göstermeyesin? Dışlanmaktan veya yalnız kalmaktan korkma, zira bütün dünya senin içindeki insanlığa hayran olacak. Kırılganlık olarak gördüğün şey güce dönüşecek. Zırhın parçalanıp üzerindeki sahte kıyafetlerden kurtulduğunda özün ortaya çıkacak."

Odama döndüğümde elime bir kâğıt kalem alıp Shanti'yle yaptığımız konuşmalardan aklımda kalanları not ettim:

Yepyeni bir bakışla ânı yaşa.
Sadece iki temel duygunun olduğunu bil: "Korku" ve "sevgi".
Acılarımızın tek suçlusu var: kendimiz!
Bize olumsuz görünen bir şey belki de olumsuz değildir.
Önceliklerini belirle ve otomatik düşüncelerini gözetim altında tutarak düşüncelerinin önceliklerinle aynı doğrultuda olduklarından emin ol.
İçindeki çocuk korkuya kapıldığında onu yatıştır.
Kalbinden gelen mesajlarla egondan gelen mesajları birbirinden ayır.
Aslında seni korumayan, aksine seni boğan zırhlarından kurtul.
Özüne dön.
Kendin ol ve hafifle.

Hava geceleri, irtifa arttıkça daha soğuk olmaya başlamıştı. İki bin metreyi aşınca ısı sıfırın altına inmişti.

Yazdığım... -veya hazmettiğim- listeyi bir dua gibi mırıldanarak uykuya daldım.

Çarpıtılmış Gerçek

"Şeyleri olduğu gibi değil,
olduğumuz gibi görürüz."

–Anaïs Nin

Sabah bir baş ağrısıyla uyandım. Gözümü açıp gerçeğe geri dönmek içimi rahatlattı. Bütün gece kâbuslar görmüş, kâh işimi kaybetmiş kâh çocukluğuma geri dönmüş kâh ölümcül bir hastalığa yakalanmıştım. Hiç bu kadar kötü uyuduğumu hatırlamıyordum. Odanın soğukluğu kasvetimi daha da artırdı. Yatağın üstünde bağdaş kurup otururak gövdemin üst kısmına ve boynuma birkaç gerinme hareketi yaptırdım. Bir önceki etaptan beri artık kas ağrıları çekmiyordum. Her sabah olduğu gibi nefesimi tutarak giyindikten sonra karanlık salondan geçip buz gibi havada dışarı çıktım.

Hiunchuli'nin ardında güneşin ilk ışıkları belirmeye başlamıştı. Her doğuşunda ve batışında güneşle olan randevularım içimi sonsuz bir sevinçle dolduruyordu. Dün yüksekçe bir yerde oturup gün doğumunu seyretmek için ideal, düz bir kaya görmüştüm. Tümseğe tırmandım. Shanti de aynı şeyi düşünmüştü.

Sonsuzluğun karşısında elleri dizlerinin üzerinde bağdaş kurup oturmuş, sessizce dua ediyordu. Usulca yaklaşıp yanına oturdum. Machapuchare ve havarileri gözümüzün önünde saniyede bir renk değiştirmeye başladı. Saate baktım, güneş birazdan doğacaktı. Dakikliği derin bir saygıyı hak ediyordu, asla bir dakika gecikmiyordu. Parlak turuncu ateş topu yüzlerimizi aydınlattı. Eşsiz güzellikteki manzara soluğumuzu kesti, daha ilk ışınlarda ısındığımızı hissettik. Ustam bana dönüp gülümsedi, ben de ona gülümsedim. Uzun bir sessizlikten sonra yumuşacık bir sesle bugünkü amaçlarımın ne olduğunu sordu. Bu soruyu beklemiyordum, bir süre düşündüm.

"Yolun sonuna varmak, şu meşhur Jason'ı görmek ve Romane için almaya geldiğim tedavi yöntemini almak için sabırsızlanıyorum. Üstelik Goumar, Himalayalar'ın on üç zirvesini görebileceğim harika bir manzaradan bahsetti. Görmek için sabırsızlanıyorum. Nihayet çabalarımızın sonucunu alacağız, sence de öyle değil mi?"

Bilgem çok uzaklarda gibiydi.

"Bana katılmıyor musun?"

"Benim için önemli olan tek şey, yol. Yolun sonunda elde edilenler çoğu zaman katedilen yolun yanında fazla bir şey ifade etmiyor."

Kendisinden şimdiki ânı yaşama konusunda öğrendiklerimden sonra daha kısa vadeli tatminler bulmaya çalıştım.

"Rododendron Ormanı'ndan geçeceğimiz için seviniyorum. Bahsini çok duydum. Ya sen, senin bugünkü amaçların neler?"

"Benim tek bir amacım var. Ve her gün aynı: mutlu olmak."

"Peki bunu başarıyor musun?"

"Deniyorum. Mutluluk bir tutumdur. Düşüncelerimin beni zehirlememesi için çaba gösteriyorum. Doğan yeni gün için sevinç duyuyor ve kendimi bize sunacağı güzel sürprizleri kucaklamaya hazırlıyorum."

"Bana hiç kendinden bahsetmedin. Evli misin?"

Shanti tek kaşını havaya kaldırıp çapkın çapkın baktı. Yüzüm kızardı. Gülmeye başladı. Birkaç gün önce o bana aynı soruyu sorduğunda verdiğim tepkiyi hatırladım.

"Sana takılıyorum... İlgin için teşekkür ederim. Evet, evliyim ve çok az görebildiğim üç çocuğum var. Evliyim, ama... dürüst olmam gerekirse burada evlilik bir kast meselesi."

"Yani görücü usulü evlendiğini mi söylüyorsun?"

"Evet, soyumun onurunu korumak için. Ben Brahman* soyundan geliyorum. Benim için önemli olan tek şey, çocuklarıma ileride hayatlarını seçebilmeleri için gerekli olanakları sunmak."

"Hep rehberlik mi yaptın?"

"Hayır! Önce taşıyıcıydım, sonra taşıyıcı şefi oldum. Bunun yanında İngilizce öğrenip rehber diploması aldım. Hayatımdan memnunum!"

Shanti saatine baktı. İyi bir kahvaltı etmenin zamanı gelmişti. Guruldayan karnına kahkahalarla güldük. Çok iyi hissediyordum, eşsiz manzara ve Shanti'nin bir senfoni gibi titreşen sözleriyle canlanmıştım. Soğuktan donmuş ve kurtlar gibi acıkmış bir hâlde içeri girip doyurucu kahvaltı tabağını iştahla mideye indirdikten sonra, rehberim sabah soğuğuna rağmen yola çıkacağımızı söyledi.

Yol boyu yüzümü döven esintiden yanaklarımı ve dudaklarımı hissetmez olmuştum. Yüzümün açıkta kalan yerlerini kapattım ama gözümden yaşlar akıyordu. Shanti beni rahatlatmak için arkasına döndü. Birazdan Rododendron Ormanı'na girecek ve rüzgârdan korunacaktık. Yol boyu manzara tıpkı bir tiyatro sahnesi gibi değişiyordu. Dalları birbirine dolanmış ağaçların başımızın üstünde yemyeşil bir kubbe oluşturduğu bir patikaya vardık. Bitki örtüsü

* Hint-Nepal sosyal statü sisteminde en üst düzeyde yer alan kast.

rüzgâra karşı doğal bir set oluşturuyordu. Bu yoldan geçtiğimiz için çok mutluydum zira bu özel doğa parçası pek çok röportaja konu olmuştu.

"Geldik! Şu Rododendron Ormanı'na bak, başka yerde bir eşini görmüş müydün?"

"Nerede? Ben bir şey görmüyorum!"

"Etrafımızda... Bütün bu bodur ağaçlar işte."

"Şey... şaka yapıyorsun! Çiçekler nerede peki?"

Shanti gülmeye başladı. "Çiçekler ilkbaharda açıyor!" Tavrı canımı sıkmıştı. Yaşadığım hayal kırıklığını anlamıyor gibiydi. Kışın hiçbir güzelliği yoktu! Toprak yolda konuşmadan yürümeye devam ettik, böylesine eşsiz bir güzelliği kaçırdığım için bozulmuştum. Shanti durup yüzünü dağa dönerek bir taşın üstüne oturdu. Benden de yanına oturmamı istedi.

"Başka bir şey mi hayal ediyordun?"

"Evet, çiçekleri görmek istiyordum ama şimdi mevsimi değil."

"Çiçekleri görmek için mevsime ihtiyacın yok. Ben sana gösterebilirim."

Kuşkuyla yüzüne baktım. Gözlerini kısıp birbirine girmiş sarmaşıkların içinde bir şey arar gibi bakınmaya başladı. Ben de aynı şeyi yaptım ama hiçbir şey göremedim! Onun da bir şey gördüğünden emin değildim. Bir süre konsantre olduktan sonra parmağını uzatıp somon rengi çiçeklerden, sonra onların yanındaki trompet biçimindeki koyu kırmızı çiçeklerden bahsetmeye başladı. Şaşkınlıkla yüzüne bakıyordum. Gözlerini manzaradan ayırmadan bakmaya devam ediyordu. Gözlerimi uzaklara dikerek aramaya devam ettim. Hâlâ hiçbir şey görmüyordum.

"Burada, tam önünde."

"Benimle dalga geçiyorsun!"

Bozularak ayağa kalktım. Elimden tutarak oturmaya zorladı. Sert bir tonla emreder gibi, "Tüylü taze dallarına iyice bak! Önce

açık yeşil renkteler, sonra kahverengimsi bir renk alıyorlar ve yaşlandıkça griye dönüyorlar. Kışın dökülmeyen uzun, oval yapraklarını incele," dedi.

"Evet, yaprakları görüyorum zaten!"

"Boyları ne kadar?"

"Bilmem... On iki, on üç santimetre olmalı."

"Doğru. Yazın açık yeşil renkte oluyorlar, kışın renkleri koyulaşıyor hatta bazen şuradaki gibi kırmızıya bile çalabiliyor; bak, şurada! Tomurcuklar yaz sonu ortaya çıkıyor ve yuvarlak bir biçim alıyor. Kış mevsimi boyunca tomurcukları görmek mümkün."

Nihayet dalların ucundaki yüzlerce sürgünü görebilmiştim.

"Körler genellikle kör olmayanlardan daha iyi görürler. Gözlerini kapat, ben senin görmeni sağlayacağım."

"Şey... Gözlerimi kapatırsam hiçbir şey göremem ki!"

"Sana dediğimi yap! Fuşya rengi çiçekleri gözünde canlandırmaya çalış. Beş santimetre çapındaki çiçekler. Huni veya küçük bir çan biçiminde, yan yana gelerek bir buket oluşturuyorlar."

Shanti çiçekleri gözümde canlandırabilmem için sustu, sonra çiçek gibi açan kelimelerle devam etti. "Haznenin ortasındaki, birbirinin üstüne binmiş beş taç yapraktan oluşan çiçeğe yakından bak. İçinde yumurtanın geliştiği yumurtalığı koruyorlar. Tam ortada tepecik yer alıyor. Onun etrafında dans eden pembe sapçıklara bak. Parlak sarı polenlerini, onları doğru limana ulaştırması için rüzgâra sunuyorlar. Binlerce polen görüyorsun."

Sustu. Çiçekleri o kadar net bir biçimde tarif etmişti ki tomurcuklar gözümün önünde bir bir açmaya başladı. Ağaçların ve yaprakların kahverengimsi yeşil tonları yerini, rehberimin tarif ettiği muhteşem renkteki çiçek buketlerine bıraktı. Hayatımda hiç bu kadar olağanüstü güzellikte çiçekler görmemiştim ya da çiçeklere bir kez olsun bakmamıştım! Shanti'ye gülümsedim. "Bu olağanüstü!"

Çiçekler içindeki ormana baktık. Kuş sesleri sanal ilkbaharımıza ayrı bir güzellik katıyordu. Önce uzaktan hafif hafif duyulan

hışırtılar, kısa sürede bir orkestraya dönüştü. Rüzgâr da ara sıra başımızın üstündeki çalılıkları delerek konsere dahil oluyordu. Güneş birbirine geçmiş ağaç dallarını doğal bir projektör gibi aydınlatıyordu. Shanti bacağıma hafifçe vurdu. Deurali'ye doğru yola çıkmanın zamanı gelmişti.

Ruh hâlim tamamen değişmişti. İçimi bir heyecan sarmıştı. Ânı yaşamanın getirdiği huzur dolu mutlulukla hiç zorlanmadan yürüyordum. Yol boyu hiç kimseyle karşılaşmadan bu eşsiz enerjinin tadını çıkararak bir saatten fazla yürüyüp bir şelaleye ulaştık. Her gün geçtiğimiz iki veya üç asma köprü sayesinde, -adımlarımı bir tahtadan diğerine atlayan Thim'in adımlarına uydurmaya özen göstererek ilerlesem de- yükseklik korkumu artık iyice yenmiştim.

Boğazın yukarısındaki patikaya tırmanırken Shanti'nin bana çiçekleri detaylı bir biçimde tarif edişini ve çiçeklerin gözümün önünde canlanışını düşünüyordum.

"Gördüklerimden gerçekten çok etkilendim. Rhododendron'ları o kadar detaylı bir biçimde anlattın ki gerçekmişçesine gözümün önündeydiler!"

"Gerçek değiller miydi? Senin için 'gerçek' ne anlama geliyor?"

"Gerçekten var olan, elimizle dokunabileceğimiz bir şey!"

"Peki bir düşünce gerçek değil mi? Bir dalga? Bir titreşim? Bir heyecan? Bir duygu?"

"Gerçek! Ama benim söylemek istediğim başka bir şey, gerçekten var olmadıkları hâlde çiçekleri hayal edebildim."

"Hayır, elbette gerçektiler! Onları gördüğüne göre senin için gerçektiler."

"Hiç de değil! Gerçek gibi görünseler de gerçek değillerdi. Shanti, sen de biliyorsun! Şimdi birden bu ısrar niye?"

"Sen hayatında hiç rüya veya kâbus görmedin mi? Rüyanda veya kâbusunda gördüğün şeyler senin için gerçek. Hatırlarsan ilk asma köprüden geçmeye korktuğunda sana bundan

bahsetmiştim. Heyecanlanıyorsun, bedenin o an senin için gerçek olan şeye tepki veriyor. Koşarak bir şeylerden kaçarken uykundan kan ter içinde sıçrayarak veya saldırıya uğrayarak korku içinde, kalbin yerinden çıkacakmış gibi atarken uyandığın olmadı mı hiç? Bu durumda rüyan, gerçeğin oluyor. Bedenin sanki onu uyanıkken yaşıyormuşsun gibi tepki veriyor, değil mi?"

"Evet, doğru ama bu gerçek değil."

"Gerçek, durumu nasıl algıladığımıza bağlıdır. Doğrularımız ve gerçeğimiz; geçmişimizin, aldığımız eğitimin, deneyimlerimizin süzgeciyle oluşur. Hava durumunu ele alalım: Sabah uyandığında havanın kapalı olduğunu ve yağmur yağdığını gördüğünde kendine ne diyorsun?"

"Daha önce sorduğunda öfkeyle sövüp saydığımı söylemiştim ama artık pozitif düşünceyi öğrendiğim için buna sevinirim!"

"Başka? Örneğin güneş hakkında ne dersin?"

"Güneş yok ki, yağmur yağıyor!"

"O hâlde nasıl gündüz oluyor?"

Gülümsedim, Shanti'nin ne söylemeye çalıştığını anlamaya başlıyordum.

"Gerçekten de güneş var ama ben onu bulunduğum yerden göremiyorum."

"Evet, pencerenden baktığında güneşi göremiyorsun ama mesela o an bulutların üzerindeki bir uçakta bulunsaydın güneş gözünü kamaştırıyor olurdu, değil mi? Aynı şekilde, herhangi bir durum karşısında durduğumuz yerden bakıp gerçeğin ne olduğunu bilmemiz imkânsızdır."

Shanti küçük bir mola vermeyi önerdi. Ekip elemanlarına halka olup yanımıza oturmalarını söyledikten sonra benden telefonumu istedi. Telefonumu sırt çantamdan çıkarırken, "Hat çekmiyor, bir işine yaramaz," dedim. Telefona baktım. Pili bitmek üzereydi ve hat da yoktu. Shanti onu kendisine vermem için elini uzattı. Sonra onu halkanın ortasına yerleştirdiği bir taşın üzerine

diklemesine koydu ve hepimize telefonu inceleyip oturduğumuz yerden ne gördüğümüzü söylememizi istedi.

İlk olarak Goumar söz aldı, Shanti söylediklerini tercüme ediyordu: "Yaklaşık on santimetre uzunluğunda ve beş santimetre genişliğinde metalik gri renkte bir dikdörtgen görüyorum. Sol üst köşesinde siyah bir yuvarlak, ortasında bir elma resmi ve en altta da yazılarla rakamlar var." Sonra sıra telefonun sadece bir kenarını gören Thim'e geldi: "İki kenarı hafif yuvarlak on santimetrelik bir çubuk görüyorum. Üst tarafında ikisi aynı boyutta, biri daha küçük üç düğme var." Shanti tercüme etmeye devam ederken sözü ekranın karşısında oturan Nishal aldı: "On santimetre uzunluğunda ve beş santimetre genişliğinde, etrafında beyaz bir çerçeve olan bir ekran görüyorum. Alt tarafında gümüş rengi bir daire, üst tarafında siyah yatay bir çizgi var." Ben de oturduğum yerden görmekte olduğum diğer kenarını tarif ettim.

Shanti her birimizi dinledikten sonra konuşmaya başladı. "Eğer sizden görmüş olduğunuz şeye dayanarak başka birine telefonun nasıl bir şey olduğunu tarif etmenizi istesem, her biriniz onu farklı bir biçimde tarif ederdiniz, değil mi? Üstelik hiçbiriniz de yalan söylemiyor olurdunuz, öyle değil mi?" Hep birlikte, "Evet," diye cevap verdik. "İçinizden birinin, haklı veya haksız olduğunu düşünüyor musunuz? Bulunduğunuz yere göre farklı görüşlere sahipsiniz. Unutmamanız gereken tek şey, gerçeğin görüş açılarımıza göre farklılaşabileceği."

Shanti bana döndü.

"Telefonun nasıl bir şey olduğunu bildiğine göre, hayatında hiç telefon görmemiş birinin, sizlerin tarifleri ışığında onun nasıl bir aygıt olduğunu anlaması mümkün olur muydu?"

"Hayır, örneğin ne işe yaradığını ve nasıl çalıştığını anlayamazdı."

"Çok doğru, her biriniz gayet detaylı bir biçimde tarif etmiş olsanız da gerçek potansiyelini anlamaktan çok uzağız."

Telefonuma baktım. Shanti'nin benzetmesini anlamak çok kolaydı: Pek çok kanıtı birbirine eklesek dahi gerçeğin yalnızca bir bölümüne ulaşıyorduk. Aygıtı doğru düzgün tarif etmek için üç boyut yeterli olmamıştı. Tam bir açıklık getirmek için daha başka bilgilere de ihtiyaç vardı.

"Hepimiz gerçeği bildiğimizi sanıyoruz ancak illüzyonlarımızın yarattığı kanaatlerden sakınmak gerekir."

"Yani bu, gerçeğimizin bizim algıladığımız gerçek olmadığı anlamına mı geliyor?"

"Kesinlikle. O yüzden muhakeme ederken çok dikkatli olmak gerekir."

Sarp patikada bitki örtüsü gitgide azalmaya başlamıştı. Tırmanmaya devam ettikçe nefes almak da güçleşiyordu, düzenli aralıklarla durup nefes almam gerekiyordu. Bütün bedenimi bir yorgunluk kaplamıştı. Aklım, bir türlü ulaşamadığım ve bu yolculuğu kendisiyle paylaşmayı çok istediğim Romane ile Shanti'nin öğretileri arasında gidip geliyordu. Bu adamın bilgeliği beni duygulandırıyordu. Sonra Matteo'yu düşündüm ve içim sıkıldı. Tuhaf bir şekilde kendimi iyi birini kaçırmış gibi hissediyordum. Shanti gibi iyimser olmaya çalışarak bu fikri hemen kafamdan attım. Haklıydı, geleceğin ne getireceğini bilemeyeceğime göre mümkün olduğunca iyi şeyler düşünmekte fayda vardı. Belki de kader bizi yeniden karşılaştırırdı, hem sonra... belki o olmasa bile başka biri olurdu. Bu yeni düşünce mekanizmasını fark ederek gülümsedim.

Nihayet Deurali'ye ulaşmaktan memnundum, fiziksel açıdan zor bir gün olmuştu. Sabah biraz midem bulanıyordu ve gün boyu bulantım artarak devam etmişti. Her geçen gün yükseklik arttıkça hava birkaç derece daha soğuyordu ve öğleden sonraları ısı sıfırın altına iniyordu. Odama yerleştim, odam öncekiler gibi minimalist ama yeterliydi: tahtanın üzerine atılmış bir şilte, tavanda çıplak bir ampul, bir çöp sepeti ve Himalaya Sıradağları'na bakan bir pencere. Birkaç parça eşyamı çıkardıktan sonra, güneş

batmadan önce ev sahibinin iki dolar karşılığı sunduğu sıcak duştan faydalandım. Sıcak su bana iyi geldi ama giyinirken ısı farkı rahatsızlığımı daha da artırdı. Midemdeki ekşime ve ağzımın içindeki asitli tat beni bekleyen zor anların habercisi gibiydi. Birden kötü, hem de çok kötü hissettim. Tuvalete zor yetiştim.

Korkunç birkaç dakikanın ardından güçlükle yürüyerek odama döndüm. Ağrı içindeki kaslarım bedenimi taşımakta zorlanıyordu. Hâlsiz bedenim titremeye başlamıştı. Midem allak bullaktı, karnıma kramplar giriyordu, göğsüm hızlı hızlı inip kalkıyordu, yükseklik sarhoşluğu beni kendine kurban seçmişti. Üç bin iki yüz metredeydik ve hedefe sadece bir günlük yolumuz kalmışken gücüm tükenmişti. Buradan öteye nasıl gidecektim? Yüksek zirvelere karşı savaşılamayacağını, aksine, teslim olup geri dönmek gerektiğini biliyordum. Yorgun bedenim sarsılmaya başlayan moralimi de beraberinde götürerek yatağa yıkılıverdi.

Kapımın çalındığını duydum ancak cevap verecek gücüm yoktu, başımdan ayak uçlarıma kadar bütün bedenim ağrılar içindeydi. Kapıdaki kişi ısrar ediyordu, Shanti'nin sesini tanıdım. "Gir!" diye bağırdım. Rehberim beni uyku tulumumun içinde iki büklüm bir hâlde görünce şaşırdı.

"Neyin var?"

"Hastayım. Nakavt hâldeyim!"

"Buna hiç şaşırmadım!"

"Yükseklik sarhoşluğu, değil mi?"

Gülmeye başladı.

"Komik bir şey göremiyorum doğrusu!" diye tersledim.

"Affedersin, seni kızdırmak istemedim. Sana değil, kendime gülüyordum!"

"İlk refleksimiz hep sorunu dışarıda aramak oluyor, ben de bir yerim ağrıdığında aynı şeyi yapıyorum."

"Ne demeye çalıştığını anlamıyorum ama bu akşam seni dinleyecek gücüm olduğunu da hiç zannetmiyorum."

Shanti'nin yalnız kalmaya ihtiyacım olduğunu anlayacağını ümit ederek uyuşmuş ve kötürüm hâldeki bedenimle yattığım yerde gözlerimi kapattım. Yatağa yaklaşıp alçak sesle, "Seni böyle acılar içinde bırakamam," dedi. "Zihnin yaşadığın değişimlere direnç gösteriyor. Bedenin de tepki vererek seni önceliklerin ve korkuların arasında yaşanan çatışmadan haberdar etmeye çalışıyor. Bedeninin sesini dinle, sana neler çektiğini anlatmasına müsaade et. Direnme, kontrol etmeye çalışma, sadece kendini ifade etmesine izin ver. Bedeninle birlik ol, o senin en iyi dostun. Yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunda seni uyarır. Zihnin 'yanlış' inançlarına asılıp bırakmak istemediğinde ve kalbin tam tersini söylediğinde, ikisi arasında kalan bedenin seni uyararak bir sorun olduğunu haber verir. Bu akşam tek yapman gereken şey içindeki bu çatışmayı kabullenmek! Bu yaşadığın yükseklik sarhoşluğu değil, zihninin seni kandırmasına izin verme. Bedeninin sana vermeye çalıştığı mesajı al. Zihnine tek dileğinin, o çok iyi becerdiği konuda mutlu olması olduğunu söyleyerek onu yatıştır: kalbinin seçimlerini yerine getirmek. Eğer her biriniz kendi rolünüzü oynarsanız birlikte dünyanın en güzel senfonisini, yani hayatının notalarını çalmaya başlarsınız."

Shanti odadan çıktı, bir süre sonra elinde bir bitki çayıyla geri geldi. Başımı tutup bir yudum içmeme yardımcı olduktan sonra eliyle alnımı okşayıp fısıldar gibi, "Direnme, Maëlle!" diyerek beni yalnız bıraktı. Sözleri her zamanki gibi yine içimde yankılanmıştı. Çok net olmamakla birlikte sözünü ettiği içsel çatışmayı hissediyordum. Bedenim, bana bir sorun olduğunu haber veren bir müttefik olabilir miydi? Kendimi bu duruma sokmuş olduğumu kabullenmek hiç kolay değildi! Öğretmenimin hazırladığı faydalı içecekten birkaç yudum daha içip üç bin metrenin üzerinde ilk gecemi geçirmek üzere uykuya daldım.

Ertesi sabah uyandığımda şaşkınlıkla hiçbir yerimin ağrımadığını fark ettim, iyileşmiştim. Yirmi dört saat uyumuş gibi dinlenmiş hissediyordum. Saat 6.20'yi gösteriyordu, güneş birazdan doğacaktı. Buz tutmuş giysilerimi aceleyle üzerime geçirdim. Odun sobasının üzerine kaynaması için bir kap su koyan genç ev sahibinin yardımıyla, mutfaktan bir fincan kahve aşırıp buz gibi soğukta dışarı çıktım.

Her sabah olduğu gibi Shanti de erkenden kalkıp dışarı çıkmıştı. Çok uzaklara gitmiş gibi, gözlerini boşluğa dikmiş oturuyordu. Güneşin ilk ışınları Machapuchare ve Annapurna Dağları'nı parlak turuncuya bürümüştü. Sarının, kırmızının ve morun farklı tonları gökyüzünde boydan boya çizgiler oluşturuyordu. Parlak beyaz bulutlar dağların dikey pozisyonlarına inat, yatay olarak hareket ediyordu. Her sabah bir gün önceki renkleri görmeme rağmen her gün doğumu diğerinden farklıydı. Bu sabah her şey ağır ağır, güvenli, düzenli ve ölümsüz bir hareketle uyanıyor gibiydi. Bütün dikkatimi etrafımı saran sükûnetle birlik olan nefesime verdim. Rengârenk ışıklar gözlerimin önünde canlanmaya başlayan dağlara yansıdı. Ağaçlar yapraklarıyla bana selam verdiler, rüzgâr yüzümü okşadı. Ben de gösteride rol alarak bu kozmik dansa katılmıştım. Huzur içindeki beynim kendini sessizliğe teslim etmişti, bedenim güneşin tadını çıkarıyordu, gözyaşlarımın yanaklarımdan süzüldüğünü hissettim.

Tuhaf bir şekilde büyük bütünün bir parçası olduğumu, bu sonsuzluğun uyumuna dahil olduğumu hissediyordum. Sanki eski, bozuk bir saat kendiliğinden mükemmel bir biçimde işlemeye başlamıştı. Her bir parça yerini bulmuştu. Saatin düzgün bir şekilde işlemesi için her biri sisteme katkıda bulunuyordu. Hiçbir yerinde bir tıkanma olmadığından emin olmak için bütün bedenimi radardan geçirdim. Enerji sorunsuz bir şekilde dolaşıyordu, hiçbir yerim ağrımıyordu. Güçlü ve harika bir ekip iş başındaydı. Kendimi tamamlanmış ve mutlu hissettim. Etrafımı çevreleyen

her şeydeki mükemmellik aracılığıyla içime nüfuz eden evrenin bir parçası olduğumu hissediyordum. Her saniyeyi gökyüzünün renkleriyle olgunlaştırdım. Güneş gökyüzünde belirdi. O da ritme ayak uydurarak ânın muhteşemliğine katkıda bulundu. Bir mucizeye tanıklık ediyordum!

Bilincim nihayet kayıtsız şartsız çalışan bedenimin farkına varıyordu. Bütün bu yıllar boyunca kendimi nasıl böyle unutabilmiştim? Başkalarının takdirine ihtiyacı olmayan bu sevgiden daha muhteşem bir şey tanımıyordum. Aldığı bütün darbelere rağmen benim küçük varlığım, azimle yaratılış amacını yerine getirmeye devam ediyordu. Özümü bu derece ihmal etmiş olmaktan gurur duyduğumu söyleyemezdim. Prestijli okullardan diplomalar aldığı için kendini pek bir beğenen beynim hemen kaidesinden iniverdi. Onu teselli ettim:

"Sen ve ben bugüne kadar sahip olduğumuz imkânlar dahilinde elimizden geleni yaptık."

"Evet ama benim yerime kalbin konuşmuş olsaydı her şey daha kolay olurdu."

"Bunun için ona fırsat vermiş olmamız gerekirdi."

"Fırsat verilmez, alınır!"

"Bakıyorum da yerini korumaya çalışıyorsun, bırakalım da kendisi ne düşündüğünü söylesin."

Kalbim aynı hızda atmaya devam etti:

"Ben sizi hiç terk etmedim, bazen hiç onaylamıyor olsam dahi, aldığınız her kararda, yaptığınız her şeyde sizin yanınızdaydım."

"Neden hiç müdahale etmedin o zaman?"

"Denedim ama senin sesin daha fazla çıkıyordu. Kargaşada benim sesimi duyman imkânsızdı."

Bedenim söz alarak beynime hitap etti:

"Kalbinden ters tarafa gittiğinde seni uyarmaya çalışıyorum ama bazen, tıpkı dün akşam olduğu gibi, seni zorlamam gerekiyor. Seni sakinleştirmek için bulduğum tek yol bu."

"Başka türlü söyleyecek olursak, her şey benim suçum! Herkes bana karşı!"

"Burada bir suçlu aramıyoruz. *Egonun* etkisi altında olmadığın zamanlar hepimiz senin değerini biliyoruz. Sana ihtiyacımız var! Kendimizi gerçekleştirmek istiyorsak el ele vermeliyiz."

Beynim ikna olmuştu, başka bir şey söylemedi. Güneş manzarada yerini alarak gözümüzün önünde şekil alan tabloyu boyamaya başladı. Bu bütünlük hâlini bozmaktan korktuğum için kıpırdamaya cesaret edemeden oturmaya devam ettim.

Cebimdeki telefon, şarjının bittiğini haber vermek için titredi.

Güzel Enerji

"Nefrete verilecek en güzel cevap, sevgidir."

–Dilgo Khyentse Rinpoche

Amacımıza bugün ulaşacak olduğumuz düşüncesi, bu sabah biraz tembellik etme isteğimin hakkından geldi. Doyurucu bir kahvaltının ardından yola koyulduk: peynirli omlet, bir kâse yulaf, iki tane ballı krep ve birkaç kuruyemiş. İstikamet, yürüyüşümüzün son durağı: Machapuchare Kampı, yani Annapurna Tapınağı! Yokuş oldukça dikti, Shanti dokuz yüz otuz metre daha yükseğe çıkacağımızı söylemişti.

Yola çıktığımızdan beri bütün dikkatimi, sarf etmek zorunda olduğum yoğun efora verdikten sonra üç bin altı yüz metre yükseklikte, geldiğimden beri ilk kez karşılaştığım elli yaşlarında Fransız bir çiftle yemek yemekten memnundum. Ancak bu memnuniyetim uzun sürmedi zira ilk siyasi virajda sarf ettikleri son derece tahammülsüz ırkçı sözler beni büyük bir hayal kırıklığına uğratarak çileden çıkardı. Lafımı hiç esirgemeden onlara fikrimi söyledikten

sonra gidip biraz ileride çimenlerin üzerine yatmış, güneşin tadını çıkaran Shanti'nin yanına uzandım. Ona olanları anlattım:

"Böyle sersemlere hiç tahammül edemiyorum!"

"Bazen senin de bazı konuşmalardan sonra enerjini kaybettiğini fark ettiğin oluyor mu?"

"Evet, oluyor ama bu defa bunu iyice anladığımı söyleyebilirim!"

"Bir eksiklikten doğan her tutum bu davranışı yaratır. Kaynağı kendi içlerinde bulamayan bu tür insanlar dikkat çekerek başkalarının oksijeninden faydalanır, bu şekilde beslenirler."

"Doğru! Beni hem çok öfkelendirdiler hem de çok yordular."

"Karamsar, negatif, kendi görüşlerini dayatmaya çalışan, her şeyin tersini iddia eden veya sürekli kurban rolüne giren insanlar; enerji emicidirler. Korkuyla hareket ederler. Kendini bu gibi durumlardan koruyabilirsin. Bunun için biraz dikkatli olman yeter. Bu tür davranışları belirlemek çok kolaydır ve bedenin bunun için iyi bir göstergedir. Gergin, sinirli, bıkkın hissediyorsan enerjinin düştüğünü kolaylıkla anlayabilirsin."

"Böyle insanlardan kaçmak daha iyi değil mi?"

"Eğer gücünün yeterli olmadığını düşünüyorsan bu bir çözüm olabilir, ama ben hatalı olduklarını kanıtlamaya çalışmadan gözlemlemeyi tercih ediyorum ve kendimi onlara iyi duygular göndermeye odaklıyorum."

"Bu benim gücümün çok üzerinde. Ben daha çok, öldürmek istiyorum!"

"Emin ol bu herkesin hissettiği bir şey, ancak öfke seni rahatlatmayan boş bir duygudur. Mutluluk, kendimizle uyum içinde olmaktır. Kendimizi bu tür saldırılardan sadece iyilik dolu düşüncelerle koruyabiliriz."

"Ama sürekli susamayız ki! Kimse durup biraz düşünmeye zorlamazsa böyleleri dünyayı kirletmeye devam eder. Bana öyle saldırmalarından hiç hoşlanmadım!"

"Bir şeyin eksikliğini çekiyor olmalılar. Korku bizi ya saldırıya ya da savunmaya iter. Eğer onlara başka bir gözle bakacak olursan söylediklerinin sana karşı olmadığını anlarsın. Seni hedeflediklerini sanıyorsun çünkü şu an burada olan sensin, ama senin yerinde bir başkası olsaydı da aynı şekilde davranırlardı. Tıpkı yola çıktığımız ilk gün karşılaştığımız o şoför gibi, hatırlıyor musun? Bu insanların davranışlarına rağmen huzurunu koruma gücüne sahipsin. Kendini onlara sevgi dolu enerjini göndererek koruyabilirsin."

"Benim için ağızlarının payını vermemek çok zor."

"Bu, saldırıya uğradığını düşünen herkes için geçerli bir şey. Bu düşünceden kurtulup karşındakinin korkusunu gözlemlediğinde ona karşı empati duyarsın. Kendi düşünce biçiminin bilincine vardığında yarattığın güce de sen hâkim olursun. Burada önemli olan haklı çıkmak değil, karşındaki kişiyle bağı sürdürmek."

"Şey... Haklısın. Ben daha çok, kendi fikrimi savunmaya çalışıyorum!"

"Çoğu insanın sorunu da bu!"

"Anlıyorum... yani, sanırım... Bu hataya düşmemek için ne yapabilirim? Bunu haber veren işaretler var mı?"

Shanti bir deney yapmak için oturmamı söyledi. "Gözlerini kapat ve beş kere derin nefes alıp ver. Şimdi 'acı' kelimesini düşün," dedi. Bir dakika boyunca susup bekledi. "Bütün dikkatini içinde yarattığı hislere vererek bu kelimeyi üç defa içinden tekrar et. Bana ne hissettiğini söyleyebilir misin?"

Bir an durup bekledim. "Bedenimin gerildiğini, yüzümün asıldığını, kalp atışlarımın hızlandığını, göğüs kafesimin daraldığını, kaslarımın kasıldığını, terlediğimi... hissediyorum." Shanti ben artık ekleyecek bir şey bulamayıncaya kadar susup bekledi. "Şimdi de 'huzur' kelimesini düşün. Üç defa içinden tekrar et." Uzun bir süre düşündükten sonra ne hissettiğimi söyledim: "Bedenimin hafiflediğini hissediyorum, bedenim adeta yok gibi,

hiçbir direnç hissetmiyorum, nefesim sakin, içim ışıkla doluyor, mutlu hissediyorum, harika bir enerjiyle doluyum." Bu hissin tadını çıkarıyordum.

"Kelimelerin gücünü ve bizi bir durumdan diğerine geçirme kabiliyetlerini şimdi anlıyor musun? Bedenin gerildiğinde, ânında bunun bilincine varabilirsin. Hemen kendin ve -davranışı ne olursa olsun- karşındaki kişi hakkında iyilik dolu şeyler düşünüp huzur bulabilirsin."

"Ama durmadan üzerimize gelen inatçı kişiler karşısında bunu yapmak çok zor."

"Tekrar söylüyorum: Her şey senin amacına bağlı. Eğer amacın haklı çıkmak yerine uyumu korumaksa, bunun biraz önce yaptığımız gibi, çok kolay olduğunu görürsün."

İki hıyarla... *Ah hayır! Kötü niyet yok, Maëlle: İki hemşehrimle...* yaptığım konuşmayı düşündüm. Gerçekten de kendi görüşümü dayatarak onların görüşünü değiştirmeye çalışmıştım.

"Düşünce biçimini değiştirdiğinde, yaydığın enerji aynı yoğunluktaki güçleri çekecektir."

"Sadece düşünce yoluyla mı?"

"Bu iyi bir başlangıçtır. Sevgi dolu her kaynak doğrudan bu bölgeye ulaşmanı sağlar: müzik, sanat, doğa ve hatta bir gülümseme. Derin bir arzudan doğan her fikir mucizeler yaratır. Bütün evren bu isteğin yerine gelmesi için seferber olur."

"İçimdeki negatif duygulardan kurtulabilmeyi istiyorum, sence evren bunun için bana yardımcı olabilir mi?"

"Elbette. Doğru kelimeleri bulman ve dileğini niyetlerine, kalbinin isteklerine uygun bir biçimde açıkça ifade etmen şartıyla tabii."

"Bekle, bunu deneyeceğim! 'Bundan böyle başkalarının kötü enerjisini emmek istemiyorum.'"

"İlk olarak, onlara bağımlı kalmaman için üçüncü şahısları katmamanı, sonra da isteğini şimdiki zaman kipiyle, sanki ona zaten sahipmişsin gibi dile getirmeni tavsiye ederim. Örneğin:

'Muhteşem hissediyorum ve bu durumu değiştirebilecek tek kişi benim' gibi."

"Ama dileğimi doğru ifade ettiğimden nasıl emin olabilirim?"

"Bu da üçüncü önemli nokta: Dileğini dile getirdikten sonra bedeninin verdiği tepkileri dinle. Eğer kendini iyi hissediyorsan dileğin gerçekleşecektir. Ancak huzurlu hissetmiyorsan bu, en derinindeki arzuyla uyum içinde olmadığını gösterir."

Dileğimi yeniden söyledim, sonra içimde olanları dinlemeye koyuldum. Kalbim büyük bir sevinçle dolmuştu. Bu ânın tadını çıkardım.

"Yine de beni üzen bir nokta var! Ne ara negatif düşünceler içine girdiğimi fark edemiyorum. Ne kadar sinirlenmiş olduğumun farkına ancak konuşma bittikten sonra varıyorum. Sen bunu önceden nasıl anlayabiliyorsun?"

"Kendimi gözlemlemeye çalışıyorum. Bu egzersizi her an yaparsan sürekli davranışlarının bilincinde yaşarsın. Kendine sahnenin dışındaymışsın gibi, sessizce ve yargılamadan bakmayı dene."

"İyi de neye bakacağım?"

"Her şeye! Davranışlarına bak. Yüksek sesle mi konuşuyorsun yoksa sakin misin? Kelimelerin iyilik mi yoksa saldırganlık veya savunma mı içeriyor? Yaydığın enerjiyi nasıl buluyorsun? Önemli olan başka bir şey de bedenini dinlemeyi öğrenmen. 'Acı' ve 'huzur' kelimeleri üzerine yaptığın egzersizde hissettiklerini hafızana kaydetmeye çalış ve elinden geldiğince içindeki duyguyu gözlemle. Böylece bu iki durumdan hangisi içinde olduğunu anlar ve bilinçli bir biçimde kendini içinde olmak istediğin duyguya sokabilirsin."

"Peki ya doğallık? Her söylediğimi analiz edecek olursam..."

"İlk başlarda dikkati biraz zorlamak gerektiği doğru, ama alıştırma yaptıkça iyilik dolu düşünceler bir uyuşturucu hâline gelecek, göreceksin. Yaşadığın her durumu bir gelişim şansı olarak değerlendireceksin."

"Kendimi buna zorlamaya çalışacağım."

"Eğer gerçekten istediğin buysa, niyetini sana az önce açıkladığım şekilde dile getirmen gerekir. Şöyle söyleyebilirsin: 'Bu andan itibaren pozitif düşünceler içindeyim ve pozitif şeylerden başka bir şey düşünmüyorum. Bedenimin düşüncelerimle uyum içinde olduğunu hissediyorum.'"

Gülümseyerek yüksek sesle sihirli formülü tekrar ettim. Daha sözlerimi tamamlar tamamlamaz kendimi çok iyi hissettim. Yola koyulmadan önce iki hemşehrimin ellerini sıkıp iyi yolculuklar diledim. Şaşkınlıkları yüzlerinden okunuyordu.

Öğleden sonraki tırmanışın ilk adımları çok zor geldi. Oksijen azaldıkça etraftaki hayat belirtisi de azalıyordu. Artık kelimelere de yer yoktu. Sonbaharın rengârenk renk paleti yerini iki renge bırakmıştı. Taşlıklı yoldaki en koyudan, dağların zirvelerindeki en açık hâline kadar grinin farklı tonları, bizi bekleyen zorlukların da habercisi gibiydi. Etrafta biraz renk görebilmek için bakışlarımızı uzaktaki vadiye çevirmek gerekiyordu. Kayalıklar arasındaki donmuş şelaleler, korkunç dağ yaratığı Yeti'ye benzer figürler oluşturuyordu. İki saat boyunca bir sonraki adımı düşünmeksizin ilerledim ama hızım o kadar düşmüştü ki durdu duracak gibiydim. Ancak dört bin metreyi aşmak sonumu getirdi: Nefes almakta zorlanmaya, en ufak bir eforda soluksuz kalmaya başladım.

Sayısız dinlenmelerimizden birinde bedenim tamamen kilitlendi. Yere oturdum. Gücümün sonuna gelmiştim. Shanti elini uzattı. Yalvarır gibi bir sesle, "Bırak burada öleyim! Hayatımın yeni yükseklik rekorunu kırmış bulunuyorum!" dedim.

Oturduğum yerde uzanıverdim. Daha fazla ilerleyemeyecektim. Shanti gülerek yanıma oturdu. Kulağıma eğilip "Sadece dört yüz metre kaldı. Bu dört yüz metreyi; yürümek için bacağı olmayanlara, kas veya nefes hastası olanlara, bizim yerimizde olmak isteyip de olamayanlara adamanı öneriyorum. Ne dersin?" diye sordu.

Şaşkınlık içinde yüzüne baktım. Sözleri kalbime dokunmuştu, Romane'ı düşündüm, sonra iki arkadaşımı daha... MS hastası olan Sarah ve geçirdiği bir kaza sonrası felç olan Cyril gözümün önüne geldi. Doğrulup oturdum. Shanti'nin sözleri bana bugüne kadar hiç hissetmediğim bir güç vermişti. Sevdiğim ve bu yolculukta yanımda olmalarını istediğim herkesi düşünerek ayağa kalkıp yürümeye başladım. Ciğerlerim oksijenle doldu, beynim azmeden bedenimi yüreklendirdi, özgür ve güçlü bacaklarımdan destek alarak ilerledim.

Bir saat sonra zafer çığlıkları içinde tapınağa ulaştık. Himalaya Sıradağları'nın en yüksek on üç zirvesinin ortasında kendimi hem çok küçük hem de çok büyük hissediyordum! Güven dolu bu heybetli dağların ortasında çok küçük, ama buraya kadar gelmiş olduğum için de çok büyüktüm. Bu müthiş manzarayla bütünleştiğim sırada ana binadan çıkan kırk yaşlarında bir adam bize doğru gelip önümüzde durdu. Elini bana uzatıp kendisini tanıttı: "Jason Parker. Siz de Maëlle olmalısınız?"

Bir Seçim: İki Kapı

"Dünyada görmek istediğiniz değişimin kendisi olun."

—Gandhi

Jason'ın Amerikan aksanı, benim küçük Nepallimin artık iyice alıştığım aksanından çok farklıydı. Shanti'ye uzun uzun sarıldı. İki adam bir süre bakıştılar. Shanti ona çalışmalarının nasıl gittiğini sordu.

"Sonuçlar umut verici, bir arkadaşım yardımıma geldi. Sana sonra detaylı bir biçimde anlatırım."

"Buraya acil bir durum için gelmemiş miydiniz?" diye sordum endişeli bir sesle.

"Biraz müşahede gerektiren kötü bir gripti ama endişelenecek bir durum değildi."

İç çektim. Pekâlâ Katmandu'da kalabilir ve bana bunca zahmeti çektirmeyebilirdi! İçimi bir kaygı kapladı.

"Ne tür çalışmalar yürütüyorsunuz öyleyse?"

"Yaşanan sınır çatışmaları sonrası milyonlarca Tibetli, Nepal'e sığındı. Maruz kaldıkları stres, kanser gibi bazı ciddi hastalıkların

veya dejenerasyonların ortaya çıkmasına sebep oldu. Bu hastalıkların kaynağındaki nedenlerden bir tanesinin korku olduğuna inanıyoruz. Hastaların psikolojik durumlarını tam tersi yönde değiştirerek bir tedavi protokolü geliştirmeye çalışıyoruz. Hastalara düşünce ve davranış biçimlerini değiştirmeyi öğrettiğimizde vücutlarının, bağışıklık sistemlerinin önemli ölçüde güçlendiğini fark ettik."

Rencide etmemek için susmayı tercih ettim ancak engel olamadığım alaycı gülümsemem gözünden kaçmadı. "Size benim şüpheci ve mantıklı bir araştırmacı olduğumu söyleyebilirim, bununla birlikte bazı konularda tıbbın yetersiz kaldığını ve bazen Kartezyen teoriler dışındaki teorilerden de faydalanmak gerektiğini de itiraf etmeliyim. Bu teoriler tamamlayıcı olmakla birlikte, ne kadar şaşırtıcı gelse de bazen var olandan çok daha iyi sonuçlar elde etmemizi de sağlayabiliyor."

İkna olduğumu söyleyemezdim. Bütün bunlar bana biraz eksantrik geliyordu. Bazı bitkilerin ufak tefek ağrıları geçirdiğini kabul etmeye hazırdım ama ağır hastalıkları tedavi edebileceklerini iddia etmek?.. Hastalığı hızla ilerleyebilecek hastaları bu tür ütopik insanların eline bırakmayı son derece tehlikeli buluyordum. Romane'ın idealistlerin zamanlarını boşa harcamalarına neden olmaktan başka bir şeye yaramayan böyle şüpheli yöntemler peşinde koşmamasından memnundum.

"Buraya kadar neden geldiğimi biliyorsunuz, değil mi? Bana vereceğiniz el yazmaları yanınızda mı?"

"Elbette, size akşam yemeğinde vereceğim. Ama o zamana kadar eşyalarınızı yerleştirmenizi öneririm. Miria size odanızı gösterecek."

Bir kadın onun arkasından yanımıza gelmişti. Bana doğru yaklaştı. Çekik gözlerinden yayılan yoğun ışık, sempatikliğini daha da artırıyordu.

Buz gibi esen rüzgârda donuyorduk. Güneş tepemizde olmasına rağmen havanın sıcaklığı sıfırın altında on beş civarında

olmalıydı. Yükseklik nefes almamı zorlaştırsa da manzaranın güzelliği bütün bu sıkıntıları unutturuyordu: Dört bin metrenin üzerindeydik ve etrafımız bizden üç bin metre daha yüksek dağlarla çevriliydi. Bu sanki Mont Blanc Dağı'nın zirvesinde bulunmak ve etrafımızın onun iki katı yüksekliğinde dağlarla çevrili olması gibi bir şeydi.

Miria, anaç bir tavırla elimden tutup beni sıcak binaya soktuktan sonra eşyalarımın olduğu odaya kadar götürdü. Manastıra bakan küçük bir odaydı. Bir süre pencerenin önünde durup dağları seyrettikten sonra biraz ısınmak için ortak kullanılan salona, Miria'nın yanına gittim. Ortada yanan odun sobası binanın soğuğunu biraz olsun kırıyordu.

Devasa bir ocağın etrafına U şeklinde dizilmiş büyük masaların önündeki banklarda, üçer-dörder kişilik gruplar oturuyordu. Miria beni kapıda karşılayıp sırtımı sıvazlayarak kızgın sobanın yanına oturttu. Bütün bedenimi bir ürperti kapladı, dişlerim takırdamaya başladı. İkram ettiği bir fincan sıcak çayı avuçlarımın arasında sımsıkı tuttum. Soğuktan mosmor olmuş dudaklarımı fincanın kenarına dayayıp kaynar sıcaklıktaki çaydan bir yudum aldım. Tıpkı Nishal'le olduğu gibi, onunla da anlaşmamız için işaretler yeterliydi.

Hintliye benzeyen bir kadın yanımıza geldi. Tombul hatlarını açığa çıkaran dar kot pantolonunun üzerine, altın rengi işlemeleri olan kırmızı bir tunik giymişti. Yuvarlak yüzünün ortasında, çektiği uzun ve kalın siyah kalemin koyuluğunu daha da artırdığı delici, siyah gözleri vardı. Mükemmel bir İngilizceyle bana Jason'ın elde ettiği sonuçları görmek için gelip gelmediğimi sordu.

"Hayır, neden bahsediyorsunuz?"

Miria ile aralarında Tibetçe bir şeyler konuştular. Bir tuzağa düşmüş olabilir miydim? Şüpheli deneylerle kafayı bozmuş bir avuç fantezi meraklısıyla dört bin metre yükseklikte Himalayalar'da kaybolmuştum ve hâlâ Romane'ın el yazmasını bulmuş

değildim. Shanti bana yetkililerin kaçak sığınmacıların peşinde olduğunu söylemişti, izini sürdükleri şey tam da bu yasa dışı uygulamalar değil miydi? Genç kadın, Ayati kendisini tanıttı. "Miria bana geliş amacınızdan bahsetti. Arkadaşınız, sizin gibi bir arkadaşı olduğu için çok şanslı. Ben Hindistan'ın güneyinde, Thanjavur yakınındaki bir köyde yaşıyorum. Ya siz?"

Gardımı indirmemeye çalıştım. Mevcut şartlar bana buradan bir an önce kaçmamı söylese de sesindeki yumuşaklık güven vericiydi. Etrafıma bakındım, sımsıcak bir atmosfer ve büyük bir sükûnet hissediliyordu. Ben de kendimi tanıttım.

"Kaygılı gibisiniz?"

"Doğrusu kendimi etrafımdaki her şeye biraz fazla yabancı hissediyorum. Bu gizemli araştırmalar... Kendime bütün bunların yasal olup olmadığını sormadan edemiyorum!"

Ayati gülmeye başladı. Bu davranışını son derece münasebetsiz buldum ve hemen kaşlarımı çatarak bunu ona da belli ettim. Gülmeyi kesip dudaklarında engel olamadığı bir gülümsemeyle özür diledi. "Jason'un yürüttüğü araştırmalar tamamen yasal. Hatta bu projenin bir kısmını devlet sübvanse ediyor. Ben Delhi'de araştırmacı olarak çalışıyorum. Buraya da elde ettiği şaşırtıcı sonuçları benimle paylaşmak isteyen Jason'ın daveti üzerine geldim. Jason etrafımızı çevreleyen şeylerle bağlantıda olmanın hücrelerimizin davranışlarını değiştirdiğini ve beynimizin kendimizi iyi hissetmemizi sağlayan hormonlar üretmesine yardımcı olduğunu fark etti. Kısacası, günlük hayatta içinde bulunduğumuz iki hâl söz konusu: 'korku' ve 'sevgi'. 'Korku' bir körlük ve otomatizm hâlidir; 'sevgi' ise bir bilinç, sonsuzluk ve birlik hâlidir. 'Sevgi' sadece şimdide ortaya çıkar ve sunacağı çok şey vardır. 'Korku' ise ya geçmişin etkisindedir ya da gelecekte yaşanabilecek bir yoksunluğun kaygısındadır. 'Korku' hiçbir şey değildir, sadece zihnin bir uydurmasıdır." Birkaç gündür deneyimlediklerimden sonra bu gerçeği onaylamamam mümkün değildi.

"Araştırmalarını biraz daha ileri taşıdığında Jason, sürekli sevgi durumunda kalmanın insanı pek çok hastalığın kökeninde yatan tıkanmış enerjilerden kurtardığını gördü. Üst tarafındaki bina yıllardır elli kadar Tibetliyi barındırıyor. Çinlilerin teröründen kurtulmak için Tibet'ten kaçan sığınmacıları."

"Ama Tibetlilerin göçü 1950'li veya 1960'lı yıllarda değil miydi?"

"Evet, 1950 senesinde Halk Kurtuluş Ordusu'nun Tibetli birliklere saldırmasıyla başladı. Tibet halkı ve manastırlar ayaklandılar ancak din karşıtı politikaların baskıları Tibetlileri ülkeyi terk etmeye itti. Bu olaylardan sonra, 1959 senesinde çoğunluğu çiftçilerden ve rahiplerden oluşan on binlerce sığınmacı Hindistan'a akın etti. Hintliler onların yüksek irtifalarda çalışmaya uygun olduklarını düşünseler de büyük çoğunluğu hastalıklar veya toprak kaymaları yüzünden hayatını kaybetti."

"Peki 1980 senesinde sınırların açılması?"

"Bu, Tibetlilere Hindistan'a gidip orada yaşayan yakınlarını ve Budizm'in kutsal topraklarını ziyaret etme olanağı sağladı. Bazıları Hindistan'da kaldı. Hu Yaobang'ın* görevden uzaklaştırılmasından sonra Tibet'te durumun kötüye gitmesi göç hareketini daha da güçlendirdi. Bugün hâlâ yılda en az iki-üç bin sığınmacı Himalayalar'ın bu tarafına geçiyor. Buraya ve Hindistan'a sığınmaya çalışıyorlar. Sığınmacıların üçte biri, yanında ailesi olmayan çocuklardan oluşuyor ve raporlar sığınmacıların bir kısmının yolculuk esnasında can verdiklerini gösteriyor."

"Ama bunun Jason'ın çalışmalarıyla nasıl bir bağlantısı var?"

"Hayatta kalacak kadar şanslı olanlar, içlerinde sürekli bir korkuyla yaşıyorlar. Ciddi rahatsızlıklara, hatta çok önemli ağır hastalıklara yakalananların oranı oldukça yüksek. Jason içlerinden bazılarına kendilerini kaygıdan kurtarıp 'güven hâline' geçirecek

* Çin Komünist Partisi genel sekreteri (1980-1987).

düşünce seansları önerdi ve seanslara katılan sığınmacıların bağışıklık sisteminin güçlendiğini fark etti."

"Bu gerçekten işe yarıyor mu?"

"Evet, sonuçlar oldukça şaşırtıcıydı: Hafif rahatsızlıklar çok kısa bir sürede kayboluyordu. Daha ağır hastalıklarda ise her iki kişiden biri normal bir hayat sürmeye başladı, üçte biri daha iyi hissetmeye başladı ve girişimlerini sürdürüyor, geri kalanlar ise hastalıkla mücadele etmeye ve yollarını aramaya devam ediyorlar. Bu çalışma seansları iyileşmenin sadece 'güven hâlinde' mümkün olacağı ilkesine dayanıyor. Geçmişimiz tarafından şartlandırılmış alışkanlıklarımıza hapsolmuş bir biçimde, daimî bir korkuyla yaşıyoruz. Değişim sürecinin dört öñ aşamasından biri de bu körlüğün bilincine varmaktır. Bu da refleks inançlarımız ve güven hâli arasında bir seçim yapabileceğimizi anlamaktan geçiyor."

Daha fazlasını öğrenmek için can atıyordum. Şu son günlerde yaşadıklarım düşünce biçimimi tamamen değiştirmişti. Shanti'yle karşılaştığım ilk akşam bu iki hâl arasında seçimin bana ait olduğunu anlamış, korkularım yerine kalbimin sesini dinlemeye ve onunla yola çıkmaya karar vermiştim. Ayati, Jason'ın araştırmaları aracılığıyla benim de hissettiklerimi doğrular gibiydi. Gidip bir meslektaşını görmesi gerekiyordu ancak Jason'ın ona gönderdiği bulgulara bir göz atmamı önerdi. Bir anlığına ortadan kaybolduktan sonra elinde birbirine zımbalanmış yaklaşık elli sayfalık bir kâğıt demetiyle geri geldi. Teşekkür edip masaya oturdum. Ara sıra notlar alarak okumaya başladım.

İlk bölümde Maya'nın buraya geldiğim ilk gün bana söylediklerine yer veriliyordu. Shanti de ısrarla aynı konunun altını çizmişti: dünyayı ilk defa gören bir çocuk gibi, hayata yepyeni bir gözle bakmak. Korkudan kaynaklanan otomatik inançlara göre davranmak yerine, kalbimizin gerçek arzularına kulak vermek. Jason bunu "refleks inançlar" olarak adlandırıyordu ve bunun

karşıtı da açıklanamaz, ancak hayatın her ânında deneyimlenebilecek evrensel ilkelere dayanan "güven hâli" idi.

Örneğin birine bir şey verdiğimizde refleks inancımız bunu olası bir yoksunluğa bağlıyordu, zira başkasına verince bizde kalmıyordu. Bu yüzden elimizden geldiğince paylaşmamaya çalışıyor ve başkaları pekâlâ faydalanabilecekken, gereksiz bir sürü şey biriktiriyorduk. Bu inanç maddi şeyler kadar maddi olmayan şeyler için de geçerliydi: Vaktimizi harcadığımız boş şeyler, zamanımız olmadığı yanılsamasını besliyordu. Oysa sahip olduklarımızı elimizden bırakmayı reddettiğimizde kendimizi elimizdekiyle sınırlıyor ve enerji akımını kesiyorduk.

İlginçti. Okumaya ara verip düşündüm. Kilerimde gereksiz bir sürü eşya yığılıydı; dolapların yarısından çoğu, giymediğim giysilerle doluydu; işim bütün zamanımı alıyordu ve işimden artakalan nadir zamanları bir spor salonunda rahatlamaya çalışarak geçiriyordum. Başkalarına zaman ayırmadığım doğruydu ama günler o kadar kısaydı ki başka türlüsü mümkün değildi!

Okumaya devam ettim. Refleks inançlar; elimizdekini kaybetmek, asla tatmin olmamak, diğerlerinin sahip olduklarına gıpta etmek gibi daha başka korkuları besliyordu. Güven hâlinde olduğumuzda ise tam tersine, hayatımız, verdiğimiz ölçüde zenginleşiyordu. Paylaşmanın zevki başka hiçbir şeyde yoktu. Sevgi bizi fakirleştirmez, aksine verdikçe çoğalır, asla tükenmezdi. Zamanımızı, gülümsememizi, paramızı paylaştığımızda evrenin sonsuz kaynağına ulaşırdık. Kısacası güven hâli, berekete dayalıydı ve kaynağını bizden alıyordu; buna karşın refleks inanç, yoksunluk korkusuna dayalıydı ve dışarıdaki kalıntılardan besleniyordu.

Anladığım kadarıyla önümde iki kapı bulunuyordu. Her an bu iki kapıdan birini açmak benim seçimime kalmıştı. Ya beni "sevgiye" ulaştıracak kapıyı açardım ya da beni "korkunun" prizmasına hapsedecek olanı.

Miria elinde bir termosla masalar arasında dolaşarak boş fincanları doldurdu. Ona gülümsedim. Yanağımı okşayıp baş parmağını havaya doğru kaldırarak her şeyin yolunda olup olmadığını sordu. Başımı evet anlamında salladıktan sonra teşekkür etmek için elini tuttum. Biraz ötedeki gruba servis yapmak üzere uzaklaştı. Okumama kaldığım yerden devam ettim.

Jason bu bilinçlenmeye kadar bizi kontrol eden *egonun* buyruğu altında otomatik olarak hareket ettiğimizi açıklıyordu. İkinci kapının var olabileceğini hayal dahi edemiyorduk zira *egonun* pençesinde olduğumuzdan bireycilik bizim için tek varsayım olarak kalıyordu.

Bu son düşünceyi okuyunca kafam karıştı. Okumaya devam edince biraz daha aydınlanır gibi olsam da öncelikle *egonun* nasıl işlediğini anlamam gerekiyordu. Jason, *egonun,* kendi kimliğini korumak için bize dünyanın tehlikeli bir yer olduğunu ve onun himayesi sayesinde hayatta kaldığımızı öğrettiğini belirtiyordu. Bu yüzden kendi kurallarını, savunma ve saldırı mekanizmalarını dayatıyor ve bizi sürekli korku hâlinde tutuyordu. Hayatımızda ne kadar yoksunluk yaratırsa bizi yanılsama içinde tutması o kadar kolay oluyordu. Bizi dar bir dünyanın içine hapsedip boğuyordu. Zararlı bir dış dünya paranoyasıyla beslenen negatif düşüncelerimiz çoğalarak, çarpıtılmış gerçeğimizin temelini atıyordu. *Egonun* silahı çok güçlüydü: Sorun daima diğerleriydi! Kurban rolüne bürünerek suçu önüne ilk gelen kişiye atıyordu: "Mutsuzsam bu onun yüzünden...", "Onunla karşılaşmadan önce, o bana ... demeden veya yapmadan önce her şey gayet iyiydi..."

Ego, pozisyonunu sağlama alıyor ve şöyle diyordu: "Dış olaylar yüzünden kendimi korumaya alıyorum, saldırılarım diğerlerinin saldırılarına tepkiden başka bir şey değil." Savunmasını eleştiri ve diğerlerini mahkûm etmek üzerine kuruyordu, böylece sevmesi için hiçbir neden olmadığını kanıtlayabilirdi; elbette kendi çıkarına uygun anlar dışında. Ona bir şey verirseniz sizinle arkadaş

olurdu, aksi hâlde dışlanırdınız. Yargılar, kınar ve duygularınızla oynardı. Karşısındakinin sevgiye değer olup olmadığına o karar verirdi. Kendisinin koruma kriterlerine uyduğu sürece karşısındakine saygı göstererek onurlandırır, aksi hâlde saygısını esirgeyerek cezalandırırdı. Koşulsuz sevgi, *ego* için bir tehditti zira bu onu yok olmaya zorlardı. Bu nedenle kendisini ölüme mahkûm edecek olan ikinci kapıya ulaşmamıza engel olmak için bizi boyunduruğu altına alır, diğerlerinden ayırır ve hipnotize ederdi.

Savunma mekanizmalarımın bilincindeydim ama bir seçim yapabileceğimi bilmiyordum. Önümde başka bir kapının daha bulunduğunu görmüyordum. Jason'ın notları ikinci kapının ilkine tamamen zıt bir dünya sunduğunu açıklıyordu. Mutluluğun sadece hepimizin birbirimizle bağlantı içinde olduğumuzu anlamakla mümkün olacağı varsayımından yola çıkıyordu. Birbirimizden bağımsız olduğumuzu zannediyorduk ancak hepimiz bölünmez bir bütündük.

Bu alternatifi anlamakta güçlük çekiyordum. İki kapıyı, korkunun ve sevginin kapısını gözümde canlandırdım, ama bu sonuncusunun ne anlama geldiğini tam olarak anlayamıyordum. Notların devamında yazanlar beni bir hayli şaşırttı. Jason bunun bilincine varmanın hiç kolay olmadığı konusunda ısrar ediyordu zira doğduğumuz andan beri *egonun* kontrolü altında yaşıyorduk. Gerçeğin başka yerde olduğunu görmeye başlamak, *egonun* bir yanılsama olduğunu kabul etmek anlamına geliyordu. Bu onun varlığına darbe vururdu. Bunu direnmeden kabullenmesi mümkün müydü? *Ego* her şeyi sadece kendisi ve kendi çıkarları açısından değerlendiriyordu. Önümüzde tek bir kapı görebilmemiz için bizi korku hâlinde tutmaya devam ediyordu. Ancak bunu kabul ettiğimizde ikinci kapıyı görmeye başlayabilirdik.

İkinci kapı, dünya üzerindeki sayısız yüzün arkasında tek ve aynı bütünün olduğunu anlamaktan ibaretti. Farklı biçimlerde tezahür etse de hepimiz aynı istekleri ve korkuları duyuyor, aynı

şekilde davranıyorduk. Bize sunulan seçenekleri görmek için *egonun* gözümüze taktığı gözlükleri çıkarmamız ve aslında yaşadığımız şeyin gerçek değil, sadece *onun* görmemizi istediği şey olduğunu anlamamız gerekiyordu.

Değişim sürecinin ilk ön aşaması, önümüzde iki seçenek olduğunu anlamaktan geçiyordu. Savunma, suçluluk, illüzyon, öfke, çatışma, zıtlaşma, üzüntü, ayrılık, bireycilik, üstünlük, aşağılık, geçmişin yükü, gelecek korkusu, yoksunluk ve hatta hastalık biçiminde ortaya çıkan otomatik tepkilerimizin bilincine varmak ve özgüven duygusu, birlik, bütünlük, tek gerçek olan ânı yaşama; kalbimizin yönettiği doğru davranışlar, sözler ve tutumlar çerçevesinde farklı bir yaşam seçmek mümkündü.

Metnin sonunda Jason, alışkanlıklarımızı değiştirmek amacıyla bir egzersiz de öneriyordu:

"Önümüzdeki yirmi dört saat boyunca şu üç fikre konsantre ol:

* *Düşüncelerini, niyetlerini ve isteklerini gözlemle ve bunların kalbinden mi yoksa egondan mı geldiklerini belirle.*
* *Başkalarından beklediklerini sen de diğerlerine ver: gülümse, iyi düşün, zaman ayır, dinle, anlayış göster ve sevdiğin şeyleri paylaş.*
* *Diğerlerine verdiğin her şeyi aslında kendine verdiğini gör, zira hepimiz birbirimize bağlıyız."*

Bütün dikkatimi okuduklarıma verdiğimden Jason'ın yanıma geldiğini duymamıştım. Önümdeki kâğıtları görünce bana bütün bunlar hakkında ne düşündüğümü sordu. Dürüst bir şekilde biraz şaşırdığımı söyleyerek anladıklarımın kısa bir özetini çıkardım.

"Bizi kontrolü altında tutan *egonun* yönlendirmesiyle otomatik davranışlar içinde bulunduğumuzu açıklıyorsun. Gerçekten de bu çoğu zaman böyle. Şu son birkaç gündür öfke veya üzüntü gibi

duygular karşısında kendi kendimi hapsettiğimin bilincine vardım. Sonuçta hatayı hep başkalarının üzerine atarak beni inançlarımın içine hapseden *egonun* kontrolünde hareket ettiğimi anlıyorum."

"Çok doğru, *ego* her şeyden ayrı bir varlık olduğu illüzyonunu devam ettirdiği sürece hayatta kalabilir."

"Bir anlamda hep aynı kapıyı, yani korkunun kapısını açıyorum. Hepimizin birbirimize bağlı olduğumuz varsayımını kabul ederek, korkudan çıkıp bana sunulan ikinci kapıyı seçebileceğimi açıklıyorsun. Bunu da 'sevgi' veya 'güven hâli' olarak adlandırıyorsun!"

"Buna ulaşmak için ayrılık inancından vazgeçmemiz gerekiyor. Etrafımızdaki her şeyle birlikte tek ve aynı bütünü oluşturuyoruz."

"Bununla tam olarak ne demek istiyorsun? Ben fiziksel olarak senden, dağlardan, ağaçlardan, taşlardan, masadan, diğer insanlardan farklıyım... Ben tekim ve senden ayrı bir varlığım."

"Bundan emin misin? Bilim bu konuda bize çok ilginç bir veri sunuyor. Bedenimiz on bin milyar hücreden oluşuyor. Farklı türdeki bu hücreler birleşerek dokularımızı ve organlarımızı oluşturuyorlar. Hücreler, moleküllerden ve moleküller de belli bir düzen içinde hareket eden atomlardan oluşur. Atomun ne olduğunu biliyor musun? Atom, artı yüklü bir çekirdekten ve onun etrafında dönen eksi yüklü elektronlardan oluşur. Böylece her şey çok daha ilginç bir hâl alıyor: Son derece gelişmiş aletler sayesinde bugün çekirdeğin atomdan yüz bin kat daha ufak olduğunu biliyoruz. Bundan da atomun %99,99'unun boşluktan oluştuğu sonucu çıkıyor."

"Yani bu, atomun neredeyse %100 boşluktan oluşan mikroskobik boyuttaki enerjiden meydana geldiği anlamına mı geliyor?"

"Evet, tıpkı evrendeki canlı ve cansız her şey gibi. İki atom arasındaki mesafe çok büyük, orantıya vuracak olursak bu, Dünya'yla Güneş arasındaki mesafe kadardır. Madde bizim gözümüze katı görünüyor ancak mikroskobik açıdan boşluktan oluşan bir enerji konsantrasyonundan başka bir şey değil."

Bir an durup etrafıma bakındım. Masayı bir boşluk olarak düşünmekte zorlanıyordum. Bedenimi düşünmek ise kesinlikle imkânsızdı! Eğer Jason'ın söylediklerini iyi anlamışsam titreşim hâlindeki büyük bir kütleden başka bir şey değildik. Dolayısıyla gerçekten de hepimiz birbirimize bağlıydık."

"Madde hakkında iddia edebileceğimiz tek şey, bir çeşit konsantre bilgi ve düşünce fragmanı olduğudur."

"Yani meşhur $E=mc^2$ denklemi mi?"

"Evet. Einstein daimî titreşim hâlindeki enerjinin yoğun ışık olduğunu ortaya koyan ilk kişidir. Modern fizik bugün bu teorisini kanıtlamıştır, beden de tıpkı duygular ve düşünceler gibi safi titreşimdir. Bu gücün büyüklüğünün bilincinde olmayışımız, hepimiz üzerinde son derece yıkıcı etkilere sahip negatif düşüncelerin yayılmasına neden oluyor. Yürüttüğüm araştırmalar sayesinde gördüm ki hastalığı, düşüncelerin değiştirilmesiyle düzelebilecek bir titreşim bozukluğu gibi değerlendirmek mümkün. Enerji asla yok olmuyor, ancak sürekli değişim hâlinde. Hepimiz kendi durumumuzu değiştirebiliriz. Yaydığımız her şey bize aynen geri dönüyor."

"Düşünce yoluyla mı?"

"Kesinlikle! Biz ne isek kendimize de onu çekeriz. Daha yüksek bir titreşim alanına erişmek istiyorsak inançlarımızı yükseltmemiz gerekir ki bu da değişim sürecinin ikinci ön aşamasıdır. Bedenimiz, içinde bulunduğumuz durumu anlamamız için değerli bir göstergedir. Şu an kendini nasıl hissediyorsun? Hafif ve neşeli mi yoksa yorgun ve savunmasız mı?"

Gergin olmama rağmen her şeyin yolunda olduğunu söyledim. Jason bana inanmadığını belli etmek için dudağını büktü. İç çekip rahatsızlığımı itiraf ettim.

"Bütün bunlara inanmakta zorluk çekiyorum. Ben bu yeni uygulamalara karşıyım; hem sonra, bütün bunlar çok karmaşık geliyor!"

"Şahsen ben de kanıt görmeyi seven biriyim. Bu yüzden sana bunu denemeni öneriyorum. İyileşmenin sırrı yöntemi kabullenmekte değil, onu birebir yaşamakta."

"Ama ben hasta değilim ki!"

"Umarım değilsindir! Ama hiç kendini bazı insanların yanında son derece gergin hissettiğin ya da bazılarının yanında da tam tersine son derece güçlü hissettiğin olmadı mı?" Bugünkü öğle yemeğini ve o tartışmadan sonra hissettiğim bitkinliği hatırladım. Jason'a da anlattım.

"Titreşimini değiştirebilir, bu düşük enerjilerden çıkıp daha yüksek bir frekansa geçebilir ve kendini yenileyebilirsin. Enerji hırsızlarına, bakterilere ve virüslere karşı bağışıklık kazanmanın en iyi yolu budur. Titreşiminin frekansını yükseltmek için düşünce biçiminin bilincine varman gerekir, böylece yaydığın dalgaları ölçebilirsin. Titreşim frekansın, içinde bulunduğun an nasıl hissettiğinle eşdeğerdir. Kendinle ne kadar uyum içinde ve başkalarıyla bağlantı hâlindeysen ürettiğin sevgi o kadar güçlü ve titreşim frekansın da o kadar yüksek olur. Bütüne ulaştığında ise bu en üst seviyeye çıkar. Ve işte o an her şey mümkün hâle gelir. Sınırsız olasılıklar alanına girmiş olursun."

Bütün bunlar beni fazlasıyla aşıyordu! Jason öğle yemeği esnasında kendimi ne kadar huzurlu hissettiğimi, birden ona kadar bir ölçek üzerinden belirlememi istedi.

"Daha çok sıfıra yakındı!"

"Yine aynı ölçek üzerinden konuşmanız esnasında karşındaki insanlara gönderdiğin sevginin yoğunluğunu belirleyebilir misin?"

"En ufak bir sevgi göndermiyordum, hatta onları boğmak istiyordum! O yüzden kesinlikle sıfırdı!"

"Sana öğlenki olayı unutup şimdiki ana dönmeni ve üç defa derin nefes alıp vermeni öneriyorum."

Onu taklit ederek derin bir nefes alıp verdim ve bunu iki defa daha tekrar ettim.

"Ne hissediyorsun?"

"Yaşadığım bütün bu değişimler nedeniyle biraz kaygılıyım. On üzerinden beş veya altı diyebilirim."

"Bana duyduğun sempatinin dozu ne kadar peki?"

Utanmıştım. Jason bütün bunlara alışmam için elinden geleni yapıyordu, bense savunmada kalmaya devam ediyordum. Benden dürüst bir cevap vermemi istedi. "Beş civarında, belki altı." Bundan hiç etkilenmiş görünmüyordu, açık sözlülüğüm için teşekkür etti. "İlk olarak, etrafındakilere duyduğun sevginin senin kendini nasıl hissettiğinle doğrudan bağlantısı olduğunu görüyorsun. Kendini bir insanın yanında iyi hissetmiyorsan ona gönderdiğin iyi titreşimlerin seviyesi de düşük olacaktır. Sınırsız alana geçebilmek için enerjini yükseltmen gerekir. Ölçeğin en yüksek seviyesine... Bu seviyeye bir saniyede erişmen mümkün! Geçmiş geride kalmıştır, artık yapabileceğimiz bir şey yoktur. Ancak şimdiki zamanı ânında değiştirmek mümkündür. Bunun için titreşimimizin seviyesinin ve yaydığımız dalgaların bilincinde olmamız yeterlidir."

Bana kalırsa buradaki herkes aşağı yukarı aynı şekilde konuşuyor, aynı şeyleri söylüyordu, tıpkı bir tarikat gibi! Ama bir kez daha merakıma yenik düştüm. Bunu nasıl yapabileceğimi merak ediyordum. Jason başlangıçta bunu en elverişli şartlarda denemenin daha kolay olacağını söyledi. Üzerimize paltolarımızı geçirip dışarı, geldiğimizde bizi karşıladıkları büyük meydana çıktık. Güneş batmaya hazırlanıyordu. Manzaranın güzelliği karşısında resmen nefesim kesildi: Eşsiz ışık topu önce altın sarısı, sonra turuncu ışınlarını dağlara yansıtıyordu. Buz aynalarına yansıyan güneş ışınlarını gözlerimle takip ettim. Zaten aşırı soğuk olan hava son iki saatte en az on derece daha soğumuştu, ancak Annapurna Tapınağı'nın eşsiz manzarası, bir örtü gibi üzerimize seriliyordu.

Egzersizi tamamen unutmuştum. Büyülenmiştim. Manzara kalbimi esir almıştı. Kalbim çok farklı bir ritimde atıyordu.

"Şu an içinde bulunduğun durumu sanal ölçeğimize göre puanlandırabilir misin?"

"Ona yakın! Gördüğüm her şeyle birlik içinde olduğumu hissediyorum."

"Titreşim frekansının değiştiğini hissediyor musun?"

"Evet, mutluyum; içimde sonsuz bir enerji hissediyorum."

"Zihin sustuğunda refleks inançlar kayboluyor ve sadece şimdiki ânın gerçeği kalıyor. Her şey bilince dönüşüyor: kelimelerin arasındaki mesafe, seslerin arasındaki sessizlik, karanlıktaki ışık... Yegâne gerçek duygu olan sevginin içinde kaybolmak üzere kalbin titreşimine karışıyoruz. Sadece bu hâl içindeyken arzularını gerçekleştirmek için daha üst bir boyuta, yani bütün olasılıkların alanına geçmen mümkündür."

İçimde olağanüstü bir dalgalanma hissediyordum. Aynı bütünlük duygusunu Shanti'yle sıcak su kaynaklarında gerçekleştirdiğim deneyimde de hissetmiştim.

"Bu titreşim frekansına eriştiğinde kalbinden gelen düşünceler o kadar güçlü bir biçimde yankılanır ki evrensel zekâ, görünenin ötesindeki o sınırsız ve bütünlük hâlindeki evren isteğini gerçekleştirir."

Jason'ın ne söylemeye çalıştığını anlamadım ama içimde çok büyük bir sevinç ve beni aşan bir şeyler hissettim. Sessizliğe ihtiyacım vardı, o an tek istediğim hayatın bana sunduğu bu eşsiz hediyeyi doyasıya yaşamaktı.

Güneş Annapurna II'nin arkasında battı. Birkaç dakika sonra arkama döndüğümde Jason'ın yanımda olmadığını gördüm. Sonsuzluğun karşısındaki meydanın ortasında tek başıma duruyor, bu büyülü ânı bırakmak istemiyordum. Isınmak için olduğum yerde zıpladım. Bu kadar yüksekte olmaktan, keşfettiğim yeniliklerden, yaşadığım ilklerden, soğuktan, bu deneyimden, kendi

hayatımdan bu kadar uzak olmaktan, yeni tanıştığım insanlardan büyük bir sevinç duyuyordum. Beni buraya kadar çıkarma sabrı gösteren ve bana inanılmaz bir dünyanın kapılarını açan Shanti, nazik ekibi, hiçbir şeyleri olmadığı hâlde benimle her şeylerini paylaşan Nepal halkının sıcaklığı... Sonra gözümün önüne gururum yüzünden kaçırdığım şu İtalyan geldi. Onu hatırlayınca zaten hızlı atan kalbim daha da hızlandı. Çaresizliğimle baş başaydım. Ben ki her şeyi kontrol ettiğimi zannederdim, burada her şey elimden kayıyordu... Düşüncelerim bile!

Manzara karşısında durmuş, dağların birbirlerine mükemmel bir simetri içinde farklı renk tonlarını gönderişini seyrediyordum. En gelişmiş bilgisayar programlarının dahi üretemeyecekleri bu eşsiz renk paleti, beni yeni bir boyuta davet ediyordu. Şaşkınlık içinde, bu sonsuz güzellikle bütünleşmiş bir hâlde, olduğum yerde donup kalmıştım. Kafamın içindeki bütün düşünceler uçup gitmişti, sadece burada kalıp kendimi bu alacakaranlığa bırakmak istiyordum. Doğayla bütünleşen bedenim ışığın, kokuların, uçan kuşların kanat çırpışlarının, ağaçların, taşların, kısacası bu tabloyu oluşturan her şeyin ritmiyle atıyordu. Ânın mükemmelliği beni ölümsüz kılıyordu. Bilincim sonuna kadar açık, tarifsiz bir güçle sürüklendiğimi hissediyordum. Güven içinde kendimi bıraktım.

Beynim donmuş olabilir miydi? Giysilerimi delip geçen akşamın soğuğu, güneşin son ışınları da battıktan sonra iyice artmış olsa da bu olağanüstü ânı bozmak istemiyordum. Gökyüzü kararmıştı. Meydana çıkan kontrastta günbatımın renkleri, binlerce yıldızın ışığıyla parlayan simsiyah fonun ardında kayboldu.

Kendime geldiğimde ellerim ve yüzüm soğuktan hissizleşmiş, hareket edemez olmuştum. Kendimi yıllarca uzayda kaldıktan sonra yeryüzüne geri dönmüş gibi hissediyordum. Ağırlaşan bedenim uyuşmuş, beynimin komutlarına cevap vermez olmuştu. Kötürüm olmuş gibi, bir süre olduğum yerde kıpırdamadan durdum. Dondurucu rüzgârın acısı yüzümü tırmaladığı an, omuzlarıma

konan bir örtünün sıcaklığını hissederek şaşırdım. Yumuşacık bir ses kulağıma, "Hava sıfırın altında yirmi yedi derece. Gösteri göz kamaştırıcı güzellikte olsa da donmak istemiyorsan içeri girsen iyi olur," diye fısıldadı.

Uyuşmuş bedenimi güçlükle hareket ettirerek arkama döndüm. Kalbim birden yerinden çıkacakmış gibi atmaya başladı. İçimde baş döndürücü bir enerji hissettim, elektriğe kapılmış gibi oldum! Acıyla sevinci aynı anda yaşıyordum, bu olağanüstü an kanımı dondurmuştu. Birden ellerim titremeye başladı. Dönüşü olmayan noktaya ulaşmış olabilir miydim? Sınırın öbür tarafına geçmiş olabilir miydim? Yer ayaklarımın altından kayar gibi oldu, başım dönmeye başladı. Şaşkınlıktan olduğum yerde donakaldım. Üzerinde siyah montu, başında tüylü kapüşonuyla Matteo karşımda duruyordu! Bayılacağımı hissettim.

Mutlak Birlik

"Delilik; tekrar tekrar aynı şeyleri yapıp farklı bir sonuç beklemektir."
—Albert Einstein

Shanti ayılmam için hararetle yanaklarıma vuruyordu. Güçlükle kendime geldiğimde ortak kullanılan salonda bir örtünün altında boylu boyunca yatıyordum.

"Neredeyim? Öldüm mü?"

"Hayattasın ama bizi çok korkuttun!"

"Olağanüstüydü, rüyada gibiydim, o kadar iyi hissediyorum ki..."

Herkes başıma toplanmıştı. İyi olduğumu görünce etrafımdakilerin yüzü mutlulukla aydınlandı. Doğrulmaya çalıştım ancak Shanti bana engel oldu. Gözlerim tek bir kişiyi arıyordu ama yoktu. Üzerimdeki kırmızı örtüyü hatırlıyordum, ona iyice sarıldım. Halüsinasyon görmüş olabilir miydim? Oysa çok gerçek görünüyordu.

Shanti yanıma oturup kendimi nasıl hissettiğimi sordu. İnanılmaz bir deneyim yaşamıştım. Evreni tüm varlığımla

hissediyordum, sonra... sonrasını hatırlamıyordum. Kısa devre olmuştu. Rehberime göre olan daha çok, yıldırım aşkıydı!

Matteo birden elinde alüminyum bir matara ve bir örtüyle belirdi. İyi olduğumu gördüğünden içi rahatlamış gibiydi. Sıcak su torbası niyetine hazırladığı matarayı bana doğru uzattı, alıp karnıma yapıştırdım. Elindeki battaniyeyi üzerime örtüp iki eliyle kolumu sıvazladı. Kendinden emin hareketlerine şaşırmıştım. Bana dokunur dokunmaz kalbim deli gibi atmaya başladı. Donup kalmıştım, itiraz etmedim. Shanti ayağa kalktı, sanki suç ortağıymışız gibi bana bir göz kırpıp akşam yemeğini organize etmeye gitti. Başıma toplanan kalabalık dağıldı. Sohbet kaldığı yerden devam etti.

Matteo muzip bir bakışla, "Beni görmemek için bulduğunuz yöntemler biraz tuhaf doğrusu. Geçen defa kaçıp gittiniz, bugün de bayıldınız. Yoksa özellikle dikkatimi çekmeye mi çalışıyorsunuz?" dedi.

Mahcup olmuştum, ne diyeceğimi bilemeden bir şeyler gevelemeye başladım: "Geçen defa için üzgünüm... Bana ne oldu, hiç bilmiyorum. Şey... o gün pek kendimde değildim... Yükseklik, yenilik, soğuk... Sizin de kusursuz olduğunuz söylenemez! Hırsız gibi kaçtınız!"

"Gördüğüm kadarıyla iyice kendinize gelmeye başladınız. Bunun için memnun olduğumu söyleyebilirim."

Gururum incindi, onu böyle suçladığım için pişman oldum. Benim "yakışıklı İtalyan'ım" sakin bir sesle kendini affettirmeye çalıştı.

"Haklısınız, size bir özür borcum var. O gün çok erken yola çıkmam gerekti zira Jason'ın bana burada ihtiyacı vardı. Öyleyse ödeştiğimizi söyleyebiliriz."

"Buradakiler size de teorilerini bulaştırmayı başardılar mı?"

"Hangimizin diğerine bulaştırdığını bilmiyorum ama bu araştırmalar ikimizin hayatından da on yılı aldı. Elde ettiğimiz sonuçlar inanılmaz!"

Kulaklarıma inanamıyordum. Nasıl bu kadar saf olabilirdi? *Sakin ol, Maëlle!* Hayat bana bu adamı tanımak için yeni bir fırsat vermişti, bunu iyi değerlendirmek istiyordum.

"Bilmediğim çok şey olmalı. Sizi bu kadar heyecanlandıran ne? Yaptığınız araştırmaları pek anlamadım. Doktor musunuz? Mesleğiniz nedir? Çalışmalarınızın sonuçlarından bahseder misiniz?" Cevabını beklemeden peş peşe sorularımı sıralıyordum. Onu mümkün olduğunca yanımda tutmaya çalışıyordum.

"Sadece giriş kısmını açıklamak bile bütün gecemizi alır."

"Öyle olsun... Ben hazırım!"

Kendimi çok neşeli hissediyordum. Matteo cevabımdaki imayı anladı. Başını yana doğru eğip gözlerimin içine baktı. Kıpkırmızı olduğumu hissettim. Utandığımı görünce, "Şaka yapıyordum," dedi. *Oysa ben şaka yapmıyordum!* Gülümsedim. Kelimeler boğazımda düğümlendi. Sessizlikte bir an göz göze durduk, sonra yumuşacık bir sesle konuşmaya devam etti.

"Zor bir gün geçirdiniz, akşam yemeğinden önce biraz dinlenseniz iyi olur. Konuşmak için yarın bol bol vaktimiz olacak."

"Hayır, hayır, dinliyorum! Sizi çok istiyorum... yani sizi tanımayı çok istiyorum demek istedim... şey... yani araştırmalarınızı öğrenmek... hem sonra..."

Gülünç oluyordum. Yanaklarım utançtan kıpkırmızı, kalbim çıldırmış bir hâlde, dehşet içinde kontrol edemediğim düşüncelerimi seyrediyordum. Bu adamın benim üzerimdeki etkisi çok güçlüydü. Kendimi tanıyamıyordum. Kan basıncım, yangın söndürücü bir tüpün basıncına eş değer olmalıydı! Yeniden gülümseyip tam olarak neyi bilmek istediğimi sordu.

"Elde ettiğiniz sonuçlara nasıl ulaştınız?"

"Milano'da tıp okudum. Uzmanlığımı nöroloji dalında yaptım. İki yıl İtalya'da çalıştıktan sonra, New York'taki bir üniversite hastanesinin araştırma ekibine katılma fırsatı buldum. Orada yedi yıl kaldım ve bir yandan cerrah olarak çalışırken bir yandan

da insan bedenindeki enerjiler hakkındaki araştırmalarımı sürdürdüm. Beynin işleyişi ve gerçeği algılayış biçimimiz üzerindeki etkileriyle ilgilendim. İnsanlar arasındaki sorunların büyük bir kısmının buradan kaynaklandığını gördüm."

Söylediklerini büyük bir dikkatle dinliyordum. Konuşurken dudaklarının arasından görünen düzgün ve beyaz dişleri, melek gibi güzel yüzünü ahenkle tamamlıyordu. Adama bir âşık olmadığım kalmıştı! Jason endişe içinde yanımıza geldi. Nasıl olduğumu sordu, iyi olduğumdan emin olduktan sonra elinde tuttuğu ambalaj kağıdına sarılmış ve iple bağlanmış küçük bir kitap boyutundaki paketi uzattı.

"İşte, almaya geldiğin şey."

"Hepsi içinde mi?"

"Evet! Bunu Romane'a kendi ellerinle teslim edeceğin konusunda sana güveniyorum."

"Elbette, bundan emin olabilirsin. Bütün yolu sadece bunun için geldim!"

Yöntem hakkında daha fazla bilgi edinmek istiyordum ama konuyu Matteo'nun önünde açmaya cesaret edemedim, üstelik o da bir şey sormamıştı. Jason'ın diğerlerine ne kadarını anlattığını bilmiyordum. Paketi sırt çantama koydum, bundan böyle asla yanımdan ayırmayacaktım. Shanti yanımıza geldi. "Rengin yerine gelmiş. Akşam yemeği hazır, bir şeyler yiyebilecek durumda mısın?" Mutfaktan gelen güzel kokular iştahımı açmıştı. Yavaşça ayağa kalktım. Matteo elimi tuttu. "Böyle kolay kaçamazsın. Biraz güç topladıktan sonra benim de sana soracağım sorular var." Kahverengi gözlerinin içinde kaybolmuştum. Parmaklarının sıcaklığı bizi birbirimize biraz daha yakınlaştırdı. Yutkundu, uzun boynundaki belirgin âdem elması yukarı kalktı. Yaşadığımız an dışında hiçbir şeyin önemi kalmamış gibiydi.

Jason, Ayati'yi de yemekte bizimle olmaya davet etmişti. "Kendisiyle tanışma fırsatınız oldu. Ayati, Matteo'yla birlikte değişim

sürecinin üçüncü ön aşaması üzerine çalışıyor: beynimizin gerçeğimizi nasıl yarattığı ve belli bir durumu algılayış biçimimizden doğan tepkiler üzerine." Kapasitem hakkında verdiğim onca zavallı intibadan sonra ben de beynimi çalıştırmaya karar verip daha fazla açıklama istedim!

Shanti sebze çorbasını servis ettikten sonra sağ tarafıma oturdu. Solumda Matteo oturuyordu, Ayati ile Jason ise karşımıza yerleşmişlerdi. Rehberim bir baş işaretiyle iyi olup olmadığımı sordu. Bu, Matteo'nun gözünden kaçmadı. Her şeyin biraz fazla çabuk ilerlediğini, bütün bu kavramların bana oldukça yabancı olduğunu itiraf ettim. Gerçeğin bizim olduğunu zannettiğimiz şey olmayabileceğinin bilincine varmıştım. Düşüncelerimi toparlamaya çalışarak bir süre düşündüm.

"Jason, *egonun* bize dayattığı çarpıtılmış gerçek konusundaki notlarını okudum. Sonra bana, bir araya gelerek bir enerji alanı oluşturan atomlardan başka bir şey olmayan maddenin boşluktan oluştuğunu açıkladın. Açıkladıklarını anlamış olsam da etrafımızdaki her şeyin, hatta bizim bile, boşluktan ibaret olduğumuzu düşünmekte zorlanıyorum. Bana günbatımında yaptırdığın egzersizden sonra bedenimin, etrafımdaki her şeyle birleşerek tek bir bütünü oluşturduğunu hissettim. Düşüncelerimizi değiştirerek titreşimimizi de değiştirebileceğimizi anlıyorum. Ayrıca kendi mutluluğumuzun etrafımıza yaydığımız sevgiyle bağlantılı olduğunu da anladım. Bütün bunlar benim için çok yeni olmakla birlikte, yaşadığım deneyimin olağanüstü olduğunu kabul etmeliyim. Ancak kendime sormadan edemiyorum: Bu, gerçek miydi? Zihnin, *egonun* veya başka bir şeyin yarattığı bir şey değil miydi?"

Ayati, "Gerçek karmaşıktır," dedi. "Çoğu zaman gözümüzün, algımızın, anlayışımızın, bildiğimiz boyutların, inançlarımızın, aldığımız eğitimin ve daha pek çok şeyin etkisiyle gerçeğin çok küçük bir bölümünü algılıyoruz."

Shanti, "Telefonunla yaptığımız deneyi hatırla," dedi.

Ayati sözlerine devam etti: "Laboratuvardaki bir deneyde denekten eline bir cisim almasını istedim ve tomografide beynindeki bazı bölgelerin uyarıldığını gördüm. Buraya kadar şaşırtıcı bir şey yoktu. Nesneyi görüş alanından çıkarıp onu gözünde canlandırmasını istediğimde de yine aynı bölgelerin uyarıldığını gördüm. Beyin, gördüğü şey ile hatırladığı şey arasında fark görmüyordu. İki durumda da aynı nöronsal bölgeler harekete geçiyordu. Bu da gerçeğimiz hakkında bir soruyu beraberinde getiriyor: Bir şeyi görüyor muyuz yoksa onu canlandırıyor muyuz?"

Matteo, "Beyin saniyede dört yüz milyon bilgi parçasını işlemden geçiriyor ama biz sadece iki bin parçanın farkına varıyoruz," diye açıkladı. "Bunlar bize içinde bulunduğumuz çevre, bedenimiz ve zaman hakkında bilgi veriyor. Oysa etrafımızdaki dünyanın çok küçük bir bölümünü görüyoruz. Bir nesne ancak ona bir bilinç kattığımızda gerçeğe dönüşüyor. Bu da gerçek hakkında ikinci bir soruyu getiriyor: Gerçeği algılama şeklimiz, bildiklerimizle çok yakından alakalı olabilir mi? Bir şeyi önce görüyor, sonra hafızamızın aynasında canlandırıyoruz. Örneğin bu masaya bak. Masanın görüntüsü önce gözbebeğimize sonra da beynimize ulaşıyor. Bunu bir masa addetmek için ona gerekli bilgiyi ilave ediyoruz. Masayı gördüğümüz an ile onu idrak ettiğimiz an arasında belli bir süre geçiyor. Kısacası algıladığımız şey, doğrudan masa değil; bizim kendi yorumumuz."

"Yani gerçeğimizi bilgilerimize ve deneyimlerimize bağlı olarak kendimizin yarattığını mı söylüyorsun?"

"Kesinlikle! Ama hepsi bu değil. Duygularımız da gerçeğimizi etkiliyor. Bunu anlamak için sana beynimizin nasıl işlediğini açıklamam gerek. Beynimiz sinir hücrelerinden oluşur, yani nöronlardan. Nöronların sahip olduğu uzantılar birbirlerine bağlanmalarını sağlayarak nöron ağını oluşturur ki bu ağ, biz onu kullandıkça ve içine yeni bilgiler girdikçe daha da büyüyerek gelişir. Bir düşünce veya bir hatıra, nöronların birbirlerine bağlandıkları

noktalarda oluşur. Beyindeki çok küçük bir bölge olan hipotalamus, peptit adı verilen kimyasal maddeler üretir ve bu peptitler bir araya gelerek duyguları oluşturan hormonları üretir."

"Sevinç ve öfke gibi mi?"

"Evet; üzüntü, hayal kırıklığı, cinsel haz, zevk... Kısacası, hissettiğimiz her duyguda oluşan peptitler kana karışarak ilgili hücrelere iletilirler. Her hücrede binlerce alıcı vardır. Vücuda yayılan peptitler, alıcılara sinyal göndererek bilgiyi almalarını ve hücreyi değiştirecek kimyasal tepkileri başlatmalarını sağlar."

"Bir bilince sahiplermiş gibi..."

"Kesinlikle. Canlılar. Alıcıları aracılığıyla gelişip en sık hissettiğimiz duygulara göre biçim alıyorlar. Duygular ve düşünceler bu nöron ağına bağlılar. Dolayısıyla beynimiz sürekli inşaat hâlindedir. Ulaşan bilgiler doğrultusunda her saniye değişmeye devam eder. Dünya görüşü modellerimizi bu şekilde oluştururuz."

"Yani şu an sen benimle konuşurken beynim yeni bağlantılar kurarak değişiyor mu?"

"Evet. Duyduklarını kaydederek bu konularda sahip olduğun bilgileri pekiştiriyor ve böylece farklı bir şekil alıyor. Üstelik verilen bilgileri özel bir zekâ ilave ederek işliyor. Muhatabına bağlı olarak beynin onunla ilgili duyguları ortaya çıkarıyor."

"Üzgünüm ama bunu anlamadım."

"Buna şöyle bir örnek verebiliriz: Adımın Matteo olduğunu, erkek olduğumu, İtalyan olduğumu ve nörolog olduğumu biliyorsun. Bu dört kritere göre beynin aldığı bilgileri, senin geçmiş deneyimlerine ve bu deneyimleri yaşayış biçimine göre değerlendirecektir. Daha önce karşılaşmış olduğun İtalyanlarla, benimle aynı adı taşıyan başka tanıdıklarınla, tıp dünyasına duyduğun ilgi veya antipatiyle ilişkilendirecektir. Gerçekte beyin aldığı binlerce bilgiyi kendi bildikleriyle karşılaştırır: sesimin tonu, ellerimim büyüklüğü, saç modelim, odanın ısısı, etrafımızdaki gürültüler... Aldığı

her bilgiyi girerek bütün şemaları bu yeni bilgiler ışığında değiştirir. Ne kadar çok bilgi girersek model de o kadar detaylı olacaktır."

Ayati belli bir durum karşısında objektif olmanın imkânsız olduğunu, zira olayları sübjektif duygusal bir tepki katarak işlediğimizi belirtti. Özetle, kendimize dış dünya hakkında bir hikâye anlatıyorduk.

"Bu da iki ayrı kişiye aynı anda verilen bir bilginin her birinin nöronsal bağlantılarına bağlı olarak farklı biçimde işleneceği anlamına geliyor. O zaman aynı şey bu bilginin uyandıracağı duygular için de geçerli, herkesin geçmiş deneyimlerine bağlı olarak farklı olacaktır," diye anladıklarımı özetledim.

Matteo, "Son bir önemli nokta daha var," diye ilave etti. "Aynı anda uyarılan hücreler, iş birliği ediyorlar. Her gün aynı davranışları tekrar ettiğimizde nöronlar, kişiliğimizi belirleyen uzun süreli bir ilişki kuruyorlar. Eğer sürekli olarak öfkeleniyor, acı çekiyor veya haksızlığa uğradığımı düşünüyorsam bu nöronsal ağı daha da güçlendiriyorum."

"Peki bunu nasıl durdurabiliriz? Hayatımızın sonuna kadar bu otomatik davranışlarla yaşamaya mahkûm muyuz?"

"Hayır! Hepimiz zihinsel şemalarımızı değiştirme kapasitesine sahibiz. İnançlarımızı değiştirerek yeni düşünce modelleri geliştirmek mümkün."

Ayati, birbirleriyle iş birliği yapmayan hücrelerin bir süre sonra birbirleriyle hiçbir ilişkilerinin kalmadığını ilave etti. Bedenimizde kimyasal tepki üreten zihinsel süreci her durduruşumuzda, ilgili nöronlar arasındaki bağ da kopuyordu.

Shanti bir tür yassı Hint ekmeği olan *chapati* sepetini bana doğru uzattı. Ben de içinden bir tane ekmek alıp sepeti Matteo'ya uzattım. Biraz durup düşündüm.

"Anlayamadığım bir şey var: Etrafımızdaki her şey gibi biz de boşluktan oluşuyorsak, öyleyse biz neyiz?"

Jason, "Titreşim hâlindeki akıllı enerji diyebiliriz," diye cevap verdi.

"Belki aptal olduğumu düşüneceksiniz ama bahsettiğiniz bu enerjinin ne olduğunu açıklayabilir misiniz?"

"Endişelenme, benim her şeyin enerjiden ibaret olduğunu anlamam on beş yılımı aldı, fizikçilerin bunu kanıtlaması ise çok daha uzun sürdü. Kuantum fiziği ancak 20. yüzyılda alanın bileşimi hakkında bir aydınlatma getirebildi."

Ne büyük bir şans ve ne büyük bir tesadüf! Uçakta kuantum fiziğinin kavramlarını ele alan bir makale okumuştum. Çok küçük parçacıkların özelliklerinin incelenmesini ele alan kuantum fiziği, fiziksel niceliklerin atom boyutundaki çalışma sistemlerini açıklamaya çalışıyordu. Jason, 19. yüzyılda yaygın olan klasik fiziğin, alanın boşluktan oluştuğunu savunurken bu yeni bilim dalının; alanın canlı, titreşim hâlinde ve akıllı olduğunu kanıtlamayı amaçladığını belirtti. Bütün evreni birleştiren bir enerji alanıydı ve biz de düşüncelerimiz ve duygularımız aracılığıyla bu alanla birlik hâlindeydik. Bütün bunlar bana inanılmaz geliyordu. Bu boyutun bu denli gözümüzden kaçmış olmasını anlamakta güçlük çekiyordum. Oysa gerçek bize ne kadar da farklı görünüyordu.

Rüzgâr çıkmıştı, ara ara camları döven uğultusunu duyuyorduk. Nishal ile Thim büyük bir gürültüyle salona daldılar. Üzerleri kar kaplıydı. Nishal fırtınanın yaklaşmakta olduğunu söyledi, Jason şaşırmış görünüyordu. "Bir haftadan önce fırtına beklemiyorduk," dedi.

Shanti masadan kalkıp durumu incelemek üzere dışarı çıktı. Pencereden gökyüzünün karardığı ve kalın bir bulut kümesinin yıldızları örttüğü görülüyordu. Kocaman kar taneleri sert rüzgârda sağa sola uçuşarak yere düşüyordu. Dışarının ahenkli güzelliği bozulmuş, tam bir savaş alanına dönmüştü.

Shanti geri gelip yerine oturdu. Sorgu dolu gözlerle yüzüne baktım. "Umalım da rüzgâr dursun, aksi hâlde dönüşü geciktirmemiz

gerekecek. Fırtınanın ne kadar süreceğini kestirmek güç. Ama genellikle iki-üç günden fazla sürmüyor," dedi. Masadaki erkekler birbirlerine baktılar, kimse durumdan etkilenmiş görünmüyordu. Seçeneklerimizin ne olduğunu sordum. Jason, "Sabretmek," diye cevap verdi. Başka bir cevap alacağımı umarak Shanti'ye baktım ama o da sıkıntıyla yüzünü buruşturdu. Burada günlerce mahsur kalabileceğimi düşünmek bile istemiyordum! İşimi düşündüm, birden içimi bir panik kapladı, nefes alışım hızlandı. Cebimden telefonumu çıkardım: Hat yoktu! Shanti hafifçe elime vurdu. "Sabah olsun, durumu yeniden gözden geçiririz. Yarın ne olacağını bilmediğimize göre bu akşamdan endişelenmemize gerek yok. Çözümü sorun ortaya çıktığında ararız, şimdilik hiçbir sorun yok!" dedi.

Shanti'nin bana öğrettiklerini uygulayarak, *pozitif düşünce aracılığıyla* negatif düşüncelerimden kurtulmaya çalıştım. Çıldırmaya başlayan zihnim sakinleşti. Miria, masanın ortasına fırında ıspanak ve kızarmış tavuk şişleri bıraktı. Afiyetle yedim zira tırmanmaya başladığımızdan beri pek et görmemiştik. Düşüncelerim biraz sakinleşince Jason'a döndüm.

"Bana değişim sürecinin ilk üç ön aşamasını açıkladın. İlki, her an korkunun veya sevginin kapısını açma seçeneğimiz olduğunun bilincine varmak; ikincisi, saf enerjiyle bütünleşmek ve o her şeyin mümkün olduğu, bütün olasılıkların alanına erişmek için titreşimimizi yükseltmek; üçüncüsü de kim olduğumuz ve nasıl işlediğimizi anlamak. Peki sonuncu aşama ne? Ayati dört aşama olduğunu söylemişti."

"Bunu açıklamak için Dr. Masaru Emoto'nun* çalışmalarını sizinle paylaşmam gerekiyor. Son derece şaşırtıcı bir araştırmanın sonuçlarını görmen için yemekten sonra bize katılmanı öneriyorum."

---

* 1943-2014 yılları arasında yaşamış Japon yazar. Alternatif tıp alanında Yokohama Üniversitesi'nde doktora yapmıştır. İnsan bilincinin suyun moleküler yapısı üzerinde etkisi olduğunu savunan hipoteziyle tanınır.

Şakacı rüzgâr, bahçede kar tanelerini savurmaya devam ediyordu. Yan binadaki laboratuvarlara giden bir koridora sığındık. Jason çalışma masasının çekmecesinden kalın bir dosya çıkardı. "Dr. Masaru Emoto, fotoğraflar aracılığıyla donmuş su kristallerini incelemeyi başardı. Böylece eski uygarlıkların binlerce yıldır söyledikleri ve bugün artık kuantum fiziğinin onayladığı bir şeyi kanıtladı: düşüncenin yaratım gücü olduğunu. Masaru Emoto, farklı su örneklerini eksi yirmi derecede üç saat boyunca dondurarak kristalleşmelerini sağlıyor ve henüz oluşan donmuş su kristallerinin fotoğrafını çekiyor. Bu deneyler sonucu su kristallerinin şeklinin ve güzelliğinin, suyun temiz olup olmadığına bağlı olarak değişiklik gösterdiğini keşfediyor. Temiz su kristalleri göz kamaştırıcı güzellikte şekiller oluştururken, kirli veya durağan su kristalleri ise tamamlanmamış ve biçimsiz şekiller oluşturuyor. Buradan yola çıkarak suyun moleküler yapısı ve bu yapıyı etkileyecek şeylerle ilgilenmeye başlıyor."

Jason elindeki dosyayı açıp içinden aldığı zarf şeklindeki plastik bir poşetten birtakım fotoğraflar çıkardı. "Suyu zihinsel uyarılara tabi tutarak gerçekleştirdiği çok çarpıcı deneylerle, onun gözle görülmeyen olgulara da tepki verdiğini fark etti! Su kristallerini arka planı siyah mikroskobuyla fotoğrafladı, işte sonuçları burada." Jason düzensiz bir figürü gösterdi. "Bu, Fujiwara Barajı'ndan alınan suyun kristali; bu da aynı suyun Budist bir rahip tarafından kutsanmasından hemen sonra çekilen fotoğrafı." Uzattığı diğer fotoğrafta altıgen şeklinde, açık renkli ve olağanüstü güzellikte kristaller vardı. İnceledikten sonra Shanti'ye uzattım.

"Yaptığı farklı deneyler müziğin ve kelimelerin titreşiminin suyun yapısı üzerinde çok etkili olduğunu kanıtladı. Fotoğraflarını çektiği su kristalleri bunu gayet açık bir şekilde ortaya koyuyor. Somut olarak söyleyecek olursak, damıtılmış suya Beethoven'ın

'Pastoral' senfonisini dinletmiş." Jason mükemmel şekilli su kristallerini gösterdi.

"Sonra aynı deneyi Mozart'ın 44 numaralı *re* majör senfonisi, Johann Sebastian Bach'ın 3 numaralı süiti ile tekrarlamış ve yine ortaya tarifsiz güzellikte kristaller çıkmış. Aynı şekilde, suya sevgi dolu sözler söylediğinde de aynı güzellikte kristaller elde etmiş."

Ayati, "İnanılmaz!" dedi. "Peki su negatif düşüncelere maruz kaldığında ne oluyor? Aradaki farkı ölçebiliyor mu?"

"Evet, size göstermek istediğim de bu. Bakın! Su; nefrete, şiddete ve hatta ahenksiz müziğe maruz kaldığında ortaya karmaşık ve düzensiz şekiller çıkıyor, kristaller şekilsiz ve tamamlanmamış kalıyor. Şaşırtıcı, değil mi?"

Gerçekten de fotoğraflar çok şaşırtıcıydı. Emoto su şişelerine üzerinde "ruh", "güzellik", "sevgi" yazan etiketler yapıştırmıştı. Sonuç açıkça ortadaydı: Kristaller son derece karmaşık ve mükemmel bir yapıya sahipti. Üzerinde "aptal", "şeytan" yazan etiketler olan şişelerdeki su kristalleri ise çirkin ve düzensiz bir yapıya sahipti. Jason açıklamalarına devam ederken bir yandan da bize gösterdiği fotoğraflardan hayrete düşmüştüm.

Japon araştırmacı farklı bir dizi araştırma daha gerçekleştirmişti: Birbirinin aynı iki kavanoza pişmiş pirinç koymuştu. Her gün kavanozlardaki pirinçlerle "konuşmuş", ilkine güzel sözlerle teşekkür ederken, ikincisine "hiçbir işe yaramadığını" söylemişti. Bir ayın sonunda kötü sözlere maruz kalan pirincin çok daha çabuk küflendiğini görmüştü. Bütün bunlara inanmakta güçlük çekiyordum!

Jason, "Dürüst olmam gerekirse, ben de!" diye itiraf etti. Ancak Gregg Braden'in* çalışmalarını düşünecek olursak bu o kadar da şaşırtıcı değil aslında! Yaptığı araştırmalar frekansların su damlaları üzerindeki etkilerini ortaya koyuyor. Yüksek titreşimli

---

* *"When a Water Droplet Is Exposed to Sound Frequencies"*, Gregg Braden'in *"Feeling Is Vibration"* başlıklı konferansından alıntı. Gregg Braden hakkında daha fazla bilgi için: www.greggbraden.com

frekanslar yine düzenli şekiller oluşturuyor. Bugüne kadar müziğin dalgalardan oluştuğunu ve insanlar üzerindeki etkilerini kuşku götürmez bir biçimde biliyorduk ama düşüncelerin, sözlerin, insanların, renklerin, kokuların, sanatın ve edebiyatın üzerimizdeki etkilerinin bilincinde değildik."

Ayati, "Evet, doğa da aynı güce sahip, değil mi?" diye sordu.

"Çok doğru!"

Jason'a bu titreşimleri hastalıkları iyileştirmekte kullanıp kullanmadıklarını sordum. Görünüşe bakılırsa on yıldan fazla bir süredir alternatif tıp, hastalıkların tedavisinde yaşam enerjisini kullanıyordu. Yüksek frekanslı enerjiler maddeyi eritebiliyordu, tıpkı daha düşük frekanslı enerjilerin katılaşmış hâli olan bazı tümörleri erittiği gibi. Hayretler içerisinde kalmıştım.

"Bu buluşların önemini anlıyor musun?"

"Bütün boyutlarını anlayamasam da insan vücudunun %70'inin sudan oluştuğunu biliyorum, doğru değil mi?"

"Kesinlikle, %70'den de fazlası. Bu araştırmalar bize son derece ilginç ipuçları veriyor: Titreşim dalgaları vücudumuzdaki su moleküllerini etkiliyor, yani bütün bedenimizi! Bu deneyler bugüne kadar açıklayamadığımız bir şeyi kanıtlamış oluyor: düşünce gücünün ve iyilik dolu duyguların uyum yarattığını. Değişim sürecini başlatmanın dördüncü aşamasını da işte bu oluşturuyor. Uyguladığımız protokolü bu buluşlar ışığında oluşturduk. Protokol şu varsayımlardan yola çıkıyor: Bilim bize katı görünen bir maddenin aslında boşluktan ibaret olduğunu gösteriyor, bu bir. Vücudumuzun üçte ikisinden fazlasının sudan oluştuğunu biliyoruz, su oksijen ve hidrojenden oluşan bir molekül, oksijen ve hidrojen de %99'u boşluk olan atomlardan oluşuyor. Ve su molekülleri düşüncelerden etkileniyor, bu da iki. Beyin ona gönderdiğimiz bilgiler ve düşüncelerimiz aracılığıyla kendini şekillendiriyor. Konunun özünü oluşturduğu için bütün dikkatimi düşünceye yönelttim ve sadece iki durumun var olduğunu gördüm: 'korku' ve

'sevgi'. Bütün düşüncelerimizin kaynağında ya korku ya da sevgi var. Korku üzüntüyü, öfkeyi, saldırganlığı ve bedenimiz üzerinde son derece yıkıcı etkilere sahip daha pek çok duyguyu beraberinde getiriyor. Buna karşın, sevgi hâlinde üretilen düşünceler beraberinde bedenin uyumlu bir biçimde işlemesini, uzlaşıyı, birliği ve mutluluğu getiriyor, bu da üç. Biz de bu iki var oluş hâlinin bilincine varmak, bu iki varlık hâlinden kaynaklanan davranışlar ile bunların sağlığımız ve yaşantımız üzerindeki etkileri üzerine kurulu bir tedavi protokolü üzerinde düşündük."

Değişim sürecini daha iyi anlayabilmek istiyordum ama vakit geç olmuştu. Jason bunu ertesi gün deneyimlememi önerdi. O bir süre daha laboratuvarında kalıp çalışmaya devam etti. Ayati yatmaya gitti. Matteo, Shanti ve ben de salonda son bir çay daha içtik.

"Değişim sürecini herkes yaşayabilir mi?"

Matteo, "Evet, değişmek isteyen herkes bunu yaşayabilir," diye cevap verdi. "Değişmek için mutsuz olduğumun bilincine varmam gerekti ancak bunu kendime itiraf etmek o kadar da kolay olmadı! Elbette geçici zevkler yaşıyordum ama hiçbir şey artık içimi titretmiyordu."

"Herkesin sahip olmak istediği şeylere sahip olup da hayatından memnun olmamak mümkün ama, değil mi?"

"Kesinlikle! İstediğim her şeyi satın alma gücüm vardı, hayatım duygusal anlamda tatmin ediciydi ve sağlıklıydım. Ama bütün bunlara rağmen bir şeylerin yolunda gitmediğini hissediyordum. Ne olduğunu tam olarak bilemesem de kendimi bu saldırgan dünyaya ait hissetmiyordum. Bu genel kasvet hâli beni rahatsız ediyordu. Özümü bulamıyordum."

"Tıpkı benim gibi! Ben de aynı şeyleri hissediyorum. Mutluluklarım kısa sürüyor, bir şey yolunda gitmediğinde veya biriyle ters düştüğümde hemen mutsuz oluyorum. Sürekli gergin hissediyorum... Ben de kendimi değiştirmeyi isterdim!"

"Öyleyse sen de değişime hazırsın, çünkü değişim hayatımızın değişmesini istediğimiz an başlar. Bir kere kendi kendimizi bir hapishaneye kapattığımızın ve bu hapishaneden kurtulabileceğimizin bilincine vardıktan sonra, artık tek ihtiyacımız olan şey anahtarı bulmaktır. Jason bunu sana yarın açıklayacak."

Göz kapaklarımız ağırlaşmaya başlamıştı. Sohbet her ne kadar tatlı olsa da gidip yatmak iyi olacaktı. Shanti alüminyum matarama sıcak su doldurdu. "Uyku tulumunun içine koy, gece çok soğuk olacak," dedi.

Matteo odamın kapısına kadar bana eşlik etti. Gözlerimin içine diktiği gözleri, ruhumu okuyor gibiydi. Yorgun bedenim alev alev yanmaya başladı. Elimi tutup öptü, sonra yanağıma uzun bir öpücük kondurup tatlı rüyalar diledi. Odama girene kadar bakışmaya devam ettik.

Gecenin soğuğunu göğüslemek için kat kat giyinip uyku tulumumun içine girdim. Kıpırdamandan ince bölmenin öbür tarafındaki sesleri dinlemeye çalıştım. Yataklarımız yan yanaydı. Mırıldandığı son sözlerini tekrar ederek uykuya daldım.

"*Buonanotte,* Maëlle."

"İyi geceler, Matteo."

Bugünden İtibaren...

"İnanç, merdivenin tümünü görmediğiniz hâlde ilk adımı atmaktır."

—Martin Luther King

Rüzgâr bütün gece hiç durmadan esmeye devam etmişti. Sabah mutlu bir şekilde uyandım. Dokuz saat uyumuş olmama rağmen uyuşmuş bedenim yataktan çıkmak istemiyordu. Perdeyi aralayıp dışarı baktım, kar yağıyordu. Dağlar kalın bir sis perdesinin ardında kaybolmuştu. Her sabah olduğu gibi yataktan çıkmak işkence geliyordu ama bir an önce ekibimin, özellikle de yakışıklı İtalyan'ımın yanına gitmek için sabırsızlanıyordum. Kontrplağın öbür tarafındaki sesleri duymak için kulak kabarttım: Çıt çıkmıyordu. Hâlâ uyuyor olabilir miydi?

Soğuk havayı göğüsleyerek yataktan çıktım, çabucak elimi yüzümü yıkayıp donmuş temiz giysilerimi üzerime geçirdikten sonra salonda Shanti'nin yanına gittim. Herkes çoktan kalkmış ve çalışmaya başlamıştı. Rehberim elinde kahve fincanıyla gelip yanıma oturdu. Jason'ın beni yandaki binada beklediğini söyledi.

Matteo'ya gelince; o, Ayati'yle çalışıyordu. Birden iştahım kaçtı. İtiraf etmem gerekirse biraz kıskanmıştım.

Rüzgâr hafiflemişti ama yol hâlâ tehlikeliydi. Ertesi sabah güneş doğduktan sonra, yollar biraz açılınca çıkmak daha iyi olacaktı. Yeniden kar yağmasından endişe ediyordum. Shanti yolun iniş için elverişli olmadığını söyledi. Bu sabah patikadan aşağı inmeyi denemiş ve elli metrelik bir mesafede üç defa kayıp düşmüştü. Toprak kaymaları bizi daha da geciktirirdi. Bana kolundaki sıyrığı gösterdi.

"Yaralandın mı? Yaranı dezenfekte etmen gerek!"

"Önemli bir şey değil, hafif bir sıyrık. Meteoroloji önümüzdeki iki gün kar yağışı öngörmüyor. Güneş yağan karı yirmi dört saat içinde eritecektir."

"Benimle gel. Jason'da yaran için gerekli şeyler vardır."

Shanti'nin kabul etmesi için yalvarmam gerekti. Nihayet benimle laboratuvara kadar gelmeyi kabul etti. Çatılar, yollar ve taşlar yuvarlak şekilli bembeyaz bir mantoyla örtülmüştü. Her yer mahrem bir sessizlik içindeydi, dağlarda en ufak bir ses yankılanmıyordu, adımlarımızın pamuk gibi karın üzerinde çıkardığı boğuk sesten başka bir şey duyulmuyordu.

Jason, beş Tibetliyle konuşuyordu. Pencereden bize el salladı. Görüşmeleri bitince dışarı çıkan Tibetliler, yanımızdan geçerken bizi saygıyla selamladılar. Jason, Shanti'yi bir okul sırasının üzerine oturttu. Kolunu alkollü bezle dezenfekte edip antiseptik merhem sürdükten sonra, sürtünmelere engel olmak için gazlı bezle sardı. Sonra bana dönüp iyi uyuyup uyumadığımı sordu. Geçip Shanti'nin yanına oturmamı işaret etti, o da bacaklarını açıp bir sandalyeye tersten oturduktan sonra dirseklerini sandalyenin arkalığına dayadı.

"Evet... Aslında hayatımdaki bütün bu yeniliklerin beni biraz huzursuz ettiğini itiraf etmeliyim! Şu süreci daha iyi anlamak için sabırsızlanıyorum."

"Bu iyi bir işaret! Sonunda bütün olasılıkların alanına ulaşmaya hazırsın!"

"Değişimden bahsediyorsun, değil mi?"

"Evet, değişim belli bir anda ve şimdide olan bir düşünceyle başlar. En derinimizde bu düşüncenin içimizde yankılandığını ve hayalimizin uzak olmadığını biliriz. Ama çoğu zaman bunu gerçekleştirmek zordur. Neden? Çünkü *ego* bize engel olur, cesaretimizi kırar. Bahaneleri o kadar akla yatkındır ki kendimizden şüphe edip arzularımızı unutmayı tercih ederiz."

"Evet, yani... Hayattaki bazı mecburiyetler bazen arzularımızı gerçekleştirmemize engel olabiliyor."

"Hayır! Kalpten gelen bir arzuya hiçbir şey engel olamaz, elbette *ego* dışında. Ego sıkı pazarlıkçıdır, bizi kendi 'mantığına' çekmeyi çok iyi bilir. İçimizde bir çatışma başlar: 'Bir şeylerin değişmesi gerektiğini biliyorum ama böyle devam etmekten başka çarem yok; çocukları üzmek istemiyorum, eşimi üzmek istemiyorum, şu veya bu kişiyi üzmek istemiyorum, hem sonra... bende ne şans ne de yetenek var zaten, en iyisi bundan vazgeçmek...' 'Elbette ne istediğimi biliyorum ama bunun için çok geç veya çok erken...' Değişimin iki aşaması vardır. İlki, her şeyi farklı bir biçimde görmeye kararlı olmaktır!"

"Her şeyi farklı bir biçimde görmek mi?"

"Evet. İnanç sistemimizi aldığımız eğitime, kültürümüze ve deneyimlerimize bağlı olarak oluşturup güçlendiriyoruz. Bize söylenen sözleri gerçek kabul ediyoruz: 'Hayat çok zor ve çok adaletsiz', 'Hayatta daima savaşacaksın'... Otomatik bir biçimde hareket ediyoruz. Hiç durmadan geçmiş döngüleri tekrar ediyor ve sürekli gelecek için endişeleniyoruz. Zihnimiz bizi sürekli şimdiki zamanın dışında tutuyor."

Shanti söze girerek, "Bunun bilincine vardığın an özgürleşiyorsun," dedi. "Sadece bu alana eriştiğinde kararlarını; geçmişin yükü, suçluluk veya gelecek kaygısı olmadan yepyeni bir bakışla alabilirsin."

Jason, "Çok doğru," diye devam etti. "Korkunun prizmasından uzaklaşarak olayları ve insanları oldukları gibi görme özgürlüğüne erişirsin. Bu şekilde otomatik düşüncelerin son bulur ve sen şimdiki ana bağlanarak hayallerine erişirsin. Bu çok basit: İnançlarımızı terk ettiğimiz an, değişim süreci zaten başlamış oluyor."

"Bana bir inanç söyleyebilir misin?"

"Örneğin, başarısız olmaktan korkmak."

"Ama... bu bir gerçek! Başarısız olmaktan kim korkmaz? Sen hiç başarısız olmadın mı?"

"Başarısızlık yalnız *egonun* dünyasında vardır, zira *ego* yargılar. Oysa hayatta öğrenmemizi ve gelişmemizi sağlayan şey, deneyimlerimizdir. Hayallerimize ancak zorlukları kabul ettiğimizde erişebiliriz. Sence bebekliğimizde bin kere düşmüş olmasaydık bugün yürüyor olur muyduk? Ancak defalarca düştükten sonra dengemizi bulmayı öğrenebiliriz. Bu başarısızlık değil, doğal bir öğrenim sürecidir."

Shanti, "Eğer araştırmacılar her çıkmaz sokağa girdiklerinde vazgeçmiş olsalardı bugün araştırma diye bir şey olmazdı," diye ilave etti.

"Hata yapmak, başarmak için gereklidir. Ancak hata yapma stresinden kurtulduğumuzda korku engelini aşıp değişimi başlatmamız mümkün olabilir. Döngüler, biz onları beslediğimiz sürece tekrar ederler. Yılın belli dönemlerinde hep aynı olumsuz senaryoyu yaşadığın olmuyor mu?"

Biraz düşündüm ve aklıma bir örnek gelince gülümsemeye başladım.

"Her yıl ocak ayı başında nezle oluyorum. Bu bir gelenek hâline geldi, o kadar ki eğer bir yere gidiyorsam yanıma mutlaka ilaç alıyorum."

"Çünkü ne yarattıysan onu yaşıyorsun. Her yıl hastalığın daha başlamadan onu gözünde canlandırıyorsun ve o da geliyor."

"Hayır canım! Özellikle hasta olmuyorum ki!"

"Bundan hiç şüphem yok ama bunu düşünce sistemine kaydettin. Bu döngüyü kırmak için zihnini kontrol altına alarak bu inanca bir son vermen gerekir. Bir düşünce sana uygun olmadığında onu reddetmek yerine tam karşıtı bir durumu gözünde canlandırarak onu iptal et, sonra da bu değişimi yüksek sesle tekrar et. Örneğin geçen yılki nezleyi hatırlayıp bu yıl nezleye yakalanmayacağını düşündüğünde bu düşünceni gözlemle ve onu zihninde programla. Kendini sağlıklı olarak gözünün önünde canlandırıp bunu şöyle ifade edebilirsin: 'Yeni yıla sağlıklı bir biçimde başlıyorum. Hiçbir virüs beni etkileyemez. İlaçları ecza dolabında bırakıyorum.'"

"Bunun yeterli olacağını mı zannediyorsun?"

Shanti, "Evet," diyerek söze girdi. "Bu, daha önce bahsettiğimiz pozitif düşünceyle aynı şey."

"İnançların her yıl nezlenin tekrarlanmasına neden oluyorsa neden tam tersi söz konusu olduğunda da işlemesinler? Eğer bir şeye karar verirsen onu elde edersin. Eğer hayatına pozitif şeyler çekmek istiyorsan pozitif düşün, pozitif konuş, pozitif davranışlar içinde ol. Çevrende tanıdığın çok şanslı insanlar yok mu hiç?"

"Var tabii, bir iş arkadaşım var, başına hep inanılmaz şeyler geliyor. Her zaman doğru yerde ve doğru zamanda bulunuyor."

"Peki hiç bazı şeylerden şikâyet ettiğini, bir şeyleri yargıladığını veya eleştirdiğini duyduğun oldu mu?"

"Bunu neden yapsın ki? Her şeyi var! Kendisini seven bir karısı, harika çocukları, bol kazançlı ve sevdiği bir işi... Ne zaman iyi bir şey olsa bu onun başına geliyor. Sızlanması abes olurdu!"

"Hiç kimse şansına inanan biri kadar şanslı değildir! Hayatta her insan acı ve hayal kırıklığı yaşar ama dikkat edecek olursan hayata karşı pozitif bir tutum içinde olan kişilerin şanslı olduklarını görürsün. Bu herkesin uygulayabileceği erdemli bir döngüdür. O kadar erdemli ki bir şeyi başardığımızda kendimize olan güvenimiz artıyor, kaygılarımızdan uzaklaşıyoruz ve daha fazla

şey deniyoruz. Aynı şekilde, geçmişteki olumsuz deneyimlerle beslenen negatif inançlara hapsolmak da herkesin kendi elinde. Korku peşimizi bırakmıyor ve bizi hareket edemez hâle getiriyor. Bu durumda korktuğumuz şeyi hayatımıza çekiyoruz. Düşüncen neyse gerçeğin de o oluyor. Ben buna çekim yasası diyorum. Sen ne isen hayatına da onu çekiyorsun."

"Bu teorinin herkes için geçerli olduğundan pek emin değilim. Son derece iyi yürekli, daima herkesin yardımına koşan bir arkadaşım var ama başına hep kötü şeyler geliyor. Dediğin gibi çekim yasası diye bir şey varsa onun huzur ve uyum içinde yaşıyor olması gerekirdi ama durum bunun tam tersi."

"Çekim yasası; düşüncen, davranışın ve isteğin aynı titreşim boyutunda olduğunda işler. Eğer arkadaşın kimseye 'hayır' diyemediği için insanlara yardım ediyorsa, bu durumda davranışı gerçek isteğinden farklı olacaktır ve büyü de işlemeyecektir."

"Bunu neden yapsın ki?"

"Örneğin, başkaları tarafından sevilmek için. Belki de derinlerdeki bir yara yüzünden başkaları tarafından sevilmek istiyor ve bunun için kendi ihtiyaçlarını göz ardı ederek başkalarına yardımcı olması gerektiğine inanıyordur. Arkadaşının davranışlarının kendi istekleriyle uyumlu olup olmadığını biliyor musun?"

"Bilmiyorum. Gerçekten de bana sürekli insanlara 'hayır' demeyi bilmediğini, bu yüzden karısıyla sık sık tartıştıklarını söyler. Karısı ve çocukları hiç evde olmadığı için sitem ediyorlarmış çünkü hep başkalarına yardım etme derdindeymiş."

"Kimseye 'hayır' diyememesi, beraberinde reddedemediği istekleri getiriyor ve sonunda kendisini tamamen unutuyor. Değişim sürecini anlamak kolay olsa da bunu uygulamak zor çünkü bilincinde olmadığımız çok fazla şey var. Bu yüzden isteklerimiz ve öfkelerimizle yüzleşmemiz ve hayatımıza gerçekten istediğimizi çekmek için iç sesimizi dinleyerek enerjilerimizi ahenkli hâle getirmeyi öğrenmemiz gerekir. Bunu gerçekten istiyor musun?"

"Evet, buna hazırım ama nasıl yapacağımı bilmiyorum."

"İlk olarak kendine söylediğin şeyi gözünde canlandırıp gerçekmiş gibi yüksek sesle söylemen gerekir. Cümlene, 'Bugünden itibaren...' diye başlamayı dene."

Düşüncelerimi toparlamak için ayağa kalkıp pencerenin önüne gittim. Kar manzarayı dondurmuş gibiydi. Kalbimden dökülen kelimeleri Himalayalar'a hediye ettim: "Bugünden itibaren hayata güveniyorum, hayatın bana sunduğu fırsatları yakalıyorum. Bugünden itibaren hatalarımı kabul ediyorum. Hataların, değişimin bir parçası olduğunu biliyorum. Bugünden itibaren düşündüklerimi hayatıma çekiyorum; pozitif düşünürsem hayatıma pozitif şeyleri çekiyorum, negatif düşünürsem hayatıma negatif şeyleri çekiyorum. Bugünden itibaren önümde iki kapı olduğunun bilincindeyim. Bugünden itibaren gerçekte olduğum kişiyim..."

Jason bir süre hiçbir şey söylemeden bekledikten sonra, "Değişim sürecini başlatmış bulunuyorsun!" dedi. Yüzüm neşeyle aydınlandı. Aynı anda bütün bulutlar dağıldı ve güneş ışıkları odanın içini doldurdu. Aynı şeyi içimde de hissediyordum, Jason içimdeki ışığı yakmıştı. Bulutlar dağıldıkça dağlar görünmeye başlıyordu, adeta... Ne gibi? Bilmiyordum. Ama o kadar güzeldi ki bunu yazmak istiyordum. Jason dikkatimi yeniden konuşmamıza verene kadar bekledikten sonra sözlerine devam etti.

"Değişimin ikinci ve son aşaması ise sahip olduğun potansiyele ulaşmanı içeriyor. İnsan olarak hepimiz seçilmiş kişileriz, her birimiz sınırsız kaynaklara sahibiz. Ama çoğu zaman değersiz şeylerin peşinden koşarak yolumuzu kaybediyoruz ve yaratıcılığın yolunu bulamıyoruz. Özümüzü unutuyoruz, işaretleri ve şifreleri görmez oluyoruz. Böyle olunca da kalın bir sis perdesinin içinde tek başımıza yol almaya çalışıyoruz, kendimizi hayatımıza geçici de olsa bir anlam katan pazarlama taktikleriyle uyutuyoruz. Oysa içimizde her şeyin farkında olduğumuzu hatırlatan küçük bir ışık hep yanıyor. Kendi aynamızın karşısına geçtiğimizde hayatımızı

kendimizi kandırmakla geçirdiğimizi biliyoruz ama doğru yolu nasıl bulmalı? Bunca yıldır yanıldığımızı, fırtınalara karşı savaştığımız hâlde bugün elimizde olandan başka bir şey elde edemediğimizi ve boşuna savaşmış olduğumuzu nasıl itiraf etmeli?"

Verecek bir cevap bulamadığımdan omuzlarımı silkmekle yetindim.

"İlk yapmamız gereken şey, kendimizi asla yargılamamak. Bugüne kadar yapmış olduğum her şey, anlamam için gerekliydi. Değişimi ve evrilmeyi kabul etmek, aynı zamanda geçmişimizi anlayışla kabullenmektir. Eski savaşlarımız bizim için çok önemli birer antrenmandı. Bu beni bugün olduğum kişiye dönüştürdü; bugün artık gücünün ve zayıflıklarının farkında, yepyeni amaçları olan biriyim. Kendimi kurban ilan etmemin veya geçmişten pişman olmamın hiçbir faydası yok. Geçmişte o zamanki amaçlarımıza uygun olarak yaşadık, hepsi bu."

Shanti, "Âşık olmaktan korktuğun için bütün bu süre boyunca yalnız kaldın," dedi. "Para kazanmak istiyordun ve azimle çalışarak bunu başardın. Şimdi başka bir şey arzuluyorsun, eğer onu elde etmeye karar verirsen elde edersin."

"Kesinlikle. Sınırsız bir potansiyele sahipsin, Maëlle."

Peki ama buna nasıl ulaşacaktım? Önce varlığını dahi unuttuğum o küçük odaya giden yolu bulmalıydım.

"Bana yardım et. Bu söylediğini ben de hissediyorum, arzuladığım şeyden kaçıyorum çünkü bundan korkuyorum. Böyle robot gibi yaşamaktan bıktım ama özümde olduğum kişi ile başkalarının benden olmamı bekledikleri kişiyi birbirinden ayırmakta güçlük çekiyorum. Gerçek arzularımı, zorunluluklarımdan ve çoğunun farkında bile olmadığım korkularımdan nasıl ayırt edebilirim?" Bir gün kimseye böyle bir itirafta bulunabileceğimi asla tahmin edemezdim.

"Durumu kabullen. Yani gerçekte ne istediğini bilmediğini kabul et."

"O zaman hiçbir şey değişmesin mi yani?"

"Hayır, aksine, olanı kabul etmek gerçeğe ulaşmanı sağlar."

"Hiçbir şey anlamıyorum, az önce istediğim hayatı yaratmak için sanki şu an ona sahipmişim gibi gözümde canlandırmamı söylüyordun."

"Değişim süreci ancak olanı kabul etmekle mümkündür çünkü bu seni geçmişin yükünden, korkularından, yargılardan ve gelecek endişesinden kurtarır. Senin istediğin şey, değişmek ve otomatik davranışlardan kurtulmak için kendini tanımak. İçinde yanan aleve ulaşma yolundasın. Hayatın sana sunduğu tesadüflere açık ol ve gerisini çekim yasasına göre hareket eden evrene bırak. Olanı yargılamadan farkındalık hâlinde ne kadar çok gözlemlersen, algın o kadar az müdahale edecektir ve büyü de o kadar çabuk gerçekleşecektir."

"Yani duygularımın yanlış tepkiler vermeme neden olduğunu mu söylemeye çalışıyorsun?"

"Elbette; çünkü duygusal, eğitimsel, sosyokültürel ve hatta dini yansıtmalarımız her şeyin ve her durumun tarafsızlığını yok eder. Bazıları için sorun olan bir şey; diğerleri için bir meydan okuma, yine bazıları için de bir oyun veya bir deneyim olabilir. Algımızı olaydan ayırmayı başardığımızda çözüme daha kolay odaklanırız. Hepimizin içinde bilginin sınırsız olduğu, görünenin ardında bizi aşan çok daha büyük bir şeye bağlı olduğumuzu hatırlatan bir yer vardır."

"Yani... Tanrı mı demek istiyorsun?"

"Sen nasıl istersen öyle adlandır, ben sonsuz olan bir şeyi adlandırmayı sevmiyorum. Onu adlandırmak, tanımı gereği var olamayacak bir sınır getirir. İçimizdeki bu kaynakla bağlantı kurmak yaratım potansiyelimizin tamamına erişmemizi sağlar."

"Olanı kabul ettiğimde ne yaratmak istediğimi bileceğimi mi düşünüyorsun?"

"Evet, içindeki o küçük sesi duymaya başlayacaksın. Hiç bazı şeyleri sezinlediğin olmadı mı? Sezgilerini dinler misin?"

"Her zaman dinlediğimi söyleyemem, ama dinlemediğim zaman çoğunlukla buna pişman oluyorum çünkü doğru çıkıyorlar."

"Yakınlarımızın tavsiyesini alarak, hayatımızı başkalarının eline bırakmayı tercih ediyoruz. Böylece başarısız olursak suçlu da hazır!"

Jason'ın sözlerindeki alay gözümden kaçmadı.

"Her zaman sezgilerimi dinlemesem de yaptığım seçimlerin sonuçlarına katlanmayı bilirim. Bir işe başarı veya başarısızlık olasılığını hesapladıktan sonra girip girmemeye karar veririm."

"Sezgilerimizden kaçmanın bir başka yolu da her şeyi rasyonaliteyle ele almaktır. Batı dünyasında tesadüfleri göz ardı ediyoruz, tıpkı beynimizin sağ lobundan gelen her şeyi göz ardı ettiğimiz gibi: yaratıcılık, sanatsal anlayış ve bütünsel zekâ. Beynimizin mantık ve düşüncenin merkezi olan sol lobunu kullanmayı tercih ediyoruz zira sorunları çözmek için tek ihtiyacımız olanın o olduğunu düşünüyoruz. Bu yüzden hastalıklar karşısında çaresiz kalıyoruz çünkü istatistiklerin bize bir yardımı olmuyor. Her şeyin özüne ulaşmak, anlayışı aşmayı gerektirir. İyileşmek, içimizde mükemmel bir yer olduğunu anlamak demektir. O yeri bulmak için hissetmek yeterlidir."

"Hangi yerden bahsediyorsun? Kafam karıştı!"

"Rahatsızlık bir dış ibaredir, sıhhat ise bir iç huzurudur ama her ikisi de düşünceden kaynaklanır ve vücutta tezahür eder. Hastalıklar bizim dışsal yoksunluk algımızdan kaynaklanır. Sağlıklı olmak, hücrelerimiz ve içinde bulunduğumuz çevrenin mükemmel bir diyalog hâlinde olmasıdır. Bilinç düzeyimizi artırdığımızda titreşim frekansımızı yükselterek bağışıklık sistemimizi güçlendiririz."

"Dün gerçekleştirdiğimiz deneyim esnasında farklı bir titreşim hâlinde olduğumu hissettim, sözünü ettiğin yer orası mıydı?"

"Bilmiyorum. Sen ne hissettin?"

"Çok daha büyük bir şeyin, sonsuz bir gücün, açıklayamayacağım çok daha büyük bir boyutun varlığını hissettim."

"Doğru kelimeyi kullandın: Bu bizim üç boyutlu anlayışımızla ulaşmamızın mümkün olmadığı başka bir alan. Kendimizi var olan tek boyut olduğunu zannettiğimiz üç boyutlu bir anlayışa hapsediyoruz. Duygu odaklı beynimiz otomatik döngüler hâlindeki tepkilerimizi yönlendiriyor, zihnimizin gücü bütün alanı kaplıyor. Olasılıkların sonsuz alanına geçmemizi sağlayacak evrensel enerjiye ulaşmıyoruz. Oysa bugün göremediğimiz ancak hissettiğimiz paralel dünyaların bilincine varıyoruz. Sezgilerimiz bu dünyaya ait. Yepyeni bir çağa giriyoruz, saf enerji çağına: üst seviyedeki frekansların alanına. Bu alanda ruhumuz, otomatik davranışlarımızın önüne geçip tek tek bütün hücrelerimizi yeniden şifrelendirerek, bizi kirli hatıralarımızdan arındırıyor. Başka bir anlayış boyutuna erişiyoruz. Eşsiz bir titreşimde bütünü deneyimliyor ve ikiliğin bir illüzyondan başka bir şey olmadığını anlıyoruz. Yepyeni bir iletişim biçimi deniyoruz: Evrenin enerjisiyle bağlantı hâlindeki sezgiler veya düşüncelerin doğumuna tanıklık ediyoruz."

"Buna hemen ulaşmak mümkün mü?"

"Zaten burada, ulaştık, onu göremesek de olana kulak kabartarak algılayabiliriz. Sana az önce de söylediğim gibi, karşılaştığın kişiler, sana iyi gelen yerler, seni yaralayan eleştiriler karşısında kalbinin sana verdiği sinyallere dikkat et; bu sinyallerin mesajlarını dinle ve onları ciddiye al. Kendinden çok daha büyük bir amaca hizmet ettiğini ve bütünün bir parçası olduğunu anladığında meydana çıkanın, evrenin matrisine senin ektiklerinin bir meyvesi olduğunu bilirsin. Evren her an senin beklentilerine cevap verir."

"Benim yaşadığım dünyada, kendimi güven içinde olana bırakmak imkânsız gibi geliyor. Her şeyi programlamam lazım, kontrolü elden bırakırsam gücümü kaybederim."

"Bu riski al. *Ego* seni hiçbir şeyden korumuyor, sana ağırlık yapan ve yere yapışıp kalmana neden olan illüzyonlardan başka bir şey sunmuyor. Üzerindeki zırhı çıkar ki ışık çatlaklarından girip yolunu bulsun."

"Sen bu boyuta ulaştın mı?"

"Deniyorum, buna dikkat ediyorum ve bu isteğimi dile getiriyorum. Her gün şu sözleri tekrar ediyorum: 'Kendime inanıyor ve içimdeki sonsuz gücü hissediyorum', 'Bana yol gösteren işaretlere kulak veriyorum', 'İstediğim her şeyi elde ediyorum, ben her şeyin en iyisine layığım'. Bu sözler *egom* müdahale etmeye çalıştığında ona yenik düşmememi sağlıyor. Sonra kendime hayattaki en değerli soruyu soruyorum: Hayatımda neyi yaratmak istiyorum?"

"Romane için verdiğin tedavi yönteminde bulduğun şey bu mu?"

"O çok daha karmaşık bir şey. Sana bunu onun söylemesini tercih ederim."

Matteo kapıyı çalarak içeri girdi. Öğle yemeği hazırdı. Saat 12.30 olmuştu, zaman tıpkı yakışıklı İtalyan'ımın kalbime gönderdiği ok kadar hızlı geçmişti.

Yoğun bulut örtüsü, ardında masmavi bir gökyüzü bırakarak dağılmıştı. İçimde huzur ve güven hissettim. Ve karnımın acıkmış olduğunu...

Sıfır Kilometre

"Hiçbir şey vakti gelmiş bir düşünce kadar güçlü değildir."

–Victor Hugo

Yemek birlikte yediğimiz yemek boyunca Matteo sürekli benimle göz göze gelmeye çalıştı. Ben de ona utangaç gülücükler gönderdim. Sonra kahvemi güneşin altında içmek için dışarı çıktım. Dağlar büyüleyici güzellikteydi, zirvelerin beyaz dişleri masmavi gökyüzünü üç yüz altmış derece kesiyordu. Shanti de benim arkamdan dışarı gelmişti. Ona Jason'ın paralel boyutlar hakkında anlattıklarının kafamı karıştırdığını söyledim.

"Sen bu boyutların varlığına inanıyor musun?"

"Ben görüşümüzün sınırlı olduğunu ve bizi aşan bir şeylerin varlığını hissediyorum. Soruna cevap vermiş oldum mu bilmiyorum."

"Rüyalar da bu dünyanın bir parçası olabilir mi? Aslında rüyalarımı hiç hatırlamam ama dün gece çok tuhaf bir tane gördüm: Sen, Nishal, Thim, Matteo ve ben Himalayalar'da bir hazine aramaya gitmiştik."

Ben bir gece önceki sayıklamalarımı anlatırken Shanti'nin yüzü düşünceli bir hâl aldı. Uzun süre sessizliğini koruduktan sonra hava koşullarının düzeldiğini söyledi. "Kar tutmayacak gibi görünüyor, bu durumda öngördüğümüz gibi şafak vakti inişe başlayabileceğiz. Öğleden sonra biraz dinlenmeye çalış zira yarın zor bir gün olacak." Ayağa kalkıp ana binaya girdi. Havada asılı kalan sorularım uçup gitti, kendimi güneşin sıcak kollarına bıraktım.

Thim, yanında on beş yaşlarında bir genç olan Yeshe ile önümden geçti. Yeshe'nin ağabeyinin dükkânından dua bayrakları satın almaya gidiyorlardı, bayrakları binaların otuz metre kadar ötesinde bulunan bir direğe asacaklardı. Bu tahta direğin tepesinden dört bir yana uzanan yüzlerce renkli kumaş parçası, devasa bir çadır oluşturuyordu.

Tibetlilerin kaldığı yerdeki dükkâna kadar peşlerinden yürüdüm; sondaki binanın bitişiğinde, eski bir kulübeydi. Tibetliler beni büyük bir hürmetle karşıladılar. Thim burada kendi evindeymiş gibi rahattı, Tibetliler de ona içlerinden biriymiş gibi davranıyorlardı. Köhne bir koridorun ucunda, kulübenin dip tarafındaki bir odada otuz yaşlarında bir adam duruyordu. Beni görünce şaşırmıştı, kardeşi ona burada bulunuşumuzun nedenini açıkladı. Genç adam mürekkep lekesi içindeki ellerini arkasına saklayıp önümde eğilerek selam verdi.

En fazla on metrekare olan ve tavana kadar üst üste yığılmış kartonların yarısını kapladığı dükkânın içi, tütsü kokuyordu. Bir masanın üzerinde, baskı makinesinden geçmeyi bekleyen rengârenk dikdörtgen kumaş parçaları yığılıydı. Bunlar Tibetçede "rüzgârda dalgalanan at" anlamına gelen *loungta*'lardı. Kumaşın ortasındaki atın üzerinde Budizm'in üç hazinesi yer alıyordu: Buda, yani uyanmış kişi, Buda'nın öğretilerini temsil eden Dharma ve keşişler topluluğunu temsil eden Sangha.

Loungta'ların üzerinde, rüzgârda dalgalanan atın yardımına gelen dört doğa üstü yaratık da görülüyordu: Garuda veya ilahi

koruyucu, ejderha, aslan ve kaplan. Beşi birlikte, merkezi ve dört ana yönü temsil ediyorlardı. Yeshe açıklamalarını daha iyi anlayabilmem için bir yandan konuşurken bir yandan da kumaş parçalarını birer birer elime uzatıyordu. Desenleri inceledikten sonra ben de bütün bunları büyülenmiş gibi dinleyen Thim'e uzatıyordum. Ağabeyi elleri arkasında, kıpırdamadan, olduğu yerde durmaya devam ediyordu. Bayraklar beş ayrı renkten oluşuyordu ve her birinin ayrı bir anlamı vardı: Mavi, gökyüzünü veya uzayı temsil ediyordu; beyaz, havayı veya rüzgârı; kırmızı, ateşi; yeşil, suyu; sarı veya turuncu ise toprağı temsil ediyordu. Bu semboller beş element kadar beş ayrı sınıfın Budalarına da gönderme yapıyordu.

Yeshe'nin bana doğru uzattığı son bayrağı başparmağımla okşadım. Bunlara "dua bayrağı" deniyordu zira her biri rüzgârın ruhuna bırakılan kutsal dualar içeriyordu. Tibet Budistlerine göre, esen rüzgâr bayrakların üzerinde yazan dualara değdikten sonra, onları dört bir yana yayarak tanrılara ve yolu üzerinde dokunduğu her şeye iletiyordu. Bayraklar, pamuklu bez parçalarına taş baskı yöntemiyle üretiliyordu. Her tamponun üzerine Tanrı, onun mantrası, dilek duaları ve hayırlı semboller çiziliyordu.

Yeshe işinin başına geri dönen ağabeyinin hareketlerini bize açıkladı: "Kumaş, mürekkep kaplı taş levhanın üstüne konuyor. Mürekkebin iyice nüfuz etmesi için üzerinden merdaneyle geçiliyor. Baskı işlemi bittikten sonra bayraklar dikiliyor, bir ipin üzerine sırayla bağlanıyor ve katlanıp paketleniyor." Röportajın burada sona erdiğini belirtmek ister gibi içi bayrak dolu bir karton kutuya eliyle iki defa vurup sesine gizemli bir hava verdi. "Sırlarını rüzgâra vermeye hazırlar, kendilerini özgürlüğe kavuşturacak olanlara..." dedi. Bu son sözleri üzerine Thim ve ben gülmeye başladık.

250 rupi, yani yaklaşık 2 avro karşılığı, on rulo bayrak satın aldım. Thim ve Yeshe'ye birer tane verdikten sonra bayrakları üreten artiste, bizimle direğe kadar gelme lütfunda bulunup bir

bayrak asmasını önerdim. Gülümsedi ve teklifimi memnuniyetle kabul etti. Karton kutuları karıştırıp ortasında beş renk iplikle işlenmiş görkemli bir atın ve etrafında siyah mürekkepten mantraların olduğu muhteşem güzellikte bir bayrak çıkardı. Yeshe, ağabeyinin bana Tibetçe söylediği sözleri tercüme etti: "Bu benden sana bir hediye, şans getirecektir." Bayrağı gazete kağıdına sararken duygu dolu gözlerle ona baktım. Öğleden sonranın güneşine rağmen sıfırın altındaki ısı yüzünden dün gece yağan kar hâlâ erimemişti. Binaların arkasından dolanıp dua direğinin olduğu yere gittik. Meydanın aşağısından bizi fark eden Matteo uzaktan "Bekleyin!" diye seslendi. Yanımıza gelince gençleri selamladı.

Gözlerimin içine bakarak sevecen bir sesle, "Ben de seni arıyordum," dedi. Eliyle siyah saçlarını arkaya doğru itti. Kirli sakalı çenesindeki gamzeyi saklıyor, zayıf yanakları üçgen yüzünü iyice ortaya çıkarıyordu. Gözlerimi gözlerinden ayıramıyordum. Bu adam ne zaman yanıma yaklaşsa kalbim deli gibi atmaya başlıyordu. Ona da bir rulo uzattım. "Bizimle geliyor musun?"

Nerede olursak olalım her seferinde eşsiz bir manzarayla karşılaşıyorduk. Buz gibi esen rüzgâr yüzümüzü dağlarken dağın yamacından kutsal alana kadar yürüdük. Yeshe ve ağabeyinin, bayraklarını büyük bir özenle açıp rüzgâra hediye edişlerini seyrettim. Sonra ben, Thim ve Matteo da aynı şeyi yaptık. İpe dizili flamamın ortasında dalgalanan atımın iki tarafında yer alan bayrakların her birine teker teker baktım.

Her birimiz sırayla iplerimizi direğin üzerindeki diğer flamalara bağladık, sonra iki Tibetli sessizce dua etmeye başladılar. Ben de bir an sessizlik içinde gözlerimi kapattım. İçimden, atıma bir görev verdim: Yoluna çıkan herkese huzur getirmesini ve Romane'ın yanına uçup onu iyileştirmesini diledim. Burada, Himalayalar'ın tepesinde göğüs kafesimin genişleyerek kalbimden akan sevgiyi serbest bıraktığını hissettim. Bu his beni altüst etti. Gözlerimi açtığımda dört erkek ellerini kavuşturmuş dua etmeye

devam ediyordu. İnançlı bir insan değildim ama tuhaf bir şeyler, bir çeşit sonsuzluk ve büyük bir huzur hissediyordum. Gözümde, dualarımızın birbirine karışıp hep birlikte hayatlarımızın senfonisini çaldıklarını canlandırdım, oysa hayatlarımız birbirinden çok farklıydı. Paylaşılan kısa bir an... Varlıklarımızın bir anlık kesişmesi... Hepimiz dünyaya en güzel enerjimizi hediye etmek için burada, aynı zamanda, aynı yerde, aynı titreşimde buluşmuştuk. Gözlerini açtılar. Sessizce birlik içinde birbirimize baktık.

Yeshe, "İşimizin başına dönmemiz gerekiyor," diyerek bizi selamladı. Gençler Thim'le birlikte aşağı indiler. Matteo beni dua direğinin arka tarafına götürdü. Ayaklarımız çamura saplanır gibi kara batıyordu. "Şu *cairn*'lere* bir bak, gel biz de bir tane yapalım," dedi kayaların arasından ilerleyerek. Önümüzde onlarca piramit dikiliyordu. Bazıları doğrudan yere yapılmıştı, bazıları bir kayanın üzerine konmuştu, bazıları da patikanın kenarlarına iki sıra hâlinde dizilmişti. Her biri bir adağı, bir ümidi, bir dileği, bir teşekkürü... ve daha binlerce şeyi temsil ediyordu.

Matteo iki büyük taş alarak bir kayanın üzerine yerleştirdi. "Bunlar temeli," dedi. "Şimdi sen de bir taş koy." Elime bir taş alıp onun koyduğu iki taşın ortasına yerleştirdim. Sırayla taşlarımızı koyarak piramidimizi tamamladık. Ortak projemiz beni çok heyecanlandırmıştı, kalbimin sevinçle dolduğunu hissettim. Bu şekilde yirmi kadar taşı üst üste koyduktan sonra, Matteo sadece kendimiz için bir dilekte bulunmayı önerdi. Konsantre olmak için gözlerini kapattı. Ben de aynı şeyi yaptım. Kendim için bir dilek? Son birkaç gündür yaşadığım bütün bu duygular... Ne isteyeceğimi bilmiyordum. Derin bir nefes aldım. Burun deliklerimden giren soğuk rüzgârı hissettim. Kafamın içi bomboştu, bir süre durup sükûnetin iyice yerleşmesini bekledim. Birden dileğim açıkça belirdi ve ben mutluluğa giden yolu bulmayı diledim.

* Dağcıların veya kâşiflerin işaret olarak veya arkalarında bir iz bırakmak amacıyla yaptıkları bir tür taş piramit.

Gözlerimi açtım, Matteo ile gülümseyerek birbirimize baktık. Gökyüzü renk değiştirmeye başlamıştı. Ürperdiğimi hissettim. Matteo atkısını boynuma doladı, parfümünün kokusunu burnumda hissettim. Isınmam için sırtımı sıvazladı, itiraz etmedim. Kolunu omzuma attı, ben de kolumu onun beline doladım. O an içimden beni öpmesini diledim. Ama öpmedi! Beni ana binaya doğru sürükledi. Bizi kapıda karşılayan Shanti elinde tuttuğu iki örtüyü omuzlarımıza örttü. Sıcak sobanın başında biraz ısındıktan sonra, Annapurna Tapınağı'nın ortasında oturup güneşin batışını seyretmek için dışarı çıktık. Her akşam aynı renkler ve aynı heyecan... ama her akşam eşsizdi.

Kızarmış veya buharda pişmiş *momo* kokuları sebze çorbasının kokusuna karışıyordu. Matteo kâselerimizi doldurduktan sonra paylaştığımız tahta banka oturdu. Jason elindeki çörek tabağını bana doğru uzattı. Bir süre sessizlik içinde yemeğimizi yedik. İyi hissediyordum, yaşadığımı hissediyordum! Birden Shanti huzurumu bir bıçak darbesiyle kesiverdi. Jason'a rüyamı anlatmıştı! Lokmam boğazımda kaldı, az kalsın boğuluyordum. Huzur yerini gülünç düşmeye bırakmıştı. Beni düştüğüm durumdan kurtarmasını umarak rehberime öfkeli bir bakış fırlattım.

Jason ciddi bir ifadeyle, "Maëlle, sanırım aradığımız anahtar sende," dedi. "Sana açıklayayım: Kısa bir süre önce Himalayalar'a sığınan bir bilgeden bahsedildiğini duyduk. Uzun yıllar insan ilişkileri üzerine çalışmış. Hakkındaki efsaneler inançlarımızın doğru olmayabileceğini gösterir gibi. Onun teorilerinin bağlantılarımızı değiştirip insanlığa yeni bir vizyon katacağını düşünüyoruz."

"Bu hikâye de ne böyle? Kim bu bilge?"

Jason her zamanki alaycı hâlimi takınmış olmamdan etkilenmiş görünmüyordu, ciddiyetini korumaya devam etti.

"Tam olarak bilmiyoruz ama tek bildiğim hepimizin aynı rüyayı görmüş olduğumuz."

"Hangi rüyayı?"

"Seninle aynı rüyayı."

Matteo şaşkınlıkla bana baktı.

"Sen de mi ondan bir çağrı aldın?"

"Dur biraz! Neden bahsettiğinizi bilmiyorum. Dört bin metre yükseklikte saçma bir rüya gördüm, evet; sen, ben, Shanti, Thim ve Nishal bir hazinenin peşine düşüyorduk. Hazineler gerçek değildir. Bu sabah da rüyamdan uyandım. Hepsi bu! Nokta! Bundan bir yorum çıkarmak çılgınlık olur!"

"Tuhaf olan şu ki Matteo, Shanti ve ben de aynı gece, aynı rüyayı gördük. Oysa biz bu adamı aylardır arıyorduk. Shanti bana rüyanın detaylarını anlattı, bizimkilerle birleştirdiğimizde bu bize onun bulunduğu yeri açıklayabilir."

Kafam iyice karışmıştı. Rehberim sözlerine devam etti.

"Rüyamda Chomrong'a doğru indiğimizi hatırlıyorum. Annapurna I, sağ tarafımızda yer alan Annapurna II'nin batısında kalıyordu. Jason, Kimrong Khola Nehri üzerindeki köprüyü gördü; Matteo, Machapuchare Dağı'nın karşısındaki dar tarlalarını gördü ve Maëlle, sen de bize önemli bir bilgi daha getiriyorsun."

"Gördüğüm rüyanın neresi bu kadar önemli, anlamıyorum!"

"Rüyanda yüzdüğümüzü gördün."

Matteo birden, "Sıcak su kaynakları!" diye atıldı. Jason masanın üzerinde biraz yer açtıktan sonra dağların haritasını çıkarıp ortaya koydu. "Shanti'yle iki yerde olabileceği sonucuna vardık: Bir tanesi iki günlük yürüyüş mesafesindeki Sinuwa'da, diğeri ise daha doğuda." Bütün kafalar haritanın üstüne eğildi. Hafifçe öksürüp ciddi bir sesle, "Israr ettiğim için affedersiniz ama siz de bu değişim ihtiyacınızın hayal gücünüzü biraz fazla çalıştırdığını düşünmüyor musunuz?" diye sordum. "Bu adam sadece bir efsane, kimse kendisini görmüş değil ve siz daha şimdiden çalışmalarının

devrim niteliğinde olduğuna inanıyorsunuz. Gerçeğe dönseniz iyi olur... ya da sizin deyişinizle, 'şimdiki ana!'"

Hiçbirinin ikazımı ciddiye alır gibi bir hâlleri yoktu. Ortalamanın üzerinde zekâya sahip bu insanların böylesine saçmalayabilmelerini aklım almıyordu. "Görünenin arkasına bakmamız gerektiğinden eminim. Sana bu sabah da açıkladığım gibi, sezgiler çok yakın bir zamanda bize rehberlik edecek olan bu boyuta dahiller. Hepimizin aynı gece aynı rüyayı görmemiz tesadüf olamaz." Jason bir süre sustuktan sonra düşünceli bir ifadeyle devam etti:

"Şimdilik bunu kanıtlayamam ama o gün de gelecek."

Matteo, "Her hâlükârda, gidip bir bakalım... Ne kaybederiz?" dedi.

"Elbette, kaybedecek zamanınız varsa siz bilirsiniz... Ancak benim geri dönmem gerekiyor!"

Sözlerim havayı buz gibi soğuttu. Bu idealist hâlleri beni sinirlendiriyordu. Shanti buzları kırdı. "Hangi yöne gideceğimize karar vermek için yarın sabah güneş doğarken birbirimize bağlanmayı öneriyorum," dedi gayet normal bir şey söylüyormuş gibi. Gülen gözleri neşeyle parlıyordu. Kulaklarıma inanamıyordum! Ağzım beş karış açık, yüzlerine baktım; görünüşe bakılırsa hepsi cevabımı bekliyordu. Matteo ısrar etti: "Bizimle beraber sezgi deneyimini gerçekleştirmeye hazır mısın? Tek yapmamız gereken doğan güneşin büyüsüne konsantre olup içimizdeki o küçük sesi dinlemeye çalışmak. O bize hangi yöne gitmemiz gerektiğini söyleyecektir. Sonra da oturup sonuçlarımızı karşılaştırırız."

Can sıkıntısıyla iç çektim ve hakkımda ne düşüneceklerine aldırış etmeden, "Bakıyorum da beni ciddiye almıyorsunuz! Deneyinizi bensiz yapsanız daha iyi olur," dedim.

Jason, "Maëlle, senin de katılman çok önemli," diye atıldı. "Denemekle bir şey kaybetmezsin."

Matteo elimi tutarak, "Bir şey hissedip hissetmemen önemli değil," dedi.

Bütün bedenimi elektrik çarpmış gibi oldu. Yumuşacık bakışları, elimi tutan eli bana acı gerçeği hatırlattı: Bir kaçığa âşık olmuştum!

Shanti, "Zaten her sabah güneşin doğuşunu seyretmek için kalkıyorsun. Manastırda gün doğumu muazzam güzel oluyor, tek yapman gereken oturup seyretmek," diye ekledi.

"Bire karşı üç... Haksızlık bu! Teslim oluyorum. Siz kazandınız, yarın sabah geleceğim ama sizinle oraya gitmem söz konusu bile olamaz. Benim geri dönmem gerekiyor."

Elimi yavaşça Matteo'nun elinden çektim. Shanti beni rahatlatmaya çalıştı. Ben neye karar verirsem ona uyacak ve bana Katmandu Havaalanı'na kadar eşlik edecekti.

Ay doğarken yatmaya gittim.

Ertesi sabah uyandığımda kafamın içi bin bir düşünceyle doluydu. Hepimizin aynı sonuca varması son derece düşük bir olasılıktı.

Shanti, "Sonuç için endişelenme," dedi. "İçine doğana kalbinin filtresinden bakmaya çalış, bir dakika sonra olacakları düşünme. Adeta son anlarını yaşıyormuşsun gibi bütün dikkatini gösterinin güzelliğine ver. Aklına gelen düşünceleri engellemeye çalışma, manzaranın önünden bir bulut gibi gelip geçmesine izin ver. Gerçeğe geri dön. Sadece gözünün önündeki ihtişamın keyfini çıkar. İçini bu güzel enerjiyle doldur."

Gökyüzünün turuncu renkleri, gece sıfır derecenin altındaki havanın dondurduğu karla kaplı tepeleri ısıtmaya başlamıştı. Gölgeler yerini ışığa bırakıyordu. Dağların metalik renkli yüzeylerinin karşılıklı aynalar gibi yansıttığı ışıklar, birden fazla güneş

olduğu hissini yaratıyordu. Annapurna Sıradağları'nın ortasındaydık ve ben kendimi çok iyi hissediyordum.

Birden, gözümün önüne Romane geldi. Hastalığı yüzünden hissettiğim haksızlık duygusu huzurumu kaçırdı. Shanti'nin sözlerini hatırladım ve bu düşüncelerin zihnimden geçip vadiye dağılmasına izin verdim. Yeniden bütün dikkatimi ışığa verdim ve içimi büyük bir sevincin kapladığını hissettim. Sonra gece gördüğüm rüya, havada asılı kalan bu ânı bozdu. Rüyamda gördüklerim aklımdan çıkmıyordu: Taşıyıcılarımızla beraber aşağı doğru inerken, yol kenarında üzerine beyaz boyayla "Tshong" yazılmış tahta bir tabela görmüştüm. Böyle bir yeri daha önce hiç duymamıştım. Bu rüya neden peşimi bırakmıyordu? Tuhaf hikâyeleriyle beynimi yıkamayı başarmış olabilirler miydi? Hayır! Gerçeğe geri dönmeliydim, iş yerindeki üç yüz çalışanım küçük kaçamağımdan dönmemi bekliyordu. Bu düşünce de daha önceki düşünceler gibi gelip geçti. Etrafıma kaçamak bir bakış attım: Üç erkek de konsantre olmuş bir hâlde kıpırdamadan duruyordu. Güneş karşımızda belirerek sıcacık ışınlarıyla bizi ısıttı. Bütün dikkatimi güneşin ihtişamına vererek kendimi onun büyüsüne bıraktım. Ne kadar bir süre bu şekilde kaldığımızı bilmiyordum zira zaman adeta silinmiş gibiydi. Benim üç kafadar kendilerine geldiler. Tek kelime etmeden üçü birden bana doğru döndü.

Shanti yüzünde mutlu bir gülümsemeyle, "Güneşin doğuşu sence de harikulade değil miydi?" diye sordu.

"Şey... Evet, muhteşemdi!" diye geveledim şaşkınlıkla.

Sessizlik bir an için doğanın uyanışına eşlik etti. Eriyen karın hışırtısını, beraberinde yanmış odun ve kahve kokularını getirerek vadiden yükselen rüzgârın nefesini dinledim.

Jason ayağa kalkarak kahvaltıda bir araya gelmeyi önerdi. Shanti de onun peşinden kalktı. Matteo yanıma yaklaştı. Birden kalp atışlarım hızlanmaya başladı. Arkama geçti ve bana sarıldıktan sonra bakışlarımız birbirine paralel bir hâlde durarak ateş

topuna bakmaya başladık. Kıpırdamaya cesaret edemiyordum. Kulağıma, "Seni tutmayı tercih ediyorum. Ne olur ne olmaz... Yeniden bayılmaya karar verebilirsin," dedi.

Gülümsedim, nefesimi tuttum. Sıcak nefesini şakağımda hissettim, oraya bir öpücük kondurdu. İçimdeki yangını sakinleştirmek için derin bir nefes aldım ve usulca arkama dönüp gözlerinin içine baktım. Dudakları dudaklarımı yaktı, zaten ateşler içinde olan bedenim tutuşmaya başladı.

Çok uzun zamandır böyle bir heyecan yaşamamıştım. Beni bu denli etkilemesinden dehşete düşmüş bir hâlde bir an kollarına kıvrıldım. Yeniden dudaklarımdan öptü, karşı koymadım. Durup uzun uzun gözlerimin içine baktıktan sonra, kolunu omzuma dolayıp beni içeriye doğru sürükledi. Yakınlaşmamızdan memnun olan Shanti, bunu belli etmekten çekinmedi. "Toplanıyor muyuz âşıklar?" diye sordu. İkimiz de diğerlerinin manalı bakışlarını üzerimizde hissederek kıpkırmızı olduk. Matteo elimden tutup beni kendi etrafımda döndürdükten sonra önümde reverans yaptı. Herkes alkışlamaya başladı. Elime sıcak bir fincan çay verip yanıma oturdu. Sobadan yayılan sıcaklık, kızarmış ekmek ve ılık bal kokularını daha da artırıyordu. Miria da sıcak krep getirdi.

İştahla kahvaltımızı ederken üzgün bir şekilde itiraf ettim: "Bu sabahki egzersizi elimden geldiğince yapmaya çalıştım ancak sözünü ettiğiniz yönlerden hiçbiri belirmedi."

Matteo, "Ben de hiçbir şey hissetmedim, kalbim başka yerdeydi," diye iç çekti. Jason kafasını kaşıyarak, "Ben bir çam ormanı görür gibi oldum ama yönümüzü seçmemize yardımcı olacak kadar belirgin bir şey görmedim," dedi.

Shanti, "Ben ilk istikametin doğru olduğunu hissediyorum," dedi. "Nedenini sormayın zira en ufak bir fikrim yok."

Gece rüyamda gördüğüm tahta tabelayı hatırladım. Bir ihtimal, rüyamda "Tshong" diye bir yer gördüğümü söyledim. Jason ve Shanti sorgu dolu bakışlarla birbirlerine baktılar. İkisi de böyle

bir yer bilmiyor gibiydi. Jason bir süre ortalıktan kaybolduktan sonra yanında genç bir Tibetli ile geri geldi. Tibetli elindeki detaylı haritayı önümüze açtı. Bu ismi daha önce duymuştu ama tam olarak nerede olduğunu bilmiyordu.

Haritada dün sözünü ettikleri iki yerin etrafını incelemeye başladık. Haritayı sanal bir biçimde bölgelere ayırıp her birimiz bölgemizi milim milim inceledik. Rüyamda gördüğüm tabelaya benzer bir şey bulamadık. Başımı haritadan kaldırdığımda genç Tibetlinin gözlerini kısmış, düşünmekte olduğunu gördüm. Alnının ortasındaki dikey kırışıklığa bakılırsa konsantre olmaya çalışıyor gibiydi. Birden, bulduğunu belli eden zafer dolu bir sesle bağırarak sessizliği bozdu.

Bulmuştu! "Tshong" kelimesi eski Tibet lehçesinde "buluşma" anlamına geliyordu. Bu terim, Şerpaların dört bir yana dağılmadan önce, bir önceki turları hakkında deneyimlerini paylaşmak için bir araya gelmelerini ifade ediyordu. Everest tarafındaki pek çok alanda bu tabela vardı. Genç Tibetli susup yüzünü elleriyle kapattı, gözlerini ovuşturup Shanti'nin bize tercüme ettiği sözlerine devam etti. Bu göçebeler şerefine Sinuwa yakınlarında bir konukevi inşa edilmişti.

Üç erkek hemen haritanın üzerine atılıp nerede olduğunu buldular. Bulunduğumuz yerden aşağı yukarı iki kilometre mesafedeydi. Herkesin bakışlarını bana çevirdiğini görünce bir adım geri çekildim. Jason heyecan içinde gülümsedi: "Teşekkürler Maëlle, sanırım bu sefer hedefe yaklaşıyoruz." Şüphe içinde, kocaman kahverengi gözlerini yüzüme diken Matteo'ya döndüm. Onlara eşlik etmemi istedi: "Değişimi gerçekleştirmek için sana ihtiyacımız var."

Serseme dönmüştüm, mantomu ve çayımı kapıp biraz hava almak için kendimi dışarı attım. Matteo peşimden gelmeye çalıştı, ancak yalnız kalmaya ihtiyacım olduğunu hisseden Shanti, bir el işaretiyle onu durdurdu. Güneşin karşısında bir kayanın üzerine

oturdum. Artık ne istediğimden hiç emin değildim: Kalbim henüz doğru düzgün tanımadığım bir adam için çarpıyordu ve Fransa'daki hayatım beni bekliyordu. Romane'ın el yazmasını almıştım. Birkaç idealistin peşine takılıp hazine avına çıkmak olacak iş değildi. Şaşırtıcı rüyalar görmüştüm. Aklım karmakarışıktı, ne yapacağımı bilmiyordum. İsteklerimle korkularım birbirine karışıyordu. Geri dönmem gerekiyordu, ama öte yandan bir şeyler de beni bu saçma maceraya atılmaya çağırıyordu. Daha önce aşktan gözümün kör olduğu olmuştu. O zaman bunun nasıl sonuçlandığını çok iyi hatırlıyordum: sekiz ay süren bir yangın! Yeniden aynı hataya düşemezdim, kararlaştırdığım gibi Paris'e dönüyordum!

Başımı çevirdiğimde Shanti yanımda duruyordu, beni kandırmaya çalışmasına fırsat vermedim:

"İyice düşündüm, benim dönmem gerekiyor."

"Karar senin."

Bu kadar çabuk teslim olmasına şaşırarak yüzüne baktım. Hiçbir şey söylemeden önünde uzanan krallığa hayran hayran bakmaya devam etti. Dağlar ışıl ışıl parlıyordu, bu manzarayı sanki hayatında ilk defa görüyormuş gibi bakıyordu.

"Benim yerinde olsan sen ne yapardın?"

"Bunu nasıl bilebilirim? Senden başka kimse senin yerinde değil ki!"

"Bana fazla yardımcı olduğun söylenemez. Tesadüflere inanmakta zorluk çekiyorum. Bütün bunlar beni korkutuyor. Hem sonra, işim beni bekliyor, dönmem gerek."

"O hâlde sorun ne?"

"Beni bundan alıkoyan bir şey hissediyorum."

"Bir şey mi yoksa biri mi?"

Sinirli bir biçimde güldüm.

"Matteo tabii, ama geçmiş hatalarımı tekrar etmek istemiyorum. Gözüm kapalı bir biçimde kendimi bir aşk macerasına atmak beni korkutuyor."

"Matteo Milano'da yaşıyor, birkaç gün sonra İtalya'ya dönecek. Birbirinize yakın yerlerde yaşıyorsunuz. Döndükten sonra görüşmeye devam etmemeniz için hiçbir neden yok. Eğer çok çabuk karar vermek istemiyorsan bu süre içinde ne istediğini etraflıca düşün."

Artık iyice ılınmış çayımdan büyük yudumlar aldım. Çayın buz tutmuş yemek borumdan geçip mideme akışını hissettim. Shanti'ye baktım.

"Bir yandan, bu farazi karşılaşmadan vazgeçmek beni üzüyor. Mantığım geri dönmemi söylüyor ama içimde, kalmam için adeta yalvaran küçük bir ses duyuyorum. Bunu nasıl açıklayabileceğimi bilmiyorum!" Shanti ayağa kalktı, eliyle omzuma vurup memnun bir şekilde, "Cevabını buldun!" dedikten sonra beni kendimle baş başa bıraktı.

Hangi cevap? Ne demek istemişti? Bir ses, "Artık beni inkâr etmeyi bırak," dedi çok net duyulur bir biçimde. Şaşkınlıkla olduğum yerde sıçradım. Arkama dönüp baktım ama kimse yoktu. Deliriyor olabilir miydim? Aynı zamanda güven veren bir şeyin varlığını hissettim ve bütün kaygılarım uçup gitti. Biliyordum: Jason'ın dün bana sözünü ettiği içimdeki o küçük ses daima yanımda olmuştu. Bense seçimlerimin sonuçlarına katlanmak zorunda kalmak korkusuyla ondan daima kaçmıştım. Ama bugün her ne kadar saçma görünse de o sesi dinlemek istiyordum. Hayatımda ilk defa ona güvenmek istiyordum. Bir güç beni buna itiyordu, yeni bir şeyler denemenin zamanı gelmişti: Rüyamı dinlemeliydim.

Bu düşünceler beni yatıştırmıştı. Shanti bana bedenimi dinlemeyi öğretmişti. Bedenimin buna nasıl bir tepki vereceğini görmek için durup dinledim. Sakindi, rahatlamış hissediyordum. Doğru kararı vermiştim.

Shanti beni eşyalarımızı paketlemekte olan Thim ve Nishal'in yanında bekliyordu.

Rehberime, "Maceraya devam etmeye hazır mısınız?" diye sordum.

Shanti bana sarılarak, "Hem de nasıl!" diye cevap verdi.

İlk defa bu kadar samimiydik. Geri çekilip endişeyle Matteo ve Jason'a bakındım. Matteo eşyalarını topluyordu. Jason ise genç bir Tibetliyle meşgul olmak için bir süre daha burada kalacak, daha sonra Goumar'la birlikte inecekti. On beş dakika sonra yola çıkıyorduk. Tshong'a kadar uzun bir yürüyüş bizi bekliyordu.

Gerildiğimi hissettim. Yüzümü buruşturdum, artık bu isteğimden pek emin değildim.

Shanti, "Doğru kararı verdin," diyerek beni rahatlattı.

"Ama ya rüyamda gördüklerim illüzyondan başka bir şey değilse?"

"Yolun keyfini çıkar, sonucu düşünme. Mutluluk bir tutumdur, daha sonra olacaklara veya herhangi bir dış etkene bağlı değildir. Mutluluk şimdi ve buradadır."

"Ama Shanti, ya o bilgeyi bulamazsak? Bütün bu yolu boşuna gitmiş oluruz."

"Her şey amacının ne olduğuna bağlıdır. Amacın o bilgeyi bulmak mı yoksa mutlu olmak mı?"

"Bu örnekte birini diğerinden ayırmak mümkün değil ki! Bu yola belli bir bilgiye ulaşmak amacıyla çıkıyoruz. Kendisini bulunca memnun olacağım, yani... gerçekten öyle biri varsa!"

"Modern dünyamızın en büyük sorunu: sonuç! Bir amaç belirlemek gerekli olsa da bütün dikkatimizi amaca verdiğimizde yolculuğu unutuyoruz. Amaca ulaşma takıntımız başarısızlık korkumuzu doğuruyor. Belirsizlikten, o kaçınılmaz ana kadar acı çekiyoruz: Ya amacımıza ulaşıyor ve hemen yeni bir amaç daha belirleyip yeniden acı çekmeye başlıyoruz ya da amacımıza ulaşamıyor ve değersiz olduğumuzu düşünüp acı içinde kahroluyoruz. Sonuçta amaç bir travmaya dönüşüyor. Sonuç bir durumdur, iki

yolculuk arasındaki küçücük bir andır. Mutluluğun bu kadar kısa bir ana bağlı bir şey olduğunu mu zannediyorsun?"

"Hayır, ama... benim için davranışlarımı ve düşüncelerimi, amacımdan ayırmak çok zor. Hem sonra, bana isteklerimizi gözümüzde canlandırırsak gerçekleşeceklerini öğreten sensin, hatırlatırım."

"Doğru, ama bunu sana korkunun verimli topraklarına kötü düşünceler ekmen için değil, davranışlarını uyumlu kılman için öğrettim. Sürekli olacakların kaygısıyla yaşadığının farkında mısın? Mutluluk orada değil; her yerde, olmakta olan her şeydedir. Mutluluk şimdinin sihrinde, ânın mükemmelliğinde, açan bir çiçekle uyum içinde attığın adımda'dır. Eğer korkularının seni geleceğe hapsetmesine izin verecek olursan asla mutlu olamazsın. Hedef, sadece varış noktasıdır; tıpkı çıkış noktası gibi yolculuğun bir parçasıdır, ama yolculuğun kendisi değildir."

"Yani o bilgeyi bulup bulamayacağımızın bir önemi olmadığını mı söylemek istiyorsun?"

"Sana bütün dikkatini sonuca yoğunlaştırmanın gereksiz olduğunu söylüyorum. Ne sen ne de ben bu karşılaşma hakkında bir şey biliyoruz. Onu bulmanın en iyi yolu bütün dikkatimizi olacaklara vermektir. Ama sonuç ne olursa olsun, amaç her ânın tadına varmak olmalıdır, çünkü ancak o zaman yolculuğu başarmış oluruz. Mutluluk hiçbir zaman gelmeyecek o son kilometrede değil, her bir an yeniden başlayan sıfırıncı kilometrededir."

Tüylerim diken diken olmuş hâlde gülümsedim, sözlerine hayran kalmıştım. Shanti haklıydı, sürekli senaryolar üretip kendime sorun çıkarıyordum: Doğru kararı mı vermiştim? Ya o bilgeyi bulamazsak? Ya Matteo doğru erkek değilse? Ya? Ya? Ya?.. Ânı yaşa gitsin işte!

İçim rahatladı. "Kısacası tek yapman gereken sonuca ulaşma baskısından kurtulmak ve düşünmeyi bırakmak! Veya hedefi

değiştirmek. Eğer amacın mutlu olmaksa her saniyenin bir hedef olduğunu anla. Yol ile hedef arasında hiçbir fark yok."

"Bu çok kurnazca! Böylece hedef her an yola dahil oluyor."

"Evet. Bu kişiyle karşılaşmak veya karşılaşmamak bizim mutluluğumuzu etkileyemez. Senin mutluluğun daha sıfırıncı kilometrede sende kök salıyor. Bunu unutma, tek sır bu."

Shanti bana sorumluluklarımı hatırlatmayı daima çok iyi beceriyordu. Eğer düşüncelerimin kirlenmesine izin vermezsem hiçbir şeyin huzurumu bozamayacağını anladım. Bu yönde karar alıp öyle davranmak yeterliydi. Bu korku olmadan yaşamak istiyordum. Yolun sonunda birini bulup bulamayacağımız veya Matteo'nun hayatımın erkeği olup olmadığı hiç önemli değildi. Mutlu olmak istiyordum; sonucu düşünmeden, yaşadığım bu anlardan faydalanmak istiyordum. Başkalarının onayına muhtaç olmadan, başarısız olmaktan korkmadan her ânın tadını çıkarmak; kim olduğumu keşfetmek istiyordum. Tshong'da ne olduğunu görmek istemiştim. Oraya gidiyordum çünkü kalbim gitmemi söylüyordu; çünkü bu deneyimi, yol ve hayata güven deneyimini yaşamak istiyordum.

Hemen dönüp son birkaç parça eşyamı topladıktan sonra beni giriş kapısının önünde, küçük meydanda bekleyen diğerlerinin yanına gittim. Uzun uzun Matteo'nun gözlerinin içine baktım, sonra Jason ve Goumar'a sımsıkı sarılıp teşekkür ettim.

Sezgi

"Sezgi, Tanrı'nın bize ödünç verdiği bir ışıktır."

– Anne Barratin

Dağın yamacındaki taşlıklı uzun yoldan aşağı inerken gördüğümüz manzara nefes kesici güzellikteydi. Alçak bulutlar vadinin hatlarına ve geçitlerine bir örtü gibi serilmişti. Shanti bakışlarıyla ufuk çizgisini taradıktan sonra bana parmağıyla gittiğimiz yeri, Sinuwa'yı gösterdi.

Uzaktaki minyatür köye baktım, gözüme ulaşılmaz göründü. Shanti hafif bir hareketle sırt çantasının askılarını yukarı doğru çekti. Adeta bütün evreni içine doldurmak ister gibi derin bir nefes aldı. Sarı boğazlı iki serçeye gülümseyip kulağını gıdıklayan bir ağaç dalını eliyle itti. Onun enerjisi bana da bulaşmıştı, bana önerdiği yeni yolculuk versiyonunu denemek istiyordum. Matteo'ya baktım; onun varlığı bana iyi geliyor, ilgisi beni duygulandırıyordu. Kalbimin onun kalbiyle uyum içinde attığını hissettim. Nishal ve Thim önümüzden yürüyorlardı. Ara sıra bize kadar gelen konuşmalarını ve gülüşmelerini duyuyorduk, yolun

meşakkatinden hiç etkilenmiyor gibiydiler. Bu güzel enerjinin keyfini çıkarıyordum.

Uzun bir asma köprünün önüne vardığımızda Shanti bana göz kırpıp köprüye doğru ilerledi. Ben de hiç düşünmeden peşi sıra yürüdüm. İçgüdüsel korkum bilincimin aydınlanmasıyla uçup gitmişti. Köprü arkamızdan gelen ekip elemanlarının hareketleriyle sağa sola sallanmaya başladığı hâlde, kendimi onların adımlarının ritmine bıraktım. Bir hafta önce benim için imkânsız görünen şey, bugün neredeyse sıradan bir şeye dönüşmüştü.

Köprünün diğer tarafına vardığımda Shanti bana bakıp gülümsedi. Ekibin geri kalanı da yanımıza ulaştığında yürüyüşümüze daha az eğimli bir yoldan devam ettik. Matteo elini omzuma attı. Hakkımda her şeyi, ona anlatabileceğim her şeyi bilmek istiyordu.

"Kötü bir zamana denk geldin, şu an her şey çok bulanık! Shanti tamamen kaybolmuş olduğumun bilincine varmamı sağladı. Benim için bugün artık kim olduğumu söylemek kolay değil. Kafam çok karışık."

"Değişim dünyasına hoş geldin!"

"Evet... zor görünüyor! Daha geçen haftaya kadar pek çok kanaate sahiptim ama hepsi birer birer uçup gitti. Her şeyin bu kadar kısa sürede altüst olduğuna ben bile inanamıyorum. İşin paradoksal tarafı, kendimi çok savunmasız ama eskisinden çok daha güçlü hissediyorum."

"Hiçbir şeyden emin olmadığın hâlde büyük bir güven duyuyor musun sen de?"

"Kesinlikle... Hiçbir şeyi kontrol edemiyorum ama aynı zamanda her şey spontane bir biçimde düzene giriyor. Mesela seninle konuşmakta olduğum şu an, kendime beni kaotik bir yolda imkânsız bir amacın peşinden Himalayalar'a sürükleyen bu gücün ne olduğunu soruyor olmama rağmen, otuz dört yıldır inşa ettiğim bütün kanaatlerimin tam tersi bir yolda ilerlemeye devam ediyorum. Bu inanılmaz!"

Matteo sanki bu rahatlatıcı monoloğun, hayatımın böyle önemli bir dönemecinde durum değerlendirmesi yapmama yardımcı olacağını anlamış gibi, tek kelime etmeden beni dinliyordu. Sözlerime devam ettim.

"Sana çok büyük okullardan aldığım diplomaları sayabilir; ballandıra ballandıra mesleki başarılarımdan, toplumsal statümden, aldığım maaşın yüksekliğinden bahsedebilirim. Ancak bunu yapmakla sana sadece beni olduğum kişiden koruyan dış katmanlarımı göstermiş olurum. Kılık değiştirmemi sağlayan marka kıyafetlerimden veya... daha hızlı kaçmamı sağlayan arabamın güçlü motorundan... yine herkesin bana saygı duymasını sağladığını düşündüğüm banka hesabımdan da bahsedebilirim. Bugüne kadar başkalarından beklediğim saygıyı, benim kendime göstermekten çok uzak olduğumu anlamamıştım. Gerçek kimliğimi ortaya koymaya cesaret edemediğim için bütün bu gösterişin ardına saklanarak kendimi rahatlattığımın bilincine vardım. Şu an seni kendimden kaçırtma riskini göze alıyorum, ama artık bugün çok başka bir yerdeyim, bu yüzeysellikten çok uzak istekler içindeyim. Bundan sonra beni neyin beklediği hakkında en ufak bir fikrim yok fakat artık bütün bunları istemediğimi biliyorum."

"Ve bütün bunlar sadece bir hafta içinde oldu, öyle mi?"

"Evet, bu inanılmaz! Ne kadar kör olduğumu anladım!"

"Kendine karşı çok acımasızsın. Bugüne kadar yaşadıkların sayesinde bu farkındalığa ulaştın. Sen aynı kişisin, kalbin yine eskisi gibi atıyor, sadece görüş alanını genişletiyorsun. Olağanüstü geçmişin seni bugün olana hazırladı. Kâhin değilim ama ben de buna benzer şeyler hissediyorum. Değişimi hissediyorum ve buna hazırım. Evrene güveniyor ve kontrolü elden bırakıyorum. Olmamız gereken yerdeyiz. Hiçbir şey elde etmeye çalışmadan, geleceği düşünmeden olacaklara kulak kabartmak yeter; zira sanırım gösterinin büyüklüğünü tahmin etmemiz dahi imkânsız!"

Elimi tuttu. Manzaranın güzelliğini içimize çekerek konuşmadan yürüdük. Sanki ilk defa yaşıyormuşum gibi her sahnenin, her sesin, her kokunun tadını çıkararak bana dokunan hayatın tadına varıyordum. Mutluluk içindeki kalbim aldığı enerjiyle besleniyordu. Artık hiçbir şey için endişe etmiyordum. Matteo'nun elimi tutan eli, bana güven veriyordu ama onun da ötesinde bu yeni yolda bana rehberlik eden bir gücün varlığını hissediyordum.

Thim gözlerini yere sapladığı sopadan ayırmadan, "Saat 12.30!" diye bildirdi. Shanti bir harita çıkardı ve hızımızı korumak kaydıyla yarım saat içinde ulaşabileceğimiz Doban Köyü'ne kadar yürümeye devam edip öğle yemeğini orada yemeyi önerdi. Sonuç olarak köye ulaşmamız yirmi dakikamızı aldı.

Shanti mütevazı bir binanın önünde durup sebzeli *dal baht* yemeğinin bize uyup uymayacağını sordu. Karnımız o kadar acıkmıştı ki sevinçle kabul ettik. Bir adam içecek siparişlerini aldıktan sonra bahçede oturabileceğimizi söyledi. Thim çimlere uzanmış, bir çekirgeyle oynuyordu. Dağın yamacındaki bu alan, taraça şeklindeki ekinlere ve darı tarlalarına bakan hoş bir manzara sunuyordu. Yükseklerdeki renk yoksunluğundan sonra orta yüksekliklerin renk paletleri ve yeşilin farklı tonları yeniden ortaya çıkmıştı.

Bahçenin ortasına kurulmuş olan eğreti bir salıncak, içimdeki çocuğu uyandırdı. Salıncak, "Y" şeklindeki iki dikey tahta parçasıyla desteklenmiş yatay bir kütükten ibaretti. "U" şeklindeki bir iple sağlamca bağlanmıştı. Başka bir şey yoktu. Salıncağa oturup ufka doğru sallandım. Nishal koyu yeşil renkte plastik bir sandalye alıp vadiye bakan tahta masada oturan Shanti'nin yanına yerleşti. Bir sigara sarıp arkadaşıyla sohbet etmeye koyuldu. Ben de çimenlerin üzerinde yatmakta olan Matteo'nun yanına uzanıp başımı göğsüne koydum. Bana şefkatle sarıldı. Bir an zaman durmuş gibi oldu. Ya da duran düşüncelerimdi. Buradaydım ve gözümün

önünde olan şeyler, kalbimi dolduran sevinç, bizi ısıtan güneş ve dağların içimizi dolduran gücü dışında hiçbir şey yoktu.

Midem o kadar büyük bir gürültüyle guruldadı ki herkes gülmeye başladı. Yüzüm kıpkırmızı oldu, ellerimi karnıma bastırdım. Aşçı bile duymuş olacak ki üzerinde dumanlar tüten tabaklarımızla çıkageldi. Nishal, Thim'e ona eşlik etmesini işaret etti. Onları durdurup masamıza davet ettim. Nishal nezaketen teklifimi geri çevirse de ben ısrar ettim. Nishal onayını almak ister gibi Shanti'ye baktı. Thim cesaretle atılarak spontane bir biçimde buna çok memnun olacağını ancak çatalla yemek yemeği bilmediğini söyledi.

"Ben de elimle yemeyi bilmiyorum. Bana öğretebilir misin?" diye sordum bu samimiyetinden duygulanarak. Thim şaşkınlıkla yüzüme baktı. "Çok kolay, ben sana öğretirim," dedi. Shanti bir baş işaretiyle Nishal'e bize katılabileceğini belli etti. Nishal'in de çatal kullanmakta zorlandığını tahmin eden Matteo, kendisinin de elle yemek istediğini açıkladı. Uyduruk bir lavaboda buz gibi soğuk suyla ellerimizi güzelce yıkadıktan sonra Thim dersine başladı. Öğretmen rolünü son derece ciddiye alarak büyük bir dikkatle hatalarımızı düzeltiyordu. Büyük bir hünerle pilavdan küçük toplar yapıp sıcak mercimeğe bandırdıktan sonra dikkatlice ağzına götürüyordu. Nishal ile Shanti de bu teknikte gayet başarılıydılar. Matteo ve ben ise deniyorduk ama sonuç fazla tatmin edici değildi, rehberim ve arkadaşı gülmeye başladılar. Öğretmenimiz onlara öfkeli bir bakış fırlatıp eliyle susmalarını işaret ettikten sonra, azimle bize usulüne uygun bir biçimde yemeyi öğretmeye çalıştı.

Sahne başka bir çağa ait gibiydi, ne var ki bu genç adam çoktan unutulmuş bir gerçeği elinde tutuyordu. Tam bir sabır ve cömertlik örneğiydi. İsteğimi yerine getirmekten onur duyarak bütün dikkatini bize vermiş, kendisi yemek yemeyi unutmuştu. Onu hayal kırıklığına uğratmamak için elim yana yana dediklerini büyük

bir dikkatle uygulayarak yemeğimi son pirinç tanesine kadar yedim. Dokunaklı bir değer verme operasyonuyla Matteo da tabağındaki bütün yemeği bitirdi. Thim'in yüzündeki gülümsemeye bakılırsa başarmıştık. Bize verdiği bu hediye için ona teşekkür ettim. Bize büyük bir fedakârlık dersi vermişti. Onun için son derece doğal olan bir şey aslında ender rastlanır bir özellikti. Bu beni duygulandırmıştı.

Giysilerim de yemekten benim kadar nasibini aldığından yeniden lavaboya gidip temizlendikten sonra, beni güneşin altında şekerleme yapmaya götüren Matteo'nun kollarında uykuya daldım. Yarım saat sonra alnımdan öperek uyandırdı ve kulağıma gitme vaktinin geldiğini fısıldadı. Nishal ile Shanti ev sahibinden yol hakkında bilgi aldılar. Adam harita üzerinde bazı açıklamalarda bulunduktan sonra bize Tshong'un çok yakınında, buradan iki saatlik bir yürüyüş mesafesinde oturan yaşlı teyzesinin adresini verdi.

Bulunduğumuz yükseklikte yeniden hayat belirtileri görmeye başlamıştık. Darı tarlaları esen rüzgârla dans ediyordu. Nefes almak daha kolay olduğundan yürürken fazla efor sarf etmemize gerek kalmıyordu. Biraz aşağıdan gelen çocuk sesleri dikkatimizi çekti. Çocuklar okul çıkışı yakaladıkları bir koyunu okşayıp ilgi gösteriyorlardı. Lacivert önlükler içindeki öğrenciler, neşeyle sağa sola kaçışan oyun arkadaşlarının peşinde koşuşuyorlardı. Shanti gülümseyerek onlara baktı, Thim büyülenmiş gibi olduğu yerde zıplayarak koyuna tezahürata başladı.

Bunca zamandır, hayatta asıl önemli olanı nasıl unutabilmiştim? Nasıl böyle yüzeysellikte kaybolmuş ve üzerime gereksizce ağır zırhlar giyebilmiştim? Gözlerim yaşlarla doldu.

Shanti kolumdan tutup "Kendini yargılama," dedi.

"Kendimi nasıl bu kadar kaybedebildim?"

"Kaybetmedin, sadece yanlış yöne bakıyordun."

"Ne oluyor da bu durumdan çıkma ve başkalarınca kabul görende yok olma ihtiyacı duyuyoruz?

"Büyümenin her şeyi bilmek, bilgiyle anlamak olduğunu sanıyoruz. Yaşamayı unutuyoruz. Çocuk, andaki deneyimi yaşar; onu düşünmez. Eğer şu an içindeki çocuğun ortaya çıkmasına izin verecek olsan ne yapardın?"

Daha bir cevap vermeye fırsat bulamadan Matteo, "Koşarak gidip bu küçük koyunla oynardık, zira bizi mutlu kılan tek şey sevgiyi paylaşmak!" diyerek elimden tuttuğu gibi beni çekip götürdü.

Bir eliyle beni çocukların yanına doğru sürüklerken öbür eliyle de Thim'i yakaladı. Genç adam sırtındaki yükü yere bırakıp bizimle birlikte koşmaya başladı. Bizim de savaşa katıldığımızı gören çocukların neşesi daha da arttı. İçimizdeki çocuğun spontane bir biçimde ortaya çıkarak yeniden o yoğun ve tanıdık sevinci bulmasına izin verdik ve çocukların ortasında tıpkı onlar gibi oynamaya başladık.

Matteo bir an koyunun yönünü değiştirir gibi olsa da kurnaz hayvan kaçmayı başardı. Matteo, üzerinde on kadar çocukla kendini yerde buldu. Ben de iki kız çocuğuna sevgiyle sarıldım. Geçen saniyelerle birlikte utangaç gülümsemelerimiz de uçup gitti. Artık gülümsemiyor, kahkahalar atıyorduk. Düşüncenin yerini doğal olana bıraktığı, korkunun yalnızca dile gelen sevgiyle silindiği, hiçbir hesaba yer bırakmayan saf bir duyguyu paylaşıyorduk. Saf elmastan eşsiz bir an yaşıyorduk!

Güçlükle birbirimizin kollarından sıyrılıp ayağa kalktık. Kendimi Matteo'nun kollarına attım. "Sen delisin ama bu deliliğin hoşuma gidiyor," diyerek dudaklarına bir öpücük kondurdum. Thim eliyle yakışıklı İtalyan'ımın avucuna vurup kolunu omzuma attı. Kollarımı iki erkeğin beline dolamış bir hâlde, toz içinde kalmış ama üç mutlu dost gibi diğer ekip üyelerinin yanına gittik.

Bir çam ormanından geçtiğimiz sırada bir maymun tünediği ağacın tepesinden kafamıza yiyecek artıkları atarak bizi selamladı.

Bir saatlik inişten sonra üzerinde "Tshong" yazan tabela nihayet karşımızda belirdi. Kalp atışlarımın hızlandığını hissettim.

Bu, rüyamda gördüğüm tabelanın aynısıydı. Rengim attı. Herkes aynı anda dönüp bana baktı. Shanti, "Bu istikamette devam edip öğlen ev sahibimizin bize verdiği adrese gidebiliriz," dedi önümüzde kıvrılan yolu işaret ederek.

Yokuş yukarı çıkan patikanın sonunda ıssız bir barınağa vardık. Vadiye üç yüz altmış dereceyle açılan manzara olağanüstüydü. Biraz aşağıda görünen bir düzine ev, aradığımız mezranın varlığını kanıtlıyordu. Shanti işi şansa bırakmayıp yoldan geçen bir taşıyıcıya adresi sordu, adam parmağıyla yamacın aşağısındaki bir evi gösterdi. Güneş tepede olmasına rağmen etrafı bir duvarla çevrili olan köy, gölgelikler içindeydi.

Aradığımız adrese vardığımızda bizi karşılayan Gu-Lang adındaki yaşlı kadın uzun uzun yüzüme baktı. Bilgelik dolu bakışlarının derinliğinden hipnotize olmuş gibiydim. Shanti adının anlamının "annelerin ve çocukların koruyucusu" anlamına geldiğini söyledi.

Gu-Lang her bir Nepalliye dikkatle baktıktan sonra bakışlarını yeniden bana ve Matteo'ya çevirdi. Ellerimizi üst üste koyup avuçlarının içine aldı ve üzerlerine eğilip bir dua okuduktan sonra yüzümüze bakıp gülümsedi. Bu kadın kalplerimizi okuyor gibiydi! Küçük tahta kapıyı açarak bizi içeri buyur etti. Elindeki bastona dayanarak titrek titrek yürüdüğü hâlde adımları son derece kararlıydı.

Sadece iki küçük pencereden giren ışıkla aydınlanan evin içi oldukça karanlıktı. Toprak zemin odanın karanlığını daha da artırıyordu. Başımız alçak tavandaki kirişlere değiyordu. Odanın dip tarafındaki mutfakta üst üste yığılmış kap kacak ve altında bir kütük yanmakta olan sobanın üstünde kaynayan bir tencere vardı. Gu-Lang topallayarak bizi üst kata çıkan merdivene doğru götürdü. Eşyalarımızı üst kata bırakıp yerleşebileceğimizi söyledi. Alt kattaki odayla aynı büyüklükte olan tek parça hâlindeki bu oda, yaklaşık on kişinin kalabileceği şekilde düzenlenmişti. Yere dizilmiş şilteler yatak görevi görüyordu.

Durumdan rahatsız olmuş gibi görünen Shanti, kafasını kaşıyarak geceyi geçirmek için başka bir yer aramasını isteyip istemediğimi sordu. Odanın sadeliğine rağmen sahip olduğu cömert atmosfer içimi rahatlattı. Kendimi burada iyi hissediyordum. "Endişelenme, bu deneyim hoşuma gidiyor!" diye cevap verdim. Katmandu'ya ilk geldiğimde Maya'nın otelini görünce hissettiğim çaresizliği hatırlıyorum da... Beni daha nelerin beklediğini ve üstelik de bundan zevk alacağımı bilseydim!..

Sırt çantamı küçük çatı penceresinin altındaki şiltelerden birinin üzerine bıraktım. Başımla Matteo'ya çantasını benimkinin yanındaki şiltenin üzerine bırakmasını işaret ettim. Hiç nazlanmadı. Shanti eşyalarını odanın öbür tarafına, bizim yatacağımız yerden uzağa koyup ekip elemanlarının eşyalarını da kendisininkilerin yanına yerleştirdi. Thim hep birlikte uyuyacağımız için sevinçliydi. Nishal onu bir göz işaretiyle sakinleştirdi. Genç adamın bu hâllerini seviyordum, saflığı beni çok etkiliyordu.

Eşyalarımızı çabucak yerleştirdikten sonra Matteo çıkıp köyde bir tur atmayı önerdi ancak ben evde kalıp dinlenmeyi tercih ettim. Erkekler beni rahatça yerleştirdikten sonra evden çıktılar. Ben de biraz uyudum.

Merdivenin aşağısından seslenerek sıcak bir şeyler içmek isteyip istemediğimi soran Gu-Lang'ın yeğeni Thi Bah'ın sesine uyandım. Saate baktım, bir saat uyumuştum. Teklifini zevkle kabul edip benim kafadarların nerede olduklarını sordum. Henüz dönmemişlerdi. Genç kadın gülerek bana erkeklerin kadınları baştan çıkarmak için meyhanede toplanmaktan hoşlandıklarını söyledi.

İçimi bir kıskançlık kapladı. Evden çıkarlarken Matteo yarım saat içinde geri geleceğini söylemişti... Sinirlendiğimi hissettim.

Bir ağaç kütüğünün üzerinde oturan Gu-Lang gözlerimin içine bakıyordu. Ona gülümsemeye çalıştım ama o gözlerini benden ayırmadan bakmaya devam etti. Bana Tibetçe bir şeyler söyledi. Dönüp yeğenine baktım, bana sözlerini tercüme etti:

"Teyzem onun seni beklediğini söylüyor."

"Kim? Matteo mu?"

"Hayır, görmeye geldiğin adam," dedi birden sesini yükselterek.

Genç kadın, teyzesinin cümlelerini aynı tonla tercüme ediyordu:

"Bunu nasıl biliyorsun?"

"Çünkü sen gece bana göründün."

Bütün bu rüyalar beni iyice korkutmaya başlıyordu. Ne diyeceğimi bilemedim. Yaşlı kadın sözlerine devam etti:

"Görünmeyen, gözümüzün göremediği bir dünyadadır ama bazen gördüklerimizden çok daha gerçektir. Seni buraya sezgin çağırdı, içgüdünün sesini dinledin. Özel bir güç seni onun çağrısına cevap vermeye itti."

"İki gündür bir hayaletin izinde olduğumu zannediyordum."

"Bu hayalet değil, ama başka bir iletişim sistemi. Sana bunu açıklayabilecek bilgiye sahip değilim ve belki kelimelerle açıklamak mümkün de olmayabilir. Fakat bunu yaşayabilirim, tıpkı senin gibi, herkes gibi."

Endişeli olduğum kadar şüpheliydim de. Elimde sımsıkı tuttuğum fincan bütün bedenimi ısıtıyordu.

Sözlerine fısıldar gibi devam etti:

"Gidip onu görmelisin, seni bekliyor, bu çok önemli."

"Onu tanıyor musun? Sana benden bahsetti mi?"

"Hayır, ama rüyamda bana yolu gösterdi, yeğenim yolu biliyor, buraya çok yakın."

"Rüyanda ne gördün? Bana ne söylemek istiyor?"

"Senden ne beklediğini bilmiyorum, ben sadece sana rehberlik eden bir aracıyım."

"Bütün bunlar çok saçma!"

"Belki. Ama buradasın. Sana vereceği mesajı öğrenmek istemiyor musun?"

Yeğenine bana eşlik etmesini işaret etti. Tereddüt ediyordum. Erkeklerin dönmesini beklemek daha temkinli olurdu. Of! Hem

sonra... onlar beni düşünmeden eğleniyorlardı ya! Yine öfkem kabarmıştı, teyzesinin kendisine yolu tarif ettiği Thi Bah'ın peşinden gitmeye karar verdim.

Kıskançlığımı geviş getire getire, endişe içinde yürüyordum. Matteo'ya olduğu kadar Shanti'ye de kızıyordum. Beni nasıl böyle yüzüstü bırakabilmişlerdi? Kadınları görünce akılları başlarından gitmişti! Hangi akla hizmet her şeyi yüzüstü bırakıp gelmiştim? Buraya bir tedavi yöntemi almaya gelmiştim ve kendimi bir telefon bile olmayan Himalayalar'ın ortasında, bütün dünyadan kopuk bir hâlde bulmuştum. Yaptığım bilinçsizliğin farkına vardım! Şirketim ve iş arkadaşlarım benim bu sorumsuzca davranışım yüzünden bellerini nasıl doğrultacaklardı?

Evlerin bacalarından çıkan duman ve yemek kokuları bütün mezraya yayılmıştı. Önünden geçtiğimiz kulübelere kaçamak bakışlar fırlatarak Matteo'yu bulmaya çalışıyordum. Nafile. Sağ tarafımızdaki, gür yapraklı bodur ağaçlarla kaplı kestirme yola saptık. Çalıların ve küçük dereciklerin üzerinden atlayarak ilerledik. Hava kararmaya başlamıştı, dağın içlerine doğru ilerledikçe kendimi gitgide daha az güvende hissediyordum. Yorgun bacaklarımda uzun günün bütün ağırlığını hissetmeye başlamıştım.

Thi Bah bir kavşakta durdu. Tereddüt ettiğini görünce kaybolduğunu anladım. Dört yol da birbirine benziyordu, içlerinden birini seçmek kolay değildi. Hiçbir tabela olmaması beni mantıklı olmaya zorluyordu.

"Geri dönelim, hava iyice karardı, üstelik soğuk da dayanılmaz olmaya başladı," dedim. Geldiğimiz yoldan geri gitmek için arkamı döndüm. Thi Bah elime yapışıp yardım istemeyi önerdi. Sinirli bir şekilde gülmeye başladım. Fransızca konuşarak, "Elbette Jean-Pierre!" diye alay ettim. Telefonumu çıkarıp aynı alaycı tonla, "Ah, olamaz, hat çekmiyor, milyoner olamayacağım!" dedim.

Söylediklerimden tek kelime anlamadan sorgu dolu bakışlarla yüzüme baktı. İngilizce devam ettim: "Hiçbir iletişim aracımız

yok ve yola çıktığımızdan beri de kimseyle karşılaşmadık. Kimden yardım isteyebileceğimizi zannediyorsun? Haydi, mantıklı olalım ve geri dönelim!" diyerek ısrarla kolundan çektim. Ama inat etti.

Gözlerini gözlerimin içine dikip "Konsantre olursan bunu başarabiliriz," dedi.

"Konsantre mi olayım? İyi de neye?"

"Önümüzdeki kavşağa. Gözlerimizi kapatıp kendimize bizi hedefimize götürecek yolun hangisi olduğunu sorarak bir dakika sessizce bekleyeceğiz."

Sesindeki emrivaki, bundan kaçış olmadığını belli ediyordu. Thi Bah sustu, derin bir nefes aldı ve başını gökyüzüne doğru uzatıp iyice gerindi. Bütün bunlara inanamıyordum. Hepsi kafayı yemişti! Daha da kötüsü hastalıkları bulaşıcıydı da! Ama bir yanım da adeta büyülenmiş gibiydi. Tuhaf bir gücün varlığını hissettim. Bir süre durup ona baktıktan sonra ben de gözlerimi kapattım. Geldiğimiz yoldan geri dönmenin en akıllıca davranış olacağını bildiğim hâlde diğer üç yola konsantre oldum. Bana ipucu verecek bir şeyler hissetmeye çalışıyordum. Ama hiçbir şey hissetmedim.

Bu deneyimimiz bir kanat gürültüsüyle bozuldu. Şaşkınlıkla başımızı kaldırıp sesin geldiği yöne doğru baktık. Ağaçlardan havalanan bir kartal sol taraftaki patikanın üzerinde uçmaya başladı. Bir süre özenle yolun kıvrımlarını takip ederek alçaktan uçtuktan sonra, bir kayanın üzerine kondu. Başını çevirip bize doğru baktı ve havalanıp tekrar uçtu.

Ben gözümün önünde cereyan eden sahneye dilim tutulmuş bir hâlde büyülenmiş gözlerle bakarken, Thi Bah kuşku götürmez bir biçimde, "Öyleyse bu taraftan!" dedi.

Yanında yürürken bir yandan da gözlerim gökyüzünde kuşu arıyordu ama o çoktan ortalıktan kaybolmuştu. Patika yol aniden dikleşip daralmıştı. Giysilerimize takılan yüksek otların arasından

yolumuzu takip etmeye çalışıyorduk. Pek fazla kullanılmayan bir yol olduğu belliydi. Yanlış yolda olmalıydık.

Doksan derecelik bir virajı döndüğümüzde Thi Bah, burnunu havaya doğru kaldırıp tıpkı bir hayvan gibi etrafı koklamaya başladı. "Kokuyu alıyor musun?" diye sordu. Ben de burnumu havaya dikip derin bir nefes aldım.

"Hayır, ne kokuyor?"

"Duman kokusu, yakınlarda bir ev olmalı!"

Hızlı adımlarla yürümeye başladı. Birkaç metre ötemizde, tenhada bir ev vardı. Evin üzerinden yükselen dumanlar buz gibi soğuk gökyüzüne yükseliyordu. Kalp atışlarım hızlanmaya başladı. Thi Bah, eliyle kapıda asılı tokmağı işaret etti. "Geldik!" dedi yüzünde kocaman bir gülümsemeyle.

Bense şüpheliydim.

Kokteyl

"Çoğu zaman, en küçük bir engelde görüşümüzü daraltırız."

– Tenzin Gyatso,
on dördüncü dalai-lama

Kapıyı çalmak için titreyen elimi uzattığım an, yaşlı bir kadın kapıyı açtı. Şaşırmış görünmüyordu. Yüzü Doğu Asyalıları andırıyordu, Çinli veya Japon olmalıydı. Üzerindeki giysiler tahminimde yanılmadığımı gösteriyordu. Turuncu renkte geniş bir kuşakla bağladığı gri renkli keten kimonosunun üstüne, sarı çiçek desenli kırmızı renkte yün bir kimono örtüsü giymişti. Bizi içeri aldı.

Evin küçük oluşu, ortada yanan sobadan yayılan sıcaklığın her tarafa eşit biçimde dağılmasını sağlıyordu. Soğuktan uyuşmuş dudaklarımla kendimi ve yol arkadaşımı tanıttıktan sonra gelişimizin nedenini açıkladım. Çat pat konuştuğu İngilizcesiyle sözümü kesti: "Kocam seni bekliyor!" Isınmam için sırtımı sıvazladı, ellerimi teker teker ellerinin arasına alıp ovuşturduktan sonra bana bir fincan sıcak bitki çayı verdi. Thi Bah'a dönüp ona da aynı

şeyleri yaptıktan sonra onu sobanın yakınına, duvarın dibindeki sandalyeye oturttu.

Ev sahibemiz beni diğerinden biraz daha büyükçe olan yandaki odaya götürdü. Koltukta oturmakta olan yaşlı adam güçlükle ayağa kalktı. "İyi akşamlar Maëlle, yolu buldun demek, değil mi?" Korkudan donup kalmıştım. "Adımı nereden biliyorsunuz? Kimsiniz? Benimle nasıl iletişim kurdunuz? Benden ne istiyorsunuz? Bütün bunları neden yapıyorsunuz?" Sesimin tonu gitgide yükseliyordu. İsyankâr bir biçimde peş peşe sorduğum sorular kaygılarımı ele veriyordu. Titreyen bacaklarım bedenimi taşımakta zorlanıyordu.

Adam elimden tutup beni tozunu temizlediği berjere oturttu. Yüzünde sevecen gülümsemesiyle koltuğuna oturduktan sonra, çalışma masasının çekmecesinden bir tütün kutusu çıkarıp piposunu doldurmaya başladı. Sorularıma cevap vermeden önce biraz kendime gelmem için durup yüzüme baktı. "Adını nereden mi biliyorum? Geldiğinde kendini karıma tanıttığını duydum. Kim miyim? Kısıtlayıcı olmak istemem." Gözlerini tavana dikip bir süre düşündü: "Benim, hepsi bu! Bu da hiç fena sayılmaz, değil mi?"

Gözlerim yerinden fırlayacak gibi yüzüne bakıyordum. Söylediklerini sözünü kesmeden, endişe içinde dinliyordum. Adamın bir tiki olduğunu anlamam uzun sürmedi. Her cümlesinin sonunda sinirli bir şekilde göz kırpıp "Değil mi?" diyordu.

"Senden ne mi bekliyorum? Buraya kadar bir cevap bulmak için mi geldin? O hâlde sorun ne?"

"Nasıl yani? Bir sürü hileyle beni buraya kadar getiriyorsunuz ve şimdi buradayken de sizden ne beklediğimi mi soruyorsunuz? Sizi hayatımda hiç görmedim, kim olduğunuzu bilmiyorum... Bu çok saçma bir hikâye! Yeterince zaman kaybettim!" diyerek ayağa fırladım. Korkum yerini öfkeye bırakmıştı. Aklıma Romane için aldığım tedavi yöntemi geldi. Paketi çalmak için bir hile

düzenlemiş olabilirler miydi? Sırt çantamı kucağımda sımsıkı tuttum. Tam odadan çıkacağım sırada sert bir tonla emretti: "Sakin ol! Otur, birlikte anlamaya çalışalım, değil mi?" Sesini yumuşattı, sinirle kapattığı gözlerini açtı. Sol eliyle yüzünü sıvazladıktan sonra çenesindeki uzun sakalını çekiştirmeye başladı.

"Baştan başlayalım: Adım Chikaro. Japonya'da, Fuji Dağı'nın yakınında yaşıyorum. Bütün hayatımı bilimsel araştırmalara adadım. Bundan üç ay önce büyük dedemin Nepal'de, buraya yakın bir köyde doğmuş olduğunu öğrendim. Bir süre buraya yerleşmeye karar verdim. Yedi gün önce rüyamda iki Batılının kapımı çalacağını gördüm, seni bu yüzden bekliyordum. Ve işte geldin, değil mi?"

"İki Batılı mı?"

"Evet, bir erkek ve bir kadın."

"Buraya benimle aynı rüyayı gören bir arkadaşımla geldim."

"O hâlde üçümüzün birbirimize söyleyeceğimiz şeyler var. O nerede?"

Gözlerimi havaya çevirdim.

"Eğlenmeye gitmeyi tercih etti!"

"İyi... mademki sen ve ben buradayız, o zaman sorumu yeniden soruyorum: Bugün sana nasıl yardımcı olabilirim?"

Chikaro samimi görünüyordu. Tavırları gerginliğimi biraz olsun azaltmıştı. "Bilmiyorum. Son birkaç gündür artık hiçbir şey anlamaz hâldeyim." Ona yaşadıklarımı anlattım: Shanti'nin beni önceliklerim hakkında düşündürdüğünü, öğrendiğim yeni kavramları, bedenle uyum oluşturmayı, Jason'la karşılaşmamı, sonra kendi yaratıcı düşüncelerimi doğrular gibi görünen Matteo'yla karşılaşmamı, hayal kırıklıklarımı... Sözlerimi umutsuz bir ifadeyle bitirdim: "Kafam çok karışık."

Bir türlü yanmak bilmeyen bir çakmakla piposunu yakmaya uğraşan Chikaro bir süre cevap vermedi, sonra birden konuşmaya başladı:

"Öyleyse doğru yoldasın. Mutluluğa giden yoldasın. Bunu istiyorsun, değil mi?"

"Herkes mutlu olmak ister!"

"Hayır. Çoğu insan bunu istiyor ama çok azı bulmaya çabalıyor. Mutluluğa sadece onu deneyimleyenler ulaşabilir."

"Eskiden benim için mutluluk, maddi isteklerimi elde etmemi sağlayacak iyi bir işten ibaretti. Ama yaşadığım şu son birkaç gündür mutluluğun çok daha başka bir şey olduğunu anladım. Yepyeni duygular keşfettim. Mutlu olmak için bunu istemek yeterliydi. Ama bir illüzyona kapıldığımı anladım. Âşık olduğumu düşündüğüm erkek, benim ona olduğum kadar bana âşık değil; benimle olmak yerine arkadaşlarıyla, hatta kim bilir daha başka kimlerle içmeye gitmeyi tercih etti. Laf aramızda, belki de kendi kendime kuruntu ettim, sonuçta bana hiçbir şey için söz vermiş değil!"

Chikaro piposunun dumanını üfleyerek bir süre düşündü. "Çok büyük bir aşkla başlayan duygusal ilişkilerin neden çok kötü sonlarla bittiğini biliyor musun?" Omuzlarımı silktim.

"Çünkü karşımızdaki kişinin eksikliklerimizi tamamlamasını bekliyoruz, değil mi? Tatmin olmamış ihtiyaçlarımız üzerinde çalışmadığımız sürece, sevdiğimiz kişinin beklentilerimizi karşılayacağını umarak onu kafamızda idealize ediyoruz. Sevdiğimiz kişi bizim aksaklıklarımıza cevap verme ve onları besleme rolünü üstleniyor. Böylece büyü ortadan kaybolduğunda çoğu zaman bir felaketle sonuçlanan, karşılıklı bağımlılık üzerine kurulu bir ilişki içine giriyoruz."

"Ama çekim, açıklanabilecek bir şey değil. Elimizde olmadan birden birine vuruluveriyoruz."

"Tam olarak öyle değil. Aldığımız eğitim, geçmişte yaşadığımız aşklar, birlikte olduğumuz kişiler, kişisel hikâyemiz... bütün bunlar kafamızdaki ideal insan imajını etkiliyor. Yıldırım aşkı, hiç tanımadığımız ancak fiziksel görüntüsü kafamızdaki ideale uyan

birine âşık olmaktır. Her şey kalbimizde olup bitiyor gibi görünse de zevkin merkezi beyindir. Âşık olduğumuzda hissettiğimiz elektrik akımı, birtakım kimyasal ve biyolojik tepkilerin farklı duyular tarafından algılanmasıdır. Beynimiz etkilenerek nörotransmitterlere sinyal gönderip hormon üretimini sağlar, değil mi?"

Tiklerine, yoğun Asya aksanlı İngilizcesi ve hiç bilmediğim bir konu da eklenince sözlerini takip etmekte zorlanmaya başlamıştım. Chikaro dikkatimi kaybetmememem için her kelimeyi açıkça telaffuz etmeye çaba gösteriyordu. "Âşık olduğumuzda duyularımızda ne gibi şeyler meydana geliyor? Göz siniri, gördüğümüz kişinin imajını kortekse taşıyor ve kalp çarpıntısı, kızarma gibi semptomlara yol açıyor. İfademiz karmaşıklaşıyor, kekeliyoruz. Arzularımızın nesnesinin yaydığı feromonlar, burnumuzdan girip koku algılayıcı nöronları harekete geçirerek beynin duygu merkezine ulaşırlar. Koku nüfuz eder, değil mi?" Sözlerini büyük bir dikkatle dinlerken başımı salladım.

"Ses dalgaları kulak zarlarını titreştirir. Bu bize kışkırtıcı ve baştan çıkarıcı gelir. İlk temasların sinir uçlarına gönderdiği elektrik akımı, omurilik boyunca ilerleyip kortekse ulaşır ve zevk nörotransmitterleri, endorfin salgılar. Âşık olduğumuzda beynimizin on iki ayrı bölgesi uyarılarak bize esriklik veren kimyasal moleküller salgılarlar. Bu da eroin veya afyon gibi bazı uyuşturuculara yakın etkileri olan sihirli bir kokteyl ortaya çıkarır. Bu yüzden 'kanatlandığımızı' hissederiz."

"Sihirli bir kokteyl mi?"

"Evet, beyni uyarıcı aşırı hormon üretiminden bahsediyorum. Uyku ve iştah kesen amfetaminler veya sarhoşluk ve hiperaktiflik yaratan dopamin gibi. Ayrıca esriklik yaratan feniletilamin, bir ilişkinin başında artan ve en iyi ihtimalle üç yıl süren bir protein olan NGF* veya yine arzu hormonu olan luliberin, değil mi?"

---

* *Nerve growth factor* (sinir büyüme faktörü).

"Durun biraz! Bütün bu maddelerin ne olduğunu bilmiyorum ama kendimi neden kontrol edilemez bir neşe içinde hissettiğimi daha iyi anlıyorum!"

"Beyin, arzumuzun nesnesini gördüğümüzde daha da yoğunlaşan pozitif sinyaller alır. Âşık olduğumuz kişinin bütün kusurları silinerek bizi ona çeken parlak bir ideal ortaya çıkar. Sevdiğimiz kişi dünyanın merkezi hâline gelir."

"Evet, gerçekten de öyle! Benim de gözüm kör oldu."

"Sonra cinsel birleşme ve haz da hormonların salgılanmasını artırır. Doruk noktasına ulaşan mutluluğumuz geçici bir süre psikolojik ve fiziksel acılarımızı uyuşturup bunu tekrar tekrar yaşama isteği uyandırır, değil mi?"

Bunu bilmiyordum, henüz Matteo'yla deneyimlemeye zamanım olmamıştı...

"Ama beyin sürekli tekrarlanan bu deşarjlara alışır. Nöronlarımızın ucundaki alıcılar, farklı hormonlara karşı olan hassasiyetlerini yitirir. Altı ay veya üç yıl sonra mucizevi iksir azaldığında, sevdiğimiz kişiyi olduğu gibi görmeye başlarız. Yıldırım aşkının tutkusu geçer ve işte o zaman mantıklı ve içten sevginin zamanı gelmiştir."

"Veya bu duyguları hissetmeden yaşayamayanlar için ayrılık zamanı..."

"Çok doğru; bıkkınlık ve hayal kırıklığı ortaya çıkar, değil mi?"

"Ne kadar romantik! Ben ruh eşine inanmayı tercih ederim."

"Aşk kendimiz üzerinde gerçek bir çalışma yapmakla ortaya çıkar; kendimizi olduğumuz gibi kabul ettiğimizde, karşımızdaki kişiyi olduğu gibi kabul ettiğimizde ve karşılıklı olarak birbirimize destek olduğumuzda ortaya çıkar. Korktuğun sürece sevemezsin. Öfkeni besler ve seni sevmekten alıkoyan *egonun* tutsağı olursun."

Chikaro ayağa kalktı. Cilalı ahşap komodinin çekmesinden bir paket kibrit çıkarıp bir mum yaktıktan sonra çalışma masasının

yanındaki sehpanın üzerine koydu. Mumdan yayılan ışık, karanlık odada samimi bir atmosfer yarattı.

"Peki nasıl yapmalı? Yalnız yaşamaya mahkûm muyum yani? Korku ve öfke duyuyorum. *Egomdan* kurtulmayı başaramıyorum. Bu durumda gerçek aşkı asla bulamayacak mıyım?"

"Gerçek aşkı aramana gerek yok, o her yerde. Sen görmüyorsun ama o hep seninle. Kusurları düzeltiyor. Sevgi tek gerçek varoluş hâlidir, onsuz hiçbir şey var olamaz, değil mi?"

"Görünmez olanı nasıl görebilirim?"

"Onu hissetmekle başla. Sevildiğimizi hissetmek için önce kendimizi sevmemiz şarttır. Bir şeyi verebilmek için önce ona sahip olmalıyız. Olmadığın bir şeyi başkalarına sunamazsın, değil mi? Aynı titreşimde olmadığın bir şeyi alamazsın. Sevgiyi yaşamak için onun ortaya çıkmasına engel olan katmanlardan kurtulmak gerekir, yani negatif düşüncelerden. Onu yaşamak için öncelikle onun ne olduğunu anlamak gerekir. Pek çok kişi sevgiyi; birine, ondan başka bir şey düşünemeyecek kadar büyük bir çekim duymak olarak algılıyor."

"Gerçekten öyle. Ben de ondan başka bir şey düşünemiyorum."

"Sevginin çok kısıtlı bir versiyonunu yaşıyorsun ve istikrarsızlığa mahkûmsun. Arzunun nesnesini elde ederek kendi yalnızlığını ve eksikliklerini gidermeye çalışıyorsun. İlk hatada bitecektir. Beklentilerine artık cevap vermez olduğunda duyguların nefrete dönüşecektir. Sevgini bir hediye gibi vermeye veya bir ceza gibi geri çekmeye başlarsın. Ama aslında sevginin bununla hiçbir alakası yoktur. O koşulsuzdur. Kendi yaralarını iyileştirdiğinde karşındakine olduğun kişiyi sunar ve paylaşırsın. Seni senin dışında bir şeyin mutlu edeceğine inanmakla sadece kendini kandırırsın. Mutlusundur çünkü için, kendinden kaynaklı mutlulukla doludur."

"İçimi mutlulukla nasıl doldurabilirim?"

"Sevgi her yerdedir; her şeyde, her insanda, her birimizdedir. Korkumuzun nedeni bunu bilmiyor oluşumuzdur. Dünya

gözümüze belirsiz görünür ve saldırıya uğramış hissederiz. Oysa Dünya milyarlarca yıldır evrende diğer gezegenlere çarpmadan var olmaya devam ediyor. Bunca zamandır hayatta kalmış olmamızı nasıl açıklıyorsun? Mükemmel bir zekâ bizi koruyor. Etrafımızdaki bütün tehditlere rağmen canlıların var olmaya devam ettiklerini anlamak, bilinçlenmenin başlangıcıdır. Bir bütünün parçası olduğumuzu ve başımıza mükemmelliği yaşamak dışında hiçbir şeyin gelmesinin mümkün olmadığını kabul etmek, tamamen güvende olduğumuzu ve çok büyük bir sevgiyle sevildiğimizi anlamaktır, değil mi? Endişelenmek için hiçbir nedenimiz yok."

Chikaro bakışlarıyla mumu işaret etti.

"İçimizde yanan küçük alevi hissedelim ve diğerlerinin içinde yanan aleve de dikkat edelim, yeter."

"Geçmişte yaşadıklarım bana sürekli tetikte olmayı öğretti; bu, aynı hataları tekrarlamama engel oluyor."

"Sana benim başkalarıyla olan ilişkilerimi değiştirmemi sağlayan üç anahtarı verebilirim: İlki, kesinlikle gördüğün dünyanın kurbanı değilsin. İçsel huzura erişmek için dünyayı bir tehdit olarak algılamaktan vazgeçip ona iyilikle bakman gerekir. Geçmiş deneyimlerinden aklında kalan tek şey 'sevgi' olsun. Geri kalan her şey çok gereksizdir ve zihnini yanlış inançlarla doldurmaktan başka bir işe yaramaz. Geçmiş, korkunun filtresiyle gerçeği değiştirir."

"Bunu daha önce de duydum. Dünyaya 'sevgi' veya 'korku' ile bakma seçimi bize ait."

"Evet, ama her iki durumda da kurban değil aktörüz, değil mi?"

"Bir de korkunun gerçek olmadığını öğrendim."

"Çok doğru, korkuya kapıldığım her seferinde kendime gerçek olan tek şeyin sevgi dolu düşüncelerim ve bakışım olduğunu tekrar ediyorum. Bunun dışında bir gerçek yok."

"Sizce Matteo'ya karşı kurban rolüne mi giriyorum?"

"Elbette. Kendini kurban gibi gördüğün için ona kızmakta haklı olduğunu düşünüyorsun."

"Ama davranışının hayal kırıcı olduğunu itiraf edin! Önüne gelen ilk kadın için beni unutuverdi."

"Bundan emin misin?"

"Öyle olduğunu tahmin ediyorum," dedim üzüntüyle iç çekerek.

"Bu da beni doğrudan ikinci anahtara getiriyor: Varsayımda bulunmaktan vazgeç! Başkalarının yaptıkları veya düşündükleri her şeyi yorumladığımın bilincine vardığımda, enerjimin büyük bir kısmını boşa harcadığımı anladım. Varsayımlarımın gerçek olduğuna inandığım için sürekli gerçekte olmayan sorunlar yaratıyordum. Durumu açıklığa kavuşturmak yerine, arkalarından konuşarak kendi yazdığım senaryoların kahramanlarına öfke duyuyordum. Bu akşam Matteo'nun başka bir kadının yanında olduğunu gördün mü?"

"Hayır, ama duyduğuma göre bu köyde erkeklerin gönlünü eğlendiren kadınlar varmış."

"Öyleyse bu yalnızca bir varsayım, değil mi? Baştan bir yorumda bulunmadan önce gerçeği öğrenmeyi bekle. Zihin çok ilginçtir: Yaşadığımız huzursuzluğu başka birini suçlayarak haklı çıkarmaya çalışmak, belirsizliği kabullenmekten daha kolay geliyor!"

Başımı önüme eğdim.

"Bundan nasıl kurtulabilirim?"

"Bu da üçüncü anahtarın konusu. Her şeyi yargılamaktan vazgeçtiğimde bir şeyleri haklı çıkarma ihtiyacından da kurtuldum. Her konuda sürekli hakemlik ediyordum: Bu iyi, bu kötü. Başkalarının iyi veya kötü özellikleri hakkında da sürekli hüküm veriyordum. Beni rahatsız eden veya öfkelendiren her şeye eleştirel bir gözle bakıyordum, değil mi? Eğer huzur bulmak istiyorsak dünyaya iyilik dolu gözlerle ve yargılamadan bakmak şarttır. Ancak bu şekilde haklı çıkma ihtiyacından kurtulabiliriz."

Başımı ellerimin arasına alıp şakaklarımı ovuşturdum. Hiçbir şeyi yargılamamak bana imkânsız geliyordu.

"Bunun için her an çaba göstermek gerekir. Bir şeyi eleştirdiğini fark ettiğinde hemen bu düşünceni iyi niyetli bir düşünceyle değiştir. Karşındaki kişinin saldırgan davrandığını hissettiğinde sana gönderdiği yardım çağrısının farkında ol ve ona saldırıyla cevap vermek yerine sevgi dolu düşünceler göndererek onu teskin et. Bizim gerçek doğamız birbirimizi sevmek, değil mi?"

Mumun alevi çıtırtılar çıkararak titremeye başladı.

Chikaro şaşkınlıkla muma bakıp "Bak, bir misafirimiz var," dedi. Keyifli bir şekilde başını dikleştirdi. Başparmağı ve işaret parmağıyla dudaklarının kenarlarını sildi. Şaşkınlıkla yüzüne bakıp yan odaya kulak kabarttım ama hiçbir şey duyamadım.

Bir süre sessiz kaldıktan sonra sözlerine devam etti: "Shunryu Suzuki* isminde bir Japon zen ustası bir gün, iki kişinin güzel bir çiçek karşısındaki tutumlarını karşılaştırmış: İlki, çiçeğe sahip olmak için kesip vazoya koyuyormuş; diğeri ise onunla kaynaşmaya, kendisini çiçeğe dönüştürmeye çalışıyormuş."

Kapıya vuran tokmağın sesi bu şiirsel konuşmayı yarıda kesti.

* (1904-1971) Japonya'nın en büyük ve en sayılan zen ustalarından biridir. Yedi ayrı meditasyon merkezi kurduğu Amerika'da, Budizmin tanınmasına büyük katkıda bulunmuştur.

Ayna

"Hangimiz diğerini bir tehditten başka her şey olarak görme yürekliliğini gösterecek?"

– Patrick Bruel

Matteo'nun burada olup olmadığımı soran sesini tanıdım. Odaya girince birden rahatlamış gibi derin bir iç çekip bana sımsıkı sarıldı. Nefes nefeseydi, hızla atan kalbinin sesini duyabiliyordum.

"İyi misin?" diye sordu fısıldayarak. Başım kollarına gömülü olduğundan cevap veremedim. Çok korkmuş görünüyordu. Chikaro varlığını belli etmek için öksürür gibi yaptı. Matteo kollarını indirdi. "Senin için endişelendim," dedi biraz soluklanırken. Gu-Lang karanlıkta tek başınıza gittiğinizi söyleyince buraya kadar hiç durmadan koştum."

Benim için endişelenmişti! Çok aptalca olsa da bu düşünce içimi rahatlattı. Bu sözleriyle bütün öfkem uçup gitti. Bir ruj lekesi veya başka bir iz var mı diye boynunu inceledim, çılgın koşusunun sıcak terini kokladım ama yabancı bir koku almadım. Hafif mesafeli durmak dışında kızgınlığımı belli etmedim. "Nishal'i

köpek ısırdı. Doktor aramak için Shanti ve Thim'le birlikte onu komşu köye götürdük. Yarası yüzeysel ancak kuduz olmasından endişeleniyoruz," dedi.

Durumu öğrenince mahcup oldum. Bize bakmakta olan Chikaro'ya döndüm. Eğlenceli bir sesle fısıldadı: "Gördüğün dünyanın kurbanı değilsin... Yorum yapmayı bırak... ve olanları yargılama... ancak o zaman ıstırabının tahrikleri ardındaki huzuru hissedersin, değil mi?" Ayağa kalkıp Matteo'ya doğru yürüdü: "Tanıştığıma çok memnun oldum, sizi bekliyordum. Size nasıl yardımcı olabilirim?"

Matteo şaşkınlıkla yüzüme baktı. Chikaro ona odanın dip tarafındaki bir sandalyeyi işaret ederek gelip yanımıza oturmasını söyledi ve sonra olanları açıkladı. Matteo'nun şaşkınlığı fazla uzun sürmedi, güvenle son on yıldır Jason ile yürüttükleri araştırmalardan elde ettikleri sonuçları anlattı: Beynin değişim kabiliyetinden, yaratmak ve iyileşmek için yüksek titreşim seviyelerine erişmenin mümkün olduğundan, bilimin birliği kanıtlamasından bahsetti. Chikaro büyük bir dikkatle dinliyordu, bütün bunları kendisi de biliyor gibiydi. Matteo'nun söylediklerini onaylıyor, onları matematiksel ve fiziksel açıdan bilimsel olarak besliyordu. Jason'ın açıklamaları ve şu son birkaç gündür yaşamış olduğum deneyimler sayesinde konuşmalarını aşağı yukarı anlayabiliyordum. Konunun özünü "birlik" oluşturuyordu, iki erkek bunu çeşitli biçimlerde kanıtlıyorlardı.

Matteo bu gerçeği herkesin görebilmesi için ne yapılabileceğini sordu. İnsan ilişkilerinin nasıl bu gerçeğe dönüştürülebileceğini bilmek istiyordu.

"Onu günlük yaşamın bir parçası hâline getirmenin tek yolu deneyimlemektir."

"Siz çözümü buldunuz mu?"

"Olağanüstü bir paradoks yaşıyoruz. Bilim hepimizin birbirimize bağlı olduğumuzu kanıtlıyor. Oysa otomatik düşünce

sistemimiz bizi farklılıkları aramaya itiyor, bu da içinde yaşadığımız illüzyonu doğuruyor. Kendimizi diğerleriyle kıyaslamaya son vermemiz; aksine, hepimizin eşit olduğunun bilincine varmamız gerekiyor. Bireycilik bizi diğerlerine duyduğumuz saygının veya diğerlerinin bize duyduğu saygının ölçüsü olarak çeşitli hileler bulmaya yönlendiriyor. Para, boy, kilo, cinsiyet, renk, ülke, yaş, bilgi, eğitim, giyim, düşünce, davranış biçimi... gibi. Bu listeye sürekli yenileri eklendiğinden böyle sonsuza kadar uzayıp gidiyor! Ancak tamamen eşit olan iki şeyi birbiriyle kıyaslayamayız çünkü ikisi ayrılmaz bütündür, değil mi? Kıyaslamak bizi yoksunluk inancına hapseder. Bu yanlış bir görüştür. Oysa birlik; bolluk, mükemmeliyet, her şeye sahip olduğumuz bilinci, hiçbir şeyin eksikliğini duyamayacağımız zira sınırsız ve dolu olduğumuz inancıdır."

Chikaro dikkatimizin dağılmasına engel olmak için ağır ağır konuşurken biz de sözlerini hipnotize olmuş gibi dinliyorduk.

"Yüzyıllardır bölünmüş bir biçimde yaşıyoruz, değil mi? Başka bir düşünce ve davranış biçimi olduğunu anlamak, kişisel sistemimizde farklı bir yere erişmemizi sağlar. İçimizde ama unutmuş olduğumuz bir yere... Oraya ulaşmak için anlayışımızı ve lisanımızı kökünden değiştirmemiz gerekir. Bu 'yeni dünya' ile iletişime geçmek için ayırıcı davranışlarımızı terk edip etrafımızdaki her şey ve herkesle bir bütün olmalıyız. Değişimin anahtarını son derece basit bir düşünce oluşturuyor: Birbirimize, benzerliklerimiz açısından bakalım. Kendimizi farklılıkları aramak yerine benzerlikleri aramaya alıştıralım. Kendimize şu soruları soralım: Bana çok farklı görünenle benzer noktam ne? Amacımız, *egonun* kendisini rahatlatmak için diğerini farklılıkları yüzünden eleştirmesine izin vermek yerine, uyum yaratmak için benzerlikleri aramak olmalıdır, değil mi?"

"Durun biraz! Ben buna katılmıyorum. Hepimizin düşünüş tarzı, hisleri diğerinden farklı, değil mi? Diğerleri olaylara benim

verdiğim tepkileri vermiyor ve ben de diğerlerinin verdiği tepkileri vermiyorum," dedim. Örneğin, aldığım bir eleştiri beni yaralarken sizi hiç etkilemeyebilir çünkü sizin geçmişiniz, yaşamış olduklarınız, hassasiyetiniz ve hatta içinde yaşadığınız çevre benimkinden çok farklı."

"Bir şey bize acı veriyorsa o şeyin içimizde çözülmemiş karanlık bir bölgeye dokunduğunu anlamalıyız, değil mi? Sorunlarımı çözdüğümde dışarıdan gelen hiçbir şey beni etkileyemez. Yalnız *ego* yara alır ve bunun karşılığını saldırarak verir."

"*Egomun* yönlendirmelerini her zaman fark edemiyorum," diye itiraf ettim.

"*Egoyu* tanımak kolaydır, daima sana hak verir. Yargılar ve mahkûm eder. Bu dinamik hepimizde var. Birine saldırdığım zaman bundan acı çekerim çünkü aynı zamanda kendime saldırmış olurum. Başkalarına yaşattıklarını kendin de yaşarsın. Hepimiz tek ve aynı varlığız."

"Bu bana din derslerini hatırlatıyor: 'Kendini sevdiğin kadar başkalarını da sev!'" dedim şakacı bir tonla. "Ben inanmıyorum ve böyle şeyler bana bir şey ifade etmiyor."

"Fiziği anlamak için Tanrı'ya inanmaya ihtiyacın yok. Birbirine bağlı iki elektronu ayırıp birbirinden binlerce kilometre uzaklaştırdığımızda bile, birine yapılan müdahale diğerinde de bir tepki yaratır. Bunu açıklamanın iki yolu vardır: Ya bilgi sonsuz bir hızla yolculuk ediyor, ki ben buna itibar etmiyorum, ya da aradaki mesafeye rağmen iki nesne birbirine bağlı kalmaya devam ediyor. Büyük patlamadan önce, yani bundan on dört milyar yıl önce her şey tek bir bütünden oluşuyordu, değil mi? Bence hiçbir şey değişmiş değil, her şey birbirine bağlı kalmaya devam ediyor. Aramızdaki mesafe zihnin yarattığı bir illüzyondan başka bir şey değil. Tanımı gereği, *ego* sadece diğer her şeyden ayrı kaldığında yaşayabilir. Birbirimizden ayrı olduğumuzu düşünüyoruz ama bu bir yanılsamadan başka bir şey değil. Bütünden hiç ayrılmadık.

Fizik bunu kanıtlıyor. Enerjiden, her şeyi o büyük ve akıllı titreşime dönüştüren atomlardan başka bir şey değiliz. Bu nedenle yaptığımız her hareketin hem kendimiz hem de diğerleri üzerinde bir etkisi var."

Matteo, Chikaro'dan bize acı veren şeyin içimizde çözülmemiş karanlık bir bölgeye dokunduğu fikrini biraz daha açmasını istedi. Yaşlı adam piposunu dişlerinin arasına sıkıştırdı. Gözlerini mumun alevinden ayırmadan alçak ve sakin bir sesle cevap verdi: "Korktuğum, yargıladığım, kötülediğim her an *egoma* yenik düşüyorum, değil mi? Bağlantıya sırtımı dönmüş oluyorum. Tek olmak istiyorum."

Chikaro sırayla yüzümüze baktı, sesinin tonu daha yoğun bir hâl aldı. "İnsanlar arasında uyum yaratmak için karşımızdakini bir hediye gibi karşılamamız gerekir çünkü o kişi bana ayna tutarak anlayışın kapılarını açar."

Matteo eliyle sakalını okşamaya başladı.

"Yani birinin davranışından yaralandığımızda bunun illüzyondan başka bir şey olmadığını mı söylüyorsunuz? Karşımızdakinin, kendimizde çözümlemediğimiz şeyin bir yansıması olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?"

"Kesinlikle! Bir şeye öfkelendiğimde bunun nedeni, asla beni öfkelendirdiğini düşündüğüm şeyler değil. Dış koşulların hislerimi etkilediğinin farkına vardım. İçinde bulunduğum ruh hâlinin nedeni dış dünyaydı. Hayatım, etrafımda olup bitene verdiğim tepkilerden ibaretti. Örneğin hava güzel olduğunda iyi hissediyordum, hava yağmurlu olduğundaysa üzgün. Biri bana gülümsediğinde sevildiğimi hissediyordum; aksine, biraz mesafeli davrandığındaysa saldırıya uğramış gibi hissediyordum. Birlikte çalıştığım biri bana bir iltifatta bulunduğunda seviniyor ve ona daha fazla saygı duyuyordum ancak beni eleştirdiğinde ben de ona saldırıyordum."

İçimden, aynı şeyleri yaşadığımı geçirdim.

"Kendime varsayımımın yanlış olup olmadığını sordum. Dış olayların, olduğum kişinin yansıması dışında bir şey olmadığını varsayarsam ne olurdu? Biz mutlu ve huzurlu olduğumuzda dünya gözümüze sevgi dolu görünüyor, elimizi neye atsak başarıyoruz, şansımız yaver gidiyor. Aksine, içimiz kaygıyla dolu olduğunda dünya gözümüze tatsız, insanlar saldırgan görünüyor. Her şeyin bize karşı olduğunu hissediyoruz, değil mi? O zaman anladım ki hayatım, kendi düşüncelerimin ve tutumumun bir yansımasıydı! Her iki durumda da önemli olan, olaylara ve insanlara öyle veya böyle bağlı olduğumuzu anlamaktı. Birinci hipotezde pasifiz, tepkiliyiz, acı çekiyoruz ve dışarının hayatımızı yönlendirdiğini düşünerek buna uygun bir savunma sistemi geliştiriyoruz. İkinci hipotezde ise aktifiz, başımıza gelenlerin sorumluluğunu üstleniyoruz, mutluluğumuzun dış etkenlerden değil kendimizden kaynaklandığının bilincine varıyoruz. Suçluyu başka yerde aramaya gerek olmadığını biliyoruz."

Matteo, "Başkalarına karşı güler yüzlü, saygılı, sevecen ve sakin davrandığımda benim yanımda güvende hissediyorlar. Kendilerini savunmak için saldırmaya çalışmıyorlar. Onlar da bana gülümsüyor ve dostça davranıyorlar. Birine karşı soğuk, kaygılı, öfkeli, üzgün veya kıskanç davrandığımdaysa güvensizlikleri kaba bir imaj ortaya koyuyor. Davranışım ruh hâlimi bana bir ayna gibi yansıtıyor," dedi.

"Ama bazen siz de bazı insanların size kötülük yapmaya çalıştığını düşünmüyor musunuz?" diye sordum.

"Evet, elbette, *egonun* penceresinden bakınca!"

Matteo, "Eğer bilimsel kanıtı kabul edecek olursak, karşımızdaki bizim bir parçamız ve biz de onun bir parçasıyız. Bu durumda başkaları diye bir şey yok, sadece birlik var, öyle mi?" diye bir analizde bulundu.

Chikaro onaylar gibi başını salladı.

"*Egonun* prizmasından çıkmadığımız sürece gerçeğe yaklaşmamız mümkün olamaz zira *ego* bizi ayrılık görünümünde tutar. Bunu hepimiz yaşıyoruz, değil mi? Bugün artık bilimin kanıtladığı üzere, mükemmel birliği asla terk etmemiş olduğumuzu göz önüne alırsam, diğerleri kendi rahatsızlığımla yüzleşmemi sağlayan birer aynaya, hediyeye dönüşür ve bu sayede korkularım ve eksikliklerim üzerine çalışabilirim."

"Bu, binlerce yıldır büyük bir cehalet içinde yaşadığımız anlamına gelir. Birlik nosyonu çılgınca görünüyor, bizim algıladığımızdan çok uzak! Bilimsel kanıtı anlıyorum ama bunca zamandır içimize kazınmış alışkanlıklardan kurtulmak gerçekten mümkün mü?"

"Cevap vermemiz gereken sorular şunlar: Her şeye başka bir gözle bakmaya hazır mıyım? Birey olarak artık kendim olmamayı istiyor muyum? Her şeye sevginin değil, kendi özelliklerimin filtresinden bakıyorum; bu algımı nasıl değiştireceğim? Bunu istiyor muyum? Korku ve onun yol açtığı tepkilerle mi yaşamak istiyorum yoksa huzura kavuşmak mı?"

Birden bir endişe duydum.

"Bu yeni boyutu deneyimlemek için ölmemiz mi gerekiyor?"

"Sabah uyandığında ölmüyorsun, rüyanın senin bir parçan olduğunun ama kendinin rüyan olmadığının bilincine varıyorsun, değil mi? Bu varsayımda da aynı şey geçerli: Uyandığında kendinin bütün olduğunun farkına varıyorsun. Ayrılıkta gerçek olduğunu zannettiğin şey, aslında kâbustan başka bir şey değil. Uykudan uyanmak için ölmen gerekmiyor, sadece bilincine varman ve bakışını yeniden terbiye etmen yeterli."

Matteo bunu bana Jason'ın çalışmalarıyla ilişkilendirerek açıkladı: "Korkunun kapısını açmak, tıpkı 'mutlak birlik'te uykuya dalıp bir illüzyon dünyasında ilerlemek gibi. Rüyada olduğumuz hâlde bunun gerçek olduğunu düşünüyoruz."

Önce Matteo'ya, sonra da dönüp Chikaro'ya baktım. Böyle bir şey nasıl olabilirdi?

"Gördüğümüz rüyadan daha gerçek bir şey var mı? Ancak rüyamızın gerçek olmadığını uykudan uyanınca anlıyoruz, değil mi? Bir yanda gerçek, diğer yanda illüzyon. Sadece görüneni algılıyoruz çünkü *ego* gözümüzü perdeliyor. Hayatta kalabilmek için, olduğumuz kişiye ulaşmamızı engelliyor. Bunun için bizi gerçeklikten uzak tutuyor. Hepimiz 'bütün'ün aynı DNA'ya sahip dağılmış parçalarıyız. Her hoşnutsuzluk, üzerinde çalışmamız gereken şey hakkında bir öğretidir. Her sorunda *egonun* ilk tepkisi, suçu başkasına atmak oluyor. Haksız olduğu hâlde onu dinliyoruz. Bu yüzden sürekli acı çekiyoruz. Her benzer olayda acı yeniden ortaya çıkıyor. Oysa mutluluğa giden yol diğerinden geçmez, çünkü diğerini değiştirmek *egonun* ilkel ihtiyaçlarına cevap verir: kontrol ve hakimiyete. Bir şeyler 'ben'in istediği gibi olmadığında 'ben' yoksunluk hissediyor. *Ego* kendisini mükemmel olarak gördüğü için de sorunun mutlaka dışarıdan kaynaklandığına inanıyor."

"Oysa biri bana saldırdığında veya beni yaraladığında sorun kendisinden kaynaklanıyor ama."

"Diğerinin de senin kadar mükemmeliyeti temsil ettiğini unutma. Eğer bir şey sana acı veriyorsa sorunu içeride çözmek gerekir, değil mi? Bu tıpkı otoyolda giderken araban bozulunca sorunu arabanın dışında aramak gibi bir şey. Hava durumunu, yolun yapısını, karının veya kocanın araba kullanma biçimini, yanındaki yolcuları, araba bayiini veya kimi istersen onu suçlayabilirsin; ancak dikkatini arabana vermediğin sürece araban ilerlemeyecektir. Burada amacımız ne? Durumdan bizim sorumlu olmadığımızı iddia ederek sorundan kurtulmaya çalışmak mı yoksa arabayı yeniden çalıştırmak mı? Birinin söylediği bir şey yüzünden acı çekiyorsam bundan ancak acıya başka türlü bakarak kurtulabilirim; yani dikkatimi karşımdaki kişiyle aramdaki farklılıklara değil, benzerliklere vererek. Karşımızdaki kişiyle benzeştiğimizi

hissettiğimizde ezen/ezilen, üstün/aşağı mekanizmasını kırarız. Olana yargılamadan baktığımızda kendimizde geliştirmek istediğimiz şeyi bir ayna gibi görürüz."

"Hiçbir şeyi yargılamamak çok zor. Biriyle karşılaştığımda uyuşup uyuşmayacağımızı hissedebiliyorum. Bazı insanlarla hiç boşuna zaman kaybetmemem gerektiğini biliyorum."

"Ben bunu daha farklı bir biçimde de ifade edebilirim, değil mi? Bazı insanlar bana çözülmemiş sorunlarımı gösteriyor. Beni güvenli bölgemden çıkarıyorlar oysa bazı insanlar da tam tersine odaklanmamı sağlıyorlar. Biriyle karşılaştığımızda üç farklı tutum sergileriz. Ya çok büyük bir çekim hissederiz ya baştan reddederiz ya da kayıtsız kalırız. Genellikle ilk iki tutum daha belirgindir. Bizde antipati uyandıran kişi kendimizde kabul etmekte zorlandığımız şeye işaret eder. Örneğin her şeyi bildiğini zanneden ve bana tepeden bakan insanlara tahammül edemeyişimi ele alalım. Belki de aşağılık kompleksimi çözümlememişimdir, benim de o kişiler gibi kolaylıkla benliğimi ortaya koyup fikirlerimi dayatabilmeyi istediğimi kabul etmekte güçlük çekiyorumdur. Veya rahat insanlardan hoşlanmadığımı düşünelim. Katılığım yüzünden kendi kendimi hapsettiğimi neden itiraf etmiyorum? Daha rahat bir insan olmayı isterdim ama almış olduğum eğitim buna engel oluyor. Birine duyduğumuz güçlü çekim de aynı biçimde işliyor. Karşımızdaki kişide bizi çeken şey, kendimizin embriyon hâlindeki bir parçasıdır. Geliştirmeyi arzuladığımız ancak henüz yolunu bulamamış olduğumuz şeydir, değil mi? İçimde yankı bulan şey, en derinimde arzuladığım şeyin bir ifadesidir. Saygı duyduğumuz kişiler genellikle hayatta bize örnek olan kişilerdir. O kişilerde bizi çeken şeyin bizim bir parçamız olduğunun bilincine vardığımızda, amacımıza ulaşmak için izlememiz gereken yolu da görmüş oluruz."

Chikaro sözlerini iyice anlamamız için biraz zaman tanımak istermiş gibi sustu. Matteo anladıklarını yüksek sesle özetledi:

"Diğerini dünyanın en güzel hediyesiymiş gibi karşılamam gerekir zira bana aynadaki yansımamı sunar. O benim bilincimin sesidir. Diğerleriyle aramızda fark olarak gördüğümüz şeyler aslında benzerliklerimiz ve kendi karanlık bölgelerimizdir. Düşüncelerim ve davranışlarım, karşımdaki kişide doğrudan bir yankı bulur ve o da bana aynısını yansıtır. Artık kendime yalan söylemeden kendimi olduğum gibi görürüm."

Chikaro, "Bu *ego* için kabullenmesi çok zor bir gerçek olsa da gerçeği anlamak için zorunludur," dedi.

Yaşlı adam saatine baktı; sonra ayağa kalkarak, "Geç oldu, gitmeniz gerek," dedi.

Hava kararmıştı. Karanlıkta iki el lambasının yardımıyla ilerledik. Acı soğuk bizi hızlı adımlarla yürümeye zorluyordu. Ağzımızdan çıkan buhar, ay ışığının altında pırıltılı kıvrımlar oluşturuyordu.

Nihayet kalacağımız barınağın ışıklarını gördük. Dönüşümüzü bekleyen Shanti dışında herkes uyumuştu. Geldiğimizi görünce rahatlayarak elimize birer sıcak çorba tutuşturdu. Bütün bedenimin titrediğini hissettim. Nishal'in ne durumda olduğunu sordum. Uyuyordu. Biraz sersemlemiş olsa da yarası fazla derin sayılmazdı. Köye doğru inerken yolda küçük bir köpek yavrusu görmüşlerdi. Nishal yavru köpeği okşamak için yaklaşmıştı. Geldiğini fark etmediği anne köpek baldırından ısırıvermişti. Neyse ki komşu mezrada kuduz aşısına sahip bir doktor bulmuşlardı.

Ben de Shanti'ye Gu-Lang'ın mesajını, yeğeniyle yürüyüşümüzü, kuşla yaşadığımız tesadüfü, Chikaro ile karşılaşmamızı anlattım. Rehberim Chikaro'nun bana söylediklerini öğrenmek için sabırsızlanıyordu. Başımı önüme eğdim. Yaptığım terkedilmiş çocuk kaprisi yüzünden utanıyordum. "Giderken size karşı, Matteo özellikle de sana karşı çok öfkeliydim çünkü geri gelmemiştiniz. Senin başka kadınlarla olduğunu düşünüyordum zira dediklerine göre bu köyün öyle bir ünü varmış." Matteo şaşkınlığını belli

etmek için kaşlarını yukarı kaldırdı. Gülümseyerek elimi tuttu. Derin bir nefes aldım. "Sen gelmeden önce Chikaro beni duygusal ilişkiler konusunda aydınlattı. Bana aşkı *egonun* kendi ihtiyaçlarına cevap vermek için diğerini kullanması ile karıştırdığımızı açıkladı. *Ego* duyguları bir ödül veya bir ceza gibi kullanıyor. Eksikliğini hissettiği şeyi, sevdiğimiz kişide idealize ediyor. Aşkı yaşamak için eksikliklerimizin farkında olmamız ve korkularımızı bertaraf etmemiz gerekiyor."

İki erkek beni dikkatle dinliyordu. Düşüncelerimi toparlamak için bir süre sustuktan sonra dersimi tekrar ettim: "Bana acıdan kurtulmak için üç anlayış anahtarı verdi. İlki, asla gördüğümüz dünyanın kurbanı olmadığımız. Korkularımızı belirlediğimizde bunların bizim algımızın gerçeğini bozduğunu fark ediyoruz zira korkularımız illüzyondan başka bir şey değil. Kısacası, algımızın kurbanıyız. İkinci anahtar, hiçbir şey hakkında varsayımda bulunmamak. Elle tutulur bir açıklama elde edinceye kadar her türlü yorumdan kaçınmak gerekiyor. Üçüncü anahtar ise hiçbir şeyi yargılamamak. Eleştiriden kurtulduğumuzda ve karşımızdaki kişiyi olduğu gibi kabul ettiğimizde varlıklar arasındaki bağlantı yıkılmaz oluyor, değil mi?"

Matteo gülümsedi, Shanti onaylar gibi başını salladı. "Sonra sen geldin." Sözü ona bırakmak için elimle Matteo'yu işaret ettim.

"Ona araştırmalarımızdan söz ettim. Buna hiç şaşırmadı, o da mutlak birlik inancını taşıyor. Ne insanların ne de nesnelerin birbirlerinden ayrı olduğu ve hepimizin bütünü oluşturduğumuz ilkesinden hareketle bizi yaşamakta olduğumuz paradoksla yüzleştirdi. Ayrılık illüzyonunda yaşamaya devam ettiğimiz sürece mutlu olamayacağımızı söyledi çünkü ayrılık diye bir şey yok. İnsanlar arasında uyuma imza atmak istiyorsak bu gerçeği kabul edip ona göre hareket etmek gerekiyor. Eğer varsayımımız evrenle bir bütün olduğumuz ise tüm dikkatimizi aramızdaki farklılıkları değil benzerliklerimizi bulmaya vermeliyiz, kaldı ki ayrılıklarımız

aldatmacadan başka bir şey değil, *egonun* hayatta kalmak için beslediği bir görünüş. Benzerliklerimizi aradığımızda özümüzü buluruz. Diğer insanlarla ilişkilerimizde yaşadığımız acılar kendi çözümlenmemiş sorunlarımızdan kaynaklanıyor. Diğeri bizim bir yansımamız. Bize hayatın bir hediyesi, zira kendi karanlık bölgelerimizi anlamamızı sağlıyor."

Shanti başını salladı. Ellerini ensesinde kavuşturup sandalyesinde kaykıldı. Nihayet, "Elbette, işte bu! Diğeri bizim aynamız..." diye fısıldayana kadar düşüncelerimizin sessizliğini bozan tek şey, sobada yanan odunun çıtırtılarıydı.

Dönüp Matteo'ya baktım ve gözlerinin içinde yansımamı gördüm.

Karanlık Bölge

"Eğer değerli bir insanla
karşılaşırsan ona benzemeye çalış.
Eğer vasat bir insanla karşılaşırsan
onun kusurlarını kendinde ara."

– KONFÜÇYÜS

Sabah aynen gece yattığım pozisyonda uyandım: Matteo'nun kollarında, kalbim onun göğüs kafesinde deli gibi atarken.

Gece yatacağımız sırada Nishal'in ara ara gürültüyle horladığını duyduğumuzda gülme krizlerine girmiştik. Thim de kafasını yastığının altına gömmüş, amcasının yanında uyuyordu. Shanti ise biz rahatsız olmayalım diye bütün geceyi horlamalarını susturmak için ara sıra Nishal'i dürtüklemekle geçirmişti. Matteo düşünceli görünüyordu. Yüzüne baktım.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordum fısıldayarak. Şaşkınlıkla dalmış olduğu düşüncelerden çıkıp gülümsedi. "Uyanmanı bekliyordum," diye cevap verdi. Boynuna bir öpücük kondurup yol arkadaşlarımıza bakmak için yattığım yerde doğruldum. Kimseyi göremedim. Aşağıdan gelen seslere kulak kabartınca ev sahibelerimiz ile Thim ve Nishal'in seslerini duydum.

Matteo uyuşan kolunu başımın altından çekip çıkardı. Kan dolaşımını hızlandırmak için parmaklarını oynattı.

"İyi uyudun mu?"

"Sanırım," diye cevap verdim kolunu ovuşturarak. Üzerine atılıp dudaklarından öptüm. İtiraz etmedi ancak kafasının başka yerlerde olduğunu hissettim. Bunu ona da söyledim. "Hazırlanmamız gerek, iniş için uzun bir gün bizi bekliyor," diyerek konuyu geçiştirdi.

Eşyalarımızı girişe kadar taşıdı. Güneş doğmuştu. Thim ile Nishal kahvaltılarını bitirmek üzereydiler, Gu-Lang bizim için de kahvaltı hazırladı. Nishal'e bacağının nasıl olduğunu sordum, aldığım cevap içimi rahatlatacak türdendi. Geceyi iyi geçirmişti. Bana bacağındaki ısırığı gösterdi, bu hiç de öyle söyledikleri kadar hafif bir yara değildi!

Sabah erkenden dışarı çıkan Shanti, kapıya iki kere vurduktan sonra cevap almayı beklemeden içeri girdi. Her sabah olduğu gibi yüzü yine mutlulukla ışıldıyordu. Soğuktan uyuşmuş bir hâlde sobaya yöneldi. Patika yolun yürüyüş için uygun olup olmadığına bakmaya gitmişti. Bu yol Modi Khola Nehri'ne daha çabuk ulaşıp Gandrung'a kadar nehir boyu ilerlememizi sağlayacaktı. Her şey Nishal'in durumuna bağlıydı.

Matteo yaralı arkadaşımızın bacağını Thim'in dikkatli bakışları altında bandajladı. "Paketlerini aramızda paylaşalım. Ben kendi sırt çantamı taşıyabilirim," dedim. Shanti teklifimi reddetti:

"Yükünü azalttık. Thim kolaylıkla daha fazla yük taşıyabilir."

"Ben de birkaç kilo daha taşıyabilirim," diye itiraz ettim.

Ona seçim hakkı bırakmadan paketleri yeniden organize etmek için Thim ile dışarı çıktım. Nishal'in yüküne bağlı olan sırt çantamı kaptım. Shanti peşimizden gelip beni vazgeçirmeye çalıştı ancak kararlılığım karşısında teslim oldu. Thim paketteki diğer eşyaları özenle yerleştirdikten sonra sırt çantamı arkama yüklememe yardımcı oldu. Yola çıkmaya hazırdık. Nishal topallayarak

dışarı geldi. Yükünü aradı ancak Shanti'nin sırtında olduğunu gördü. Geri almak için ileri doğru bir hamle yapınca Shanti onu bir el hareketiyle durdurdu. "Eğer benim çantamı alacak olursan diğerlerininkini de alman gerekir zira yükünü hepimiz aramızda paylaştık," dedi.

Nishal teker teker hepimizin yüzüne baktı. Sırt çantamı vermem için yalvarsa da şiddetle karşı koydum. Ağırlık yaptığını bahane ederek beni yürüyüş batonlarımdan kurtarmasını istedim. Yanağından aşağı bir damla yaş süzüldüğünü gördüm. Gu-Lang ve yeğenine sımsıkı sarılarak veda ettim. İkisi de erkekleri selamladıktan sonra hepimize iyi yolculuklar dilediler.

Bütün sabah taraça şeklindeki ekin tarlalarından aşağı doğru yürüdük. Ara sıra verdiğimiz kısa molalar sırtımdaki yüke alışmama yardımcı oluyordu. Matteo pek çok kere çantamı almak istese de engel oldum. Metanetli Nishal acısını belli etmemeye çalışıyordu, Matteo'nun her iki saatte bir verdiği ağrı kesicilere rağmen sık sık yüzünü acıyla buruşturduğunu görüyordum.

Nehrin kenarında, dört tahta parçasından yapılmış bir kulübede durup öğle yemeği yedik. İki köylü birkaç rupi karşılığında bahçeden toplanmış sebzelerle yapılmış bir sebze çorbası, pirinç pilavı ve mercimek satıyordu. Her birimiz akıntının karşısında, bir kayanın üzerine oturup yemeğimizi yedik.

Yemekten sonra yola koyulmak herkese zor geldi. Kalaslardan yapılmış uzun bir köprüden Modi Khola Nehri'nin diğer yakasına geçtikten sonra, otantik mimarisiyle bölgenin en eski köylerinden biri olan Gandrung'a doğru çıkmaya başladık. Burası Gurung etnik grubunun yaşadığı, doğal taştan yapılma zengin evlerden oluşan bir köydü.

Nishal ter içinde kalmıştı, Shanti geceyi mezranın girişindeki bir konukevinde geçirmeyi önerdi. Ekiptekilere soğuk birer içecek ısmarladım. Matteo, Nishal'in bacağını bir sandalyenin üzerine uzatıp bandajını açtı. Kırmızımtırak yara sürtünmenin

etkisiyle iltihap toplamıştı. Yarayı özenle temizledikten sonra bir antienflamatuar ilaç verdi.

Matteo ecza çantasını toparlarken Shanti'ye, "Bugün daha fazla yürümesek iyi olacak. Enfeksiyonun yayılmasını istemiyorum," dedi. Shanti onaylar gibi başını salladı. "Yarın sabah şafakla yola çıkarsak öğleden sonra Pokhara'ya varmış oluruz. Uzun bir gün olacak ama bunu başarabileceğimizi düşünüyorum," diye cevap verdi.

Thim ve Shanti, Nishal'i bir odaya yerleştirdiler. Saat öğleden sonra dörttü. Canlandırıcı bir duştan sonra Matteo, Shanti ve ben köyü gezmeye çıktık. Thim amcasının yanında kaldı. Matteo'nun rahatlatıcı sözlerine rağmen onun için endişeleniyordu.

Taş döşeli bir yoldan yürüyerek köyün merkezine vardık. Shanti bize Gurungların Nepal'in yüksek bölgelerinde yaşayan en büyük dağ halklarından biri olduğunu anlattı. Seçkin askerler olarak nam salmış olan ve Gurkha'ların* en önemli elemanlarını teşkil eden bu halkın mensupları; bugün İngiliz ve Hindistan ordusunda, Singapur polis teşkilatında ve Birleşmiş Milletler bayrağı altında her türlü operasyon bölgesinde görev alıyorlardı.

Matteo yanıma sokuldu. Birden heyecanlandım. Ne zaman eli elime değecek olsa kalp atışlarım hızlanıyordu. Kendisini son derece akıllı, duyarlı ve olağanüstü buluyordum. Kesinlikle ona âşıktım!

Akşam yemeğini erken yedik. Matteo, Nishal'in odasına gidip günün son pansumanını yaptıktan sonra bahçeye, yanımıza geldi. Shanti'yle yıldızların altında oturmuş darı içkilerimizi yudumluyorduk. Yükseklerdeki eksi otuzlara varan havadan sonra sıfırın birkaç derece üstündeki ısı bize yaz gibi gelmişti.

Birlikte iki gecemiz kalmıştı. Son gecemizi hep birlikte Pokhara'da geçirecektik ve ertesi sabah Matteo Katmandu'ya uçacaktı.

---

* İngiliz ve Hindistan ordularında görev yapan Nepalli birlikler.

Shanti aynı gün, yakışıklı İtalyan'ımın gidişinden dört saat sonra bana uçakla Maya'nın oteline kadar eşlik edecekti. Matteo Katmandu'ya varışının akşamı Avrupa'ya uçacaktı. Ayrılığın zor olacağını biliyordum. Shanti'nin öğretilerini uygulayarak kendime bunu düşünmeyi yasakladım. Matteo ve küçük kabilemle geçireceğim bu son saatleri mahvetmek istemiyordum.

Şimdiki ana döndüm. Rehberim bize iyi geceler dileyerek kalktı. Matteo ısrarla gözlerimin içine baktı. İçkisini bir dikişte bitirdikten sonra elimi tutup tek kelime etmeden beni odasına götürdü. Korku içinde ama alev alev yanarak ilk defa sevişecek olan bir genç kız gibi peşinden gittim.

İçeri girer girmez kapıyı kapatıp dudaklarımdan öpmeye başladı. Uyku tulumunu şiltenin üzerine serdikten sonra beni nezaketle yatağa yatırdı. Giysilerimi çıkardı. Sabırsız bedenim ellerini ve dudaklarını hissetmek için yalvarıyordu. Soğuk havaya rağmen bütün hücrelerim alev aldı. Kalbim göğüs kafesimin içinde deli gibi atmaya başladı. Ben de bir çırpıda onun üzerindeki giysileri çıkardım. Tenini tenimde hissedince titredim. Göğüslerime değen ateş gibi dudakları ihtirasımı daha da kamçıladı. Kendimi tamamen ona bıraktım. Her hareketi beni tahrik ediyordu. Karnım arzudan çığlık çığlığa bağırıyordu. Kalçamı kalçasına yapıştırarak içime girmesi için yalvarıyordum. Arzudan sarhoş olmuş bir hâlde onu arıyordum; ellerim onu bana doğru çekiyor, sırtına batırdığım tırnaklarım içime girmeye zorluyordu. Ateş gibi yanan bedenim aşktan sırılsıklam olmuştu. Arzusunu bacaklarımın arasında hissettim. Bir an şehvetini dizginledikten sonra yavaşça içime girdi. Yepyeni bir enerjiyle dolduğumu hissettim. Birbirinin içinde eriyen varlıklarımız aynı anda hazza ulaştı. Bedenlerimiz, hücrelerimiz, kalplerimiz artık birdi. Artık hiçbir şeyi kontrol etmiyordum ve kendimi bütün varlığımla bu romantik çılgınlığa bırakmıştım.

Sabah birbirimize sarılmış bir hâlde uyandık. Çok az uyumuş olmamıza rağmen ikimiz de enerji doluyduk. Farklı hissediyordum, bu kadar kısa bir sürede kendimi böylesine bırakmış olmak beni heyecanlandırıyordu. Shanti'nin öğretileri beni daha önce bilmediğim boyutlara taşıyor olabilir miydi? Bilmiyordum... Tek bildiğim her şeyin değişmekte olduğuydu.

Matteo kolunu çekerken gözlerime bakıp gülümsedi. Parmaklarının ucuyla perdeyi araladı, güneş henüz doğmamıştı ama fazla gecikmeyecekti. Yatakta doğrulup çıplak bedenini kucaklayarak bağdaş kurup oturdum. Bakışlarımı uzaklara dikip bu yeni sabahın, yeni bir hayatın başlangıcı olârak doğmasını bekledim. Güneşin ilk ışınları Annapurna Dağı'nı deldi. Kollarını bedenime doladım; birbirine kenetlenmiş parmaklarımız, aramızdaki bağı daha da güçlendiriyordu. Bu şekilde sessizce otururken zaman adeta durmuş gibiydi.

Yarım saat içinde yola çıkacağımızı haber veren Shanti, mahremiyetimizi böldü. Duş alma teşebbüsüm, tek seçeneğin buz gibi soğuk bir su olduğunu görünce bir dakikayla sınırlı kaldı. Matteo da aynı şeyi yaptı. Kalın giysilerimizi üzerimize geçirdikten sonra birbirimizin kollarında ısınmaya çalıştık. Grubun geri kalanı bizi bekliyordu. Yürüyüş arkadaşlarımın nezaket dolu gülümsemeleri karşısında utangaçlığım geçiverdi.

Nishal daha iyi hissediyordu. Matteo bizi bekleyen uzun yürüyüş için ona gerekli ilaçları yazdı. Kahvaltıdan sonra bandajını tazeledi ve hep birlikte yola koyulduk.

Brethanti'ye kadar bir patika yoldan aşağı doğru indik. Nishal sırt çantamı taşımak için ısrar etmişti. Saatlerce amcası için endişelendikten sonra yeniden yaşama sevinci bulan Thim, amcasının önünden yürüyordu. Ben Matteo'nun arkasında yürüyordum. Shanti ise en arkada yürüyordu.

Bin metrenin altına inince hızımızı artırdık. Yamaç fazla eğimli değildi ve hava da oldukça güzeldi. Öğlene kadar fazla bir efor harcamadan yürüyüşümüze devam ettik. Öğle yemeği için bir konukevinde mola verdik.

Tam yeniden yola koyulacağımız esnada konukevinin çatısındaki su deposu yere yuvarlandı. Uyduruk düzenek, kiremitlerin bir kısmını kırarak göçmüş, neyse ki kimse yaralanmamıştı. Shanti, Matteo, Thim ve Nishal depoyu kaldırmak için ev sahibi ve oğluna yardım etmeye koştular. Aynı anda, zemin kattaki odalardan birinden elli yaşlarında Batılı bir kadın İngilizce feryatlar ederek dışarı çıktı. Onu sakinleştirmeye çalışan kocası da arkasından geliyordu. Kocası kadını biraz yardım umuduyla bana doğru getirip tıpkı can simidine asılır gibi üzerime bıraktıktan sonra, gözlerini havaya doğru döndürüp diğer erkeklere yardım etmeye gitti.

Şaşkınlıkla, "Bir yeriniz mi acıyor?" diye sordum.

"Hayır, ama neler olabileceğini düşünmeye bile cesaret edemiyorum," dedi hıçkırıklar arasında.

"Kendinizi böyle yıpratmayın, sonuçta sadece maddi hasar söz konusu!" dedim.

"Anlamıyorsunuz, böyle şeyler hep benim başıma geliyor!" diye cevap verdi.

Sesinin tonu sert bir hâl almıştı. Rimelini bulaştırmamaya özen göstererek parmaklarının ucuyla gözyaşlarını sildi. Cebinden bir mendil çıkarıp makyajını düzelttikten sonra yeniden hıçkırmaya başladı.

"Birkaç dakika sonra bu olay sadece kötü bir anıya dönüşecek," dedim söylediğime kendim de ikna olmadan.

"Buraya gelmeyi kabul etmekle hata ettim. Kocam o kadar ısrar etti ki her zamanki gibi razı geldim! Ama geldiğimizden beri cehennemi yaşıyoruz. Üstelik daha ikinci günümüz. Burada kesin öleceğim! Hayatım boyunca onun istediklerini yaptım. Onu otuz

yıldır çekiyorum, bir kez olsun benim istediğim bir şeyi yapmadı. Zaten hayatta hiç şansım olmadı, daha küçükken babam..."

Makineli tüfek gibi konuşuyordu, arada tek tük algıladığım kelimelerle ne dediğini anlamaya çalışıyordum ancak gözyaşları zaten zor anlaşılan sözlerini iyice bulanıklaştırıyordu. Bitmek bilmez bir monoloğun sonuna geldiğinde tamamen kopmuş bir durumdaydım. Dehşet içinde mutsuzluğunu ortalığa döküşünü seyrediyordum. Monoloğunu, "Sizin beni anladığınızdan eminim çünkü siz de benim gibisiniz!" diyerek noktaladı.

Hiçbir şey anlamadığım gibi, tahammül de edemiyordum. Ona durumun ne kadar gülünç olduğunu söyleyebilmek isterdim. Shanti'nin sözlerini hatırlayarak sükûnetimi korumaya çalıştım: *"Amacın diğeriyle ilişkide kalmak mı yoksa haklı çıkmak mı?"* Böylece bunun önemsiz bir olay olduğu konusunda onu ikna etmekten vazgeçtim. Şikâyet etmeye ihtiyacı vardı ve bende kendisini dinleyecek iyi bir ruh görmüştü.

Bütün dikkatimi, oluşan hasarı tamir etmeye çalışan erkeklere vermek beni biraz olsun yatıştırdı. Tam yanımdaki bu ağlak kadını unutmaya başlıyordum ki hemen beni mutsuz gerçeğine çekti: "İnsanın gelip kendini buraya gömmesi için deli olması gerekir. Neden peşinden geldim ki? Zaten burada veya başka bir yerde, hiçbir işe yaradığım yok!" Ayağa kalkıp beni selamladıktan sonra odasına döndü. Kadın beş dakika içinde çok kötü hissetmemi sağlamıştı. Sözünü kesmeden dinlemiştim onu, ancak karamsarlığına ve kurban rolünü oynamasına tahammül edemiyordum.

Yanıma gelen Shanti'ye konuşmamızı ve içinde bulunduğum ruh hâlini anlattım.

"Haklı çıkmaya çalışmaman enerjini korumanı sağladı. Bunun bilincine vardığın için kendini tebrik edebilirsin."

"Bu konuşmadan önce her şey gayet iyiyken birden daralmış hissettim."

"Eğer rahatsız olduysan bunun nedeni, onun davranışının senin içinde bir şeylere dokunmuş olmasındandır. Chikaro'nun size söyledikleri hakkında düşündüm. Haklı, teorisi doğru. Diğeri bizim kendi yansımamız. Aramızdaki farklılıklar yerine benzerlikleri aramalıyız."

"Buna katılmıyorum. Bu kadın hiç utanmadan sızlandı durdu. Ona benzediğimi hiç zannetmiyorum. Benim kendime acıdığımı gördün mü hiç? Hatta bunu asla yapmamaya büyük bir özen gösteriyorum."

"Neden hiç şikâyet etmiyorsun?"

"Şikâyet etmek hiçbir işe yaramaz da ondan!"

"Bazıları için bu, enerjiyi kendilerine çekmenin bir yoludur. Ama önemli olan, senin bu tür davranışlardan neden bu kadar etkilendiğini anlamak."

"Bilmiyorum, her şeyden şikâyet eden insanlardan nefret ediyorum."

"Belki de bu, senin inkâr ettiğin bir tarafına işaret ediyordur. 'Diğeri bizim bir yansımamızdır' demek, diğeriyle her konuda benzeştiğimiz anlamına gelmiyor; onun davranışlarında bizi rahatsız eden şeyin kendimizde yaklaşmaya korktuğumuz karanlık bir bölge olduğu anlamına geliyor. Bu bize acı verdiği için görmezden gelmeyi tercih ediyoruz. Bununla yüzleştiğinde acı yeniden ortaya çıkabilir. Gençliğinde bu tür davranışlara maruz kalmış olabilir misin?"

"Bilmiyorum."

"Örneğin ailende bir şeylerden şikâyet etmek yasak mıydı? Ya da bir yakının var olmak ve rahatsızlığını haklı çıkarmak için şikâyet mekanizmasını kullanıyor muydu?"

Bir süre düşündüm.

"Babam annemi terk ettiğinde annem on yıl süren bir depresyona girdi. Ama bunun için geçerli bir nedeni vardı zira babam

onu tek söz söylemeden, ondan yirmi yaş daha küçük bir kız için terk etmişti."

"Sana bundan şikâyet ettiği oluyor muydu?"

"Evet, üzgündü; ama böyle bir şoktan sonra bu normal tabii!"

"Anneni yargılamıyorum, Maëlle. Ama belki de o dönemde kendini onu dinlemeye ve ona destek olmaya mecbur hissetmiş olabilirsin. Buna benzer bir durumla karşılaştığında bu mecburiyet su yüzüne çıkarak seni rahatsız ediyor olabilir. Diğeri, bizim kendi işleyişimizi veya bozukluklarımızı yansıtan bir ayna; bize gömmeye veya inkâr etmeye çalıştığımız şeyleri gösteriyor."

"Bu çok korkunç!"

"Hayır, tam tersine, geçmiş yaralarının ne kadar çok bilincine varırsan potansiyelinin ortaya çıkmasına o kadar çok izin verirsin. Chikaro haklı, diğeri bize olağanüstü bir hediye; çünkü görmek istemediğimiz şeyleri görmemizi sağlıyor."

Shanti'nin söylediklerini kabullenmekte biraz zorlansam da bunun doğru olduğunu hissediyordum. Gururum boş yere karşı koymaya çalışıyordu. Bu kadın beni gençliğime, hatırlamaktan hoşlanmadığım acılı bir döneme geri döndürmüştü. Shanti'ye herkesle aynı davranıp davranmadığımızı sordum.

"Ergenliğimizi, gençliğimizi ve nihayet yetişkinliğimizi, kişiliğimizin karanlık yönlerini bastırarak ideal bir imaj oluşturmaya adadık. Hoşumuza gitmeyen bir özelliğimizi gördüğümüzde onu gizliyoruz. Ancak mükemmel bir şekilde davranırsak sevileceğimize dair olan derin inancımız, bizi bazı yönlerimizi reddetmeye yöneltiyor. Biri, bir kusurumuzu ortaya çıkardığında maskemizin düşmesine engel olmak için onu suçlamayı tercih ediyoruz. Karşımızdakinden de aynı şeyi bekliyoruz: kusursuz davranmasını. Karşımızdaki kişi istediğimiz gibi davranmadığında bunu ona kendisini yargılayarak, eleştirerek veya dışlayarak belli ediyoruz. Enerjimizin büyük bir bölümünü zayıflıklarımızı saklamak için harcıyoruz. Hakkımızda iyi bir imaj vermek amacıyla kendimize

uyguladığımız baskı mutlu olmamıza engel oluyor. Sürekli olarak takdir görmek istiyoruz çünkü bulduğumuz tek oksijen kaynağı bu. Böylece tahammülsüzlük, eleştiri ve farklı olma ihtiyacı geliştiriyoruz. Alınganlığımızı iyice bileyip eleştiri aldığımızda veya minnet görmediğimizde hakarete uğramış hissediyoruz. Karşımızdaki kişi, bastırmaya çalıştığımız şeye yankı yapacak şekilde davrandığında bundan rahatsız oluyor ve çözümlememiş olduğumuz şeyle bir benzerlik aramak yerine, onu bir düşman olarak görmeyi tercih ediyoruz."

"Anlıyorum ama gömdüğüm şeylerin bilincinde değilim."

"En derininde bunu başarmayı istiyor musun?"

"Evet, elbette."

"Matteo'nun da söylediği gibi, değişimin başlangıç noktası değişme arzusudur."

"Peki ya sen? Sana acı veren bölgelerin üzerinde nasıl çalışıyorsun?"

"Karşımdakinin bende uyandırdığı rahatsızlığı tespit etmeye çalışıyorum. Her gün beni rahatsız eden şeyi, davranışının bende neye dokunduğunu anlamaya çalışıyorum. Hangi tavrı veya eleştirisi beni yaraladı? Ona söyleyemediğim şey ne? Kendime itiraf etmekte zorlandığım şeyleri bir deftere yazıyorum."

Shanti cebinden küçük, siyah bir not defteri çıkardı. Defteri açıp bir sütun gösterdi. "Buraya başarılarımı yazıyorum." Sayfayı çevirdi. "Buraya da benim için henüz zor olan şeyleri yazıyorum." Sonra defteri ters çevirip sonundan açtı. "İmkânsız olan şeyleri de buraya yazıyorum. Böylelikle sorunlarım zamanla belirgin bir biçimde ortaya çıkıyor ve ben de büyük bir dikkatle üzerlerinde çalışıyorum."

"Zor iş!"

"Bizi ayıran farklılıkları aramaktan daha zor değil, üstelik diğerlerini çekiştirmek kadar zararlı da değil. Zor olan, otomatik alışkanlıklarımızdan kurtulup benzerliklerimiz üzerinde düşünmeye

başlamak. Bunun için tek yapmamız gereken, her karşılaşmada kendimize doğru soruları sormak: Karşımdaki kişide neyi seviyorum, onda bana dokunan şey ne? Bendeki neyi ortaya çıkarabilir? Benim için bir cevabı olabilir mi? Aynı frekansta olduğumuzu hissediyor muyum? Onda kabullenmekte zorlandığım şey ne? Daha önce başka birine karşı bu şekilde davrandım mı?"

"Haklısın, bunu deneyeceğim!"

"Hayır, bunu istiyorsan bu arzunu doğru biçimde ifade etmelisin!"

"Bugünden itibaren diğerinin bende yarattığı rahatsızlığa dikkat ediyorum ve onda o zamana kadar kendimde görmek istemediğim şeyi arıyorum. Kendimi olduğum gibi kabul ediyorum!"

"Tebrikler, Maëlle! Buna ilave edeceğim hiçbir şey yok!"

Az önce duyduğum daralmanın ağırlığından kurtulduğumu hissettim. Chikaro haklıydı, bu kadın bana bir hediyeydi; zira çocukluk acıma ışık tutmuştu. Üstelik bu karşılaşma sayesinde Chikaro'nun teorisini uygulama imkânı da bulmuştum. Bu tesadüfe gülümsedim!

Su deposu tamir olunca Pokhara'ya doğru yola koyulduk. Yürüyüşümüzün son dakikalarının tadını çıkarıyordum. Matteo ile el ele, havaalanına tepeden bakan köye girdik. Ertesi sabah bir uçağın onu benden ayıracağını düşününce kalbim sıkıştı. Omzuma attığı koluna sımsıkı yapıştım.

Shanti bizi diğerlerinden biraz daha konforlu olan, kalacağımız son konukevine götürdü. Himalayalar'daki bu son geceyi kalbimi bu kadar hızlı ve kuvvetli attıran erkeğin yanında geçirecek olmanın mutluluğunu yaşıyordum.

Nishal, Thim ve Shanti akşamı arkadaşlarının evinde geçireceklerdi. Bizi de davet ettiler ancak biz baş başa kalmayı tercih ettik. Dostluk aperatifini içtikten sonra Matteo, ertesi sabah çok erken bir saatte komşu köylerden birinde yaşayan kuzenini ziyaret etmeye gidecek olan Shanti'ye teşekkür etti. Matteo sabah

uçacaktı ve ikisi de uzun bir süre görüşemeyeceklerini biliyorlardı. Sımsıkı sarılıp uzun uzun birbirlerinin gözlerinin içine baktılar. Shanti, Matteo'yu son bir kez daha kucaklayıp mutluluklar diledi.

Ardından Matteo ve ben odamıza çekildik.

İhanet

"Deneyim başımıza gelen değil,
onunla ne yaptığımızdır."

-Aldous Huxley

Başım Matteo'nun göğsünün üzerinde uyandım. Bir süre uyuyan yüzünü seyrettim. Kulağımın altında atan kalbinin sesini dinledim. Nefesim nefesine karışıyor, başım göğüs kafesiyle birlikte inip kalkıyordu.

Katmandu'ya yola çıkmasından önce paylaşacağımız son iki saatimiz kalmıştı. Kısa bir süre için bile olsa, ayrılığın bana çok uzun geleceğini biliyordum. Bazen saniyeler geçmek bilmez!.. Avrupa'daki bir sonraki randevumuz hakkında konuşmuştuk, önümde uzanan geleceğe dört elle sarılıyordum.

Hâlâ birbirimize verdiğimiz sözlerin etkisinde, bütün gece birleşen arzumuzun sarhoşluğu içinde, zamandan çalınmış bu ânın tadını çıkardım. Matteo gözlerini açıp bana gülümsedi.

Beni dudaklarımdan öptü, bedenlerimiz arzuyla birleşti. Kendimi ona verirken yepyeni hisler keşfettim. Bunlar başka evrenler

miydi? İçimde ahenkle gidip gelen hayatını dinliyordum, kalplerimiz tek bir atışla birleşmişti. Kendimi tamamen yaşadığım duygu seline bıraktım, bütün varlığımı büyük bir mutluluk dalgası kapladı. Matteo saçlarımı okşadı, dudaklarımdan öptü ve hazırlanmak için kalkmaya çalıştı. Onu biraz daha kollarımda tuttuktan sonra aşk yuvamızdan uzaklaşırken arkasından baktım. Geri gelip dudaklarıma bir öpücük kondurdu. Çıplak bedeni sabahın buz gibi soğuk havasıyla mücadele ediyordu. Bedenlerimizin ateşiyle ısınmış uyku tulumunun içine kıvrıldım. Üzerine bir tişört ve bir pantolon geçirip duş almak için odadan çıktı. Ben de düşüncelerimin peşi sıra uçmaya başladım.

Matteo'nun telefonu titreşti. Otomatik bir hareketle elimi uzatıp telefonu aldım ve İtalyanca bir SMS gördüm: "Seni çok özledim, yarın için sabırsızlanıyorum. Çabuk gel. Seni seviyorum. Laura." Mesajın altında bir sıra kırmızı kalp emojisi vardı. Birden kalp atışlarım hızlandı. Bu Laura da kimdi? Titreyerek telefona bakarken asla tahmin edemeyeceğim bir şeyle karşılaştım: Bu kadının mesajının altında Romane'ın, yani arkadaşımın adını gördüm! Hemen üzerine dokundum ve hayretler içinde, Matteo'yla günlerdir birbirlerine gönderdikleri mesajları okudum:

13 Kasım
Matteo: "İlk yaklaşım denemesi pek başarılı olmadı."
Romane: "Dikkatli ol, çok akıllıdır, araya biraz mesafe koy."
Matteo: "Yarın sabah yola çıkıyorum, onu yukarıda göreceğim."
Romane: "Hiçbir şeyden şüphelenmiyor, değil mi?"
Matteo: "Hayır, sanmıyorum."
Romane: "O nasıl? Dayanabiliyor mu?"
Matteo: "Evet, güçlü biri; başaracak."
Romane: "Paketi aldığından emin ol, Jason'ı ona elleriyle vermesi için görevlendirdim."

Matteo: "Endişelenme, orada olacağım, seni haberdar ederim!"

16 Kasım
Matteo: "Jason paketi ona verdi, *tutto va bene!*"
Romane: "Harika! Birkaç gün buralarda olmayacağım, gittiğim yerde hat bulmak zor."
Matteo: "Endişelenme, ben her şeyi hallederim."

Laura'yla yazışmalarını okumadan yataktan fırladım. Öfke içinde aceleyle giyinip banyoya koştum ve acı içinde avazım çıktığı kadar, "Bunu bana nasıl yapabildiniz?" diye bağırarak elimdeki telefonu bütün gücümle duşun kapısına fırlattım. Sabun köpükleri içindeki Matteo önce yaşlarla dolu gözlerime, sonra da ayaklarının dibindeki paramparça olmuş telefona baktı. Sımsıkı sıktığım dişlerimin arasından, "Bunu nasıl yapabildin?" diye tekrar ettim. Koluma yapıştı.

"Sana açıklayacağım."

"Açıklayacak bir şey yok, her şey gayet açık!"

"Hayır, Maëlle; düşündüğün gibi değil!"

"Düşündüğün gibi değil!" Bundan birkaç yıl önce eski sevgilimi iş arkadaşıyla yatağımızda yakaladığımda da aynı cümleyi duymuştum. Geri zekâlı gibi açıklamalarına inanmış ve üç ay sonra bir kez daha ağzımın payını almıştım!

Bugün yine aynı şeyleri yutacak değildim! Bir yalana daha katlanamayacaktım, debelenerek elinden kurtulup oradan hemen uzaklaştım. Öfkeden kudurmuş şekilde bir çığlık atarak, acımın şiddetiyle bir saat boyunca hırsla kayalıklı dik bir yola tırmandıktan sonra, yorgunluktan bitap düşmüş bir hâlde bıkkınlıkla yere çöktüm. Kalbime saplanan bıçak canımı çok yakıyordu. Nasıl bu kadar saf olabilmiştim?

Güneş tepede yükselirken kafamın içinde senaryolar birbirini kovalıyordu. Matteo'nun uçağı sessizliği yırttı. İçinde bulunduğum durumun şiddetiyle yıkıldım. Uçağın bütün hayallerimle birlikte havalanışını seyrettim. Kalbim korkunç bir terk edilmişlik duygusuyla hıçkırıklara boğuldu. Kendimi yalnız ve savunmasız bir çocuk gibi hissettim. Bir süre böyle taş kesmiş bir hâlde acıyla inledikten sonra olanları anlamaya çalıştım.

O paketin içinde ne vardı? Beni kandırmalarına nasıl izin verebilmiştim? Paketin içinde kesinlikle yasa dışı maddeler olduğundan emindim ama Romane'ın böyle bir şey için beni kullanabileceğini zannetmiyordum. Matteo'yu paketi benden alması için görevlendirmiş olabilir miydi? Hayır, paket bende olduğuna göre bu da çok mantıksızdı.

Bütün eşyalarımı odada bırakmıştım. Ne kadar da aptalım! Birden içim endişeyle doldu. Konukevine doğru koşmaya başladım. Kafamdaki sorular adımlarımla aynı hızda birbirilerini kovalıyordu, o kadar ki beni köprünün üstünde bekleyen Thim'i görmedim bile. "Beni dinle, Maëlle! Matteo sana bu mektubu vermemi istedi, bu çok önemli!" diye bağırdı. Adımlarımı yavaşlattım, mektubu elinden kapıp bir an durdum. Hayır, bu sefer buna kanmayacaktım, yeterince ödün vermiştim! Elimdeki kâğıdı öfkeyle parçalayıp aşağıdaki akıntıya bıraktım. "O yalancının biri, ondan gelen hiçbir şeyi istemiyorum, anlıyor musun?"

Thim'in yüzündeki gülümseme soldu. Ağzı beş karış açık bir şekilde akıntıyla birlikte uzaklaşan kâğıt parçalarının ardından baktı. Odama koşup sırt çantamın içindekileri yatağın üstüne boşalttım. Her şey yerli yerindeydi. Her şey ve özellikle de paket! Paketin ipini dişlerimle koparıp içinden yeni ve turuncumsu bir not defteri çıkan kese kâğıdını yırtarak açtım. Yatağın kenarına oturup sayfalarını çevirmeye başladım: Sayfalar boştu! Hiçbir şey anlamıyordum. Çaresizlik içinde yatağa uzandım. Aklımdan binlerce olasılık geçti ama hiçbiri içimi rahatlatmaya yetmedi.

Öfkem dinmek bilmiyordu, boğulduğumu hissediyordum. Dışarı çıktım.

Shanti ailevi kaçamağından geri dönmüştü. Yanıma geldi. Ona soğuk bir sesle, "Yalnız kalmak istiyorum," dedim. Sözlerimi hiç üzerine alınmadan yanıma oturdu. Sesimi yükselttim:

"Yalnız kalmaya ihtiyacım var, bunu anlayabilirsin, değil mi?"

"Ne oluyor? Matteo'nun gidişi mi seni bu duruma sokan?"

"Bundan bahsetmek istemiyorum!"

"Pekâlâ. İstediğin şeyin yalnız kalmak olduğunu sanmıyorum ama başka türlüsünü yapamadığını düşünüyorum, ikisi aynı şey değil."

"Shanti çok rica ederim, vaaz dinlemek istemiyorum. Beni rahat bırak!"

"Öfken ne kadar kapalı olduğunu ortaya koyuyor."

Birden kükredim:

"Öfkeli değilim!"

"Öyle mi?"

"İstemediğim bir şeyi yapmaya zorlanmaktan nefret ediyorum. Yalnız kalmak istiyorum ve sen bunu anlamıyormuş gibi yapıyorsun."

"Bu benim suçum, öyle mi?"

Egomla suçüstü yakalandığımı görünce ben de onunla birlikte gülümsedim. Bana bütün öğrettiklerine rağmen otomatik davranışlar çok çabuk geri geliyordu! "Maëlle, içindeki çocuğun güvende hissetmeye ihtiyacı olduğunu biliyorum. Kurban pozisyonunu korumak için bahaneler buluyor. Ama ben içindeki yetişkinle konuşabilir miyim?" Bakışlarımı yere eğdim. "Evet, öfkeliyim ama bunun için geçerli nedenlerim var, bu sabah cehennemi yaşadım! En yakın arkadaşım tarafından kandırıldım. Benimle neden bu şekilde alay ettiğini bir türlü anlayamıyorum." Ona bu sabah olanları, Matteo'nun telefonunu, Laura'nın mesajını, Romane'la yazışmalarını anlattım. Birden susup dehşetle gözlerinin içine baktım.

"Ya sen? Eminim senin bütün bunlardan haberin vardı!"

"Hayır, seni temin ederim!"

Shanti sözlerinde samimi görünüyordu. Thim ve Nishal'in yanına gidip onlarla biraz konuştuktan sonra geri geldi. Onlardan da bir şey öğrenememişti. Matteo bana ulaştıracağına dair söz vermesini isteyerek bir mektup bırakmıştı.

"Nedeni ne olursa olsun, bu durumda kalma veya bu durumdan çıkma seçeneği sana ait. Bu mutsuzlukta ne kadar kalacağına bir tek sen karar verebilirsin."

"Elimde değil, aldatıldım! Bütün bedenim acı çekiyor, midemde geçmek bilmeyen ağır bir yumru var. Canım o kadar yanıyor ki avaz avaz bağırmak istiyorum!"

"Bahsettiğin bütün bu acılar kendi öfkenden ve inançlarından kaynaklanıyor. Bu kötü enerjiden çıkmayı başarırsan sakinleşeceksin. Tabii sen bir süre kalmak istiyorsan o ayrı."

"Elbette istemiyorum! Ama buna hapsolmuş hissediyorum. Arkalarından ağzıma geleni söylememek için kendimi zor tutuyorum. Ne düşüncelerimi ne de duygularımı kontrol edebiliyorum, aklıma hakaretten başka bir söz gelmiyor."

"Derin bir nefes al ve olaya biraz dışarıdan bakmaya çalış. İddia ettiğin şeylerin doğruluğunu bilmiyorsun. Arkadaşının ve Matteo'nun sana yapacakları açıklamaları bekle. Kararını bütün bilgilere sahip olduğunda verirsin. Matteo konusunda biraz sabretmen gerekecek zira artık ne telefonu ne de sana bıraktığı mektup var."

Dudağımı onaylar gibi büktüm. Shanti, Romane'ı aramayı deneyip denemediğimi sordu. Telefonumu almak için koşarak odaya gittim. Şarjı zayıftı ama hat bu sefer çekiyordu! Doğrudan telesekreteri cevap verdi. Hiçbir şey söylemeden kapattım. Ama Shanti bir açıklama istemem için ısrar etti. Telesekreterdeki sesine bile tahammül edemiyordum. İç çektim. Sinyal sesinden sonra bütün gücümle haykırdım: "Benimle iyi dalga geçtin! Matteo'yla birlikte çevirdiğin dolaplardan haberim var! Telesekreterinin

ardına saklanmaktan vazgeç! Davranışlarının sorumluluğunu alma cesareti göster! Ara beni!" Telefonu daha da büyük bir sinirle kapattım.

"Tamam, kullandığın ton iyi olmasa da gerekeni yaptın. Şimdi öfkende kalmaya devam edebilir veya öfkenden çıkabilirsin. Kararın ne?"

"Bu gibi durumlarda seçimin bana ait olduğunu sanmıyorum ama sen bir çözüm biliyorsan dinliyorum."

"Bunun tek yolu kendini saldırgan düşüncelerinden kurtarmaktır."

"İtiraf et ki bu düşüncelerimde haklıyım!"

"Her şey amacının ne olduğuna bağlı: Haklı olmak mı istiyorsun yoksa sükûnete kavuşmak mı?"

"Bilmiyorum..."

"Matteo'ya veya Romane'a karşı saldırgan düşüncelerin seni rahatlatıyor mu? Küçük düşürüldüğümüzü hissettiğimizde sağlıklı düşünmek kolay değil. Öfkene hapsoluyorsun. Biliyorsun; korku, saldırganlık ve öfke savunma duygularıdır. Karşındakine saldırdığın zaman aslında kendine kötülük ettiğinin bilincine vardığında, içine hapsolduğun bu durumdan çıkabilirsin. Yargılarını sevgi dolu cümlelerle değiştir."

"Ama onların bana yaptıklarından sonra böyle bir şey imkânsız... Shanti, beni biraz anlamaya çalış!"

"Sana ne yaptılar? Şu anda bir yorumda bulunduğunun farkında değil misin? Hatırlarsan Thi Bah ile Chikaro'yu görmeye gittiğin gün de Matteo'nun başka kadınlarla gönül eğlendirdiğini sanıyordun."

"Evet, ama bu defa senin de gayet iyi gördüğün gibi durum çok farklı!"

"Hayır, ben hiçbir şeyden emin değilim ve doğru düzgün bir açıklama almadığım sürece de bir varsayımda bulunmamayı tercih ediyorum."

"Her şey apaçık ortada! Bir kez daha birine güvendim ve bir kez daha kandırıldım!"

"Bu durumda sen kendine kızıyorsun, öyle mi?"

"Evet, haklısın, çok aptalım!"

"Öyleyse suçu neden onlara atıyorsun? Sonuçta seni hiçbir şey için zorlamadılar."

"Sen ne yapmaya çalışıyorsun? Her şeyi bana mı yüklemeye çalışıyorsun yani? Sence zaten yeterince acı çekmiyor muyum?"

"İstediğin kadar başkalarına kız; senin de az önce söylediğin gibi, yeniden birine güvendiğin için aslında kendine kızıyorsun."

"Evet, bu sefer inanmıştım. Her şey büyüleyici görünüyordu. Yeniden sevmek istedim..."

"Bundan pişmanlık duymamalısın. Güzel duygular hissettin. Yeniden yapacak olsan yine aynı duyguları yaşamak istemez miydin?"

"Ay, hayır! Canım çok yanıyor, bedeli fazla ağır!"

"Sana neyin bu kadar acı verdiğini biliyor musun?"

"Evet, ihanetin..."

"Bu durumda tek sorun kendini saldırıya uğramış hisseden *egon*. Matteo'nun senin istediğin kişi olmadığını anlayınca çabucak iyileşirsin."

Shanti biraz durup düşündü: "Aslında sen yıkılan hayallerin ve onunla birlikte uçup giden geleceğin için ağlıyorsun."

Bir süre cevap vermedim, celladımın kollarında geçirdiğim son saatleri gözümün önüne getirdim. "Doğru. Bütün gece gelecekle ilgili planlar yaptık. Bana yalan söylediğini düşününce... İşte buna dayanamıyorum!" Gözyaşlarına boğuldum.

"Gelecek de tıpkı geçmiş gibi bir zehirdir. Bir hayale kapılmak -kaldı ki bu tanımı gereği var olmayan bir şeydir- acıdan başka bir şey getirmez. Şu an panik hâlindesin zira hayalini kurduğun gelecek artık mümkün görünmüyor. Şimdiki zaman dışında bir

zamanda yaşamak, *egonun* bir aldatmacasıdır. Sen gördüğün seraba ağlıyorsun. Bu gerçek dışı bir aşk hayalinden başka bir şey değil. Tıpkı biriyle evlendiklerinde kendilerini güvende hisseden pek çok insan gibi."

"Evlilik bir taahhüttür, bunu kesinlikle savunuyorum."

"Elbette, ancak bir gelecek garantisi olarak değil de şimdiki zamanın gücüyle yaşanması koşuluyla... Maalesef çoğu zaman gerçeği görmemiz için bir iş kaybı, bir ayrılık veya ağır bir hastalık gibi önemli bir kırılma yaşamamız gerekiyor. Yaşadığımız acı artık geleceğimizi görememekten kaynaklanıyor. Geleceği düşünmeden yaşamak bize imkânsız gibi geliyor; oysa tek gerçek an, şimdiki an."

Rehberimi ve onun o basmakalıp cümlelerini cehennemin dibine yollamak istiyordum ancak bugüne kadar daima doğru kelimeleri bulduğunu itiraf etmek zorundaydım. Gözyaşlarımı elimin tersiyle sildim.

"Yani yaşadığım acının gelecek hayallerim ve yıkılan ümitlerim yüzünden mi olduğunu söylüyorsun?"

"Evet, geleceğimizi doldurmakla meşgul olurken yanı başımızdaki mutluluğu kaçırıyoruz. Farazi düşüncelerimize bağlı kaygılarımızı beslemeyi tercih ediyoruz: Ya hayatım boyunca yalnız kalırsam, ya ben aşk için yaratılmamışsam, ya iş bulamazsam, ya hasta olursam? Ya? Ya? Ya?.."

"Peki ya dayanılmaz bir durum olduğunda? Şimdiki gibi..."

"Sana acı veren, şimdiki zaman değil; hayallerinin yıkılması. Hayatımızda bir değişiklik olduğunda, o anki fırsatı değerlendirmek için ihtiyacımız olan gerekli kaynakları ve bizi heyecanlandıran yolu bulabiliriz. Görünüş üzerine bir şey inşa etmenin imkânsız olduğunu bilmemize rağmen, buna sorgusuz sualsiz kesinlikle yapışıyoruz. Hayat bize bu imkânsızlığı hatırlatıyor, hepsi bu! Bunu bizden intikam almak için değil, kendimize yalan söylemeye bir son vermemiz için yapıyor. Nihayet bir yanımız uyanarak bize gerçeği anımsatıyor."

"Bu olayda hayatın bana hiç de acımadığını söyleyebilirim! Ben güvenmek istedim, kalbimin kapılarını sonuna kadar açıp sevgimi sundum. Sonuç: Yüz üstü bırakıldım, hem de en yakın arkadaşımın azmettirmesiyle! İkisinden de nefret ediyorum!"

"Sence sevgi nefrete dönüşebilir mi?"

"Evet! Özellikle de bu durumda!"

"Sevgiden geçmişte veya gelecekte bahsettiğin sürece onu deneyimleyemezsin zira sevgi sadece şimdiki anda ortaya çıkar."

"Ama bunu nasıl yapmalı? Daha iyi bir hayat umudu olmadığında yaşamak için bir neden de kalmaz ki."

"Tam tersine, şimdiyi yaşadığında olana kucak açarsın. Düşüncelerini, görüşünü, isteklerini gerçek zamana kaydırdığında kendi sınırsız potansiyeline ulaşırsın. Geleceği silmenin zor olduğunun bilincindeyim zira bütün enerjini verdiğin sanal bir dünya hayalinin yerine hiçliği kabullenmek gerek. Ancak bu yegâne gerçeğe ulaştığında bütün hayal kırıklıklarından da kurtulursun."

İç çektim. Onun bu tumturaklı cümlelerini dinlemekten gına gelmişti; yok "şimdiki zamanmış", yok "gelecekmiş", yok "illüzyonlarmış", yok "korkularmış", yok "*egoymuş*" Uzatmanın bir alemi yoktu, Matteo aşağılık herifin biriydi ve benim can arkadaşım da ondan az değildi! Felsefe yapmanın bana bir yardımı olamazdı!

Rehberimi susturmak umuduyla çığlık atmaya hazır bir biçimde başımı ellerimin arasına aldım. Ama yüzüne baktığımda onun sessizce durduğunu ve bütün bu gürültünün benim kendi düşüncelerimden geldiğini fark ettim. Shanti bu gibi durumlarda nutuklarının bir işe yaramayacağını anlamış olmalıydı. Saatine baktı: "Uçak bir saat sonra kalkıyor. Hazırlanmamız gerek... Aşk, öfke ve acı birbirine karıştığında önümüzü görmek çok zor ama unutma ki saflığı temsil eden beyaz, ana renklerin karışımdan oluşur."

Eşyalarımı topladıktan sonra yatağın kenarına oturdum. İçim bomboştu, düşüncelerim hiç durmadan Matteo'nun etrafında

dönüyor ve kalbim yokluğuna ağlıyordu. Bütün enerjim yok olmuştu. Sadece onu düşündüğümde biraz olsun canlanıyordum. Yüzünü hatırlıyordum; uzun ince ellerini, ifadesini, sessizliğini, iç çekişlerini, gülümsemesini, yakınlığımızı. Bedenimin bütün hücreleri onu özlüyordu. Boş gözlerle pencereden dışarı baktım. Shanti aralık duran kapıdan başını uzatarak kapıya vurdu. "Hazır mısın?" diye sordu yumuşacık bir sesle. Başımı salladım.

"Canım yanıyor Shanti, bu acıdan kurtulamıyorum."

"Hapishanenden çık! Kendini kurban olarak gördüğün sürece kendine yardım edemezsin. Önce zihninin sesini bir sustur, sonra konuşuruz."

Aslında Shanti'nin haklı olduğunu biliyordum, düşüncelerimin esiri olmuş bir şekilde hikâyemi geviş getirip duruyordum. Bana söylediklerini hatırladım, üç defa derin derin nefes alıp verdikten sonra ona doğru dönüp "Hazırım, seni dinliyorum," dedim. Shanti yanıma oturup ellerini dizlerinin üstünde kavuşturdu.

"Yaşadığın acı yüzünden Matteo'yu veya Romane'ı suçlaman seni çözümden uzaklaştırıyor zira sorunun sende olduğunu biliyorsun, ayrıca çözümün de."

"Sevgiyi hak etmediğimi fark ettim."

"Çünkü kendini sevmiyorsun."

"Hayır, elbette seviyorum! Yani... aslında pek bilmiyorum."

"Diğerlerini yargıladığın gibi kendini de yargılıyorsun. Yoksunluk çektiğin sürece sevemezsin. Kendine güvenmeye başladığın andan itibaren senin için neyin iyi olduğunu bilebilirsin. Ancak bu şekilde reddedilme korkusu duymadan en derinindeki arzularınla uyum içinde yaşayabilirsin. Kendinle arkadaş olduğunda artık yalnız kalmaktan korkmazsın."

"Doğru, çok yalnız hissediyorum."

"Bu dünyada seni asla terk etmeyecek biri olduğunu biliyor musun? Daima senin yanında olacak tek kişi yine sensin! Kendine

özen göster, şefkatle bak, yargılamadan gücünün ve zayıflıklarının farkında ol. Önce kendini bütün varlığınla seversen bir başkasını da korkmadan sevebilirsin. Yalnız hissediyorsun çünkü kendinle ilgilenmiyorsun. Hayata güven. İsteklerini bir kere dile getirdikten sonra evrensel matrisin bunları gerçekleştirmen için çalıştığından emin ol. Yaşaman gereken neyse onu yaşıyorsun, amaçlarına ulaşmak için doğru zamanda doğru insanlarla karşılaşıyorsun. Hayal bile edemeyeceğin kadar seviliyorsun. Kendi yolunun üzerindesin."

Shanti sözlerine devam etmeden önce uzun bir sessizlik oldu. "Ben yalnız hissettiğimde, büyükbabamın bana umudumu kaybettiğim zamanlar anlattığı bir hikâyeyi hatırlarım:

Yaşlı adam neredeyse yüz yıl boyunca yürümüştü. Yol boyunca çocukluğunu, gençliğini, binlerce zevki ve acıyı, binlerce umudu ve yorgunluğu yaşamıştı. Hafızası; gördüğü kadınlar, çocuklar, ülkeler, güneşlerle doluydu. Hepsini çok sevmişti.

Bütün bunlar artık çok gerideydi; çok uzakta kalmış, silinmeye yüz tutmuştu. Hiçbiri, onun ulaştığı dünyanın ucuna kadar gelmemişti. Artık okyanusun karşısında yapayalnızdı.

Dalgaların kıyısına vardığında durup ardına baktı. Sonsuzca uzayıp giden sisin içinde kaybolan kumun üzerinde ayak izlerini gördü. Her biri uzun yaşamının bir gününe denk geliyordu. Hepsini hatırladı; tökezlemelerini, zorlu zamanları, dolambaçları, mutlu yürüyüşleri, acı çektiği günlerin ağır adımlarını. Her birini düşünüp katettiği yola gülümseyerek baktı.

Tam ayaklarını ıslatan karanlık suya girmek üzere arkasını döndüğü esnada bir an duraksadı. Adımlarının yanında tuhaf bir şeyin varlığını görür gibi olmuştu. Dönüp yeniden baktı. Aslında bütün bu yolu tek başına yürümemişti. Adımlarının yanında başkasına ait adımlar vardı. Buna şaşırdı. Yol boyu yanında kendisine bunca yakın ve bunca sadık yürüyen birini hatırlamıyordu. Ona

bunun kim olabileceğini sordu. Yüzü olmayan ancak tanıdık bir ses cevap verdi: 'Benim.'

İlahını, Tanrı olarak adlandırılan, kendisine hayat vermiş olan insan soyunun yaratıcısını tanıdı. Bu ilahın, insan doğduğu an, onu asla terk etmeyeceğine söz vermiş olduğunu hatırladı. İçini çok yeni ama çok tanıdık bir sevinç kapladı. Çocukluğundan beri böyle bir sevinç yaşamamıştı. Tekrar dönüp baktığında ayak izlerinin bazı günler belirgin bir şekilde birbirine yakın ve paralel olarak uzayıp gittiğini gördü. Bazı günlerse tek bir ayak izi vardı. O günleri hatırladı. Nasıl unutabilirdi ki? Bunlar yaşamının en kötü, en umutsuz günleriydi. Ne dünya üzerinde ne de gökyüzünde merhamet olduğunu düşündüğü o perişan saatleri hatırlayınca birden büyük bir hüzün ve öfke duydu.

'Bak, mutsuz olduğum günler yapayalnız yürüyordum. Ben senin yokluğuna ağlarken neredeydin Tanrım?'

Ses şöyle cevap verdi: 'Gördüğün o tek ayak izi bana ait. Kör ve terk edilmiş bir şekilde yürüdüğünü zannettiğin o günlerde ben hep senin yolunun üstündeydim. Sen benim yokluğuma ağlarken ben seni sırtımda taşıyordum.'"[*]

Bu sözler içimi rahatlattı. İçimde büyük bir özgürlük, başka bir yerlerden gelen bir güç hissettim. İçine düştüğüm bunalımdan çıkmaya kararlı bir biçimde ayağa kalktım.

Nishal ve Thim vedalaşmak için beni bekliyordu. Boynuma bir *khata* bağladılar. Üzerinde hayır getiren semboller ve mantralar olan bu beyaz atkı, bereketi ve mutluluğu temsil ediyordu. Verdikleri bu değerli hediye ve yolculuğumuz boyunca göstermiş oldukları nezaket için teşekkür ederek sımsıkı sarıldım. Onlardan

[*] Gougaud, H., Sevgi ve Bilgelik Ağacı, Seuil, 1992.

ayrılmayı hiç istemiyordum. Onları çok özleyeceğimi biliyordum. İkisini de son bir kez daha öptüm. Shanti şefkatle ellerini sıktı. Havaalanına doğru yola çıktık.

Thim arkamdan koştu. "Bekle, Maëlle!" Arkama döndüm. Boynundaki, ucunda bir kyanit taşı asılı olan deri ipi çıkarıp boynuma taktı.

"Büyük cesaret gösterdin. Artık asma köprülerden geçmeye korkmadığını biliyorum, bir Nepalli gibi elinle yemek yemeği öğrendin. Sana kolyemi veriyorum zira bu kolye bana şans ve bolluk getirdi. Mutsuz olduğumda teselli etti. Sana benden daha çok faydası olacaktır."

"Bunu kabul edemem, Thim. Hayatta sahip olduğun en değerli şey, bu kolye."

Shanti bana bunun annesinden kalan yegâne hatıra olduğunu söylemişti. "Hayır, sahip olduğum en değerli şey kalbim, onu zaten sana veremem. Ama sana beni kalbime ulaştıran şeyi verebilirim. Annemi düşündüğümde kalbimin pır pır attığını hissediyordum. Taşı avucumda sıktığımda içim büyük bir sevinçle doluyordu. Üzgün olduğum zamanlar kyanit taşını tuttuğumda kalbim sımsıcak oluyordu. Yolumu kaybettiğim ve nereye gitmem gerektiğini bilemediğim zamanlar kolyeme konsantre olduğumda, aklıma bir sürü fikir geliyordu. Kısacası, bana kalbime giden yolu gösterdiğini anladım. Artık kolyeye ihtiyacım yok çünkü ona tek başıma ulaşmayı öğrendim. Sana kalbimi versem de zaten bir işine yaramaz çünkü o benim kalbim. Senin kendininkine giden yolu bulman gerekir ve bu kolye seni ona götürecektir."

Gözyaşları içinde Thim'e sarıldım.

"Çok teşekkür ederim, Thim; sen eşsiz bir insansın. Kolyene büyük bir özen göstereceğime dair sana söz veriyorum."

"Hayır, ona bağlanma. Yolu bulduğunda sen de başka birine hediye et."

Ben de ona teşekkür etmek için babamın diploma hediyesi olarak aldığı saatimi uzattım. Thim eliyle itti.

"Çok güzel bir saat ama benim bir işime yaramaz, saatten zamanı okumayı bilmiyorum. Güneşi okumak bana daha kolay geliyor. Ona senin benden daha fazla ihtiyacın var, sende kalsın. Sana güneş ışığına göre saati okumayı öğretmeye zamanım olmadı. Belki gelecek sefere."

"Sana teşekkür etmek için ne verebilirim?"

Üzülmüştüm. Işıl ışıl pırıldayan gözlerini gözlerime dikti. Kendisine gökyüzündeki Ay'ı vaat ettiğim bir çocuk gibi mutlulukla gülümseyerek tek kelime etmeden yüzüme baktı. Onu mutlu edecek bir şeyler bulmaya çalışarak ısrar ettim. İki iri bilyeyi andıran gözlerinin içi parıldadı. "Gülümsemeni isterdim, gülümsediğinde çok güzel oluyorsun!" Böyle bir istek beklemiyordum. Gözlerim bir kez daha buğulandı ama gözyaşlarımın nedeni bu defa acı değil, şefkatti. Bu çocuk beni duygulandırıyordu. Ona sımsıkı sarıldım, bir süre öyle kaldıktan sonra kollarımdan uzaklaştı.

"Kalbinin pır pır attığını hissediyor musun?"

"Evet, mutlu olduğumu hissediyorum."

"Taş seni ona götürüyor," diye kulağıma fısıldadı.

Yanağıma bir öpücük kondurup sekerek uzaklaştı. Boynumdaki kyaniti avucumda sımsıkı sıktım.

Affetmek

"Büyük bir hayal kırıklığı yaşadığımızda hikâyenin sonuna gelip gelmediğimizi bilmiyoruz. Oysa bu elbette büyük bir maceranın da başlangıcı olabilir."

– Pema Chödrön

Pokhara Havaalanı'yla aramızda sadece uçuş pistinin ucundaki tel örgü vardı. Havaalanı pek tekin görünmüyordu. Bagajlarımızı büro gibi bir odanın gişesinde kaydettirdik. Üniformalı bir memur önce Shanti'nin çantasını, sonra da benim çantamı kontrol edip onları geçen yüzyıldan kalma bir teraziyle tarttı.

Rehberim zaruri bir üst araması için girdiği kabinden ilk çıkan oldu. Kimlik kontrolünden sonra dışarı çıkıp uçuş pistinin kenarında oturmayı teklif etti. Hava ılıktı. Yüzümü güneşe verip gözlerimi kapattıktan sonra aklımdaki soruyu sordum:

"Sence mutlu olmak için acı çekmek mi gerekiyor?"

"Hayır. Düşünce olmadan acı var olamaz. Bir olay sadece bir durumdur, sadece gözlemleyip sonra da ondan sıyrılabiliriz."

"Düşüncelerimi kontrol etmeyi beceremiyorum."

"Bu yüzden acı çekiyorsun. Düşüncelerinin durumu zehirlemesine izin veriyorsun. Bana hislerini tarif et."

Derin bir nefes aldım. "Kalbim daralıyor, boğazım düğümleniyor, nefes almakta zorlanıyorum. Hiç enerjim yok, ağlamak istiyorum, yorgunum... Sonra öfkeleniyorum, bu kâbusun sona ermesini ve Matteo'nun beni kollarına almasını istiyorum. Yüzü gözümün önüne geliyor, şu son birkaç gündür yaşadıklarımızı hatırlıyorum. Düşündükçe acım daha da artıyor." Nefesimle beraber içimdeki kederi de üfledim.

"Tamam. Şimdi ne türden olursa olsun, aklından geçen bütün düşüncelere beş dakika boyunca konsantre olup onları yüksek sesle söylemeni istiyorum. Kurbanının önünde duran bir avcı gibi hepsini teker teker incele ve bana onları tanımla."

İstediğini yapmak için konsantre oldum ama adeta bir kara delik gibiydim, aklıma hiçbir şey gelmiyordu.

"Nasıl hissediyorsun? Birkaç dakika önce hissettiğin acılar kayboldu mu?"

"Şey... itiraf etmem gerekirse artık acı çekmiyorum. Ah, evet! Matteo gözümün önüne gelince yine kalbim sıkışıyor."

"Harika, Maëlle; bundan ne gibi bir sonuç çıkarıyorsun?"

"Onu düşününce acı çektiğimi... Ama bunu daha önce zaten anlamıştım!"

"Sana göstermeye çalıştığım şey, düşünce olmadan acının var olmayacağı, zira acı senin hayal gücünün bir yansımasından başka bir şey değil. Onu bulmaya çalıştığında ortaya çıkmadığı gibi, ona bağlı bütün acılı duygular da yok oluyor."

"Ama bütün vaktimi de aklımdan geçenleri inceleyerek geçiremem ki."

"Neden olmasın? Otomatik düşüncelerinin hayatını kontrol etmesi daha mı iyi? Seçimini yap. Tekrar ediyorum: Düşünce yoksa acı da yoktur."

"Yani her acı çektiğimde dikkatimi, aklımı meşgul eden düşüncelere verirsem acının geçeceğini mi söylemek istiyorsun?"

"Az önce yaptığın bu değil miydi?"

"Peki bu her seferinde işe yarıyor mu?"

"Gelecek sefer acı çektiğinde dene, cevabını bulursun."

Yeniden düşüncelerimi gözlemeye başladım ama aklımda hiçbir düşünce yoktu. Gözlemeyi bıraktığım an, acıyla birlikte kafamın içine üşüşmeye başladılar. "Bir rahatsızlık hissettiğinde bunun düşüncenden kaynaklandığını artık biliyorsun."

Karşımızdaki piste bir uçak indi. İçindeki yolcular henüz çıkmıştı ki hostes binebileceğimizi söyledi.

Çift motorlu pervaneli uçakta, koridorun iki tarafına arka arkaya dizilmiş yirmi kadar tek kişilik koltuk yer alıyordu. Shanti sağ tarafa oturmam için ısrar etti, bunun nedenini uçuş sırasında anladım zira manzara olağanüstüydü.

Üzerinde bej rengi bir üniforma olan ve ayaklarındaki topuklu ayakkabılar yüzünden düşecekmiş gibi yürüyen ufak tefek bir kadından ibaret olan uçuş personeli, güvenlik kurallarını açıkladı. Motorlar çalıştı. Uçak derin vadiler üzerinde havalanıp Himalaya Sıradağları boyunca uçmaya başladı.

Bizi Katmandu Havaalanı'ndan almaya gelen Karma, beni Bodnath'ın önüne bıraktı. Maya beni bekliyordu. Shanti ise ertesi sabah havaalanına götürmek için geri gelecekti. Ona teşekkür ettim. Bana sımsıkı sarılıp kucakladı. Sonra, trafiğe karışmadan önce vites kolunu gıcırdatarak iten Karma'yla vedalaştım. Arkalarında metrelerce yükselen bir toz bulutu bırakarak gürültüyle uzaklaşırlarken bir süre durup baktım.

Otelin kapısından girdim. Maya beni büyük bir sevinçle

kollarını iki yana açarak karşıladı, kendimi onun kollarına attım.

"Küçük, vahşi bir hayvana benziyorsun," dedi şefkatle saçlarımı okşayarak.

"Şu son birkaç gündür başıma o kadar çok şey geldi ki bilemezsin!"

"Odan hazır, ilk geldiğinde kaldığın odayı hazırlattım. Git bir duş al, seni Bodnath'ın terasında bekleyeceğim. Bana her şeyi anlatırsın, tamam mı?"

"Kendimi beni dikkatle dinleyecek birine açmaktan memnun olacağım!"

Odanın kapısını açınca ilk gün gördüğüm şeyleri görmedim. Oysa her şey tıpatıp aynıydı. Üzerinde gerçek bir şilte olan büyük bir yatak, kalorifer, banyo, tuvalet... büyük lüks! Buraya ilk geldiğim gün yaşadığım hayal kırıklığını hatırlayınca gülmeye başladım.

Saçlarımı üç kere şampuanlamama rağmen hâlâ temizlenmiş hissetmiyordum. Aniden elektrik kesildi. Çatıdaki pencerenin aralık panjurundan giren ince güneş ışığı, karanlığı delerek havada uçuşan toz taneciklerini aydınlattı.

Soğukta geçirdiğim onca günden sonra alacakaranlıkta bedenimi ısıtan sıcak suyun keyfini çıkardım. Üzerime temiz giysiler geçirdikten sonra, önünde bir fincan zencefilli çayla Stupa'nın karşısında oturmakta olan Maya'nın yanına gittim. Nepalli genç garson hemen benim de önüme dumanı üstünde bir fincan çay bıraktı. Maya sandalyesinde sırtını dikleştirdi. "Haydi, anlat bakalım! Her şeyi öğrenmek istiyorum!"

Son on bir gündür olan her şeyi bir bir anlattım: Shanti'nin öğretilerini, ekibi, tanıştığım insanları, yaşadığım tesadüfleri, ruh hâllerimi, heyecanları, Jason'ı, onun araştırmalarını, Chikaro'yu, sonra... yaşadığım dramı, Romane ve Matteo'nun bana ihanet ettiklerini nasıl öğrendiğimi uzun uzun anlattım. Maya monoloğumu büyük bir dikkatle dinliyordu. "Arkadaşını neden

böyle davranmış olabileceğini bilecek kadar yakından tanımıyorum ama bir açıklaması olmalı..."

Birden cümlesini yarıda kesip derin düşüncelere daldı. Bu sessizlikten faydalanıp aşağıda kaynaşan hayata kulak kabarttım: Çan sesleri ve dua mırıltıları anıtı dalga dalga kaplıyordu. Maya el çantasını karıştırıp içinden eski bir eser çıkardı. Birden yüzü aydınlanmıştı: "Yirmi yıldan fazla bir süre önce, büyükbabamın ölürken bana bıraktığı mesajı bugün daha iyi anlıyorum. Hindistan'da, Pondiçeri yakınındaki bir *ashram'da*[*] yaşıyordu. Babama kızgın olduğum bir gün, tek kelime söylemeden bana bu metni vermişti." Maya bana yılların aşındırdığı, dörde katlanmış kâğıdı gösterdi.

"Ölüm döşeğinde yatarken bu metni okumam, öğrenmem ve başkalarına da öğretmem için yalvarmıştı. Bugüne kadar önemini tam olarak kavramamıştım ama senin açıklamalarından sonra şimdi daha iyi anlıyorum." Kâğıdı masanın üzerine koydu, uzun siyah saçlarını başının arkasında bağladıktan sonra sedef çerçeveli gözlüklerini kutusundan çıkarıp burnunun üstüne yerleştirdi ve sararmış kâğıdı büyük bir özenle açıp Sanskritçe yazılmış metni tercüme etmeye başladı:

"Affetmenin sana veremeyeceği ne isteyebilirsin? Barış mı istiyorsun? Affetmek sana barış verir. Mutluluk, huzur, amacından emin olmak, değerli olduğunu hissetmek, dünyayı yücelten bir güzellik mi istiyorsun? Sevgi, güven ve daimî bir korunmanın sıcaklığını mı istiyorsun? Hiçbir şeyin bozamayacağı bir sükûnet, asla yaralanmayacak bir şefkat, derin ve kalıcı bir huzur, asla bozulmayacak mükemmel bir dinginlik mi istiyorsun? Affetmek sana bütün bunları ve bunlardan daha fazlasını verir. Uyandığında gözlerinden pırıltılar saçar ve güne neşe içinde başlarsın. Uyurken kendini tamamen

[*] Aşram, Hindistan'da orman içinde ya da dağda, bilgelerin dünyanın telaşından uzak, huzur içinde yaşadıkları yerlere verilen Sanskritçe bir isimdir. Bu yerler inzivaya çekilmek için kullanıldığı kadar eğitim için de kullanılır. (*e.n.*)

bırakmanı sağlar; gözkapaklarının üzerine konarak kötü, korkunç, art niyetli ve saldırgan rüyalar görmene engel olur. Ve sabah uyandığında sana barış ve mutluluk dolu yeni bir gün sunar. Affetmek sana bütün bunları ve bunlardan daha fazlasını verir (...) Affetmenin sana veremeyeceği ne isteyebilirsin? Bunlardan başka bir şey aramaya değer mi? Başka hangi hayali değer, önemsiz olay veya asla yerine getirilmeyecek geçici bir vaat affetmenin içerdiği umuttan daha fazla umut taşır? (...)"[*]

"Muhteşem bir metin. Ama affetmek o kadar kolay bir şey değil," dedim.

"Bu, o kadar zor değil. Dünyaya sevginin veya korkunun prizmasından bakmayı seçebileceğimizi, diğerinin sadece bizim bir yansımamız olduğunu, aslında bütünün bir parçası olduğumuzu anlamış bulunuyorsun. Eğer mutlu olmayı seçiyorsan bunun anahtarı, affetmektir. Mutluluğa ancak huzur yoluyla ulaşabiliriz zira var olan tek gerçek budur. Huzur hâlinden uzaklaştığımızda korku, algılarımızı çarpıtan pek çok olumsuz duyguya yol açar. Affetmek iyileşmeye kapı açar, bizi körlüğümüzden kurtarır. Kinin filtrelerini kaldırarak karmaşadan kurtulmamızı sağlar. Bağışlayıcı olmak, yargılamaya bağlı olarak gelişen kendi hatalarımızı anlamamızı sağlar. Bizi sorumluluklarımızla yüzleştirir: Masum olmadığımız gibi karşımızdakinin de suçlu olmadığını görürüz."

"Affedebilmeyi ben de isterdim ama acım geçmiyor."

"Tıpkı... o... az önce bahsettiğin Japon'un da sana açıkladığı gibi, yaşadığımız her hoşnutsuzluk eşsiz bir anlama fırsatıdır. Karşılaştığımız her sorunda ilk önce *ego* tepki verir oysa hata eder, ancak biz onu körü körüne takip ederiz. Acı o yüzden geçmiyor."

"Ama Romane ile Matteo bana ihanet ettiler! Bundan ben sorumlu değilim. Bunun *egomla* ne alakası var?"

---

[*] Schucman, H., "Lesson 122", *A Course in Miracles,* Foundation for Inner Peace, 1976.

"Öyle olduğunu farz etsek dahi, bundan neden etkilenmen gereksin ki? Durum sadece olan bir olaydan ibaret. Neden kendini saldırıya maruz kalmış hissediyorsun? Neden korkuyorsun? Bu olay neden senin huzurunu bozuyor?"

Şaşkınlıkla yüzüne baktım. Tıpkı Shanti gibi konuşuyordu. Otomatik hareketlerle çayımı karıştırdım, ince zencefil dilimlerini kaşığımla ezdikten sonra çayımdan büyük yudumlar aldım. Maya sustu, bir süre gözlerini kapatıp yeniden açtı ve işaret parmağını şakağına dayadı: "*Egonun* sesini duy, sürekli aynı kulak tırmalayan notaları çalıyor!" Sesine şeytani bir ton verdi: "*'Mutsuzum; çünkü hava soğuk, çünkü bilgisayarım çalışmıyor, çünkü şu beni görmezden geldi, çünkü bu bana saldırdı, çünkü beni toplantıya davet etmediler, çünkü o beni aldattı...'* Gördüğün gibi, hatayı başkalarına atmak için bahaneler arıyor! Olayları ve insanları kontrolü altında tutmak için stratejiler üretiyor. Kendisinden farklı olan kişilere kuşkuyla yaklaşıyor. Sana, *'Etrafıma bakınca bana kötülük etmeye çalışan bir sürü egoist görüyorum. Şu kişinin bana karşı daha iyi davrandığı gün, havanın iyi olduğu gün...vs. daha iyi hissedeceğim,'* dediğini duymuyor musun?"

Gülümsedim ve göz kırparak onayladım. "Haklısın Maya, iyice düşününce, *egonun* getirdiği çözümler çok korkunç; hep şiddet ve saldırganlık içeriyor."

Maya elimi tuttu. Birer çay daha söyledi.

"Bunun bilincine varmak, yarattığımız mekanizmalar içinde acı çekmeye devam etmek yerine, bu yeni dünyayı deneyimlemeyi tercih ettiğimiz anlamına gelir. Hiçbir şey yaşadığımız şeyden daha kötü olamaz! Seçim sana kalmış: *Egonu* terk etmek mi yoksa onun peşinden gitmek mi? Acı mı yoksa mutluluk mu?"

"Mutluluğu seçiyorum, böyle yaşamaktan bıktım artık!"

"Bu durumda kendimize vereceğimiz en güzel hediye, affetmektir; gerçeğe ulaşmanın anahtarı budur. Her zaman doğru seçimi yapmadığımız için kendimizi affetmek ve diğerini korku

hâlinde olduğu için baştan affetmek. Eğer eleştirecek, yargılayacak, nefret edecek kişiyi dışarıda arıyorsak bu, kendi sorumluluğumuzu almamak içindir. Ancak 'ayrılığın' illüzyondan başka bir şey olmadığını kabul ettiğimizde ortada affedecek bir şey de kalmaz."

"Dur biraz, seni anlamıyorum. Bana önce affetmek gerektiğini söylüyorsun, sonra da aslında affedecek bir şey olmadığını mı?"

"Elbette! Bunu anlamamıştım: aslında anahtar, koşulsuz affetmek. Eğer hepimiz tek bir titreşimsek ve her şeye birlik fikriyle yaklaşırsan kötü bir şey olmadığını görürsün. Yanlış yerde yanlış sorulara cevap arıyoruz: Neden diğeri bize acı çektiriyor? Veya... ne kötülük etti? Oysa asıl konu, karşımdaki kişinin bende neye dokunduğunu anlamak. Onun davranışının veya sözlerinin bana acı vermesi için içimde çözülmemiş olan sorunum ne? Kendimizi kurban ve karşımızdakini de cellat yerine koymaktansa acımızın sorumluluğunu alalım ve karşımızdaki kişinin neden bizde bu acıyı canlandırdığını anlamaya çalışalım."

"Şimdi Chikaro'nun neden bana ısrarla düşman olarak gördüğümüz kişinin aslında değerli bir hediye olduğunu anlatmaya çalıştığını daha iyi anlıyorum. İnançlarımızın engellerini aşmamız amacıyla, bize mutlu olmak için içimizde çözmemiz gereken şeyin kapısını açıyor."

"Gördüğün gibi, affetmek yaptığı kötülük için karşımızdakine bahşettiğimiz bir cömertlik değil, ortada kötü bir şey olmadığını anlamaktır zira hissettiğimiz acı ondan değil, bizden kaynaklanıyor. Böylece yargılama teşekküre dönüşüyor."

"Evet, haklısın. Affetmek genellikle, 'Sen bana kötü bir şey yaptın ve ben cömertlik gösterip seni affediyorum,' olarak algılanıyor. Mutluluğun anahtarı; ortada bir hatanın olmadığını, bunun sadece kendisi dışında bir suçlu arayan zihnimin çarpıttığı bir görüş olduğunu anlamak, değil mi?"

"Evet, ben buna inanıyorum!"

"Sana anladıklarımı özetlemek istiyorum. Bir, artık acı çekmek istemiyorum. Sorunum gerçekten Matteo ve Romane'dan mı kaynaklanıyor? Bu bilinçlenme beni olayda kendi sorumluluğumu görmeye getiriyor. Artık bir kurban değil, mutluluğumun aktörüyüm. İki, maruz kaldığımı hissettiğim saldırıyı aslında ben kendime yaptım! Sevginin krallığından çıktığımda kendime acı veriyorum. İçimde beslediğim öfke, benim kendi seçimim. Geçmişim ve geçmişte yaşamış olduğum duygusal ilişkiler yüzünden korku içinde olduğumu kabul ediyorum. Bir kez daha ihanete uğramaktan korkuyordum. Üç, bana uzatılan hediyenin değerini anlıyorum. Önümdeki iki kapıyı görüyorum. Aradığım mutluluğa erişmek için *egomdan* kurtulmam gerek. Dört, içimdeki sevince yaklaşıyor ve koşulsuz sevgimi paylaşıyorum. Birbirimizden ayrılmamız mümkün değil. Yapmış olduğum hiçbir şey beni birlikten dışlayamaz. Kendimizi affetmek bu büyük titreşimden asla çıkmamış olduğumuzun, çünkü bunun imkânsız olduğunun farkına varmaktır ve var olan tek şey sevgi olduğuna göre ortada affedecek bir şey de yoktur. Kısaca kötü bir şey olmamıştır."

Her şey çok açıktı. Heyecanla birbirimize baktık.

Stupa güneş ışınlarının etkisiyle turuncuya boyanmıştı. Bedenimi, kalbimi ve ruhumu ânın ihtişamına bıraktım. İçimi büyük bir sevinç kapladı. Özgür, mutlu ve hayat dolu hissettim! Gözlerimi kapatıp hayatı ciğerlerime doldurdum. Gülümsedim ve mırıldandım: "Sıfır kilometre buymuş demek, her şeyin mükemmel bir şekilde başlayıp mükemmel bir şekilde bittiği an!"

Uçuş

"Aşk, derinliğinin farkına, ancak ayrılık saati gelip çattığında varır."
– Halil Cibran

Gece derin bir uyku çekmiştim. Birkaç metre ötemde kaynaşan hayatı dinleyerek terasta kahvaltı ediyordum. Sakindim, bedenim ânın ahengini yaşıyordu. Aptal gibi kandırılmıştım ama artık bundan ne acı ne de öfke duyuyordum. Korku ve boşluk da hissetmiyordum. İçimi daha fazla güven verici başka şeylerle dolduruyordum. Sevildiğimi hissediyordum. Yeniden doğmuş gibi, hatta sadece yeni doğmuş gibi hissediyordum. Etrafımdaki ve içimdeki hayatı duyuyordum. Kulağıma komşu tapınaklardan gökyüzüne yükselen notaların sesleri geliyordu. Bütün kanaatlerim on gün içinde yok olmuştu ama ben sarsılmaz bir güven duyuyordum. Kartondan inşa ettiğim her şeyi yıkarak ruhumun boş ama verimli toprağına yer açmıştım. Yaşadığım yerden yedi bin kilometre uzakta evimi bulmuştum. Kendimi, bedenimin ve artık ihanet etmek istemediğim kalbimin yeni hislerine alıştırmaya çalışıyordum. Artık önceliğim bu hazineydi, onu dinlediğimizde

bize yolculukların en güzelini yaşatan bu eşsiz titreşimdi. Her an yaşanan bir seyahat, sonsuzluğun ötesine yapılan bir sefer: şimdi ve burada başlayan, devam eden ve son bulan birliğin merkezine bir *Odysseia*. Her şeyi çözümlemiş olduğumu söyleyemezdim, beni bekleyen zorlu çalışmanın bilincindeydim, ama içimde keşfettiğim insanlık parçasından gurur duyuyordum. Mutluluğun ne anlama geldiğini sezebiliyordum. Şu son birkaç gündür yaşadığım her şeyin büyük bir lütuf olduğunu anlıyordum. Romane ve Matteo'nun bana neden böyle bir oyun oynadıklarının bir önemi yoktu. Bundan büyümüş olarak çıkıyordum. Bana verdikleri hediye için minnettardım.

Kendimi mutlu ve yepyeni bir enerjiyle dolu hissediyordum.

Shanti'yi bekliyordum. Bana havaalanına kadar eşlik etmek istemişti ancak ayrılık ânının zor olacağını hissediyordum. Bana çok şey vermiş, çok şey öğretmişti! Yolumda ilerlemem için inanılmaz bir sabırla bütün ilkelerimi sarsmış ve bütün kanaatlerimi bir bir yıkmıştı. Bundan böyle yolumu kaybetmemeye çok dikkat edecektim.

Rehberim her zamanki o yaşam sevinciyle bahçe kapısından girip el salladı. Aynı anda Maya da dışarı çıktı. Ona sarılıp buraya geldiğimden beri benim için yaptığı her şey için teşekkür ettim. Gözyaşlarımız birbirine karıştı. Onu son bir kez daha öperken ara sıra ona yazacağıma dair söz verdim.

Shanti çantalarımı yüklendi. Stupa'nın sol tarafından dolanıp çıkışa kadar yürüdük. Bu devasa anıtı gözlerimle selamladım.

Havaalanına giden ana yol boyunca gözümün önünden derme çatma evler, restoranlar ve rengârenk dükkânlar geçiyordu.

Shanti'yle aramızda söze gerek yoktu. Kelimeler boğazımda düğümlenmiş, gözyaşlarım dinmek bilmiyordu. Hafifçe elimi okşadı.

Duyulur duyulmaz bir sesle, "Senden ayrılma fikri beni çok korkutuyor," dedim.

"Tıpkı benimle birkaç günlük bir yolculuğa gitme fikri gibi!"

Gülümsedim.

"Çok daha fazla!"

"Bundan böyle bensiz yaşaman söz konusu olmayacak, Maëlle; insan birini sevince bu ömür boyu sürer. Bundan böyle attığın her adım benimkileri takip edecek, benim adımlarım da seninkileri. Unutma, birbirine bağlı iki atom ayrıldıklarında birinin yaptığı bir şeyi, milyonlarca kilometre uzaktaki diğeri de aynı anda ve aynı biçimde yapıyor. Bunun dışında var olan hiçbir şey yok."

"Seni daha şimdiden özlüyorum!"

"Şu an bir arada olduğumuza göre, bunun ne kadar aldatıcı bir sorun olduğunu görüyorsun. Geleceği düşünmek seni korkuya çekiyor; oysa ben burada, yanındayım ve sonsuza kadar da yanında olacağım. Hayatta asla yalnız değiliz, yanımızda daima biri var. Emniyetteyiz ve koşulsuz bir sevgiyle seviliyoruz. Bunu hissetmek için birbirimize bağlanmamız yeterli. Evrensel matrise güven, içindeki huzuru hisset ve parçası olduğun sonsuzluğun yankısını duy. Mutluluk orada."

"Biliyorum. Yaşamak istediklerimi ve düşüncelerimi seçme gücüne ve kabiliyetine sahibim. Ancak kırılgan hissediyorum, sanki bir kırıktan sonra bacağımdaki alçıyı çıkarmışlar gibi, anlıyor musun? Aslında tek başıma yürüyebileceğimi biliyorum ama koltuk değnekleriyle yürümek daha güvenli!"

Shanti uçağa biniş ânına kadar benimle bekleme salonunda kaldı. Bana sımsıkı sarılıp "Sana nasıl teşekkür edebilirim?" diye sordu.

"Bana teşekkür etmek mi? Şaka yapıyorsun galiba, asıl teşekkür etmesi gereken benim ve korkarım hiçbir kelime hissettiklerimi açıklamaya yeterli olmayacak. Bugüne kadar kimsenin yapamadığı bir biçimde hayatımı değiştirdin."

"Sen bana hediyelerin en güzelini verdin, Maëlle: sana sevgiyi öğretebilme fırsatını. Elinden geldiğince düşüncelerin,

davranışların ve hareketlerinle olduğun kişiyi aktarmaya çalış. Kendine verebileceğin en güzel hediye, diğerlerine olduğun kişiyi hediye etmek ve sana bahşedilen sevgiyi dinlemektir."

Gözyaşlarıma daha fazla hâkim olamadım. Her bir kelimesi ruhuma işliyordu. İlk kez diğeriyle bir olduğumu hissettim. Yüzüne baktım, anlamıştı. "Birbirimizden ayrılmadığımızı biliyorsun, sonsuza kadar el ele olacağız." Sımsıkı sarıldım, kalbimin üstünde atan kalbini, daha önce hiç hissetmediğim bir sevgiyi, o eşsiz sevgiyi hissettim.

El sallayarak uzaklaşmadan önce kulağıma, "Hemen görüşmek üzere," diye fısıldadı.

Yeni Bir Başlangıç

"Konuşmak veya hareket etmek istediğimizde ilk önce zihnimizi incelemeli, onu dengelemeli ve sonra gerektiği şekilde davranmalıyız."

– SHANTIDEVA

Gözyaşlarım uçak kalktıktan bir saat sonra ancak dindi. Bana çok şey veren bu ülkeden ayrılıyordum. Bazen hayatınızı sonsuza kadar etkileyecek karşılaşmalar yaşarsınız...

Çantamın içinde küçük bir zarf buldum. Maya bana üzerinde Stupa'nın resmi olan bir kartpostal yazmıştı:

Maëlle,

Otomatik davranışların geri gelecek olursa vazgeçme, egonla arkadaş ol ve daima yeniden dene. Hayatının her saniyesinde "sevgiyi" yaşamanı dilerim. Bugün bir hediyedir, değerini bilmek gerekir.

Maya

Yolculuk göz açıp kapatıncaya kadar bitmişti!

Telefonumu açtım. Otelde bütün gece şarj etmiştim. Bu bir felaket miydi yoksa bir rekor mu, bilmiyordum ama Paris'e inmeden telefonumu açmak istememiştim. Telefonum, içinde birikmiş mesajları onlardan bir an önce kurtulmak ister gibi peş peşe döktü. Bir gün bir çalışanın acil olan bir işi, ertesi gün bir başka çalışanın bulduğu çözümle hallolmuştu. Acilen alınması gereken kararlar ya benim dönüşümü beklemiş ya da bensiz bir cevap bulmuştu. Sonuç olarak dünya bensiz de dönmeye devam ediyordu...

Sonra telesekreterdeki mesajları dinledim. Bütün aile beni aramak için sıraya girmişti. Aramaların sayısıyla birlikte seslerindeki panik de artıyordu. O kargaşada gidişimden kimseyi haberdar etmemiştim. "Avrupa vatandaşları" pasaport kuyruğuna girince hemen annemi aradım. Endişeden çıldırmış bir sesle cevap verdi:

"Söylesene, nerelerdesin sen?"

"Şey... iş için acilen gitmem gerekti..."

"Beş dakika anneni arayacak vaktin de mi yoktu? Endişeden öldüm burada!"

"Telefon problemim vardı, bu kadar endişeleneceğini tahmin edemedim."

"Sen beni öldüreceksin! Kendinden ve işinden başka bir şey düşündüğün yok zaten! Ablan da çok endişelendi."

"Bunun için gerçekten çok üzgünüm, anne! Hemen Margot'yu arıyorum. Her şey yolunda. Öpüyorum."

"Bekle! Doğum gününde bizimle olmanı istiyoruz. Charles seni görmek için sabırsızlanıyor ve... ben de biraz seninle ilgilenmek istiyorum. Sana en sevdiğin yemeği pişiririm, sonra da eskiden olduğu gibi birlikte biraz yürüyüş yaparız, ne dersin?"

Charles annemin erkek arkadaşıydı. Zavallı! Çok yumuşak başlı bir adamdı ve kimsenin onun fikrini sorduğu yoktu. Bugüne kadar ablamla evi istila ettiğimiz zamanlar hiçbir olumsuz

tepki vermemesine rağmen gelişimi dört gözle beklediğini de sanmıyordum.

"Çok naziksiniz, anne; ama bunu daha sonra konuşuruz."

"Hayır canım! Hatırlatırım, doğum günün yarın! Haydi, hafta sonu seni bekliyoruz."

"Seni sonra ararım."

Unutmuştum ama otuz beş oluyordum! İlk defa annem suçlu hissetmemi sağlayamıyordu.

Gümrükten çıkar çıkmaz Margot'yu aradım:

"Selam ablacığım!"

"Ah, sen var ya, hiçbir fırsatı da kaçırmıyorsun hani! Bu seferki bayağı yakışıklı olmalı!"

"Kimden bahsediyorsun?"

"Yapma minik kardeş! Geçen hafta ofisine gittim, sekreter birkaç günlüğüne gittiğini söyledi. Seni işinden alıkoyacak tek şey ancak bir Apollon olabilir."

"Konu bundan daha karmaşık."

"Bir erkek değil mi yani?"

"Hayır! Daha çok, erkekler! Yani..."

"Vay vay vay! Bir an önce anlatman lazım, çok heyecanlı olmaya başladı! Neyse, Nice'te görüşüyoruz, annem hafta sonu için gideceğini söyledi."

"Hayır, yani... ben bir şey için söz vermedim; hatta aksine, gitmeyeceğimi söyledim."

"Dinle, on gün boyunca başımın etini yedi. Daha fazla tahammül edemeyeceğim!"

"Evet, tahmin edebiliyorum. Üzgünüm ama burada kalacağım. Biraz dinlenmeye ihtiyacım var..."

"Annemi tanıyorsun. Hayal kırıklığına uğrayacak, ama neyse toparlayacaktır! En kısa zamanda görüşüyoruz, tamam mı? Her şeyi öğrenmek için sabırsızlanıyorum!"

Valizlerimi aldım. Gökyüzü gri olmasına rağmen hava güzeldi. Étoile Meydanı'na gitmek için bir taksiye bindim. Mutluydum.

Romane'dan gelen bir SMS düşüncelerimi böldü.

"Yarın Angélina'da yıllık geleneksel brunch? Saat 11.00?

Öpüyorum... Sevgiyle."

Şu cürete bak! Bana yaptıklarından sonra onunla görüşeceğimi sandığına inanamıyorum! İçimdeki öfkenin yeniden yüzeye çıktığını hissettim. Bütün bedenim kaskatı kesildi, dişlerimi sıktım. *Egom* yeniden kontrolü ele geçirmişti. Diğer kapıyı, sevginin kapısını denedim: Aslında istediğim, onu hayatımdan çıkararak intikam almak yerine bu davranışının nedenlerini, onun acılarını, korkularını anlamak değil miydi? Yorumlarımla yetinmek yerine onun açıklamalarını dinlemek istemiyor muydum? Elbette istiyordum! Birden bedenimin gevşediğini ve içimin rahatladığını hissettim.

"Orada olacağım, öpüy..." Bir an durup virgülden sonraki harfleri sildim. Hayır, öpmüyordum! Gittiğime şükretsin! Yeniden dişlerimi sıktım. "Sen sus, sevgili *egom*!" diye homurdandım. Mesajını almaktan mutlu olmamış mıydım? İçim rahatlamamış mıydı? Aslında onunla olan arkadaşlığımı sürdürmeyi istemiyor muydum? Yeniden yazdığım mesaja döndüm: **"Orada olacağım, ben de seni öpüyorum."** Ve bedenim yeniden gevşedi.

Yeniden sıcak daireme, konforuma, küvetime, yatağıma kavuşmak büyük bir mutluluktu.

Derin bir uyku çektim. Ertesi sabah gayet formda ve bir yaş daha almış olarak uyandım. Gece rahatsız edilmemek için telefonumu kapatmıştım. Aslında telefonsuz yaşamaktan zevk almaya başlamıştım! Üstüme iyilik sağlık! Doğum günümü kutlamak

için daha saat sabah yediden itibaren sesli mesajlar, SMS'ler, e-postalar yağmaya başlamıştı. Son yıllarda tamamen işimde boğulmuş olduğum hâlde herkes buradaydı, beni beklemişlerdi. Mesajları beni duygulandırmıştı. Sevildiğimi hissettim. Her şey değişiyordu, artık önceliklerimin bilincindeydim.

Düğmeye basıp elektrikli panjuru açtım. Gökyüzü masmaviydi. Olağanüstü güzellikte bir gün olacağını hissediyordum. Günlerden cumaydı ve ben Pierre'e bir mesaj gönderip işe pazartesi günü döneceğimi bildirmiştim. Coşkusu o kadar büyüktü ki doğum günümü kutlayarak bana sanal bir buket çiçek bile gönderdi. Bütün zamanımı kendim için geçireceğim bir gün beni bekliyordu. Sevdiklerimi arayacak, onlardan sevgi alıp ben de onlara sevgi verecektim. Öğleden sonra da belki bir masaj...

Küveti sıcak suyla doldurup uzun bir süre içinde yattım, sonra büyük bir özenle bu özel günde giyeceğim kıyafetleri seçtim. Bir blucin, en sevdiğim gömleğim ve mavi kaşmirden yumuşacık bir hırka. Mantomu giyip boynuma bir atkı bağladıktan sonra Champs-Elysées Caddesi'ni yürüyerek inmeye başladım.

Paris'in sokaklarında yürüyordum. Yerdeki yaprak yığınları rüzgârla sağa sola savruluyordu. Yolda gördüğüm herkesle bağlantı kuruyordum. Bazılarının acelesi vardı; bazıları kaygılı, melankolik, üzgün veya meşguldü... Genç âşıklar dışında çok azı mutlu görünüyordu. İçimden her birine pozitif bir düşünce göndererek huzur bulmalarını diledim. Konsantre olarak içimdeki güzel enerjiyi etrafıma dağıttım. Mutluluğumu paylaşmak istiyordum. Yolumun üstünde güneş ışınları bana eşlik ediyor ve varlığımın yaydığı gücü daha da artırıyordu. Shanti haklıydı, dünya değişmemişti, değişen benim dünyaya bakış biçimimdi. Kuantum fiziğinin, düşüncenin sonucu etkilediğini gösteren kanıtlarına inanmamak mümkün değildi. Tanımadığım bu insanlara güzel enerjimi gönderirken bedenlerinin herhangi bir hücresine dokunup bir an mutlu olmalarını umuyordum.

Romane'la buluşacağımız yere yaklaşmıştım. Öfkemin yeniden yüzeye çıkmaya çalıştığını fark ettim. Aklıma Matteo geldi ve acım daha da arttı. İçimdeki duygunun kendisini ifade etmesine izin verdim. Aldatılmış mıydım? Bana iyilik eden insanlara güvenmiştim. Onlar olmasa bu kadar kolay ulaşamayacağım bir evrenin kapılarını bana açmışlardı: kalbimin krallığının kapısını, mutluluğun kapısını! Öyleyse size soruyorum, benim sevgili öfkem ve tatlı gururum: Aldatıldım mı?

Benim iki kafadar bir süre gözden kaybolduktan sonra yeniden geri gelmeye çalıştılar:

"Ama sevgilisi olduğu hâlde sana bir sürü söz verdi. Seni kullandı ve senden iyi faydalandı. Hiç kinci değilsin!"

"Beni hiçbir şeye zorlamadı. Yeniden olsa, yeniden aynı şeyi yapardım!"

Gururum, öfkemin koluna girip kulağına fısıldadı: "Boş ver, gördüğün gibi bizi anlamıyor!"

Uzaklaşırlarken gülümseyerek arkalarından baktım ve onlara da huzur ve mutluluk dileklerimi gönderdim! Paris'in güzelliğini içime çekerek Concorde Meydanı'nı geçtim. Gördüğüm her detayda kalbim alev alıyordu: meydanın ortasındaki Louxor dikilitaşı, başkente büyüleyici bir hava veren sokak lambaları, Tuileries Bahçeleri'nin çınar ağaçları, kemerlerin altında yürürken karşılaştığım bir çocuğun yüzündeki gülümseme...

Kafenin altın rengi ağır metal kapısını ittim. Sağ taraftaki vitrinde sergilenen her biri birbirinden çekici pastaların önünden geçip büyük salona girdim. Bütün bu yıllar boyunca Belle Époque dönemine ait dekorasyonu muhafaza etmişlerdi: camlı tavan, yaldızlı tahta kirişler ve ayna çerçeveler. Sıralar hâlinde dizilmiş, üzerleri mermer kaplı yuvarlak tahta masaların etrafında koyu kahverengi deri koltuklar vardı. Ben bakışlarımla Romane'ı ararken elinde mis gibi kokan sıcak çikolata ve ılık çöreklerle dolu bir tepsiyle hızlı adımlarla yanımdan geçen garson kadın, bir baş

işaretiyle beni selamladı. Beyaz porselenin üzerinde çınlayan gümüş sofra takımlarının sesleri, her dilden sohbetin gürültüsüne karışıyordu.

Romane ortadaki masalardan birinde oturuyordu. Birden kalp atışlarım hızlandı. Güçlükle ayağa kalktı, acı çektiği belli oluyordu, solgun yüzü kırılganlığını iyice ortaya koyuyordu. Bana sarılmaya çalıştı ama direndim. Yanaklarına birer öpücük kondurmayı tercih ettim. Karşısına oturup içi boş defteri önüne fırlattım.

"İşte benden istediğin şey!"

Bir süre deftere baktı.

"Bu yolculukta sana eşlik edebilmeyi isterdim ancak sağlık durumum buna müsaade etmedi."

"Bunun için sana ihtiyacım yoktu!"

Derin bir nefes aldı.

"Sana söylediğim gibi Katmandu'dayken değil ama Katmandu dönüşü kanser olduğumu öğrendiğimde..."

Gözlerimi havaya döndürdüm. Ha bir yalan eksik ha bir yalan fazla...

"Çıktığım o yolculuğun beni kurtaracağını anladım."

Romane konuşmakta güçlük çekiyordu ama yumuşamadım:

"Tamam, bütün bunlar iyi de neden beni bu olaylara dahil ettin ki?"

Öfkelenmeye başlamıştım. Öfkem patlamadan önce sakinleşmeye çalıştım. Romane derin bir iç çektikten sonra sakin bir sesle konuşmasını sürdürdü:

"Orada öğrendiklerim hastalığım karşısında güçlü durup savaşabilmeme yardımcı oldu."

"Senin adına çok memnun oldum!"

"Aylardır senin de kendini yok ettiğini görüyordum...

Üniformalı bir kadın garson siparişlerimizi aldı.

Romane koltuğunda doğruldu, gözlerini gözlerimin içine dikip kendinden emin bir tonla konuştu: "Tıpkı benim yıllardır

yaptığım gibi, sen de kendini yok ediyordun. Senin benim yaşadıklarımı yaşamadan önce bu öğretileri keşfetmen ve uyanman için bu hikâyeyi uydurdum. Seni mecbur etmezsem asla gitmeyeceğini biliyordum."

Ne cevap vereceğimi bilemedim. Garson siparişlerimizin bir bölümüyle geri geldi. Romane elimi tutarak devam etti: "Doğum günün için sana hayatını farkındalıkla seçme özgürlüğünü hediye etmek istedim."

Sözlerinde samimi olduğunu hissediyordum ama zampara herife duyduğum öfke içimi yeniden kuşkuyla doldurdu. Fincandaki çay poşetini sinirli hareketlerle salladım. Uzun bir sessizlikten sonra gözlerimi çay fincanından ayırmadan sordum:

"Peki ya Matteo?"

"Ah, Matteo!"

Başımı kaldırdım. Romane meyve suyundan bir yudum aldı.

"Amerika'da tanıştık. Uzun yıllar ortak araştırmalar üzerinde çalıştık. Senin de gördüğün gibi, Nepal'e tutkun biri. Geçen ay bana Jason'a yardım etmek için Katmandu'ya gideceğini haber verdi. Fikir o zaman aklıma geldi. Sana orada göz kulak olmasını istiyordum! Bunun için biçilmiş kaftan olduğunu düşündüm."

"Ah, evet, bana çok iyi göz kulak oldu, bundan emin olabilirsin! Hatta fazlasıyla oldu! Ondan beni becermesini de istemiş miydin?"

Kelimeler ağzımdan kaçmıştı. *Egom* ben farkında olmadan kontrolü ele geçirmişti. Daha sözümü bitirmeden pişman olmuştum.

"Kabalaşma! Ondan sadece seni korumasını istedim. Elinden geldiğince direnmeye çalıştı ama sana âşık oldu."

Garsonumuz gelişini kalın halının bastırmakta zorlandığı topuk sesleriyle haber verdi. Üzerinde dumanlar tüten sahanda yumurtalarımızı ve beyaz peçeteyle örtülmüş kızarmış ekmek sepetini masaya bıraktı.

"Âşık mı? Ben de öyle olduğunu zannetmiştim. Ama telefonunda gördüğüm son mesaj sevdiği kadından geliyordu. Ve tahmin edeceğin üzere, o kadın ben değilim! Büyük bir heyecanla dönüşünü bekliyordu!"

"Nasıl yani?"

"Ya! Şaşırdın, değil mi?"

"Sen kimden bahsediyorsun?"

"Karısı veya sevgilisi işte, ne bileyim! Beraber olduğu kadın, adı... Laura!"

Romane bir kahkaha attı.

"Ben bunda komik bir şey göremiyorum!"

"Ne büyük bir yanlış anlama!"

"Ah, bu hoşuna mı gidiyor? Benim hiç hoşuma gitmediğinden emin olabilirsin!"

"Yapma... Laura onun kardeşi! Birbirlerine çok bağlılar. Amerika'dan onunla ilgilenmek için döndü. Kız kardeşi üç yıl önce ağır bir trafik kazası geçirdi. Şimdi iyi ama ilk başlarda ikisi için de çok zordu. Bundan sana bahsetmedi mi?"

"Hayır."

"Buna şaşırmadım zira görünüşe bakılırsa fırsat vermemişsin!"

"Sen nereden biliyorsun ki?"

"Onu Roissy Havaalanı'nda, Paris'te aktarma yaptığında gördüm." Romane eğilip yerde duran çantasından bir mektup çıkardı ve bana doğru uzatarak, "Bunu sana vermemi istedi," dedi. Tam elimi uzatıp alacağım esnada geri çekti: "Okumadan yırtmayacağına dair söz ver." Mektubu vermesi için yalvararak aceleyle zarfı yırttım. Kalbim yerinden çıkacakmış gibi atıyor, heyecandan ellerim titriyordu. Mektubu okudukça gözlerim buğulanmaya başladı.

Maëlle,

Avrupa'ya dönüşümüzden önce seninle konuşabilmeyi çok isterdim ancak bunu yapamadım. Sana söylemediğim,

hakkımda bilmen gereken, hakkında bilmek istediğim, paylaşmak istediğim o kadar çok şey var ki! Seni cuma akşamı Milano'ya bekliyorum. Hafta sonu için yanıma gel, bana söyleme fırsatı bulamadığım şeyleri açıklamak için bir fırsat ver, ilk karşılaşmamızı aydınlatan gökyüzündeki o yıldızın büyülü ışıkları altında yaşayacaklarımızı yaşamamız için bize bir şans ver.

Söylemeye cesaret edemediğim ilk şey seni sevdiğimdi. Seni egomu tatmin etmek için değil, yanında olup her geçen gün daha da büyüdüğüne tanıklık etmek istediğim samimi bir sevgiyle seviyorum. Seni çok özledim.

Matteo

Mektubuna bir de uçak bileti eklemişti. Kalkış 18.20, Paris Orly Havaalanı-Varış 19.50, Milano Linate Havaalanı.

Başımı kaldırdım. Gözyaşlarım yanaklarımdan aşağı süzüldü. Romane'ın kıpkırmızı olmuş gözleri benimle aynı duyguları paylaştığını belli ediyordu. Aylardır sürdürdüğü korkunç savaşa rağmen bana duyduğu sevginin büyüklüğünü anlamıştım. Burada, bütün gücü ve bütün saygınlığıyla karşımda duruyordu. Bana hayatımın en güzel doğum günü hediyesini vermeye gelmişti. Boğulmadan önce beni kurtarmak istiyordu. Bugüne kadar hiç kimsenin yapmadığı bir biçimde sevgisini veriyordu. Şu son saatlerde onun hakkında düşündüğüm şeyler yüzünden kendimden utandım.

Oturduğumuz yerde tek kelime konuşamadan karşılıklı ağlıyorduk. Boğazım düğümlenmiş, kalbim alev alev yanıyordu; yaşadığım duygu seline daha fazla engel olamadım.

Romane elimi tuttu. "Seni seviyorum dostum, bundan kuşkun olmasın. Matteo olağanüstü bir erkek, tıpkı senin gibi. Ona git. Korkunun seni hapsetmesine izin verme, artık özgür olmanın zamanı geldi, artık yaşamanın zamanı geldi!"

Son Söz

"Hayalini kurduğunuz hayatı yaşamanın zamanı geldi."
– Henry James

Birkaç çörek atıştırdım, doğduğum saatte kafenin tuvaletine gidip her yıl olduğu gibi dileğimi tuttum, eve uğrayıp birkaç eşyamı aldım ve "taksi şoförünü" oynayan Romane eşliğinde havaalanına gidip Milano'ya uçtum.

Almak için dünyanın çatısına çıktığım sarı defteri açtım. Romane hayatımın zor anlarında bana yardımcı olacağını belirterek defteri havaalanında geri vermişti. Defterin ilk sayfasındaki el yazısını tanıdım:

Maëlle, benim sevgili dostum, herkesin bu bilinçle yaşayabilme seçimini yapabilmesi için öğrendiklerini yazma gücü bulmanı bütün kalbimle diliyorum. Seni çok seviyorum.
Sonsuza kadar dostun, Romane

Gözümden bir damla yaş aktı ve deftere, adının hemen yanına düştü.

Çantamdan bir tükenmez kalem çıkardım, sayfayı çevirdim ve kelimeler kendiliğinden dökülmeye başladı:

"Yoldan çevirdiğim bir taksi Paris'i boydan boya geçerek beni Panthéon'a bırakıyor. Bu mahalleye en son beş yıl önce, École Normale Supérieure'deki (ENS) toplantım için gelmiştim. Son sekiz yılımın her saatini bir mucize umarak geçirdiğim, dâhilerden oluşan bir girişim şirketinde çalışıyordum ve beni o zaman buraya getiren de yeni kurmuş olduğumuz fabrikamıza üstün yetenekli gençleri çekmek amacıyla, en iyi mühendislik okullarında doğrudan lobi çalışmaları yapmaya mecbur bırakan kısıtlı imkânlarımız olmuştu..."

Ve Son Olarak...

Sizinle bir hayalimi paylaşmak istedim.

Ben bir gün yan yana yürümeyi öğreneceğimize inanmak istiyorum. Düşündüm ki eğer her birimiz, diğerine elini uzatırsa bu dünyayı, huzur dolu bir ahenk içinde yaşadığımız daha güzel bir yer hâline getirebiliriz.

Bu hayalimin gerçeğe dönüşmesi için size ihtiyacım var. Siz de benim gibi mutluluğun bir seçim olduğuna inanıyorsanız, öyleyse, hepimiz sevdiklerimizin kendilerini gerçekleştirmelerine yardım etmekle yükümlüyüz! Birine elinizi uzatın ve ona sevgiyi öğretin, onun "Shanti"si olun, yolunu bulmasına yardım edin ve tuttuğunuz eli asla bırakmadan, onun da birine el uzatmasını tavsiye edin.

Bir süre sonra ellerimiz dünyayı saracak ve bu gezegeni bizim yarattığımız bir esere dönüştürecek.

Diğerlerini ikna etmeye çalışmayın, onlara örnek olun, ilham verin, siz ışıldadığınız zaman aydınlığınız diğerlerine de yol gösterir.

İçten sevgilerimle,

Maud

Bugün kimin elini tutacaksınız?

Bu romanı bugün olduğum kişi olmamı sağlayan herkese hediye ettim (ailemin üyelerine, arkadaşlarıma, düşmanım olduklarını zannettiğim ve bana karanlık bölgelerimi gösteren kişilere...), bu yolla yıllardır bana verdikleri hediye için onlara teşekkür etmek istedim.

Birlikte hayalini kurduğumuz hayatı şimdiden yaratalım.

Eğer bu kitap içinizde yankı buluyorsa sevginizin bir kanıtı olarak sevdiğiniz kişilere hediye edin.

Teşekkür

Uzun süredir bir kitap yazmak istiyordum ama nasıl yapabileceğim konusunda en ufak bir fikrim yoktu. İlk önce birkaç satır karaladım, sonra bir sayfa, iki, üç... on... yüz, derken bitti ve kendi imkânlarımla yayımlatıp bugün olduğum kişi olmamı sağlayan herkese hediye ettim (ailemin üyelerine, arkadaşlarıma, düşmanım olduklarını zannettiğim ve bana karanlık bölgelerimi gösteren kişilere...), bu yolla yıllardır bana verdikleri hediye için onlara teşekkür etmek istedim. Ancak dostlarım da kitabı başkalarıyla paylaşmak istediler ve hediyem, bugün artık beni aşan bir maceraya dönüştü...

Öyleyse sana, bütün iyi niyetinle beni cesaretlendiren Claire Champenois.

Sizlere, yapıcı ve motive edici eleştirilerinizle, ayrıca lojistikteki ve dağıtımdaki desteklerinizle bana yardımcı olan ilk okurlarım

ve sevgili arkadaşlarım: Isabelle Battesti, Murielle Blanc, Sarah Denis, Katell Floch, Line Kairouz, Vanessa Martinez, Corinne Moustafiadès, Brigitte Ory, Frédéric Pénin, Thierry Polack ve Philippe Wehmeyer.

Sana, hayatımın her önemli ânında yanımda olan ve kardeşim gibi sevdiğim (bu kelimelerin sana olan sevgimi ifade etmeye yetmediğini biliyorsun) çocukluk arkadaşım, Christophe Charbonnel. İnternet sitemin *(www.maud-ankaoua.com)* yaratım ve yapım aşamasına katılımınla bunu bir kez daha kanıtladın.

Sizlere, kalbimi yumuşacık ışığınızla sarıp sarmalayan arkadaşlarım, sevgili ailem ve eşimin sevgili ailesi.

Sizlere, bana sık sık doğallığın yolunu gösteren yeğenlerim, kuzenlerim ve vaftiz çocuklarım: Célestin, Chloé, Coline, Flavie, Juliette, Ladislas, Lilly, Nicolas, Oscar, Valentin ve Victoire.

Ve nihayet size, hayatımın iki direği, yaşantıma denge katan iki korumam: sen; kardeşim, sırdaşım, doğduğum günden beri elimi bırakmayan Stéphane Ankaoua. Sevginle adımlarımı yönlendiriyorsun. Zor anlarımda daima doğru kelimeleri bularak ayakta kalmamı sağladın ve mutlu anlarımda kendi mutluluğunu da benimkine katarak benimle mutlu olmayı bildin.

Ve sen, bana sonuna kadar inanan ve bakışınla, sözlerinle, günlük hayattaki davranışlarınla, tavsiyelerinle bana hayalimi gerçekleştirmek için ihtiyacım olan gücü veren, Delphine Guillemin.

Sonra kendi imkânlarımla bastırdığım bu ilk versiyon *Kilomètre Zéro*; onu Eyrolles Yayınları'na ulaştıran, basılması, yayımlanması ve büyük kitlelere pazarlanması için risk alan bir kadının eline geçti: Marguerite Cardoso, size cüretiniz ve cesaretiniz için teşekkür ederim, büronuzdan içeri her girişimde bana güç veren güveniniz için teşekkür ederim; büyük bir alçakgönüllülükle yanımda adım adım yürüdüğünüz, bana krallığınızın kapılarını açarak birlikte çalışmaktan büyük keyif aldığım olağanüstü bir ekiple tanışmamı sağladığınız için teşekkür ederim: Rachel Crabeil,

Géraldine Couget, Marion Alfano, François Lamidon, Claudine Dartyge, Aurelia Robin, Nathalie Gratadour ve onun (heyecanla tanışmayı beklediğim) bütün ekibi.

Eyrolles Grubu'nun Genel Müdürü Marie Pic-Pâris Allavena'ya sonsuz teşekkürler, onsuz bu proje gerçekleşemezdi.

Ve hepinize çok TEŞEKKÜRLER!

Bu olağanüstü macerada yardım ve desteğinizi esirgemediğiniz için size bütün kalbimle teşekkür ederim.

Benimle birlikte yol aldığınız için teşekkür ederim...

Olduğunuz kişi olduğunuz için teşekkür ederim.

Beni beklediğiniz için teşekkür ederim... En büyük zenginliğim sizlersiniz.

Kitabımın yeni versiyonu nihayet gerçekleşmek üzereyken bu satırları yazdığım şu an heyecanım çok büyük.

Sizlere, henüz tanımadığım sevgili okurlar: Şimdiden sizlerle karşılaşmak ve sohbet etmek için büyük bir sabırsızlık duyuyorum. Bu son satırlara kadar yazdıklarımı okuduğunuz için teşekkür ederim.

En kısa zamanda buluşmak üzere...

Maud

"Büyük bir hayal kırıklığı yaşadığımızda hikâyenin sonuna gelip gelmediğimizi bilmiyoruz. Oysa bu elbette büyük bir maceranın da başlangıcı olabilir."
-Pema Chödrön

"Herkesin sahip olmak istediği şeylere sahibim ama hayatımdan memnun değilim, sence bu nasıl mümkün oluyor?"
"Eskiden ben de öyleydim: İstediğim her şeyi satın alma gücüm vardı, hayatım duygusal anlamda tatmin ediciydi ve sağlıklıydım. Ama bütün bunlara rağmen bir şeylerin yolunda gitmediğini hissediyordum. Ne olduğunu tam olarak bilemesem de kendimi bu dünyaya ait hissetmiyordum. Bu genel kasvet hâli beni rahatsız ediyordu. Özümü bulamıyordum."
"Tıpkı benim gibi! Ben de aynı şeyleri hissediyorum. Mutluluklarım kısa sürüyor, bir şey yolunda gitmediğinde veya biriyle ters düştüğümde hemen mutsuz oluyorum, sürekli gergin hissediyorum... Ben de senin gibi değişmeyi çok isterdim. Ama nasıl?"

Maëlle her şeyi kontrol altında tutmaya çalışan, yoğun tempoda koşturmaktan kendi mutluluğunu önceliği yapmayı unutmuş, Parisli mutsuz bir kadındır. En yakın arkadaşı Romane ile buluştuğunda öğrendiği gerçek sonucunda bir seçim yapmak zorunda kalır ve ondan istenen uzun, zorlu bir yolculuğa çıkar. Böylece mutluluğa giden hikâyesi de başlamış olur. Tam da Tolstoy'un dediği gibi, "Tüm muhteşem hikâyeler iki şekilde başlar: Ya biri bir yolculuğa çıkar ya da şehre bir yabancı gelir."

Ruhunuzu besleyecek ve hatta hayatınızı kurtaracak bir hikâye!
-Christine Michaud